

วารสารไทย
THAI JOURNAL

ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๒๙

"...คนทำงานดี คือ คนมีระเบียบ ได้แก่ระเบียบในการคิดและในการทำ ผู้ไม่ฝึกระเบียบไว้ ถึงจะมีวิชา มีเรี่ยวแรง มีความกระตือรือร้นอยู่เพียงไร ก็มักทำงานให้สำเร็จดีไม่ได้ เพราะความคิดอ่านสับสนว้าวุ่น ทำอะไรก็ไม่ถูกลำดับขั้นตอน มีแต่ความลังเลและขัดแย้ง ทั้งในความคิด ทั้งในการปฏิบัติงาน ข้าราชการจึงจำเป็นต้องฝึกระเบียบในตนเองขึ้น ระเบียบนั้นจักได้ช่วยประคับประคอง ส่งเสริมให้ตนทำงานได้ดีขึ้น และประสบความเจริญมั่นคงในราชการ...."

พระบรมราโชวาท
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
๒๖ มีนาคม ๒๕๒๗

วารสารไทย
THAI JOURNAL

ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒๓ กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๒๙

หมายเลขสากลประจำวารสาร ISSN 0125-572X

ปก :

พระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

(ภาพโปรดเกล้าพระราชทาน)

เผยแพร่เพื่อเป็นอภินันทนาการ
จาก
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ห้ามจำหน่าย

"วารสารไทย" เป็นวารสารเผยแพร่ข้อมูล ความรู้เชิงสารคดีที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนชาวไทย เพื่อสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ที่ปรึกษา ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา
ศาสตราจารย์เสฐียร พันธรังษี
นายสถิตย์ เล็งไธสง

บรรณาธิการ นางสุนีย์ สินธุเดชะ

กองบรรณาธิการ นายประพัฒน์ ตรีณรงค์ นายชาคริต จุลกะเสวี
นายวิจิตร อาวะกุล แพทย์หญิงพยอม อิงคตานุวัฒน์
นายเย็นใจ เลาหวณิช นายสุวิทย์ ยอดมณี
นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ นางคณิตา เลขะกุล
นางกรรณิการ์ สัจกุล นายบำรุง สุขพรรณ์
นางศิริวัลย์ เหมะจันทร นายพลประสิทธิ์ ฤทธิรักษา

จัดรูปเล่ม นางสาวชมภูกา หงษ์สุวรรณ ร.ต.ต.(ญ) กนกพรรณ ทองอ่อน

ฝ่ายจัดการ นางสาวสุมาลี จุดศรี นายประยุทธ ปัญญาศิริ

สำนักงานวารสารไทย สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ตึกบัญชาการ ชั้น ๒ ทำเนียบรัฐบาล
โทร. ๒๘๑-๖๗๐๖

วารสารไทย เป็นเอกสารเผยแพร่เป็นอภินันทนาการแก่ประชาชนทั่วไป ทรรศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในวารสารนี้ เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องตรงกับความเห็นของบรรณาธิการ และคณะผู้จัดทำ

คณะอนุกรรมการจัดทำวารสารไทย
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

นายเสฐียร พันธรังษี ประธานอนุกรรมการ

นายวิจิตร อาวะกุล รองประธานอนุกรรมการ

นายเย็นใจ เลาหวณิช
นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
นางคณิตา เลขะกุล
นางสุนีย์ สินธุเดชะ
นางกรรณิการ์ สัจกุล
นายลิขิต ธีรเวคิน
นางศิริวัลย์ เหมะจันทร
นางดวงกมล พิทักษ์ดำรงกิจ
นายพลประสิทธิ์ ฤทธิรักษา
นายธนวัฒน์ ศาสตร์ประเสริฐ
นายประยุทธ ปัญญาศิริ
นายประพัฒน์ ตรีณรงค์
นายสุวิทย์ ยอดมณี
นายบุญทัน ดอกไธสง
แพทย์หญิงพยอม อิงคตานุวัฒน์
นางกรรณิการ์ อัศวเดชา
นายบำรุง สุขพรรณ์
นายยศ สันตสมบัติ
นางสาวอนงค์ ณ บางช้าง
นางสาวชมภูกา หงษ์สุวรรณ
นางสาวสุมาลี จุดศรี

พิมพ์ที่ บริษัทวิคตอรี่ เพาเวอร์พอยท์ จำกัด
๔๔๐/๑๗-๑๙ ซอยชัยสมรภูมิ ถนนราชวิถี เขตพญาไท กทม.๑๐๔๐๐
โทร. ๒๔๕-๖๗๖๒-๗ นางพนิดา ปทุมารักษ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

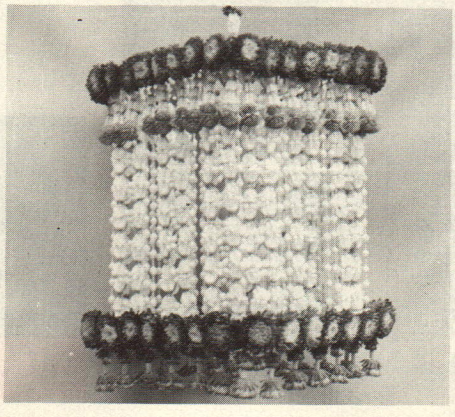

สารบัญ

จากบรรณาธิการ	๓
พระปรีชาญาณในการติดต่อกับอังกฤษของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว	๗
สันติภาพที่เกาหลี	๑๓
ผลไม้สดอร่อยกว่าผลไม้กระป๋อง	๑๕
"ให้เขาเห็นหน้าน้อง"	๑๘
ผลไม้สดไทยมีชื่อในแคนาดา	๒๐
บทเพลงหลวงวิจิตรวาทการ	๒๒
เรื่องไทย ๆ "เครื่องแขวนประทีปโคมไฟ"	๒๔
ภาษาไทยของเรา	๓๒
สัมภาษณ์พิเศษ "นักประดิษฐ์เรือหางยาวลำแรกของโลก และยอดนักแข่งรถพวงมาลัยทองคำ"	๓๔
บุปผชาติกับราชนารี	๔๕
สุนทรภู่คู่กับเทคโนโลยี	๔๘
เลือกตั้ง ส.ส.ให้อะไรแก่ประเทศ	๕๕
ฝุ่นมหาประลัย	๕๘
การทำเต้าเจี้ยว ซีอิ๊ว และเต้าหู้ยี้วิธีง่าย ๆ เอาไว้กินเอง	๕๙
ปัญหาครอบครัวและมรดก	๖๗
คืนรัง	๗๑
สายไปหรือเปล่า	๗๖
ฉันภูมิใจที่เป็นคนไทย	๗๗
การส่งเสริมการลงทุนของไทย	๘๓
คนทำผิดมีสิทธิได้ที่ดิน	๘๘
กิจกรรมเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	๙๐
ปฏิทินของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	๙๑
ข่าวรอบ 3 เดือน	๙๓
อนุสาวรีย์วีรชนชาวค่ายบางระจัน	๙๖

ตามรอยพระยุคลบาท

สุนีย์ สินธุเดชะ

บทบรรณาธิการของวารสารไทยฉบับนี้ ขอเสนอเป็น บทสรุปการสนทนาเป็นกรณีพิเศษ ระหว่าง *วารสารไทย* กับ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี *นายอารี วงศ์อารยะ* ประเด็นสำคัญที่เป็นความประสงค์ของวารสารไทยก็คือ **"พระกรณียกิจในองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมารที่ทรงสนพระทัยกับการทดลองใช้ปุ๋ยหมักในการทำนาและการเกษตร"** พระกรณียกิจครั้งนี้ได้ปรากฏแก่สายตาพสกนิกรชาวไทยทั้งทางโทรทัศน์และหน้าหนังสือพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สำหรับพสกนิกรชาวสุพรรณบุรีนั้นต่างซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้าฯ ครั้งนี้อย่างมิรู้ลืม เพราะนับเป็นครั้งแรกของบ้านเกิดเมืองนอนของเขาเหล่านั้นที่เดียวที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ได้เสด็จทรงหว่านข้าวเพื่อเป็นพันธุ์และได้ทรงลงมือด้วยพระองค์เอง นับเป็นการเพิ่มให้ชาวสุพรรณบุรีได้บันทึกประวัติของจังหวัดของเขาไว้อีกถึงพระกรณียกิจที่สำคัญ ซึ่งจังหวัดนี้ เป็นจังหวัดประวัติศาสตร์ของชาติมาแต่ครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ผู้นำทางด้านปกครองและบริหารงานของจังหวัดสุพรรณบุรีที่เราต้องกล่าวถึงด้วย คือ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด *นายอารี วงศ์อารยะ* นับได้ว่าท่านเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีความสามารถและเป็นนักพัฒนา และโดยเฉพาะความสามารถในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชากรในท้องถิ่น ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้เริ่มสนทนาและเล่าให้ *วารสารไทย* ได้ทราบถึงความประสงค์ของการทดลองทำปุ๋ยหมักและโดยเฉพาะการกราบทูลสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ โดยที่ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเองท่านก็มิได้คาดคิดมาก่อนเลยว่าพระองค์จะทรงมีความสนพระทัยและทรงมีความรู้ อันยังความปลื้มปีติยิ่งนัก

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้เริ่มต้นเล่าให้ฟังว่า *"เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๗ ประชาชนของจังหวัดสุพรรณบุรีได้ร่วมกันพัฒนาท้องที่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล วันนั้นก็ได้มีการลอกผักตบชวาที่บึงวัดสระยายโสม ซึ่งมีผักตบชวาเป็นจำนวนมากและทำให้เกิดปัญหาเรื่องการใช้น้ำในการเกษตร"* เมื่อลอกขึ้นมาท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้เล่าว่า *"ผมเกิดความคิดขึ้นมาว่าหากจะนำเอาผักตบชวามาแปรสภาพให้เกิดประโยชน์คงจะดีกว่าเอาไปทิ้ง ถ้าเอาไปทิ้งไว้ใกล้ที่มีน้ำ พืชชนิดนี้ก็สามารถจะ*

ขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็วอีก เพราะเท่าที่ปรากฏอยู่ ตามลำแม่น้ำท่าจีนของจังหวัดสุพรรณเองก็เต็มไปหมด ด้วยความรู้ทางการเกษตรที่ผมได้ไปศึกษามาบ้างจากประเทศฟิลิปปินส์ ทำให้เกิดความคิดว่า ถ้าเราจะหาสารเร่งบางอย่างที่มาทำให้ผักตบชวาสลายตัวเร็วขึ้น แล้วเอามาทดลองทำปุ๋ยหมักจะเป็นอย่างไร" และครั้งนี้เองก็เป็นจุดเริ่มต้นที่ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้ประชุมเกษตรจังหวัด และกลุ่มเกษตรกร และเกษตรอำเภอได้มาช่วยกันคิดวิธีทำปุ๋ยหมัก ท่านกล่าวว่า *"ผมลงมือทำเองเลย*

มะครับ ตามกรรมวิธีที่คิดขึ้นเองด้วย และศึกษาสารเคมีบางตัวที่จะมาช่วยให้ผักตบชวานี้กลายเป็นปุ๋ยหมักที่ดีให้ได้" ในที่สุดก็ได้มีการทดลองว่า ปุ๋ยหมักจากผักตบชวานี้จะมีผลดีหรือไม่อย่างไร โดยในชั้นต้นนี้ประโยชน์ที่เห็นได้ชัดคือ เป็นการลดต้นทุนการผลิตได้อย่างดี เพราะชาวนาและเกษตรกรสามารถจะทำปุ๋ยหมักได้เอง และไม่ต้องลงทุนในการหาผักตบชวาด้วย และยังจะช่วยให้ผักตบชวาได้ลดลงที่จะทำให้ทางน้ำ ลำน้ำที่มีมากในจังหวัดสุพรรณบุรีใช้ประโยชน์ได้ด้วย จึงได้มีการทดลองนำปุ๋ยหมักไปใช้ในทุกอำเภอ ซึ่งบางอำเภอ เช่น อำเภอสองพี่น้องทำได้ถึง ๗ หมื่นตัน ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ไปร่วมทำการทดลองด้วยตนเองกับทุกอำเภอ โดยได้ทำการทดลองให้เห็นผลดังนี้ ใช้พื้นที่นา ๑ ไร่ คือ ๑ ไร่แรกใช้ปุ๋ยหมักอย่างเดียว จำนวน ๒ ตัน ต่อที่นา ๑ ไร่ ผลคือได้ข้าว ๘๕–๙๐ ถัง แปลงทดลองที่ ๒ ใช้ปุ๋ยหมัก ๒ ตัน รวมกับปุ๋ยเคมี ๒๐ กิโลกรัม ต่อพื้นที่นา ๑ ไร่ เช่นเดียวกัน ผลที่ได้ แปลงนี้ได้ข้าว ๙๐–๑๐๐ ถัง แปลงทดลองที่ ๓ ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว จะต้องใช้ถึง ๕๐–๗๐ กิโลกรัม (มีผลต่อต้นทุนการผลิตสูงกว่าแปลงอื่น) ต่อพื้นที่นา ๑ ไร่ ผลที่ได้รับได้ข้าวมาเพียง ๕๐–๖๐ ถัง และแปลงที่ ๔ ทดลองโดยไม่ใช้ปุ๋ยชนิดใดเลย ทำตามกรรมวิธีที่ชาวนาเขาทำกันมา ผลที่ได้คือได้ข้าวมาเพียง ๒๐–๓๐ ถัง

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเล่าว่า *"ต้องทดลองให้ชาวนาและเกษตรกรได้เห็นผลอย่างจริงจัง เพื่อให้เขายอมรับ ผมจึงได้ทำเรื่องเสนอต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตร และได้ให้เกษตรอำเภอและกลุ่มเกษตรกรได้นำไปแนะนำแก่ชาวนาทุกอำเภอ และได้เชิญท่านผู้ใหญ่ไปชมแปลงทดลองที่อำเภออู่ทอง อำเภอสามชุก อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอเมือง และเมื่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ไปที่ดอนเจดีย์ก็ได้ชมแปลงทดลองดังกล่าวด้วย"*

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงสนพระทัยการทำปุ๋ยหมัก

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้เล่าให้วารสารฟังว่า *"ผมเองก็มิได้จะกราบทูลเรื่องนี้ให้ทรงทราบ แต่เมื่อวันหนึ่งเมื่อสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงตัดลูกนิมิตที่วัดโพธิ์นิมิตร ในระหว่างนั้นก็ทรงถามถึงความเป็นอยู่ของอาณาประชาราษฎร์ ผมก็เลยได้กราบทูลถึงการทำปุ๋ยหมักจากผักตบชวา ถวายให้ทรงทราบในการกราบทูลนั้น ผมเองก็คิดว่าเป็นเพียงการกราบทูลให้ทรงทราบถึงการพัฒนาที่จะให้ชาวนาได้ลดทุนการผลิตและได้ผลคือข้าวมากขึ้น และแล้ว ผมเองต้องถึงกับปลื้มปีติ*

และมีความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น เพราะสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงสนพระทัยอย่างจริงจัง เพราะทรงซักถามถึงการใช้สารเร่ง สารเคมีอื่น ๆ ตลอดจนปุ๋ยคอกทั้งหลาย และคำถามที่ทรงถามนั้นแสดงว่า ทรงมีความรอบรู้ทางด้านวิชาเคมีอย่างดี แต่ละคำถามที่ทรงซักถามนั้นทำให้บรรดาข้าราชการทางด้านการเกษตรยอมรับว่า สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงพระปรีชาสามารถในงานทางด้านการเกษตรและการที่จะทรงคิดหาวิธีทำปุ๋ยจากธรรมชาติที่จะทำให้ลดการลงทุนให้แก่การทำนาให้น้อยที่สุด"

เดือน มีนาคม ๒๕๒๘ ที่อำเภอเดิมบางนางบวช สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ได้เสด็จมาทอดพระเนตรและทรงทำปุ๋ยหมักด้วยพระองค์เอง ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้กรุณาเล่าให้ฟังว่า *"วันนั้นพวกเราที่รับเสด็จก็ไม่คาดคิดมาก่อนว่าจะทรงลงมือด้วยพระองค์เอง ทรงกระฉับกระเฉงและคล่องแคล่วมาก ทำให้ทุกคนในที่นั้นต่างก็เข้ามาช่วยกันเต็มที่ เป็นภาพที่ประทับใจชาวสุพรรณบุรีมิรู้ลืมเลยทีเดียว"* ต่อจากนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้ขอพระราชทานชื่อปุ๋ยหมัก แล้วนำบรรจุใส่ถุงแจกจ่ายไปยังกำนันผู้ใหญ่บ้าน และได้ถวายพระองค์ท่านไป ๑๐ ตัน เพื่อพระราชทานไว้แก่เกษตรกรตามพระราชอัธยาศัย

ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีมีความคิดหรือความประสงค์อย่างไรที่พูดกราบทูลเชิญสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเสด็จมาเป็นมิ่งขวัญในแปลงนาทดลองปุ๋ยหมักครั้งนี้

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีได้กล่าวถึงความประสงค์ของท่านอย่างน่าฟังว่า *"จากที่ได้เห็นว่าพระองค์ท่านทรงสนพระทัยอย่างจริงจัง จึงคิดว่าน่าจะได้กราบทูลเชิญให้พระองค์ทรงเป็นผู้นำทางด้านการเกษตร ซึ่งนับว่าเป็นอาชีพหลักของชาวนาชาวไร่ ซึ่งมีอยู่มากในประเทศของเรา ดังที่เราเคยกล่าวกันว่า ชาวนาเป็นกระดูกสันหลังของชาติ ซึ่งหวังว่าจะเป็นผลดีและเป็นพลังใจให้แก่ชาวนาชาวไร่มากทีเดียว และในโอกาสต่อไป ในที่นา ๖๐ ไร่ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมือง ซึ่งมีบึงขนาดเล็ก เป็นแหล่งน้ำที่อุดมสามารถทำนาได้ทุกฤดู ได้กราบทูลเชิญพระองค์ท่าน ซึ่งได้ทรงรับคำกราบทูลแล้ว โดยจะเสด็จพระราชดำเนินมา สาธิตการคัดเลือกพันธุ์ข้าว การไถนา การใช้ปุ๋ยหมัก และสาธิตการหว่านข้าว ซึ่งได้ประมาณเวลาไว้ในราวปลายเดือนสิงหาคม"*

ความประทับใจอันเป็นความปลื้ม

ปีติของพสกนิกรชาวจังหวัดสุพรรณบุรีในวันนั้น ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้กรุณาเล่าด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ถ้อยคำและใจความที่เล่าให้วารสารไทยฟังนั้น ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดจดจำและเก็บใจความได้อย่างละเอียด ซึ่งบ่งบอกได้อย่างชัดเจนว่า เป็นความซาบซึ้งที่มิอาจลืมได้ ทุกถ้อยคำนั้นยังความประทับใจแก่ผู้สัมภาษณ์อีกด้วยทุกถ้อยคำที่ท่านเล่า...*"การเตรียมการที่จะรับเสด็จพระองค์ท่านนั้น ผม (ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี) แทบจะไม่เป็นอันกินอันนอน เพราะไม่ทราบจะหาวิธีอย่างไรที่จะเหมาะสมกับพระเกียรติยศของพระองค์ท่าน และงานเช่นนี้ก็ไม่เคยมีปรากฏในที่ใดมาก่อนเลย นับเป็นครั้งแรกของชาวนาไทยก็ว่าได้ ต้องปรึกษาและเตรียมการกันทุกฝ่ายทั้งฝ่ายจังหวัด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายพิธีการ และประการสำคัญก็คือ คณะเตรียมการก็คิดแต่เพียงว่า จะกราบทูลพระองค์ท่านมาทรงเป็นประทาน และทรงหว่านข้าวลงในนาพอเป็นพิธีให้เป็นมิ่งเป็นขวัญแก่ชาวนา การเตรียมการก็เป็นไปตามที่ลงมติ ผมก็ได้ทำสะพานเป็นทางเสด็จพระราชดำเนิน แล้วทำเป็นเนินดินไว้เพื่อให้ทรงหว่านข้าวลงนาได้ และก็เตรียมรถไว้ด้วย เผื่อหากมีพระประสงค์ที่จะทรงตามพระอัธยาศัย"* ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเล่ามาถึงตรงนี้แล้วหยุดชั่วครู่ ซึ่งเป็นหยุดที่ท่านทบทวนความทรงจำในวันนั้น แล้วเล่าต่อไปว่า *"ที่สุดวันนั้นมาถึง ผมเองต้องถึงกับงงและปลื้มปีติระคนกัน เพราะเมื่อสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เสด็จมายังที่ที่นาจะทำพิธีนั้น ทรงฉลองพระองค์ชุดซาฟารีปกติ และฉลองพระบาทผ้าใบ แสดงว่า จะต้องเสด็จมาทรงพระภารกิจที่ต้องทะมัดทะแมง และทรงแสดงให้เห็นว่าไม่ใช่พิธีทางการตามหมายกำหนดการดังที่เคยทรงปฏิบัติมา บรรดาผู้ที่เฝ้าชมพระบารมีต่างก็แสดงความฉงนไปตาม ๆ กัน ระคนกับความปลื้มใจในพระอิริยาบถของพระองค์ เมื่อเสด็จมาถึง ทรงถามว่า "จะให้ทำอะไรบ้าง" ผมก็กราบทูลให้ทรงทราบตามที่เตรียมการไว้และแล้วในนาที่นั้นเอง เสด็จพระดำเนินไปตรงปลายสะพานที่ทำไว้ ภาพที่พสกนิกรไม่ได้คาดคิดมาก่อนเลยก็คือ พระองค์ทรงถอดฉลองพระบาท แล้วทรงม้วนพระสนับเพลา พสกนิกรที่เฝ้ารับเสด็จอยู่นั้นประมาณแสนกว่าคน ต่างเงียบและสายตาทุกคู่มองมายังพระองค์ว่าจะทรงทำอะไร ผมเองก็ต้องรีบเข้าถวายช่วยเหลือ และแล้วทันใดนั้นก็ทรงย่ำลงไปในทุ่งนาอย่างกระฉับกระเฉง และในขณะที่พระบาทเหยียบลงในนานั้น พสกนิกรทั้งหลายก็ปรบมือดังสนั่นอย่างมิได้นัดหมายกันมาก่อนเลย เสียงปรบมือที่กึกก้องรอยยิ้มของพสกนิกรที่ปลื้มปีติในพระอิริยาบถและการแสดงน้ำพระทัยที่จริงจังและมุ่งมั่นในเบื้องลึกแห่งพระหฤทัยอย่างแท้จริง ผู้เฒ่าผู้แก่ถึงกับน้ำตาไหลด้วยความปลื้มปีติ ชาวสุพรรณบุรีมิอาจจะลืมได้ และทุกคนคิดตรงกันว่า พระองค์ทรงเป็นมิ่งเป็นขวัญ และยังทรงนำเอาความเป็นมหามงคลมาสู่ชีวิตชาวนาที่จะทำให้เขาเหล่านั้น มีพลังใจพลังกายที่จะร่วมมือกันพัฒนาท้องถิ่นของเขาให้เจริญรุ่งเรือง และเกิดความอุดมสมบูรณ์แก่พืชพันธุ์ธัญญาหารอันเป็นหัวใจสำคัญของเหล่านั้นสืบต่อไป"* ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดจบคำกล่าวของท่านด้วยถ้อยคำที่ว่า **"มหามงคลที่ทรงพระราชทานแก่ชาวนาสุพรรณบุรีครั้งนี้ เป็นมิ่งขวัญแก่เขาเหล่านั้นชั่วลูกชั่วหลานทีเดียว"**

วารสารไทย ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ว่าราชการจังหวัด และคุณประยูรที่ได้กรุณาให้รายละเอียดทั้งหมด และยังได้กรุณาจัดหาภาพประกอบลงในวารสารไทยฉบับนี้อีกด้วย ด้วยความขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

"การเสียสละและอดทน ช่วยชาติพ้นภัยพิบัติ"

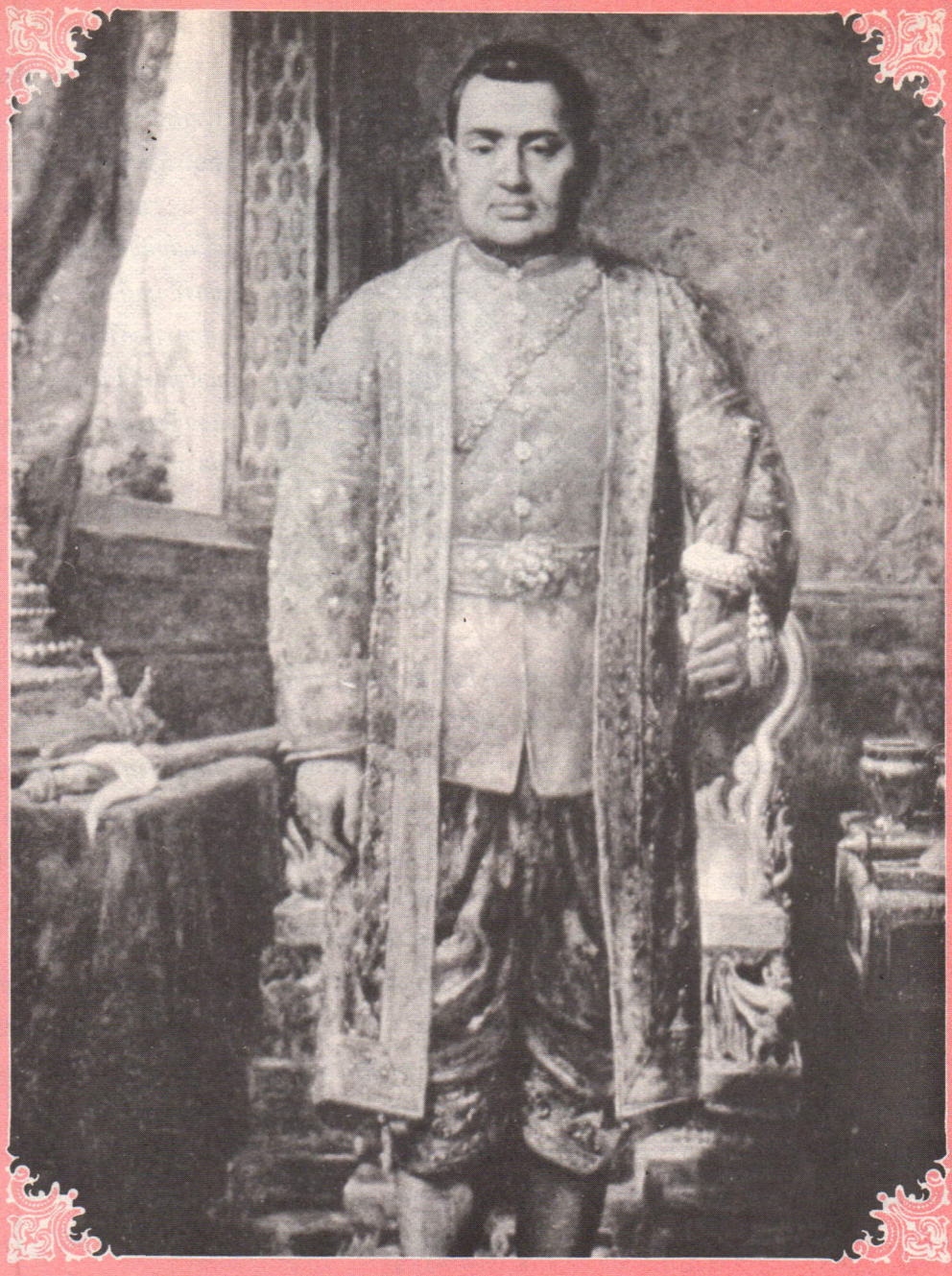

พระปรีชาญาณในการติดต่อกับอังกฤษ ของ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

ประพัฒน์ ตรีณรงค์

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ เป็นพระราชโอรสในพระบาท–สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ และสมเด็จพระศรีสุลาลัย *(ในหนังสือ ราชินิกุล รัชกาลที่ ๓ เขียนว่า สมเด็จพระศรีสุราไลย)* พระองค์มีพระนามเดิมว่า **พระองค์เจ้าชายทับ** พระราชสมภพ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๓๓๐ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๓๖๗ และสวรรคต เมื่อวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๓๙๔ พระชนมายุ ๖๔ พรรษา ทรงดำรงสิริราชสมบัติอยู่เป็นเวลา ๒๗ ปี

การสถิตอยู่ในสิริราชสมบัติยั่งยืนนานของพระมหากษัตริย์แห่งพระบรมราชวงศ์จักรีพระองค์นี้นั้น มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นภายในประเทศและเหตุการณ์ภายนอกประเทศที่เข้ามาก่อให้เกิดสถานการณ์ที่ต้องใช้พระบรมราชวินิจฉัยแก้ไขด้วยพระปรีชาญาณอันล้ำเลิศ

พระราชกรณียกิจสำคัญภายในประเทศนั้น ได้มีท่านผู้รู้สดุดีเทิดพระเกียรติไว้ ดังนี้

ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช สดุดีพระองค์ท่านไว้ในปาฐกถาเรื่อง **"พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ กับการต่างประเทศ"** ว่า

"รัชกาลที่สามนั้น ท่านไม่เหมือนรัชกาลที่สี่ ท่านเป็นคนเข้มแข็งมาก เป็นนักรบ นิสัยเป็นนักรบ ส่วนรัชกาลที่สี่นั้นเป็นพระ เป็นสิ่งที่น่าประหลาดใจในข้อที่ว่า พระสยามเทวาธิราชเอาคนมาวางในที่อันเหมาะกับกาลเทศะ สมัยที่ต้องเข้มแข็ง ต้องปราบปรามความปั่นป่วนภายใน ให้มันราบคาบลงไป

ท่านก็ทำโดยเด็ดขาด บ้านเมืองเป็นปึกแผ่นมาตลอดจนถึงรัชกาลที่สี่"

น. ณ ปากน้ำ ศิลปินนักเขียนผู้มีผลงานแพร่หลาย ทั้งในด้านการค้นคว้าวิเคราะห์วิจารณ์งานจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม และโบราณคดีของไทย สดุดีพระองค์ท่านไว้ในเรื่อง **"พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงสร้างเสริมสง่าราศีให้แก่กรุงเทพฯ"** ว่า

"ถ้าเป็นในยุโรป หรือในอารยประเทศที่เจริญ เขาจะต้องยกย่องพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า เป็นผู้ที่สร้างความเจริญให้แก่บ้านเมืองที่สุดเช่นเดียวกับโลกยกย่อง ลอเรนโซ เมดิจิ ผู้ปลุกศิลปเรนายเซ้นท์ให้มีความสำคัญในอิตาลี และกระจายอิทธิพลไปทั่วยุโรปหรือเขายกย่อง เปลิเดรส เป็นผู้สร้างบุคลิกภาพสำคัญให้แก่กรีกโบราณ ฉะนั้น"

และ **น. ณ ปากน้ำ** ยังได้วิเคราะห์การเสด็จสวรรคตของพระองค์ท่านไว้ในตอนท้ายของเรื่องที่อ้างว่า

"และเมืองไทยเรา ก็ได้สูญเสียพระเจ้าแผ่นดินที่ดีที่สุด น่ารักที่สุด เห็นแก่ประโยชน์ของบ้านเมืองที่สุด พระองค์ทรงสร้างความเป็นสง่าราศีให้แก่กรุงเทพมหานครที่สุด เสมือนนายช่างผู้ได้เจียระไนเพชรอันเปล่งประกายแวววิจิตรงามบรรเจิดที่สุดไว้ให้แก่เรือนแหวน คือ กรุงเทพมหานคร ฉะนั้น"

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงศ์ ทรงนิพนธ์สดุดีความรักชาติรักประเทศของพระองค์ท่านไว้ในเรื่อง **"เจ้าชีวิต"** ว่า

"พระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระสุขภาพดีแข็งแรงเกือบตลอดพระชนม์ชีพ ครั้นล้มประชวรก็ทรงทราบว่าจะไม่ทรงรอด จึงโปรดให้เรียกขุนนางที่ทรงใช้สอยสนิทเข้ามาเฝ้า ทรงปรารภว่าพระอาการหนัก คงจะถวายยาไม่ได้ มีพระราชดำรัสต่อไปว่า ถ้าพระองค์เองจะทรงเลือกเจ้านายพระองค์ใดขึ้นครองราชสมบัติแทน อาจจะไม่เป็นที่พอใจแก่คนทั้งปวง จึงทรงขอให้ไปบอกที่ประชุมเมื่อสิ้นแผ่นดิน ถ้าเห็นพระราชวงศ์พระองค์ใด "มีวัยวุฒิปรีชารอบรู้ราชานุวัตร" ก็ให้รวมใจกันยกท่านขึ้นราชบัลลังก์ แล้วก็ทรงขอให้สามัคคีกันไว้ให้มาก ๆ ให้ดี อย่าได้กำเริบคิดแก่งแย่งกันเอง ขอให้ทำอย่างพระองค์ก็คือคิดถึงแต่ชาติไทย ไม่มีพระราชประสงค์จะยกพระราชโอรสของพระองค์ขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดิน"

นี่คือ พระราชกรณียกิจและน้ำพระ–

"ถ้าเป็นในยุโรป หรือในอารยประเทศที่เจริญ เขาจะต้องยกย่องพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นผู้สร้างความเจริญให้แก่บ้านเมืองที่สุด เช่นเดียวกับโลกยกย่องลอเรนโซ เมดิจิ ผู้ปลุกศิลปเรนาสเซ้น ให้มีความสำคัญในอิตาลี"

ราชหฤทัยของพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐที่มีต่อประเทศชาติและประชาชนพระองค์นี้!

ส่วนพระราชภารกิจเกี่ยวกับการต่างประเทศอันเกิดขึ้นและก่อให้เกิดสถานการณ์อันควรระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งนั้น ก็คือการติดต่อกับอังฤษในรัชสมัยของพระองค์ ความจริงฝรั่งชาติยุโรปที่เข้ามาติดต่อกับไทย มิใช่จะมีแต่อังกฤษเท่านั้น โปรตุเกสก็เข้ามาด้วย แต่โปรตุเกสไม่มีบทบาทที่ทำให้ไทยเกิดความหวาดระแวงแต่อย่างใด มีอังกฤษเท่านั้นที่เข้ามาติดต่อโดยมีการเมืองแฝงเข้ามาด้วย และได้แสดงบทบาทให้เห็นควรระมัดระวังตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ เป็นต้นมาแล้ว

พระปรีชาญาณของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวในการติดต่อกับอังกฤษเป็นอย่างไรนั้น ขอให้พิจารณาดังต่อไปนี้

อังกฤษ ได้เข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับประเทศไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เริ่มตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ ดังกล่าวแล้ว นั่นก็คือ ฟรานซิส ไลท์ ข้าราชการอังกฤษขอเช่าเกาะหมากหรือปีนังจากเจ้าพระยาไทรบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๘ ซึ่งเมืองไทรบุรีหรือรัฐเคดาห์รวมทั้งเกาะหมากนั้นเป็นส่วนหนึ่งของพระราชอาณาจักรไทย แต่ไทยก็ยังมิได้จัดการในเรื่องนี้ให้เด็ดขาดลงไป เพราะยังทำศึกติดพันอยู่กับพม่า กับในช่วงระยะเวลาไม่นานนัก บริษัทอีสต์อินเดียของอังกฤษซึ่งมีอำนาจเหนือฟรานซิสไลท์ ได้ประกาศไม่สนับสนุนและยืนยันว่า เมืองไทรบุรี

วัดราชโอรสาราม นับเป็นวัดแรกที่ทรงนำเอาแบบอย่างกระบวนช่างจีนมาประยุกต์ และสร้างด้วยฝีมือปราณีตยิ่งนัก ภายในพระอุโบสถมี "พระพุทธอนันตคุณ" เป็นพระประธาน

และเกาะหมากรวมทั้งหัวเมืองมะลายูเป็นเมืองขึ้นของไทย ถึงรัชกาลที่ ๒ พระบาท-สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยมีพระบรมราชโองการให้เจ้าพระยานคร (น้อย) ซึ่งมีอำนาจควบคุมเมืองไทรบุรียกกองทัพไปปราบ เจ้าเมืองไทรบุรีหนีไปเกาะหมาก เจ้าพระยานคร (น้อย) จึงได้มีสาส์นไปถึงเจ้าเมืองเกาะหมากขอให้ส่งตัวเจ้าพระยาไทรบุรีให้แก่ฝ่ายไทย ฝ่ายอังกฤษยังไม่ต้องการให้เกิดเรื่องยุ่งยากกับไทย **ท่านมาร์เควส ออฟ เฮสติ้งส์** ผู้สำเร็จราชการอินเดีย จึงแต่งตั้ง **ดร.จอห์น ครอเฟิด** เป็นทูตเข้ามาเจรจากับไทยใน พ.ศ. ๒๓๖๔ โดยขอให้ไทยลดค่าระวางปากเรือสินค้าที่เดินทางเข้ามาประเทศไทยลดลงไปอีก ขอให้ไทยเปิดประตูการค้าอย่างเสรีให้คนอังกฤษและเรือสินค้าอังกฤษ พร้อมกับขอเมืองไทรบุรีคืนให้แก่เจ้าพระยาไทรบุรี ไทยตั้งเงื่อนไขว่า หากจะให้ไทยยอมอย่างนั้น อังกฤษจะต้องให้สัญญาว่า จะจัดหาเครื่องศัสตราวุธมาขายให้แก่ไทย ในที่สุดตกลงกันไม่ได้ แม้จะเจรจากันเป็นเวลาถึง ๔-๕ เดือน ดร.จอห์น ครอเฟิด จึงต้องกลับ โดยได้รับคำสัญญาจากไทยเพียงว่า เรือสินค้าอังกฤษเข้ามาค้าขายในเมืองไทยได้เหมือนชาติอื่น แต่อย่างไรก็ตาม สมเด็จฯ กรม-พระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงแสดงความเห็นในด้านดีว่า *"แม้การทำสัญญาไม่ตกลงกันเมื่อคราวครอเฟิดเข้ามา ไทยกับอังกฤษก็เริ่มมีทางไมตรีกันแต่นั้นมา"*

การเจรจาระหว่างไทยกับอังกฤษครั้ง

"....ทรงขอให้สามัคคีกันไว้ให้มาก ๆ ให้ดี อย่าได้กำเริบคิดแก่งแย่งกันเอง ขอให้ทำอย่างพระองค์ก็คือ คิดถึงแต่ชาติไทย ไม่มีพระราชประสงค์จะยกพระราชโอรสของพระองค์ขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดิน"

นี้ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะนั้นทรงดำรงอิสริยยศเป็นกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย **ดร. จอห์น ครอเฟิด** ได้บันทึกถึงพระองค์ท่านและประเทศไทย ซึ่ง **พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงศ์** ทรงนิพนธ์ไว้ว่า

"มีโอกาสได้เฝ้ากรมหมื่นเจษฎาบดินทร์อีกด้วย โดยครอเฟิดมิได้เคยหวังไว้เลย กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ตรัสบอกแก่ครอเฟิดว่า พระเจ้าอยู่หัวทรงเสียพระราชหฤทัยที่ไม่ทรงมีโอกาสจะให้ครอเฟิดทูลลา ทั้งนี้ เพราะกำลังทรงไว้ทุกข์อีกครั้งหนึ่ง กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ตรัสว่า พระเจ้าอยู่หัวทรงพระมหากรุณาต่อครอเฟิดเป็นอย่างดี ทรงสัญญาจะคุ้มครองพ่อค้าอังกฤษ กรมหมื่นตรัสว่า พระองค์เองก็ทรงมีพระประสงค์ที่จะให้ไทยกับอังกฤษทำการค้าขายต่อกันมาก ๆ เรือของครอเฟิดออกจากท่าโดยไม่ต้องเสียภาษีปากเรือ เพราะว่ามีคณะทูตไทยไปด้วย ถึงแม้ครอเฟิดจะไม่ได้ประโยชน์ไปทุก ๆ อย่างดังที่เขาหวังไว้เมื่อก่อนมาถึง ครอเฟิดก็ยังบันทึกในหนังสือของเขาว่า "คนไทยเป็นชาติซึ่งโอบอ้อมอารีและศิริวิไลมากที่สุดชาติหนึ่งในหมู่ชาติที่ตั้งภูมิลำเนาอยู่ในเขตที่ร้อนจัดระหว่างอินเดียและจีน..."

ถึง พ.ศ. ๒๓๖๗ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ อังกฤษเริ่มรบกับพม่า **ลอร์ด แอมเฮอรัสต์** ผู้สำเร็จการแห่งอินเดียได้แต่งตั้ง**ร้อยเอก เฮนรี่ เบอร์นีย์** เป็นทูตเดินทางเข้ามายังกรุงเทพฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๘ โดยทำเป็นทีว่าจะมาขอให้ไทยร่วมกับอังกฤษรบพม่า ซึ่งถ้าไทยตกลงแล้ว อังกฤษยอมให้ไทยรบกับพม่าทางด้านเหนือ ส่วนทางใต้นั้นอังกฤษจะรบเอง แต่ตามข้อเท็จจริงแล้วอังกฤษส่งร้อยเอก เฮนรี่ เบอร์นีย์มาเพื่อเจรจาปัญหาต่าง ๆ ในมะลายู ซึ่งไทยกับอังกฤษมีข้อขัดแย้งกันอยู่ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทวีความรุนแรงขึ้น อาจไม่เป็นผลดีแก่อังกฤษในการรบกับพม่าก็ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ไทยกับอังกฤษก็ตกลงทำสนธิสัญญากันได้ เป็น**สนธิสัญญาฉบับแรกที่พระมหากษัตริย์แห่งพระบรมราชวงศ์จักรีกับประเทศมหาอำนาจตะวันตกคือ อังกฤษ** ได้มีการลงนามกันเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๓๖๙ โดยที่ในสนธิสัญญานั้น ไทยสัญญาว่าจะไม่กีดขวางรบกวนการค้าขายของอังกฤษภายในรัฐมะลายู ซึ่งอังกฤษรับรองว่าเป็นเมืองขึ้นของไทย ไทยรับรองว่าเกาะหมากหรือปีนังและขอบเขตเวลล์สะลีย์เป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ อังกฤษยอมรับว่าเมืองไทรบุรี เมืองกลันตัน และเมืองตรังกานู เป็นเมืองขึ้นของไทย ไทยรับรัฐเปรัค ซาลังงอ เป็นรัฐอิสระ อังกฤษยอมให้สุลต่านแห่งเปรัคส่งเครื่องบรรณาการเข้ามาถวายที่กรุงเทพฯ ถ้าปรารถนาจะส่ง แต่ขอมิให้ไทยบังคับ รายละเอียดของสนธิสัญญาฉบับนี้มี ๑๔ ข้อ ซึ่งได้รับการวิจารณ์มากว่า ทำให้ไทยเสียเปรียบ แต่ **วอลเตอร์ ฟ.เวลลา นักเขียนอเมริกัน** ผู้เขียนพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้กล่าวว่า *"ลักษณะอันพิเศษอย่างยิ่งในสนธิสัญญา*

(บน) "หนุ่มสาวในสมัยรัชกาลที่ ๓" (ล่าง) "ครอบครัวชาวฮอลันดา" จิตรกรรมบนบานหน้าต่างในอุโบสถวัดบางขุนเทียนนอก เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จิตรกรรมในสมัยรัชกาลที่ ๓ ไม่ปรากฏชื่อช่างเขียน

แม้ครอเฟิดจะไม่ได้ประโยชน์ไปทุก ๆ อย่าง ดังที่เขาหวังไว้.....ครอเฟิดก็ยังบันทึกในหนังสือของเขาว่า "คนไทยเป็นชาติซึ่งโอบอ้อมอารี และศิวิไลซ์มากที่สุดชาติหนึ่ง ในหมู่ชาติที่ตั้งภูมิลำเนาอยู่ในเขตที่ร้อนจัดระหว่างอินเดีย และจีน..."

ฉบับนั้น ก็คือ ความเสมอภาคอย่างเต็มที่ของทั้งสองฝ่ายในทุก ๆ ข้อ" และว่า "ความสำเร็จของเบอร์นีย์ในการทำสนธิสัญญา เปิดโอกาสให้ทูตฝรั่งอื่น ๆ พลอยได้ผลสำเร็จไปด้วย ภายใน ๑๓ ปี คือระหว่าง พ.ศ. ๒๓๖๙ และ พ.ศ. ๒๓๗๓ (ค.ศ. ๑๘๒๖ และ ค.ศ. ๑๘๓๐) พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๓ ทรงรับราชทูตชาวยุโรปถึง ๖ ครั้ง ...น่าจะไม่มีพระเจ้าแผ่นดินในทวีปอาเซียพระองค์อื่นได้ทรงกระทำในสมัยนั้น การค้าขายก็รุ่งเรืองขึ้นเรื่อย กรุงเทพฯก็มั่งคั่งขึ้นตลอดเวลา ในแม่น้ำเจ้าพระยาที่กรุงเทพฯ มักจะมีเรือสินค้าต่างประเทศจอดอยู่พร้อม ๆ กันตั้ง ๕๐ ลำ ส่วนมากมักจะเป็นเรืออังกฤษ"

แต่อย่างไรก็ตาม บทบาทของอังกฤษที่แสดงต่อไทย ก็หาได้ยุติลงไม่ ในหนังสือเรื่อง **"สัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างสยามกับต่างประเทศ" ของ หลวงสิทธิ-สยามการ (สิทธิ ฮุนตระกูล)** ได้กล่าวไว้ว่า

"ในรัชกาลที่ ๓ นั้นเอง อังกฤษได้วิวาทกับประเทศจีนจนถึงรบพุ่งกัน อังกฤษเป็นฝ่ายชนะ จนถึงจีนต้องยอมทำสัญญาค้าขายกับอังกฤษ กับต้องยกเกาะฮ่องกงให้แก่อังกฤษ สำหรับกรุงสยามนั้น หนังสือสัญญาที่เฮนรี่ เบอร์นีย์ ได้ทำไว้ก็ไม่สู้จะเป็นที่พอใจของฝ่ายอังกฤษอยู่แล้ว ฉะนั้นเมื่อก่อนสิ้นรัชกาลที่ ๓ คือในปี ค.ศ. ๑๘๕๐ (พ.ศ. ๒๓๙๓) รัฐบาลอังกฤษจึงให้ **เซอร์ เจมส์ บรุก** เข้ามาเมืองไทย เพื่อจะขอแก้สัญญาที่ เฮนรี่ เบอร์นี ได้ทำไว้นั้น ให้เป็นประโยชน์แก่พ่อค้าอังกฤษยิ่งขึ้น แต่ในครั้งนั้น ฝ่าย

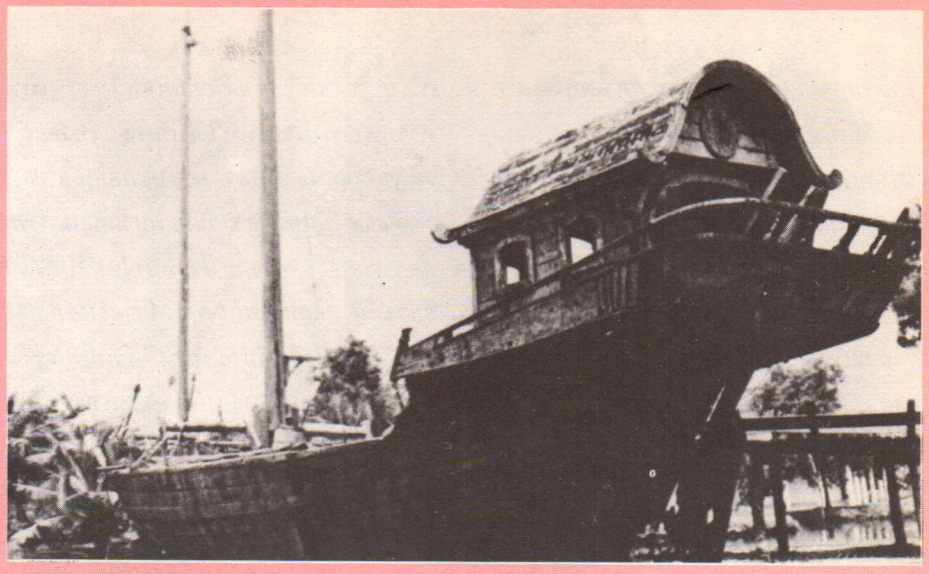

เมื่อครั้งที่ทรงทำกับราชการกรมท่าในแผ่นดินสมเด็จพระบรมชนกนาถ ได้ทรงแต่งสำเภาบรรทุกสินค้าออกไปค้าขายในต่างประเทศ มีรายได้เพิ่มขึ้นในท้องพระคลังเป็นอันมาก

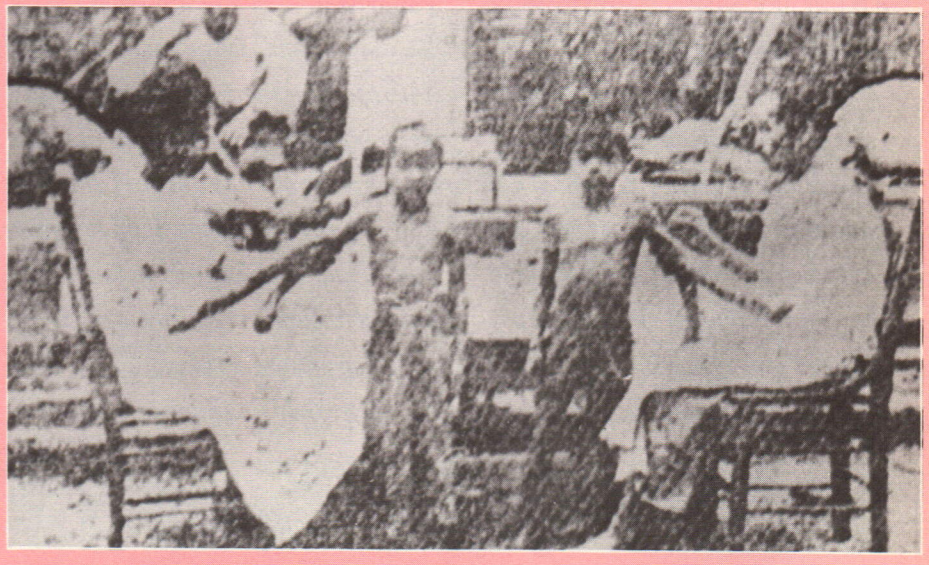

เมื่อประเทศสยามทำสนธิสัญญาทางสัมพันธไมตรี และการค้ากับประเทศอังกฤษและประเทศอเมริกาแล้ว ได้มีศาสนาจารย์ต่าง ๆ เดินทางเข้ามาเผยแพร่ศาสนาคริสต์เพิ่มมากขึ้น หนึ่งในจำนวนนั้น คือ หมอบรัดเลย์ ซึ่งได้นำวิทยาการแผนใหม่ เช่น การปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ และวิธีการฉีดวัคซีนป้องกันอหิวาตกโรค เข้ามาเผยแพร่ด้วย

"ข้อพิสูจน์ที่ดีที่สุด ที่แสดงให้เห็นว่าพระองค์ไม่ทรงโปรดวิธีแบบวางตนโดดเดี่ยว หรือรังเกียจประเทศอื่น ๆ นั้น ก็คือ วิธีการที่พระองค์ทรงอำนวยการเกี่ยวกับการต้อนรับผู้แทนสหรัฐอเมริกา..."

ไทยไม่ยอมแก้สัญญาให้ตามความประสงค์ของอังกฤษ เมื่อ เซอร์ เจมส์ บรุก กลับไปรายงานต่อรัฐบาลอังกฤษ รัฐบาลอังกฤษมีคำสั่งให้กลับมาเมืองไทยอีก และคราวนี้ให้เอาเรือรบในกองทัพอังกฤษที่เมืองจีนมาด้วย ถ้าไทยไม่ยอมแก้สัญญา ก็ให้ใช้อำนาจเหมือนทำแก่จีน เพื่อบังคับไทยให้ยอมแก้สัญญาตามความต้องการของอังกฤษให้จงได้"

นี่คือบทบาทใหม่ของอังกฤษ แต่ก่อนที่อังกฤษจะได้กระทำเช่นว่านั้น ก็พอดีสิ้นรัชกาล

นายสุกิจ นิมมานเหมินท์ ได้กล่าวถึงพระปรีชาญาณของพระองค์ท่านในตอนนี้ไว้ในเรื่อง **"เอมิน ราบัด"** ว่า

"ถ้าจะพูดกันตามความเป็นจริงแล้ว พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ทรงบำเพ็ญพระองค์เป็นกษัตริย์ที่รักษาขนบประเพณีดั้งเดิมของบ้านเมือง และทรงปกครองประเทศด้วยความเฉียบขาด ดังนั้น จึงเป็นเหตุให้ชาวต่างประเทศพากันกล่าวหาว่า พระองค์ทรงเป็นผู้ที่หลงข่าติอย่างรุนแรง และทรงเก็บพระองค์ไม่นิยมที่จะติดต่อกับใคร ข้อกล่าวหาเช่นนี้ ข้าพเจ้ากลับมีความเห็นไปว่า **เป็นการกล่าวหาผิวเผินที่ไร้เหตุผล** เพราะถ้าจะพูดกันตามจริงแล้ว พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ เป็นพระเจ้าแผ่นดินที่บำเพ็ญพระองค์อย่างเรียบ ๆ ทรงคิดประการใดก็รับสั่งไปอย่างนั้น และบางครั้งบางคราวรับสั่งอย่างเผ็ดร้อน ประชดประชันดังที่เคยปรากฏในจดหมายโต้ตอบระหว่าง **เจ้าพระยาพระคลัง กับ เซอร์ เจมส์ บรุ๊กส Sir Jam Brooke** (ที่ไทยเรียกว่า เจสัปบุรุษ) ซึ่งฝรั่งรู้จักกันดีในนามรายาบรุ๊กส์ ของเกาะซาราวัค ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ถือหนังสือของเสนาบดีต่างประเทศอังกฤษ **ไวซ์เคานท์ ปาล์มสตัน Viscount Palmerston** เข้ามาเมื่อ ค.ศ. ๑๘๕๐ (พ.ศ. ๒๓๙๓) ความจริงจดหมายต่าง ๆ ที่อ้างว่าเป็นหนังสือของเจ้าพระยาพระคลังนั้น พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ทรงมีส่วนในการแนะแนวทางที่จะบอกปัดไปและทรงแก้ไขหักล้างข้อเสนอและข้อแย้งของเซอร์เจมส์ บรุ๊กส์ ให้ตกไปทุกประการ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ไม่มีพระราชประสงค์จะติดต่อกับบุคคลที่หาโอกาสเข้าหาพระองค์แล้วก็มาเรียกร้องเอาดินแดนส่วนนั้นส่วนนี้ของประเทศไทยไป ฉะนั้นพระองค์จึงทรงวางปิ่ง ไม่เปิดช่องทางสังคมให้บุคคลจำพวกนี้มาติดต่อพระองค์ได้ ข้อพิสูจน์ที่ดีที่สุดที่จะแสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ไม่ทรงโปรดวิธีแบบวางตนโดดเดี่ยวหรือรังเกียจประเทศอื่น ๆ นั้น ก็คือวิธีการที่พระองค์ทรงอำนวยการเกี่ยวกับการต้อนรับผู้แทนสหรัฐอเมริกา ในเมื่อประเทศนั้นเริ่มออกโรงแสวงหาสัมพันธภาพผูกมิตรทางด้านทวีปอาเซียเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของชาติอเมริกัน"

พระปรีชาญาณในการแก้ปัญหาเรื่องอังกฤษที่จะกระทำแก่ไทยต่อไปอย่างไรนั้น ไม่มีโอกาสที่จะได้เห็น เพราะพระองค์ได้เสด็จสวรรคตเสียก่อน

ขณะนี้รัฐบาลได้กำหนดโครงการเฉลิมพระเกียรติ ๒๐๐ ปีของพระองค์ท่าน ในวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งนับว่าเป็นวันมหามงคลสมัยอันสำคัญยิ่งที่รัฐบาลและปวงชนชาวไทยจักได้น้อมระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐพระองค์นี้โดยทั่วกันและต่อไปอีกชั่วกาลนาน

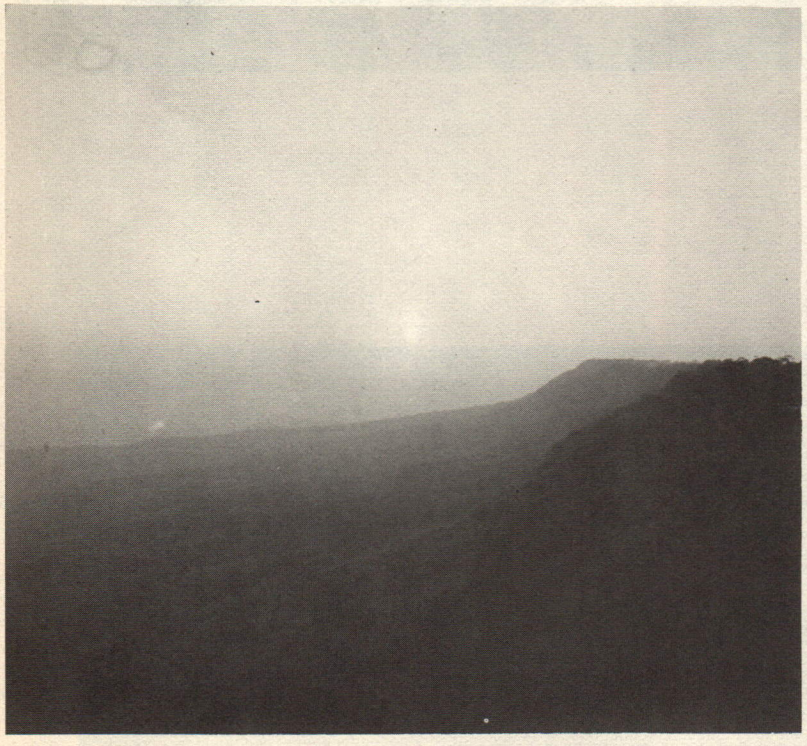

◎ จะผูกด้วยมนตรีเสกลงเลขยันต์
ไม่เหมือนพันผูกไว้ด้วยไมตรี
อันรักกันอยู่ไกลถึงขอบฟ้า
เหมือนชายคาเข้ามาเบียดดูเสียดสี
อันชังกันนั้นอยู่ใกล้สักองคุลี
ก็เหมือน มีแนวป่า เข้ามาบัง

สุนทรภู่

สันติภาพที่เกาหลี

ศาสตราจารย์ เสฐียร พันธรังษี

ปีขาล, ปีนี้ องค์การสหประชาชาติประกาศให้คนในโลกทราบว่า เป็นปีแห่งสันติภาพสากล แล้วเชิญชวนให้บรรดาประเทศสมาชิกของตน มีสำนึกช่วยกันทำงานมุ่งมั่นสันติภาพเป็นที่ตั้ง

เรา, คุณสถิตย์ เล็งไธสง ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ **(พุทธ)**, ศาสตราจารย์ กีรติ

บุญเจือ (คริสต์), อนุรุท ว่องวานิช (พุทธ–กลุ่มเยาวชน), กาญจนา ส.พันธรังษี (พุทธ–กลุ่มสตรี), และข้าพเจ้า (พุทธ) รับใบเชิญจากองค์การศาสนาของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี คือ *"เกาหลีใต้"* ออกไปประชุม **"ศาสนาและสันติภาพแห่งเอเชีย"** ที่โซล (Seoul) เมืองหลวงของประเทศนั้น ระหว่างวันที่ ๑๕–๒๑ มิถุนายน ศกนี้

กลุ่มของเรามีท่านเจ้าคุณพระปริยัติโสภณ เจ้าอาวาสวัดหิรัญรูจี ท่านพระ–อาจารย์สนอง กตปุญโญ เจ้าอาวาสวัดสังฆทาน และพระภิกษุสุรชัย พรหมพันธี

กับมีคณะของท่านผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ นายธนาคารและภรรยา มีศรัทธาร่วมไปด้วยอีกกว่า ๑๐ คน

"การประชุมศาสนาและสันติภาพแห่งเอเชีย" ภาษาฝรั่งเศสเขียนว่า Asian conference on Religion and peace (ACRP) ถ้าแปลให้ตรงกับเรื่อง น่าจะเป็นการประชุมเรื่องศาสนาและสันติภาพของชาวเอเชีย เป็นการประชุมระดับทวีป ไม่ใช่ระดับโลก (WCRP) ไม่มีคนในทวีปอื่นเข้าร่วมการประชุมนี้โดยปริยาย

คำว่า *"เกาหลีใต้"* ที่เขียนในรายงานนี้ อ่านเป็นความได้ในตัวว่า มี *"เกาหลีเหนือ"* อยู่ในโลก หรือในอาณาบริเวณนี้ด้วย เพราะถ้าไม่มี *"เกาหลีเหนือ"* ก็ไม่จำเป็นต้องเรียกว่า *"เกาหลีใต้"*

เรื่องเกาหลีเหนือ–ใต้ ผูกพันอยู่ในประวัติศาสตร์ตอนหนึ่งก่อน พ.ศ. ๒๔๘๖ ย้อนไปในอดีต สมัยแผ่นดินแห่งนี้เป็นอาณาจักร เกาหลีเคยมีพระราชาปกครอง แยกเป็น ๓ นคร ต่างตั้งเป็นศูนย์อำนาจ ยื้อแย่งอธิปัตย์กันอยู่ จนถึงคริสต์ศตวรรษที่ ๗ เกาหลีจึงรวมเข้าเป็นแผ่นดินเดียวกัน

มาเมื่อสิ้นสงครามโลกครั้งที่ ๒ เกาหลีทางเหนือได้รับความอุปถัมภ์จากโซเวียตและจีน ยกทัพบุกลงมาทางใต้ใน พ.ศ. ๒๔๙๓ กองทัพอเมริกันและพวกในองค์การสหประชาชาติมีกองทัพไทย เป็นต้น ส่งทหารออกไปช่วยฝ่ายใต้ ยันศึกฝ่าย

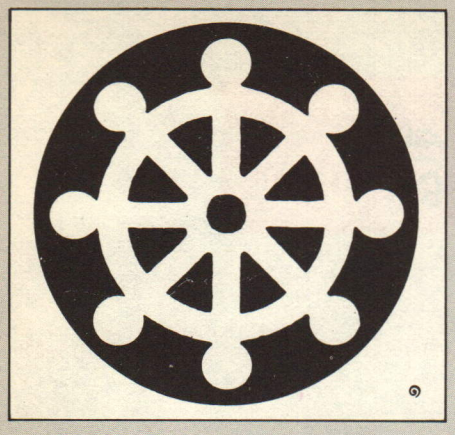

๑

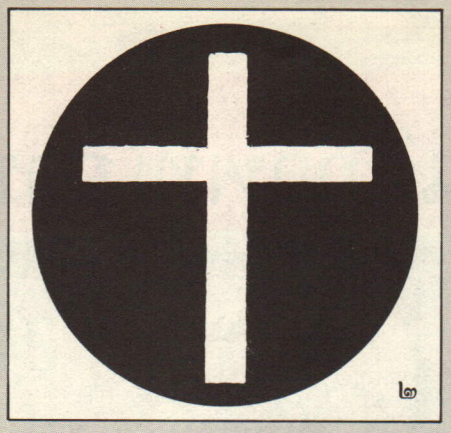

๒

๓

เหนือ ทั้งสองฝ่ายฆ่าฟันกันอยู่ 3 ปีถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๖ เอาแพ้ชนะกันไม่ได้ ต่างฝ่ายต่างต้องการ **"สันติภาพ"** จัดการหย่าศึก โดยวิธีตัดแผ่นดินตรงเส้นขนานที่ ๓๘ ออก ๒ ส่วน เกาหลีจึงกลายเป็นประเทศ ๒ ธรณีเหนือและใต้ มาแต่ปีนั้น

ที่ต้องหยิบเรื่องแยกแผ่นดินเกาหลีมาเขียนไว้ด้วย เพราะมีเรื่องเกาหลีเข้าไปแผลงฤทธิ์อยู่ในที่ประชุม การแสวงหาสันติภาพคราวนี้ เกือบจะกลายเป็นอื่น ผู้แทนญี่ปุ่นเผลอยกเรื่องการรวมแผ่นดิน (Unification) เกาหลี ขึ้นมาพูดด้วยความเห็นใจเจ้าภาพผู้แทนเกาหลีสะดุ้งทั้งตัว พูดใส่หน้าว่า *"ทั้งหลายทั้งปวง ที่คนเกาหลีต้องแยกแผ่นดินกันอยู่ทุกวันนี้ ญี่ปุ่นนั่นแหละเป็นตัวการ"* (จะเล่าเรื่องนี้ เมื่อถึงตรงนั้น)

เพื่อช่วยกันรับรู้เรื่องการประชุมสันติภาพ ขอเล่าเรื่องที่เริ่มกันมาไว้เป็นอนุสนธิสักนิดหนึ่ง

กลุ่มของผู้เกลียดความทุกข์ ตามสายที่ออกไปประชุมกันมาคราวนี้ มีความคิดตรงกันอย่างหนึ่งว่า ความสุขหรือสันติภาพจะเกิดได้ ทางเดียว คือการปฏิบัติตามคำสอนของศาสดาผู้ประกาศศาสนาน้อยใหญ่ทั้งปวง ด้วยว่าคำสอนของท่านศาสดาเหล่านั้นเป็นไปเพื่อความสุขด้วยกันทั้งหมด ไม่มีศาสดาองค์ใดประกาศคำสอนเพื่อสร้างความทุกข์เลย

คนกลุ่มนี้ ปฏิเสธสันติภาพที่มาจากศาสตร์ทั้งหลายทั้งปวง อ้างว่า ศาสตร์ทั้งหลายทั้งปวง เป็นเครื่องมือทำมาหากิน แสวงหาเกียรติและกาม สร้างฐานะและหรืออำนาจกันอยู่ไม่หยุดยั้ง จำเป็นต้องมีศาสนาเป็นฐานช่วย ศาสตร์ใดปราศจากศาสนา ศาสตร์นั้นพาผู้งมงายพินาศ

สาเหตุคือ ศาสนบริโภคเป็นอาหารใจ กามบริโภคเป็นอาหารกาย ใจคือนายกายคือบ่าว หัวหน้าประเทศหลายประเทศในประวัติศาสตร์ เป็นโรคจิต พาประเทศพินาศไปหลายประเทศแล้ว

ในอดีตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ กลุ่มผู้มีสำนึกดังกล่าว นัดประชุมกันที่เมืองชิคาโก สหรัฐอเมริกา เรียกชื่อการประชุมคราวนั้นว่า The world parliament of Religions มีจุดมุ่งหมายระงับข้อขัดแย้งระหว่างศาสนา ชักชวนให้เห็นร่วมกันว่าคำสอนในศาสนาทุกศาสนามีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน

ผลการประชุมคราวนั้นไม่ต่อเนื่องด้วยเกิดสงครามโลกครั้งแรก ทำให้โลกพินาศไประยะหนึ่ง ผู้ที่เหลือชีวิตอยู่ รวมความคิดกันอีก ประชุมกันอีกในสหรัฐ–อเมริกาเรียกชื่อประชุมว่า World of International peace through Religion แต่ไม่ทันมีผลปรากฏออกมาเป็นรูปธรรม เพราะสุขภาพทางจิตของผู้บริโภคกามยังไม่บรรเทา เกิดสงครามโลกครั้งต่อมาใน **พ.ศ. ๒๔๘๔–๘๘** ความพินาศเกิดขึ้นทั่วโลก ประเทศไทยได้รับผลจากความพินาศจากสงครามทั้ง ๒ คราว

ประเทศที่ได้รับผลพินาศยอดเยี่ยมจากสงครามคราวหลัง มีญี่ปุ่น เยอรมันนี อิตาลี สหรัฐฯ โซเวียตฯ ฯลฯ ลดหลั่นกันไปตามลำดับอาการของโรคจิต และขั้นตอน

(ต่อหน้า ๓๐)

๔

เครื่องหมายศาสนาต่าง ๆ

๑. เครื่องหมายศาสนาพุทธ
๒. เครื่องหมายศาสนาคริสต์
๓. เครื่องหมายศาสนาพราหมณ์
๔. เครื่องหมายศาสนาอิสลาม
๕. เครื่องหมายศาสนายิว (ยูดาย)

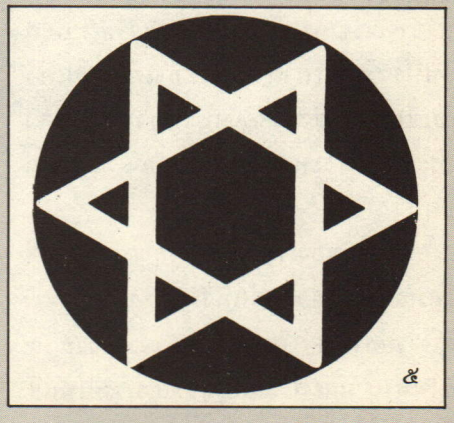

๕

ผลไม้สด
อร่อยกว่าผลไม้กระป๋อง

วิจิตร อาวะกุล

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีผลไม้สดที่อุดมสมบูรณ์ มีทั้ง กล้วยหอม ลิ้นจี่ ลำไย ทุเรียน มะม่วง เงาะ มังคุด ฯลฯ ผลไม้ไทยได้รับยกย่องมีชื่อเสียงไปทั่วโลก

เราคนไทย มีโอกาสรับประทานผลไม้สดที่มีรสอร่อย หอม หวาน ราคาย่อมเยา เมื่อถึงหน้าผลไม้สด เราคนไทยควรบริโภคผลไม้สด จะดีกว่าบริโภคผลไม้กระป๋อง

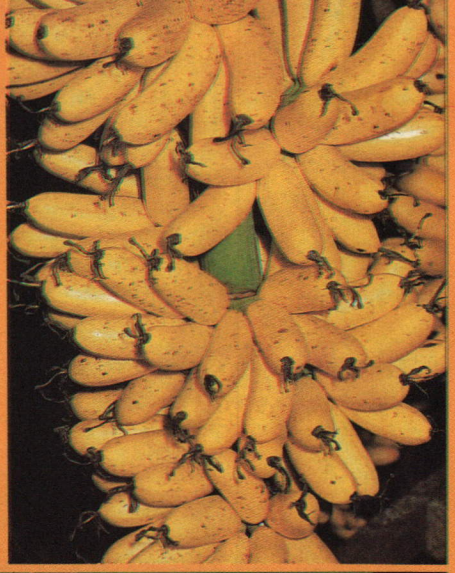

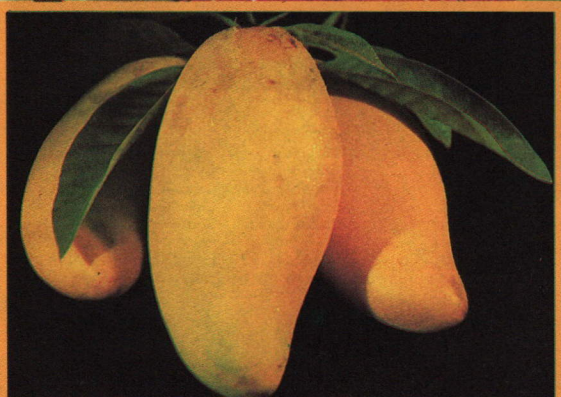

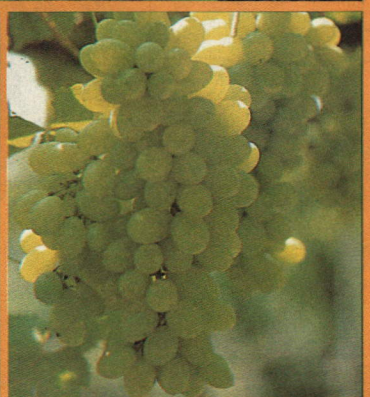

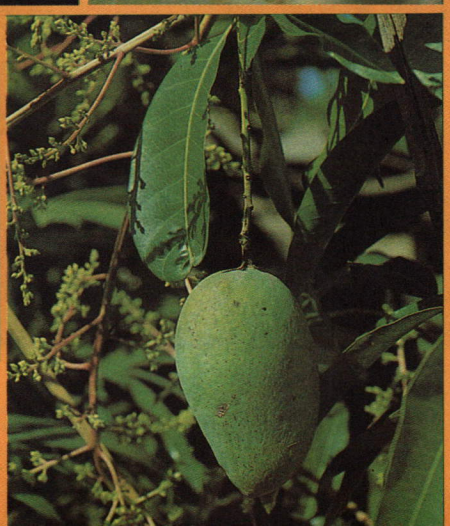

ปีนี้หลายจังหวัดได้จัดงานเฉลิมฉลองส่งเสริม ผลไม้ในจังหวัดของตนขึ้น เป็นการส่งเสริมการเกษตร ให้กำลังใจเกษตรกร ช่วยหาตลาดในการขาย ระบายผลิตผลทางเกษตรโดยเฉพาะผลไม้

การที่มีผู้คนจากจังหวัดต่าง ๆ มาเที่ยวจังหวัดของตน ก็จะได้ผลด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ผู้คนมาซื้อของในจังหวัดของตน ใช้จ่ายเงินในการซื้อของต่าง ๆ เมื่อมาพักโรงแรมกิจการโรงแรมก็ดีขึ้น ขายสินค้าได้มาก

จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นจังหวัดที่ปลูกมะม่วงมันก็ได้จัดงานประกวดและส่งเสริมมะม่วงดิบ รวมทั้งการจำหน่ายมะม่วงในราคาถูก แสดงวิธีการบรรจุหีบห่อในการส่งออก ท่านนายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้ไปประกอบพิธีเปิด มีสถานีวิทยุโทรทัศน์ไปทำข่าวเผยแพร่ออกไปอย่างกว้างขวาง ทำให้คนทั่วประเทศรู้จักแหล่งมะม่วงมันจังหวัดฉะเชิงเทรา

จังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงด้านผลไม้ มีผลไม้หลายชนิดโดยเฉพาะทุเรียนและเงาะ ได้จัดงานประกวดผลไม้อย่างยิ่งใหญ่ในปีนี้ มีการประกวดรถผลไม้ที่ตกแต่งประดับประดาด้วยผลไม้สด เข้าประกวด หลายสิบคัน มีผู้ไปเที่ยวงานอย่างคับคั่งเป็นพิเศษ เป็นการเฉลิมฉลองฤดูผลไม้ประจำปีที่ยิ่งใหญ่งานหนึ่ง

เพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐบาลที่จะให้มีการท่องเที่ยวแพร่หลายในท้องถิ่นต่างจังหวัดและขยายความนิยมผลไม้ไทยให้เป็นที่แพร่หลายของหมู่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ได้ให้การสนับสนุนจังหวัดระยอง จัดงาน "๒๐๐ ปีกวีเอกสุนทรภู่และเทศกาลผลไม้เมืองระยอง" ณ บริเวณทุ่งศรีเมือง จังหวัดระยอง ระหว่างวันที่ ๗–๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๙ และระหว่างวันที่ ๖–๘ มิถุนายน ๒๕๒๙ จังหวัดจันทบุรีจัดงาน "ตลาดนัดผลไม้ไทย" ณ บริเวณหน้าสนามกีฬาชั่วคราวจังหวัดจันทบุรี และ

ต่อมาระหว่างวันที่ ๑๙–๒๑ มิถุนายน ๒๕๒๙ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาแกลง จัดงาน **"ตลาดนัดผลไม้ไทย"** ณ บริเวณอาคารธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาแกลง จังหวัดระยอง

งาน **"๒๐๐ ปีกวีเอกสุนทรภู่และเทศกาลผลไม้เมืองระยอง"** เน้นผลงานด้านกาพย์กลอนของกวีสุนทรภู่ มีการเล่นประเพณีไทย โดยมีกรมศิลปากรเข้าร่วมงานด้วย นอกจากนี้ ยังมีผลไม้ดีมีคุณภาพให้เลือกซื้อได้อีกด้วย สำหรับงาน **"ตลาดนัดผลไม้ไทย"** ที่สาขาขลุง จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย การประกวดคุณภาพผลไม้และจำหน่ายผลไม้ราคาถูก เช่น เงาะ มังคุด ทุเรียน ส่วนงาน **"ตลาดนัดผลไม้ไทย"** ที่สาขาแกลง จังหวัดระยอง มีการประกวดคุณภาพยางแผ่นและจำหน่ายผลไม้ราคาถูกเช่นกัน

ที่จังหวัดนนทบุรี ก็จัดสัปดาห์ผลไม้นนทบุรี ซึ่งมีทุเรียนเป็นผลไม้หลัก ทุเรียนที่เอามาจำหน่ายในงานล้วนเป็นพันธุ์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนนทบุรี ตามข่าวบอกว่า ทุเรียน ชื่อ **"ก้านยาว"** ขนาดกลางสองลูกขายในราคาถึงหนึ่งพันสองร้อยบาท ซึ่งเป็นราคาค่อนข้างสูง ชาวสวนที่เป็นแม่ค้าบอกว่าตอนต้นฤดูก็ขายได้ในราคาสูงเช่นนี้ แต่พอเข้ากลางฤดูตอนทุเรียนออกมามากราคาก็จะตกลงไปอาจจะเป็นคู่ละแปดร้อยบาท พอทุเรียนออกจากสวนมากเข้าก็จะลดลงมาเหลือคู่ละหกร้อยบาท หรือสี่ร้อยบาท เพราะทุเรียนนนทบุรีถือว่าเป็นทุเรียนที่มีชื่อเสียงมานาน มีคนเชื่อถือมีรสหอมหวานอร่อย เป็นที่นิยมของคนจีนและคนไทยทั่วไป

ได้มีผู้ไปสอบถาม อาเสี่ยชาวจีนคนหนึ่งซึ่งไปซื้อทุเรียนคู่ละพันสองร้อยบาทว่ามีความรู้สึกว่าแพงไปไหม เขาตอบว่า *"ก็ของดีมีคุณภาพดีต้องมีราคาแพงหน่อย"* เขาไม่รู้สึกว่าแพงกับการจ่ายเงินให้กับทุเรียนสองลูกในราคาหนึ่งพันสองร้อยบาทของนนทบุรี

"ทุเรียนพันธุ์ *"ก้านยาว"* ต้นฤดู ขนาดกลางสองลูกขายในราคาถึงหนึ่งพันสองร้อยบาท พอเข้ากลางฤดูราคาจะตกลงไป อาจเป็นคู่ละแปดร้อยบาท"

มีผู้สอบถาม อาเสี่ยชาวจีนคนหนึ่ง ซึ่งไปซื้อทุเรียนคู่ละพันสองร้อยบาทว่าแพงไปไหม เขาตอบว่า *"ก็ของดี มีคุณภาพดี ต้องมีราคาแพงหน่อย"*

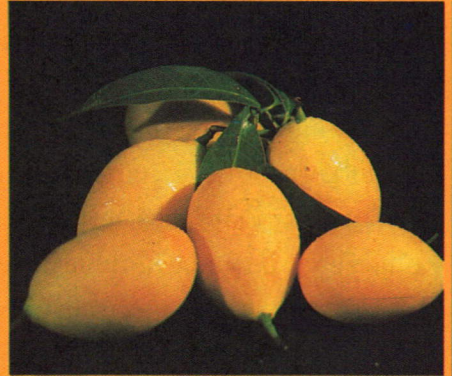

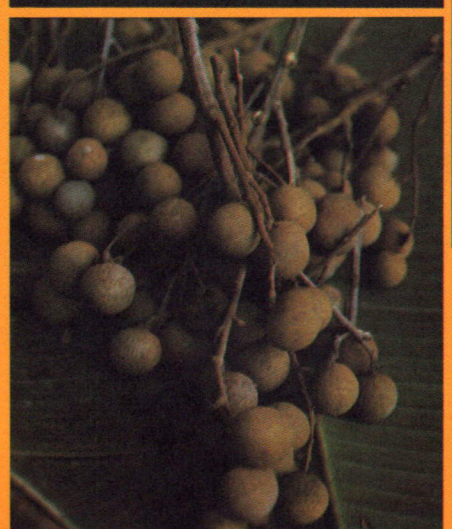

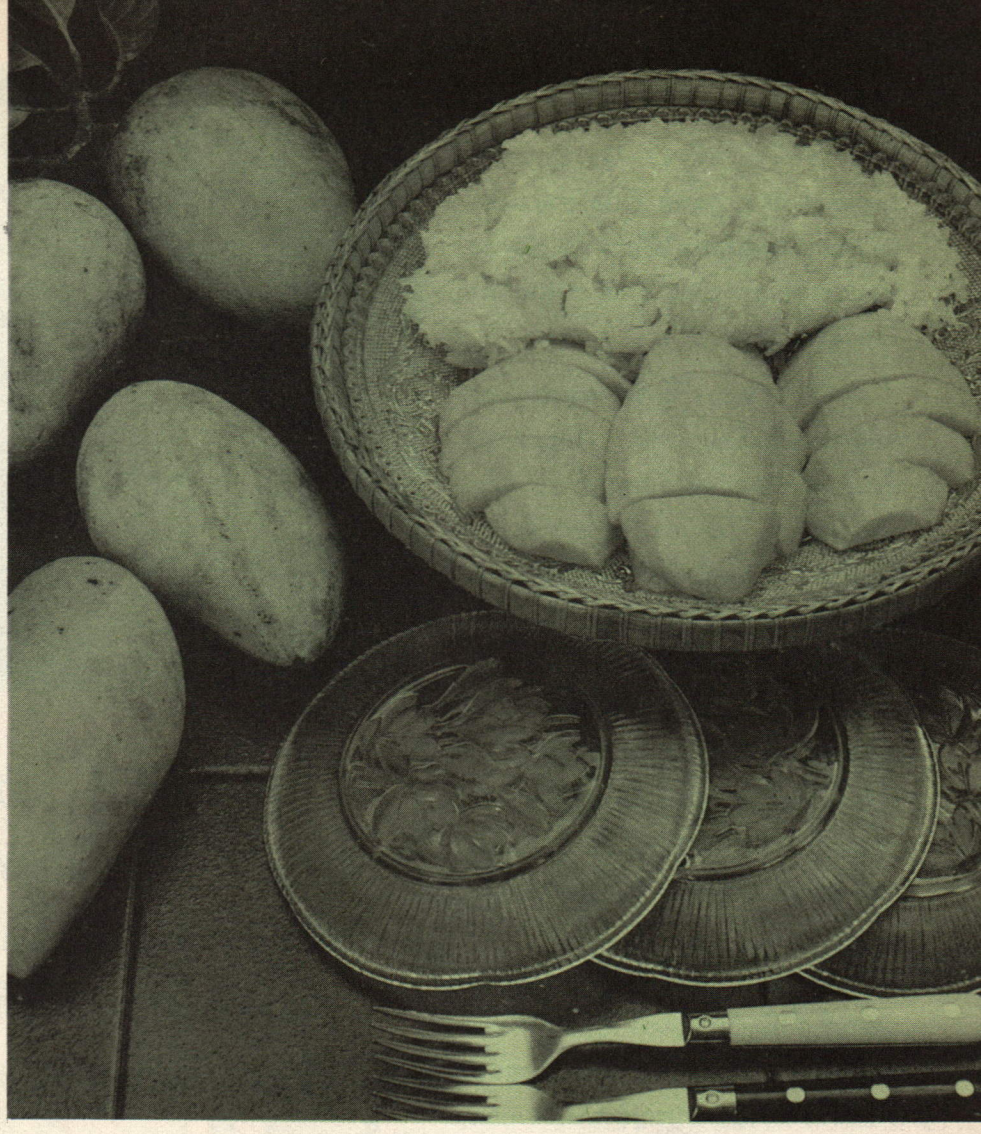

ในแต่ละปีประเทศไทยส่งผลไม้สดเช่น ทุเรียน มะม่วง ลำไย ลิ้นจี่ กล้วยหอม ฯลฯ ไปขายที่ ฮ่องกง สิงคโปร์ ญี่ปุ่น มาเลเซีย ฯลฯ เป็นจำนวนหลายร้อยล้านบาท ชาวมาเลเซียขับรถเข้ามาเที่ยวเข้ามารับประทาน และซื้อผลไม้สดในเมืองไทยกลับไปประเทศเขาปีละมาก ๆ คนไทยเป็นชาติที่โชคดีมีหน้าผลไม้มากมายให้รับประทาน ทั้งสดและราคาก็ถูกมากอีกด้วย เลือกซื้อเลือกรับประทานเอาตามใจชอบ

ปีนี้มีผลไม้มากมาย และมีจำนวนมากขึ้น ๆ ทุกปี เพราะมีการขยายพันธุ์และขยายเนื้อที่การเพาะปลูกมากขึ้น ต้นปีเราก็เริ่มได้รับประทาน มะม่วงดิบมัน ๆ หลายชนิด เช่น พิมเสนมัน เขียวเสวย ฟ้าลั่น หนองแซง พราหมณ์ขายเมีย เจ้าคุณทิพย์ ฯลฯ บางคนที่ไม่ชอบมันสนิท ชอบมันปนเปรี้ยวนิด ๆ และมีกลิ่นหอมก็ต้องมะม่วงมัน "เรด" บางท่านชอบรับประทานกับน้ำปลาหวาน บางท่านก็ชอบพริกกับเกลือ ก็เลือกรับประทานตามอัธยาศัย หน้ามะม่วงครั้งหนึ่ง เราก็สามารถจะเลือกรับประทานมะม่วงได้หลายพันธุ์ ที่ไหนจะเหมือนเมืองไทย

ถัดจากมะม่วงดิบ มะม่วงมัน ก็มาถึงมะม่วงสุกที่หอมหวานอร่อย รับประทานกับข้าวเหนียวมูล ถึงหน้ามะม่วงข้าวเหนียวคนไทยบางคนก็รับประทานจนน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นหลายกิโลเพราะความอร่อย มะม่วงสุกที่คนไทยนิยมก็ได้แก่ มะม่วงอกร่องทองดำ เพราะมีรสหวานจัดและมีกลิ่นหอม แต่ชาวต่างประเทศชอบมะม่วง **"พันธุ์น้ำดอกไม้"** ซึ่งมีรสหวานปานกลาง ไม่หวานจัดเหมือนมะม่วงอกร่อง ขณะนี้เราส่งมะม่วงน้ำดอกไม้ และมะม่วงอื่นออกขายต่างประเทศโดยบริษัทการบินไทย ได้จัดเครื่องบินบรรทุกสินค้าด้านการเกษตรให้เป็นพิเศษ มีการบรรจุกล่องอย่างสวยงามได้มาตรฐานของต่างประเทศ ทำเงินเข้าประเทศปีละหลายพันล้านบาท ชื่อเสียงของผลไม้ที่มีคุณภาพดีของไทยเริ่มขจรขจาย ผลไม้ไทยจากบางกอกกำลังไปทำชื่อเสียง ในต่างประเทศมากขึ้นทุกปี ๆ อนาคตของการเกษตรของเราก็จะค่อย ๆ เริ่มสดใสขึ้น ชาวต่างประเทศยังนิยมผลไม้ไทย ก็ไม่ต้องสงสัยเลยว่าทำไมคนไทยจะไม่นิยมผลไม้ไทย

ในหน้าผลไม้ที่เราสามารถจะหาผลไม้สดรับประทานได้ เราต้องรับประทานผลไม้สด เพราะรสชาติอร่อยกว่าผลไม้ที่นำมาเป็นผลไม้กระป๋อง ผลไม้กระป๋องมักจะเอาไว้รับประทานเมื่อหมดหน้าผลไม้นั้นไปแล้ว หรือนำไปขายให้กับประเทศอื่นที่ไม่มีผลไม้สดชนิดนั้น ๆ รับประทานเพราะผลไม้กระป๋องสามารถเก็บไว้ได้นานวัน ขนส่งไปไกล ๆ ก็ไม่เน่าเสียง่าย ต่างกับผลไม้สดจะสดอยู่ได้เพียงวันสองวันเท่านั้น ที่จะอยู่ได้นานหน่อยก็เห็นจะมีแต่มะขามหวาน การนำผลไม้สดไปขายต่างประเทศจึงต้องใช้เวลารวดเร็วโดยทางเครื่องบินเท่านั้น จึงสิ้นเปลืองค่าขนส่ง ผลไม้จึงมีราคาแพงมาก เพราะต้องรวมค่าขนส่งทางเครื่องบินด้วย โชคดีของคนไทยที่ได้บริโภคผลไม้สดและมีราคาถูก

แต่บางคนก็ยังรับประทานผลไม้ไม่เป็น คือเมื่อถึงหน้าผลไม้สดที่มีราคาถูกและสดก็ไม่รับประทานกลับไปแสวงหาผลไม้กระป๋องที่มีราคาแพงกว่ามาบริโภค เมื่อหมดหน้าผลไม้สดก็อยากรับประทานของสดตอนที่หายาก ผลไม้ก็มีราคาแพงและคุณภาพก็ไม่ค่อยดี อย่างนี้เรียกว่ายังรับประทานผลไม้ยังไม่ถูกต้อง

เมื่อถึงหน้า ลิ้นจี่ ลำไย ทุเรียน มะม่วง ฯลฯ ต้องรีบรับประทานตอนนั้น ส่วนผลไม้บรรจุกระป๋องนี้ ควรจะรับประทานเมื่อหมดหน้าผลไม้สดแล้ว หรือเมื่อต้องการประกอบอาหารอย่างอื่นที่ต้องใช้ผลไม้กระป๋อง เพราะผลไม้สด และของสดนั้นอร่อยกว่าอาหารกระป๋อง

“ให้เขาเห็นหน้าน้อง”

ที่ร่มไผ่ชายคลองตรงร่องน้ำ
สะแกค้ำกิ่งค้อมมาห้อมห่ม
ร่มน้ำไหลใสเย็นเป็นเกลียวกลม
หยุดพักเหนื่อยนั่งชมพอชื่นใจ
“ปีนี้ข้าวได้ราคาซิหนาลุง”
ลุงทำหน้ายุ่งยุ่งแต่ยิ้มใส
“มันก็น่าจะได้ดีมีกำไร
แต่เอาแน่นักไม่ได้ไม่ตายตัว”
กล้าระบัดใบรื่นเป็นคลื่นข้าว
เมื่อลมกราวใบไผ่ไกลจากขั้ว
ค่อยเวียนว่อนร่อนลงตรงริมรั้ว
ที่ดอกถั่วพันเถาลำเพาพราย
“ยังดำกล้าไม่ได้อีกหลายแปลง
ฝนมันแรงชุกนักหนักเหลือหลาย”
ลุงตีชุดจุดยาสาธยาย
ค่อยระบายควันคว้างอย่างข้าที
“จากต้นอ่อนไปจนเป็นต้นแก่
ล้วนลำบากยากแท้แม่บายศรี
จนตั้งท้องอ่อนอ่อนตอนปลายปี
ค่อยหน้าชื่นละทีนี้แหละชาวนา”
เม็ดข้าวเปลือกสีทองเป็นยองใย
กองอยู่ในพ้อมกลมใต้ร่มหว้า
“ข้าวลุงเหลือมากมายได้ราคา
ลุงไม่ขายหรือว่าไม่เร่งร้อน”
ลุงยิ้มพลางตอบพลางอย่างใจเย็น
“ให้เขาเห็นหน้าน้องสักหน่อยก่อน”
ลมฝนชื่นโชยมาจากนาดอน
หอมชีวิตไหวว่อนซ้อนชีวิต!

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

ผลไม้สดไทย มีชื่อในแคนาดา

ธนวัฒน์ ศาสตร์ประเสริฐ

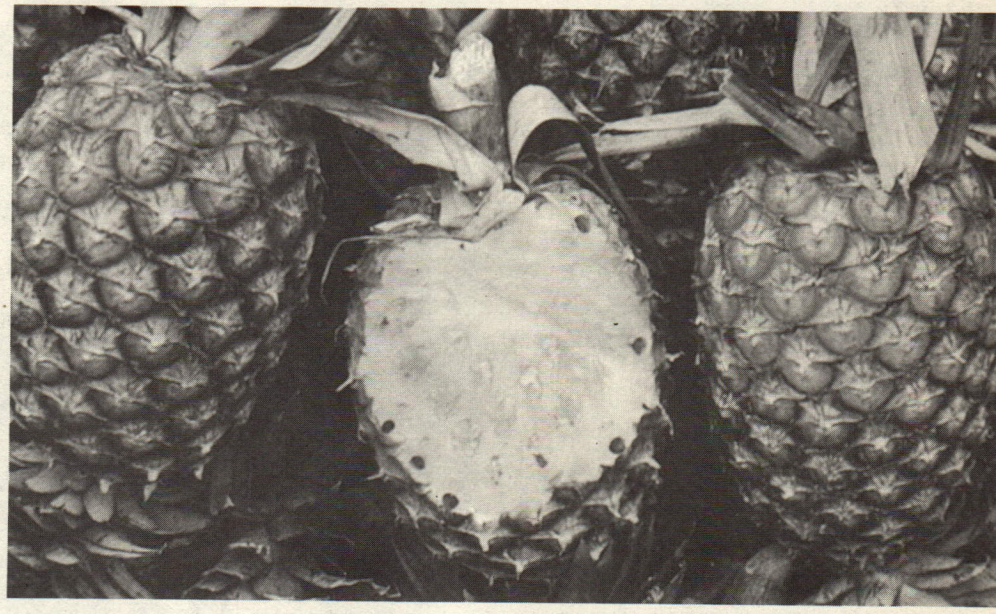

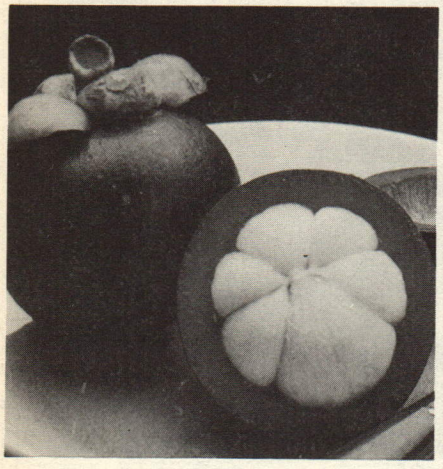

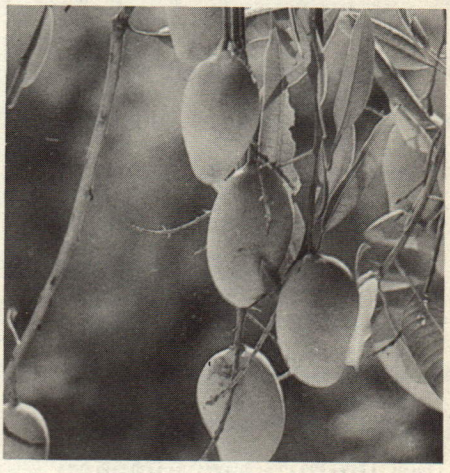

ขณะที่ผลไม้ของประเทศ กำลังมีผลไม้หลายชนิด ออกมาได้กินกันทั้งปีทำให้ประเทศไทยไม่มีวันที่จะอดผลไม้ได้ดัง นั้นจึงมีการส่งไปขายบ้างในต่างประเทศ จะได้มีเงินเข้าประเทศของเรา และสินค้าอีกหลายชนิดด้วยกันที่ทำชื่อเสียงมากเช่น ช่างฝีมือ ช่างไม้ ช่างก่อสร้างต่าง ๆ

เนื่องจากสภาพภูมิอากาศอันหนาวเย็นและยาวนานของประเทศแคนาดา เป็นเหตุให้แคนาดามีฤดูการปลูกผัก และผลไม้ได้ในระยะสั้น ทำให้ปริมาณการผลิตผักและผลไม้ในประเทศไม่เพียงพอ ประกอบกับความต้องการของประชาชนด้านโภชนาการและสุขภาพ ทำให้มีการเพิ่มการนำเข้าสินค้าอาหารสดทุกประเภทประมาณ

ได้กว่า ๕๐% ของการบริโภคผัก และผลไม้สดในแคนาดาเป็นการนำเข้า ฤดูกาลเก็บเกี่ยวในแคนาดาโดยปกติแล้วจะอยู่ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงตุลาคม ช่วงเวลาที่มีการนำเข้ามากจึงเป็นช่วงระหว่างเดือนที่กำหนดคือเดือนพฤศจิกายนถึงมิถุนายน

สำหรับการนำเข้าจากประเทศไทยนั้น ยังนับว่ายังมีมูลค่าน้อยมาก แต่ก็มีแนวโน้มการนำเข้าเพิ่มขึ้นโดยตลอด โดยในปี ๒๕๒๔ มีการนำเข้ามูลค่า ๕,๐๐๐ เหรียญแคนาดา หรือเท่ากับ ๑๑๕,๐๐๐ บาทเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่า ๓๕,๐๐๐ เหรียญแคนาดาในปี ๒๕๒๕-๒๕๒๗ มีการนำเข้าทั้งสิ้นมูลค่า ๑๓๖,๑๖๕ เหรียญแคนาดา หรือเท่ากับ ๓,๑๓๑,๗๕๕ บาท โดยผลไม้ที่ส่งมาเป็นผลไม้สดประเภท ลำไย เงาะ มังคุด และทุเรียน เป็นต้น

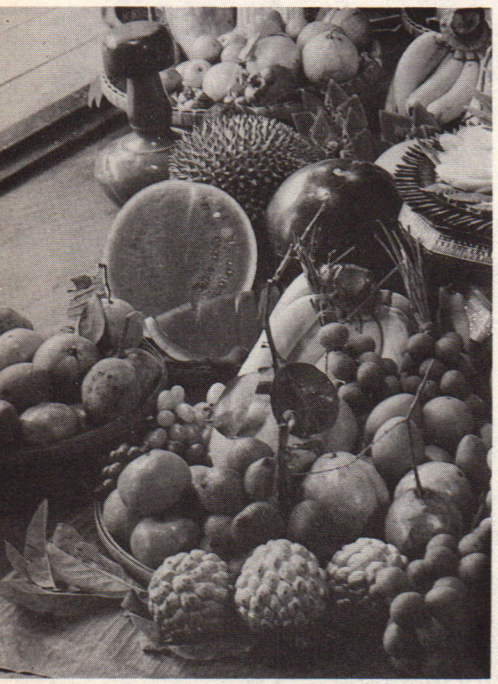

วิธีการตลาดผลไม้สดแคนาดา

คนกลาง โดยส่วนใหญ่แล้วคนกลางจะทำหน้าที่เป็นเอเย่นต์ของผู้นำเข้าหรือผู้ขายส่งในการบริการจัดเตรียมเกี่ยวกับการซื้อขายและจัดส่งสินค้า

ร้านขายปลีก เป็นร้านช่วงสุดท้ายที่จะขายให้ผู้บริโภคทั่ว ๆ ไป

ซูเปอร์มาร์เก็ต ชาวแคนาดาโดยส่วนใหญ่จะจับจ่ายสินค้าประเภทอาหารและของชำรวมทั้งผักและผลไม้

ร้านขายผลไม้เฉพาะ สำหรับร้านที่ขายสินค้าประเภทผักและผลไม้โดยเฉพาะนั้น ต้องการสินค้าในปริมาณมาก

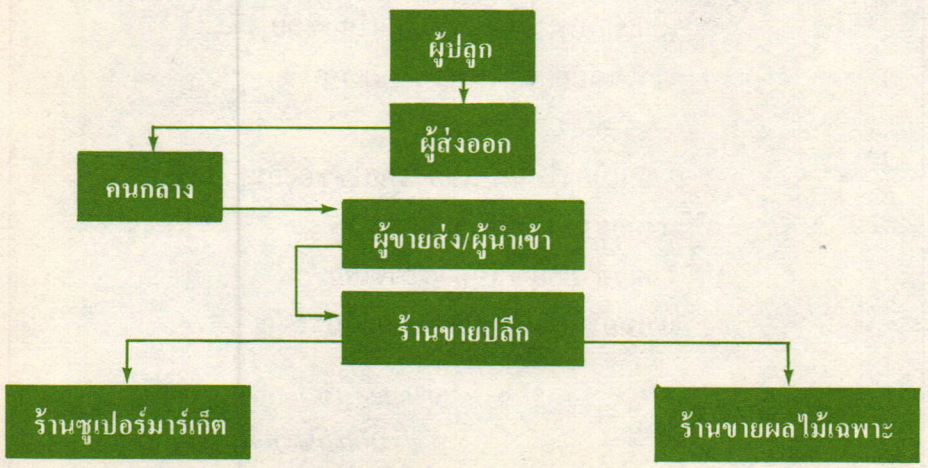

ปัญหา

ปัญหาใหญ่ที่สุดที่ประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งประเทศไทยจะต้องเผชิญในการส่งออกสินค้าประเภทนี้มายังแคนาดา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการขนส่งที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากสินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าที่มีลักษณะเน่าเสียได้ง่าย ตลอดจนต้องคำนึงถึงการบรรจุหีบห่อที่เหมาะสม สำหรับประเทศไทยนั้น ประสบกับปัญหาในเรื่องการขนส่งเช่นกัน เพราะปรากฏว่าอัตราระวางบรรทุกทางอากาศจากประเทศไทยมายังแคนาดามีอัตราสูงกว่าประเทศอื่นในเอเชียเมื่อเปรียบเทียบกัน ดังนั้นต้นทุนของสินค้าไทยจึงสูงกว่า นอกจากนี้ปัจจุบันสายการบินตรงระหว่างแคนาดากับไทยยังไม่เปิด หากมีการส่งสินค้าทางเครื่องบินจำเป็นจะต้องต่อ สายการบินทางยุโรปหรือมหาสมุทรแปซิฟิคอีกต่อหนึ่ง ทำให้ไม่สะดวกในการขนส่งสินค้าและเสียเวลานาน

พอเมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมาได้มีสมาคมผู้นำเข้าผลไม้แห่งประเทศแคนาดาจัดงานประชุมและงานแสดงสินค้าเกี่ยวกับผักและผลไม้สดขึ้น ณ เมืองมอน-ทรีออล งานดังกล่าวมีผู้มาร่วมออกร้านแสดงผลิตผลต่าง ๆ ๕๐ ราย รวมทั้งประเทศไทยด้วย ผลไม้สดจากประเทศไทยที่ผู้ส่งออกนำมาแสดงได้แก่ มังคุด เงาะ ทุเรียน ละมุด มะพร้าวอ่อน สับปะรด กล้วย มะม่วง และชมพู่ เป็นต้น ในระหว่างงานได้มีการปอกผลไม้ชนิดต่าง ๆ ให้แก่ผู้เข้าร่วมงานที่ได้ทดลองชิมผลไม้ไทยแล้ว ปรากฏว่าผลไม้ที่ได้รับความนิยมและพอใจในรสชาติมากที่สุดได้แก่ มังคุด และเงาะ นอกจากรสชาติที่อร่อยแล้ว รูปร่างลักษณะภายนอกยังเป็นของแปลกและเป็นที่สนใจของผู้บริโภคในประเทศนี้

จากงานดังกล่าวซึ่งมีผู้นำเข้าผลไม้สดขอให้ผู้ส่งออกไทยมาเข้าร่วมงานแสดงอีกครั้ง ทั้งนี้เพื่อช่วยเผยแพร่ผลไม้ไทยให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้บริโภคในแคนาดาให้กว้าง

ขวางยิ่งขึ้น ผลการจัดงานที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่าได้รับความสำเร็จด้วยดี เพราะเป็นการเริ่มต้นให้ผู้นำเข้า ตลอดจนผู้บริโภคในแคนาดาจำนวนมากไม่เคยเห็นและไม่เคยชิมรสชาติของผลไม้ไทยมาก่อน นอกจากนั้น ยังได้มีการจัดทำรายการโทรทัศน์จากงานดังกล่าวเพื่อแนะนำผลไม้ไทยให้ผู้สนใจได้ทราบว่าจะหาซื้อผลไม้ดังกล่าวได้ที่ใด ในขณะนี้ ปัญหาที่ผู้ส่งออกประสบและเป็นอุปสรรคสำคัญในการขยายปริมาณการส่งออก ได้แก่ ปัญหาเรื่องอัตราค่าขนส่งและคุณภาพของสินค้า เนื่องจากการขนส่งผลไม้จากไทยมายังแคนาดานั้นจำเป็นต้องใช้วิธีขนส่งทางอากาศซึ่งจะต้องใช้เวลาเดินทางมากกว่า ๒๔ ชั่วโมง และจะต้องมีการขนถ่ายสินค้าเพื่อเปลี่ยนเครื่อง ๒ ครั้ง คือ ที่ฮ่องกงและที่เมืองแวนคูเวอร์ประเทศแคนาดา

ดังนั้น ถ้าผู้ส่งออกไทยสามารถแก้ปัญหาเรื่องการขนส่งให้เสียอัตราต่ำลงมาได้ก็เชื่อว่าสินค้าจากไทยจะสามารถขยายปริมาณการนำเข้า และเป็นที่ติดตลาดของประเทศแคนาดาได้โดยเฉพาะผลไม้ประเภทลำไย เงาะ มังคุด และมะม่วง และอาจจะมีอีกหลายประเทศที่ต้องการผลไม้ของประเทศไทยมากยิ่งขึ้น จากทูตพาณิชย์ที่ได้พูดให้ฟังในแคนาดาว่า ผลไม้สดของไทยมีชื่อเสียงในแคนาดาและชาวแคนาดาต้องการผลไม้ของไทยที่มีรสชาติดีและควรส่งเสริมจะส่งไปขายยังต่างประเทศมากเท่าไร ประชาชนชาวไทยก็ไม่มีวันที่อดผลไม้ได้

บทเพลงหลวงวิจิตรวาทการ

เพลงเลือดสุพรรณ

เลือดสุพรรณเคยหาญในการศึก
เหี้ยมฮึกกล้าสู้ไม่รู้หนี
ไม่ครั่นคร้ามขามใจต่อไพรี
ผู้ใดมีมีดพร้าคว้ามารบ
สร้อย - มาด้วยกัน มาด้วยกัน
เลือดสุพรรณเอ๋ย
เลือดสุพรรณเข้าประจัญ
อย่าได้พรั่นเลย
อยู่ไม่สุขเขามารุกแดนตระหน่ำ
ให้ชอกช้ำแสนอนาถชาติไทยเอ๋ย
เขาเฆี่ยนฆ่าเพราะว่าเห็นเป็นเชลย
จะนิ่งเฉยอยู่ทำไมพวกไทยเรา
(สร้อย)
อันเมืองไทยเป็นของไทยใช่ของอื่น
มาต่อสู้กู้คืนเถอะเราเอ๋ย
ถึงตัวตายอย่าเสียดายชีวิตเลย
มาเถอะเหวยพวกเรามากล้าประจัญ

จากละครเรื่อง **"เลือดสุพรรณ"**
ประพันธ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕

แด่ความรักและความหลัง (๑)

ยามีรจนา

● โงนเงนแล้วง่อนแง่น
เหวี่ยงตัวจนเวียนตา
โลกนี้มิเคยนิ่ง
มืนหญิงเมื่อวัยเยาว์
ดื่มเหล้าหวังเมาหลับ
เร่งดื่มก็เร่งดาล
ครั้งที่กระทิงถึก
ต่อพ่ายจึงได้แผล

● ครอบคลุมแต่คลุ้มคลั่ง
หัวใจก็เจ็บเจียน
ห้วงน้ำที่เหมือนนิ่ง
อีกเงินที่ทอดเงา
ใครหลงเพราะเลินเล่อ
โลกแม้นมิหมองมัว
สะเปะแอ่นสะปะอา
พิอักมวนพิอ่วนมา
แต่บางสิ่งกลับซึมเซา
และเมาใหญ่เมื่อวัยยาน
ยิ่งตื่นรับในร้าวราน
ทวีเดือดทั้งดวงแด
เฝ้าหาญฮึกคนองแฮ
ระบัดบ่มระบมเบียน
เพราะเนื้อหนังเริ่มแตกเนียน
จะรากเลือดอยู่รางเลา
กับผู้หญิงที่อ่อนเยาว์
และอัตตาแห่งตนตัว
แหละพลั้งเผลอเพราะพันผัว
ก็หม่นมืดเวลามอง
เหมือนเราผู้เมารัก
โซดากับยาดอง
ดวงตาเคยจ้าต่อ
ใจแจ้งก็จ่อมจม
มืดลับไปครึ่งหล้า
ครั้งนั้นไฉนหนอ
รักหนึ่งอันซึ้งใน
เหล้ายามิยากเย็น
เหลือพิษที่ซึมแผ่
ตัดได้ตลอดแคน
หล่อเลี้ยงบนเวลา
แล้งสุขแต่ซุกซ่อน
รดน้ำด้วยสำนึก
แผ่ขวางขึ้นในความ
และเมาหนักอยู่เนืองนอง
กระดกขึ้นยิ่งขื่นข่ม
ตะวันทอจึงระทม
ณ ห้วงทุกข์ทะเลท้อ
มิโรยรามิรีรอ
ชนักปักป่นเป็น
จะคว้าไขว่ก็ลำเค็ญ
จะหาแสนก็ง่ายแสน
ซึ่งเทียงแท้เข้าทดแทน
แต่ตัดรักมิหักรอน
ตลอดมาบ่ม้วยมรณ์
จำเริญงอกผลิดอกงาม
อันล้ำลึกจนเลื้อยลาม
คิดถึงเหลือมิเรื้อเลือน

คมทวน คันธนู

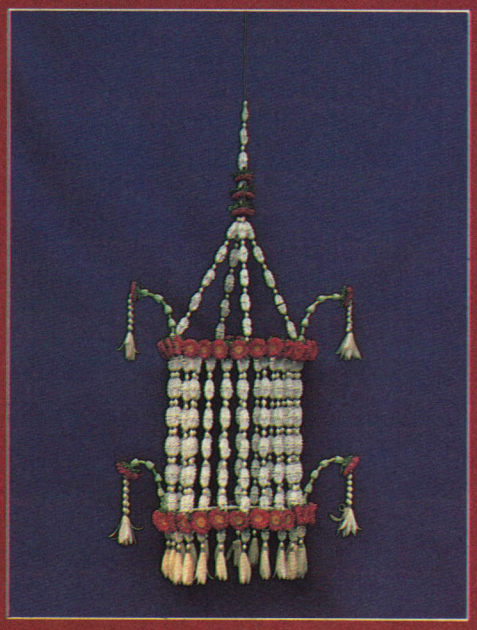

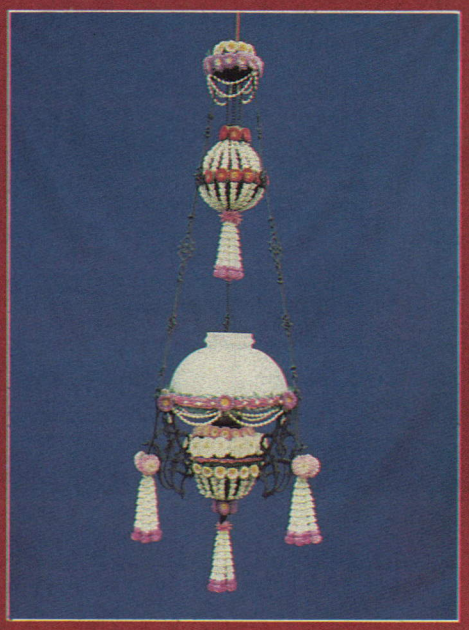

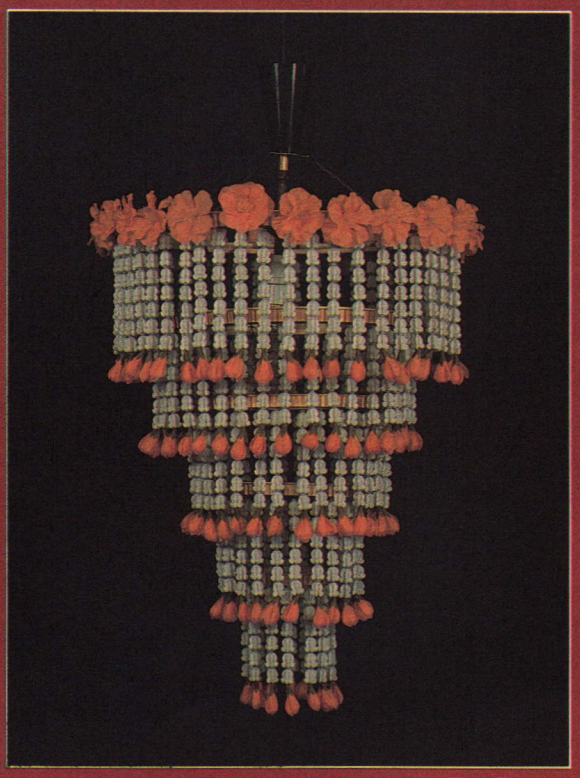

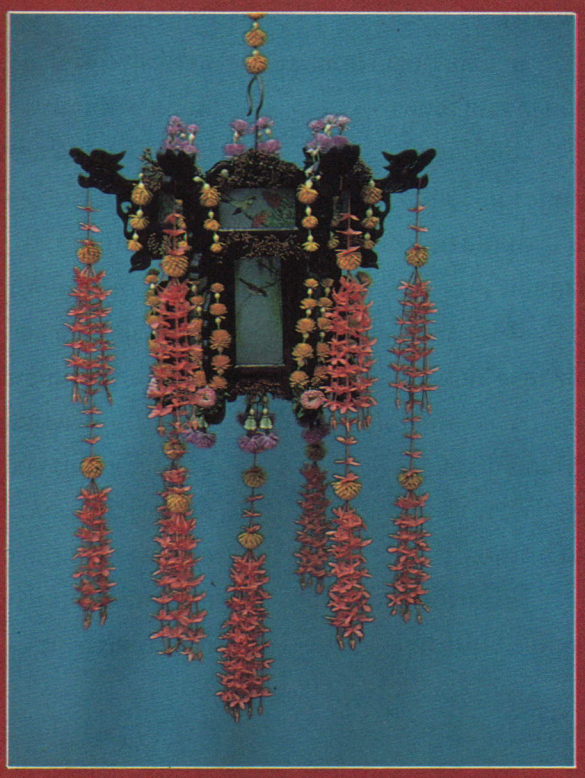

เครื่องแขวนประทีปโคมไฟ
(โคมไฟประยุกต์)

มณีรัตน์ จันทนะผะลิน

เครื่องแขวนในชุดต่อไปนี้เป็นประเภทประทีปโคมไฟแบบต่าง ๆ มีทั้งที่ออกบรรยากาศโคมจีน โคมฝรั่ง โคมญี่ปุ่น ในวิธีการร้อยกรองดอกไม้แบบไทย บางแบบใช้โคมไฟจริง ๆ เป็นตัวโครงสำหรับตกแต่งดอกไม้เพื่อความสะดวกในการใช้ในเวลาค่ำคืนเมื่อต้องการแสงสว่างเพื่อการรื่นเริงก็ดี หรือเพื่อเป็นพุทธบูชาในวันมาฆบูชา วิสาขบูชา และอาสาฬหบูชา ส่วนในกรณีที่ไม่มีโคมไฟ หรือตะเกียงสำหรับนำมาประดับตกแต่งก็ใช้ลวดดัดและเชื่อมให้เป็นรูปทรงที่ต้องการ แบบนี้ต้องวางแผนในการใส่ดวงไฟด้วยไม่ว่าจะเป็นตะเกียงน้ำมันเทียนไข หรือหลอดไฟฟ้า

แนวความคิดที่นำโคมไฟและตะเกียงแบบต่าง ๆ มาประดับตกแต่งด้วยดอกไม้สดให้สวยงามใช้เป็นพุทธบูชานี้ ข้าพเจ้าได้มาจากความคิดของคุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ์ เมื่อครั้งท่านดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยครูสวนดุสิต และได้คิดประดิษฐ์เครื่องแขวนดอกไม้แบบไทยจากโครงโคมไฟของฝรั่งรูปทรงกลม

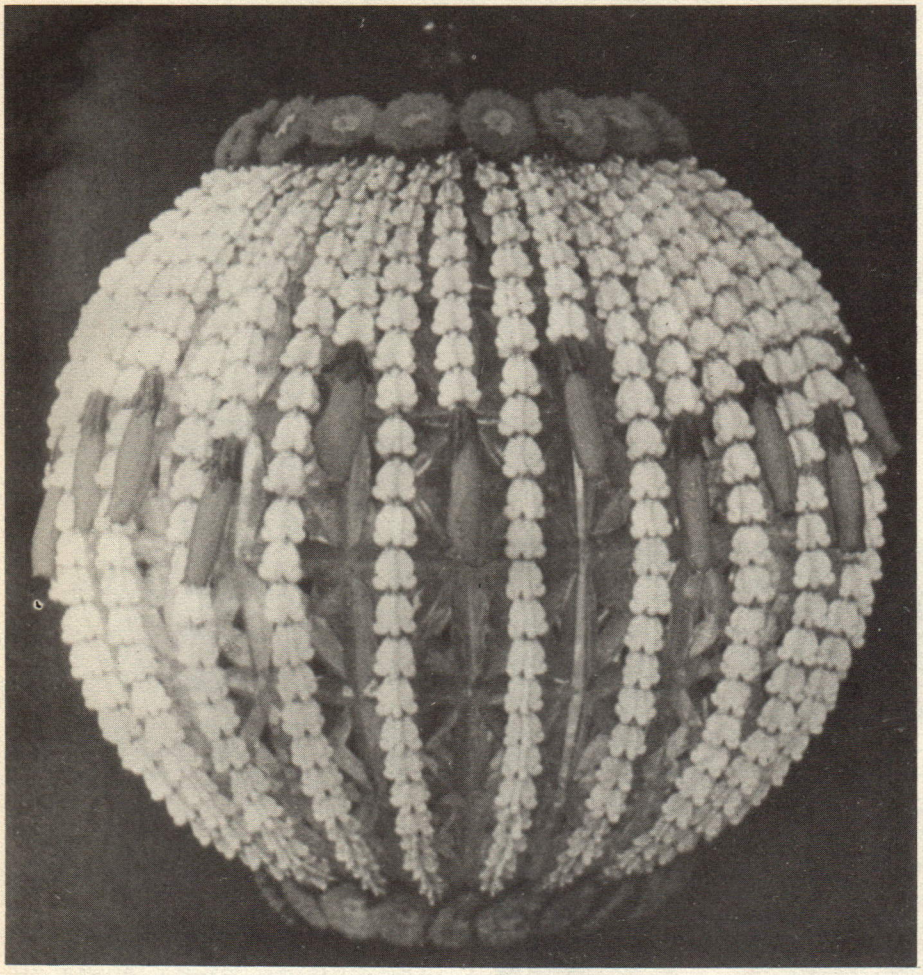

โคมไฟทรงกลม
(แบบที่หนึ่ง)

โคมไฟทรงกลมแบบนี้คุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ์ เป็นผู้คิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยใช้โคมไฟของฝรั่งซึ่งเป็นพลาสติกทนไฟ คล้ายแก้วประกบกันสี่ชั้น เป็นทรงกลม มีกากบาทที่ล้อคขั้วหลอดไฟ จากภาพที่เห็นอยู่นี้ข้าพเจ้าประดิษฐ์ขึ้นในปี ๒๕๒๕ อีกครั้งหนึ่ง ด้วยเห็นว่าเป็นแบบที่สวยงามเรียบ ๆ สามารถให้สีสันสดใสชวนมอง ทำได้ง่ายและรวดเร็วกว่าแบบที่มีเครื่องประดับมาก ๆ เหมาะที่จะเผยแพร่ให้พุทธศาสนิกชนได้เรียนรู้เพื่อไปใช้ในโอกาสอันควร

*เหมาะที่จะใช้สอนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ส่วนประกอบของโคมไฟทรงกลม

๑. **โครง** เป็นโครงพลาสติกใสคล้ายแก้วมี ๔ ซีก

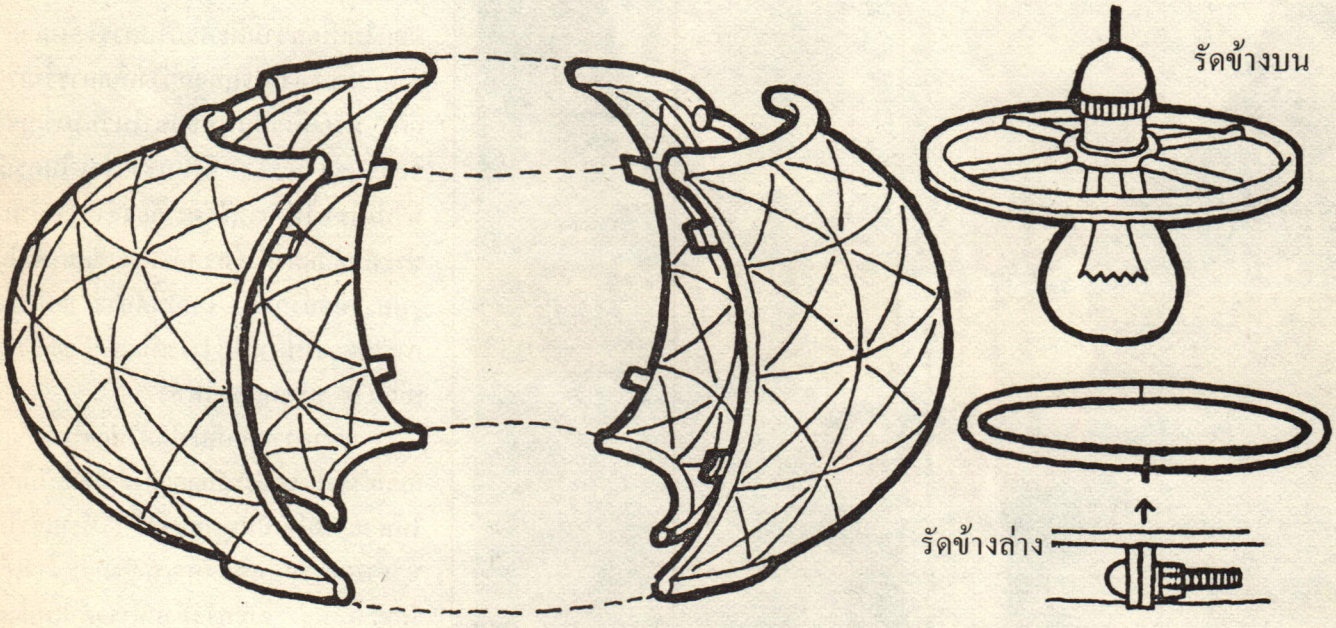

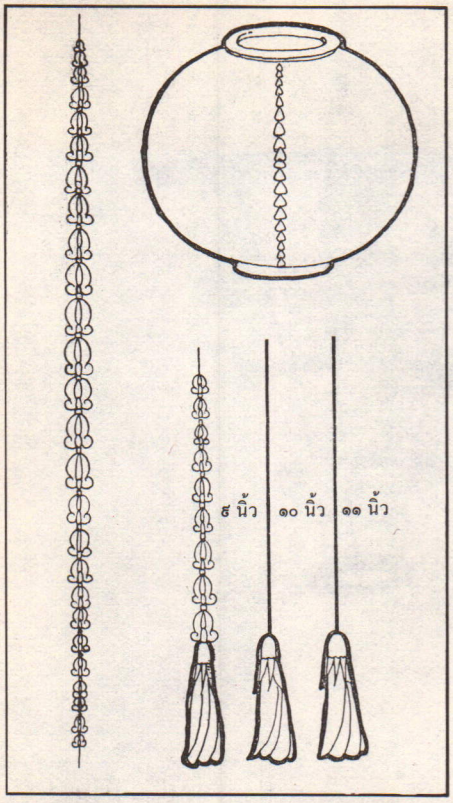

๒. สายหุ้มโครง ๒๔ สาย ๆ ละ ๒๘ ดอก รวม ๖๗๒ ดอก

๓. สวนปิดขอบ

ตุ้งติ้ง ๒๔ ขา ๆ ละ ๙–๑๐–๑๑ ดอก รวม ๕๐ ดอก

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. โครงโคมไฟ

๒. ดอกรักสีขาวทั้งช่อ ๒$\frac{1}{2}$ กก. ใช้ทั้งดอกใหญ่ดอกเล็ก ๗๖๒ ดอก

๓. ชบาร่มสีแดง ๒๔ ดอก

๔. ดอกแอสเตอร์สีแดง ๒ กำ ใช้ ๔๒ ดอก

๕. ด้ายเบอร์ ๔๐ จำนวน ๑ หลอด

๖. เข็มเบอร์ ๘

๗. ลวดขนาดเล็ก

วิธีทำ

๑. ร้อยสายหุ้มโครง ๒๔ สาย สายละ ๒๘ ดอก ให้มีดอกขนาดเล็กในตอนต้นและปลาย ร้อยไปทางเดียว

๒. นำสายที่ร้อยแล้วไปตรึงเข้ากับขอบโครงซึ่งทำเป็นห่วงลวดวงกลมพันหุ้มผ้าไปครอบทั้งบนและล่างจัดระยะให้เท่ากันโดยรอบ

๓. ร้อยตุ้งติ้งขาละ ๙–๑๐–๑๑ ดอก

๔. นำตุ้งติ้งไปผูกสับหว่างสายหุ้มโครงให้เรียงสั้น ๆ ยาว ๆ ไม่ให้ระดับปลายดอกเสมอกันดูคล้ายธรรมชาติ มิได้เจาะจงเรียงให้เท่า

๕. เลือกดอกแอสเตอร์เป็นสองขนาด ขนาดใหญ่ ๒๒ ดอก ขนาดเล็ก ๒๐ ดอก

๖. ปักก้านลวดกับโคนดอกแอสเตอร์ยาว ๓$\frac{1}{2}$ นิ้ว นำไปสอดเข้ากับช่องที่ขอบบนดอกใหญ่ ขอบล่างดอกเล็ก เรียงดอกชิดกันคล้ายเย็บสวนหรือจะใช้วิธีเย็บเป็นแผงยาวกับกาบกล้วยแล้วจึงตรึงติดขอบทีหลังก็ได้

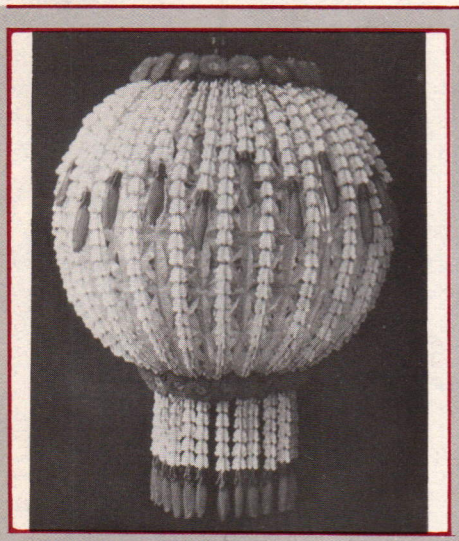

โคมไฟทรงกลม (แบบที่สอง)

โคมไฟแบบนี้มีลักษณะคล้ายกับแบบแรกต่างแต่เฉพาะมีตุ้งติ้งผูกที่ขอบล่างก่อนปิดด้วยสวนดอกแอสเตอร์

สิ่งที่ต้องเตรียมเพิ่มขึ้น

ตุ้งติ้ง ๒๔ ขา ใช้ดอกรักขาว ขาละ ๕ ดอก รวม ๑๒๐ ดอก ดอกชบาร่ม ๒๔ ดอก

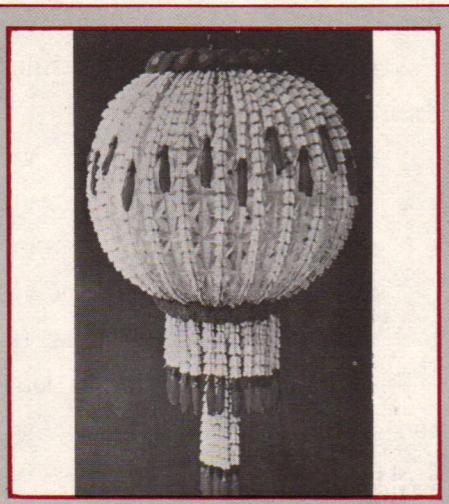

โคมไฟทรงกลม (แบบที่สาม)

โคมไฟทรงกลมแบบที่สามนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับแบบที่สองมากเพียงแต่มีอุบะแขกเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งพวง

สิ่งที่ต้องเตรียมเพิ่มขึ้น

อุบะแขกหนึ่งพวงมี ๑๒ ขา

ใช้ดอกรักขาละ ๑๕ ดอก รวม ๑๘๐ ดอก

ดอกชบาร่ม ๑๕ ดอก

โคมไฟทรงกลม (แบบที่สี่)

โคมไฟทรงกลมแบบนี้มีลักษณะคล้ายกับแบบที่หนึ่งต่างแต่มีอุบะพู่สองชั้นผูกที่กลางส่วนก้นโคมไฟ

สิ่งที่ต้องเตรียมเพิ่มขึ้น

อุบะพู่สองชั้น หนึ่งพวง

ชั้นในความยาว ๘$\frac{1}{2}$ นิ้ว ๖ ขา

ชั้นนอกความยาว ๖ นิ้ว ๑๐–๑๒ ขา

๑. ใช้ดอกรัก $\frac{1}{2}$ กก.

๒. ชบาร่ม ๑๖–๑๘ ดอก

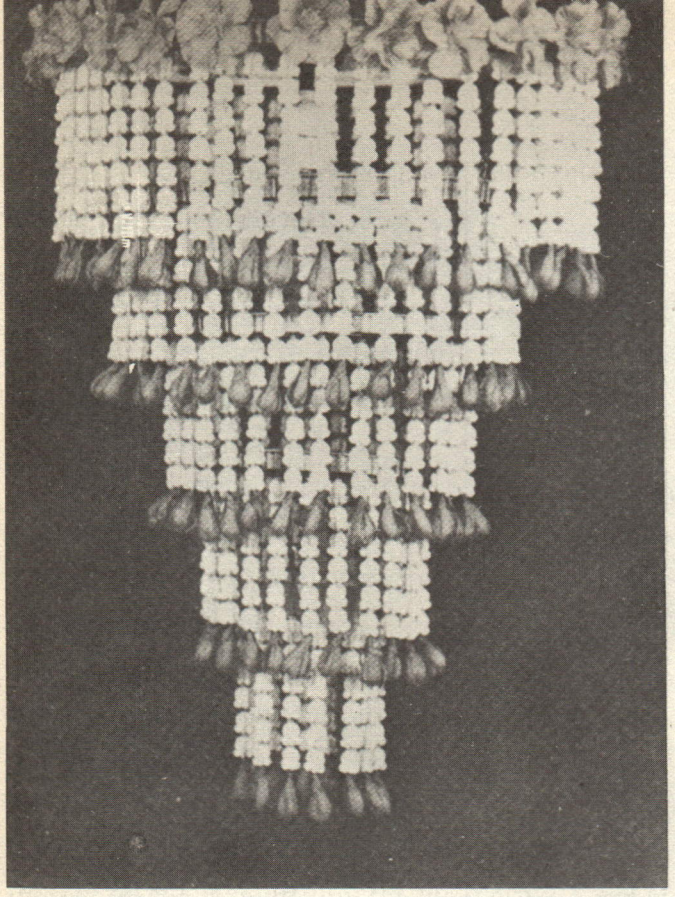

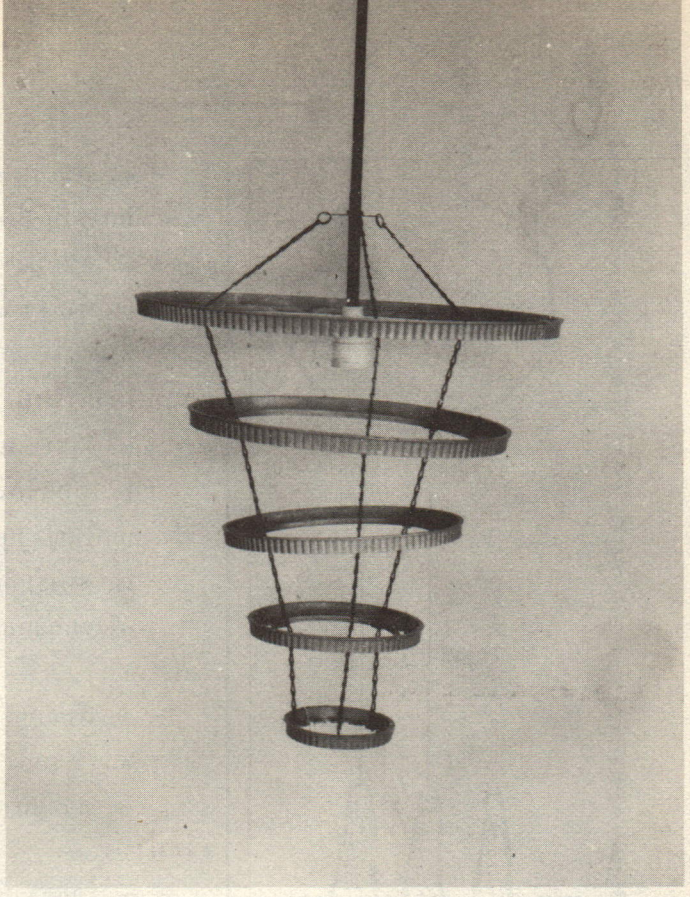

โคมไฟทรงกระบอกกลมห้าชั้น

โคมไฟทรงกระบอกกลมห้าชั้นนี้เป็นอีกแบบหนึ่งที่คุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ์ ได้คิดออกแบบให้ง่ายและประหยัด จะใช้เขวนเป็นชุดหลาย ๆ พวง ก็สิ้นเปลืองกำลังงานน้อยกว่าแบบที่มีเครื่องแต่งตัวมาก ๆ ทั้งให้ความสวยงามแบบเรียบง่าย เหมาะกับบ้านหรืออาคารในปัจจุบันที่มีหลังคาเตี้ย ๆ ไม่ใช่หลังคาหน้าจั่วสูงอย่างสมัยโบราณ

*แบบนี้ถ้าใช้ดอกไม้สดใช้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ แต่ถ้าใช้ดอกไม้เทียมควรใช้ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อจะให้ฝึกประดิษฐ์ดอกไม้ที่เป็นดอกตุ้มและสวนได้เอง

ส่วนประกอบของโคมไฟทรงกระบอกกลม

๑. โครงอลูมิเนียมหล่อเป็นวงกลมห้าชั้น ร้อยต่อกันด้วยโซ่สามสาย ดังภาพ ชั้นบนสุดมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑๕ นิ้ว

๒. ตุ้งติ้งขาละ ๗ ดอก มีทั้งหมดประมาณ ๑๕๗ ขา

ชั้นบนสุด (ชั้นที่ ๑)	๕๐ ขา
ชั้นที่ ๒	๕๐ ขา
ชั้นที่ ๓	๓๐ ขา
ชั้นที่ ๔	๒๒ ขา
ชั้นที่ ๕	๑๕ ขา

๓. สวน ใช้ดอกตะแบกซ้อน ๒๔ ดอก

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. โครง ๑ ชุด

๒. ดอกรัก ๑๐๘๔ ดอก

๓. ดอกตุ้ม ๑๕๗ ดอก

๓.๑ ผ้าสีเหลือง ๒ เมตร

๓.๒ ผ้าสีเขียว ๐.๗๕ เมตร

๔. ดอกตะแบก ๒๔ ดอก

๔.๑ ใช้ผ้าร่วมกับข้อ ๓

๔.๒ ลวดกะมะหยี่ปล้อง ๓ เส้น (๓๐ ปล้อง)

๔.๓ ลวดกำมะหยี่เส้น ๑๒ เส้น (ทำก้าน)

๔.๔ ฟลอร่าเทป ๑ ม้วน

๕. กาว

๖. ด้ายขาวเบอร์ ๔๐

๗. เข็มมือเบอร์ ๘

๘. กรรไกรตัดด้าย

๙. กรรไกรตัดผ้า

๑๐. กรรไกรตัดลวด

๑๑. เครื่องมือรีดดอกไม้ผ้า

วิธีทำ

๑. ทำดอกตุ้ม และดอกตะแบกเตรียมไว้

๒. ร้อยตุ้งติ้งขาละ ๗ ดอก ๑๕๗ ขา

๓. นำตุ้งติ้งไปผูกกับรูที่โครงจากชั้นในสุด (ชั้นล่างที่เล็กที่สุด) มาหาชั้นนอกสุด

๔. นำดอกตะแบกมาผูกตามรูที่ขอบโครงชั้นบนเป็นแถวเรียงดอกให้ชิดกันคล้ายสวน

*ให้ใช้ดอกตุ้มและแบบเส้นที่มีวิธีทำอยู่แล้ว ส่วนดอกตุ้มแบบนี้และดอกตะแบกจะอธิบายวิธีทำไว้ในเล่มการประดิษฐ์ดอกไม้เทียมต่อไป

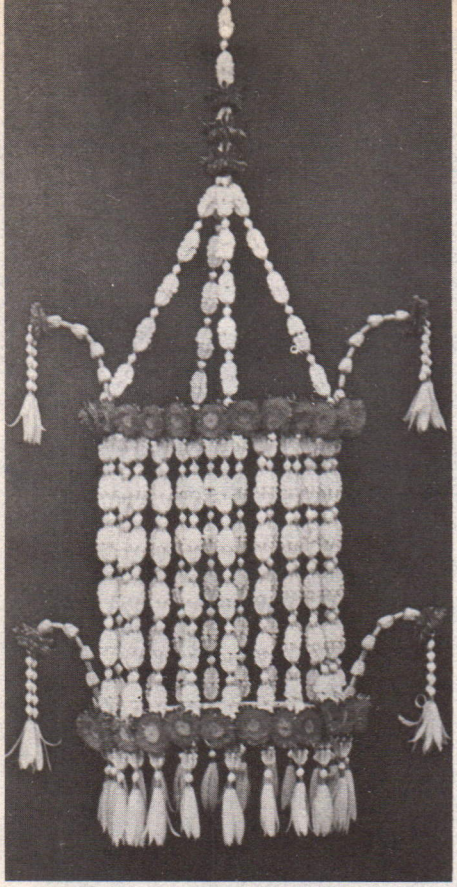

โคมไฟทรงกระบอกกลม
(แบบที่สอง)

โคมไฟทรงกระบอกกลมแบบที่สองนี้ ถ้าจะใช้ในเวลาค่ำคืนต้องใส่ดวงไฟเข้าไปแล้วรวบสายตรงสายหิ้วรวมแนบสายดอกไม้ขึ้นไป เป็นแบบง่ายเหมาะในการใช้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ส่วนประกอบของโคมไฟทรงกระบอกกลม

๑. โครงลวดวงกลม ๒ วง
๒. สายร้อยลำตัว
๓. ตุ้งติ้ง
   ๓.๑ ตุ้งติ้งที่ฐานกระบอก
   ๔. ตุ้งติ้งที่ดอกไม้ไหว
๔. สวนปิดขอบโครง
๕. สายหิ้ว

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. โครงลวดวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง ๗ นิ้ว พันผ้าขาวหุ้มให้เรียบร้อย ถ้าจะให้สะดวกในการแขวนหลอดไฟต้องมีกากบาททั้งสองวง และมีลวดบังคับด้านข้างเพื่อง่ายแก่การร้อยสายลำตัว แต่อาจจะให้ความรู้สึกนิ่งและดูแข็งกว่าโครงแบบนี้ เมื่อถูกลมพัดก็จะไหวตัวดูอ่อนโยนดี

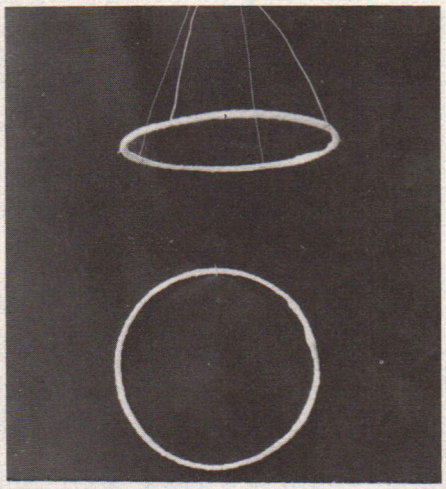

๒. ดอกรัก ๑ กก.
๓. ดอกจำปี ๔๐ ดอก
๔. ดอกแอสเตอร์ ๗๑ ดอก
๕. ดอกพุด ๒๖๗ ดอก
๖. กาบกล้วย
๗. ด้ายขาวเบอร์ ๔๐
๘. เข็มมือเบอร์ ๘–๙
๙. มีด กรรไกร ลวด

วิธีทำ

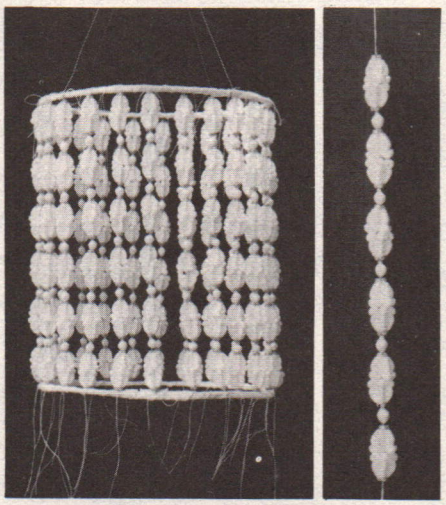

๑. ร้อยสายลำตัว ๒๔ สาย แต่ละสายร้อยดอกรัก ๖ คู่ คั่นด้วยดอกพุดหนึ่งดอก

๒. นำมาตรึงกับโครง ตรึงเป็น ๔ ระยะเท่า ๆ กันรอบโครงก่อน แล้วจึงแบ่งช่องที่เหลือขณะตรึงแต่ละสายต้องดูให้อยู่ในลักษณะสมดุลย์

๓. ร้อยตุ้งติ้ง ๒๔ ขา แต่ละขาร้อยดอกจำปี ๑ ดอก ดอกพุด ๑ ดอก ดอกรัก ๑ คู่ นำมาผูกเข้ากับปลายด้ายสายลำตัว

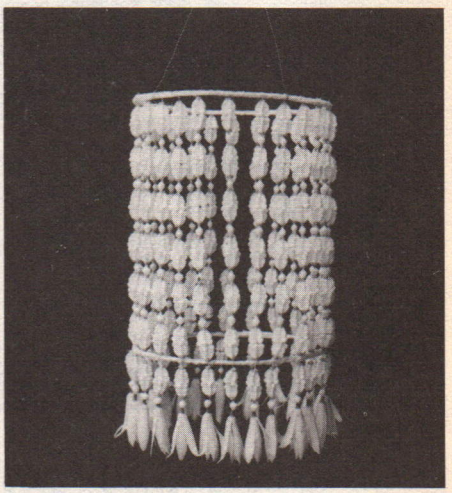

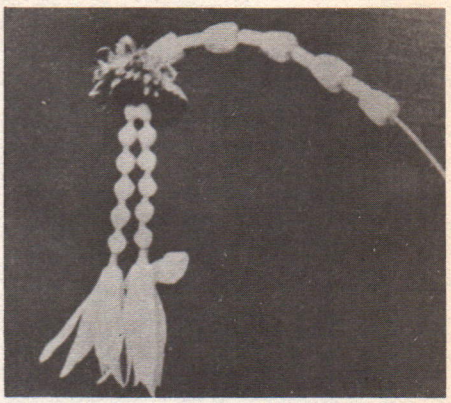

๔. ทำดอกไม้ไหว

๔.๑ เลือกดอกแอสเตอร์ขนาดเท่ากัน ๘ ดอก ตัดก้านออก

๔.๒ ตัดลวด ๔ เส้น ๆ ละ ๖ นิ้ว นำมาแทงที่ขั้วดอกทะลุกลางเกสร โผล่ปลายลวดสำหรับเป็นที่ผูกตุ้งติ้ง

๔.๓ ร้อยตุ้งติ้งเป็นพู่สองเส้นด้วยดอกจำปี ๑ ดอก ดอกพุด ๖ ดอก นำพู่ทั้งสองเส้นมาผูกเข้าปลายลวด แล้วงอปลายลวดม้วนรัดด้ายไว้ ชักลวดเข้าไปชิดเกสร

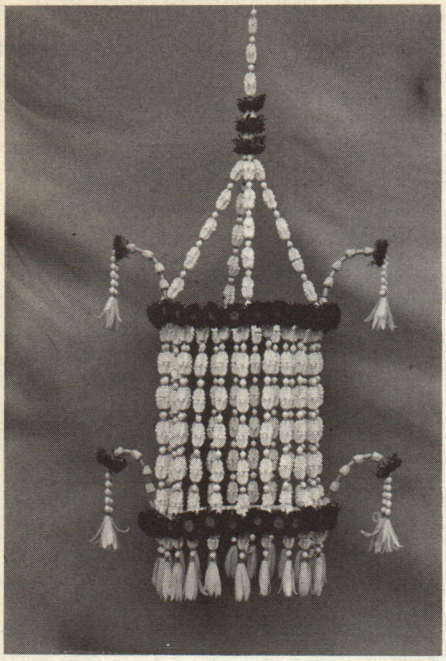

๔.๔ ที่ก้านดอกแอสเตอร์ร้อยดอกรักตูมคั่นด้วยก้านดอกรัก

๕. เลือกดอกแอสเตอร์เท่า ๆ กัน ๖๐ ดอก ตรึงกับกาบกล้วยคล้ายเย็บสวนสองเส้น ๆ ละ ๓๐ ดอก นำไปตรึงรอบ ๆ ขอบโครงลวด

๖. ปักก้านลวดดอกไม้ไหวเข้ากับหยวกแล้วมัดกับโครงลวดให้แน่น กะ ๔ ระยะ รอบโครงวงกลม

๗. ร้อยสายหิ้วตรงกับดอกไม้ไหวขึ้นไป ๔ เส้น ๆ ละ ๕ คู่ดอกรักคั่นด้วยดอกพุดรวบสายแล้วรอยปิดปมด้วยดอกแอสเตอร์สามดอกคั่นด้วยดอกรัก ๑ คู่ทุกดอก เหนือดอกสุดท้ายร้อยดอกรักอีก ๓ คู่เรียงเฉาคั่นด้วยดอกพุดทีละดอก

*สายหิ้วทั้ง ๔ สายนี้ควรเป็นลวด เมื่อรวบแล้วก็เหลือลวดอีกหนึ่งเส้นสำหรับแขวน

(ต่อฉบับหน้า)

"สะอาดกายเจริญวัย
สะอาดใจเจริญสุข"

สันติภาพที่เกาหลี

(ต่อจากหน้า ๑๔)

ของกรรมที่ทำมา

ในจำนวนผู้รับผลแห่งกรรม และสำนึกบาปสูงสุด มีนักศาสนาของญี่ปุ่นและสหรัฐเป็นเบื้องต้น หันหน้าเข้าหากันแสวงหาทางสร้างกรรมอันเป็นกุศล ก้มหน้าค้นคว้าหาฐานแห่งสันติภาพ เป็นการเปลื้องบาปแต่หนหลัง ด้วยสุจริตธรรมส่วนตน และด้วยมิตรธรรมระหว่างกันขึ้นเป็นลำดับต่อเนื่อง

ญี่ปุ่นและสหรัฐเป็นพ่อค้า ค้าขายสินค้าทุกอย่างที่ขวางหน้า ไม่ละเว้นแม้แต่การค้าสงคราม ปัญหาเรื่องปัจจัย กำลังในการดำเนินงาน (money) จึงหมดไป องค์การศาสนาใหม่ในประเทศญี่ปุ่น อาทิ กลุ่มพุทธศาสนาริชโชโกเซไก (Risho Kosei Kai) ซึ่งมีท่านนิกเกียวนิวาโน (Nikkyo Niwano) เป็นหัวหน้า กลุ่มศาสนาชินโต นิกายคองโกเกียว (Konko-Kyo) ของท่านที.มิยาเกะ (T.Miyake) และองค์การคริสตจักรกลุ่มโปรเตสแตนท์ (protestant) ในสหรัฐฯ มีนาย Homer A. Jack เป็นตัวนำ ร่วมกำลังกันเป็นอัตราสูง

ขั้นที่ ๒ กำลังทรัพย์ เดินทางไปหากำลังปัญญา พ่อค้าทั้ง ๒ ข้ามมหาสมุทรไปปรึกษากับนักปราชญ์ฝ่ายศาสนาและปรัชญาชาวชมพูทวีป ซึ่งดื่มด่ำอยู่ในหลักสัตยะคฤหะ (สัตยเคราะห์) ของท่านมหาตมคานธี ดิ่งเข้ามาร่วมเป็นเส้าที่ ๓ ประมาณใน พ.ศ. ๒๕๐๘ ภายหลังสิ้นสงครามโลกครั้งที่ ๒ เกือบ ๒๐ ปี

ครั้นทรัพย์พบกับปัญญา เป็นพลังเริ่ม มีคนดี มีเงินดี มีกรรมวิธีจัดตั้งและไมตรีอันดีเป็นปัจจัยเสริม งานแสวงหาสันติภาพในโลกจึงเป็นรูปสมัครสมานระหว่างศาสนิกจากนานาศาสนา ในลักษณะ Temple of Understanding ขึ้นก่อน ๒–๓ ครั้งในชมพูทวีป องค์การวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (Unesco) รับรองและร่วมแสวงหาสันติภาพร่วมกับผู้ใฝ่สันติภาพกลุ่มนี้ตลอดมา

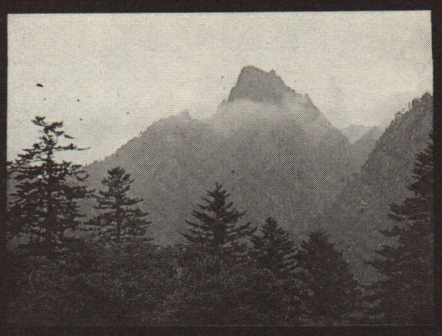

ล่วงถึง พ.ศ. ๒๕๑๓ สันติภาพกลุ่มนี้ ตกลงให้จัดการประชุมนักศาสนาทั่วโลก World conference on Religion and peace (WCRP) ขึ้นเป็นครั้งแรกที่นครเกียวโต (Kyoto) เมืองหลวงเก่า อันเป็นศูนย์วัฒนธรรมและศาสนาของญี่ปุ่น มีนักศาสนาทุกศาสนาไปร่วม

ประชุมประมาณพันคน นักศาสนาไทยได้รับใบบอกให้เข้าประชุมด้วยทุกคราวทั้งระดับโลกและระดับทวีป

การประชุมระดับโลกกำหนด ๔ ปีต่อครั้ง ออกจากประเทศญี่ปุ่นไปประเทศเบลเยี่ยมในยุโรป ไปที่ปรินสตัน สหรัฐ-อเมริกา แล้วไปทวีปอาฟริกาที่เมืองไนโรบี ประเทศเคนยา (Kenya)

ระหว่างมีการประชุมระดับโลกครั้งที่ ๒ ที่ประเทศเบลเยี่ยม นักศาสนาชาวเอเชียแยกออกมาประชุมหารือตกลงกันว่า ให้มีการประชุมระดับทวีป โดยเฉพาะเอเชีย เรียกการประชุมว่า Asian Conference on Religion and peace (ACRP) ขึ้น ๒ ปีต่อครั้ง เป็นประจำและถาวร

ข้อตกลงเรื่อง ACRP ที่เบลเยี่ยม ถ้าไม่อ่านว่า เพราะในทวีปเอเชียมีทุกขเวทนาอันสาหัสจากพิษระเบิดปรมาณูที่ทหารอเมริกันส่งไปทำลายฮิโรชิมายังไม่สิ้น, การทรมานและการประหารที่อเมริกัน จีนและรัสเซีย กำลังมีอัตราสูงอยู่ในเวียดนาม กัมพูชา ลาว ติมอร์ ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา ปากีสถาน อัฟกานิสถาน ฯลฯ ก็ต้องอ่านว่าเพราะทวีปเอเชียเป็นศูนย์รวมรดกวัฒนธรรมของโลก ศาสนาใหญ่ทุกศาสนา (Living Religion) เกิดขึ้นในทวีปนี้ ท่านศาสดาทั้งหลาย นับตั้งแต่ท่านโมเสส (ยิว) โซโรอัสเตอร์ (อิหร่าน) พระศากยะโคดม ท่านชินวรรธนะ (เชน) ท่านคุรุนานัก (สิกข์) ศาสดาของท่านทั้ง ๓ ข้างหลังนี้เกิดในอินเดียทั้งหมด ท่านเล่าสือ ท่านขงจื๊อ (จีน) พระเยซู (เยรูซาเรม) และท่านนะบีมหะหมัด (ตะวันออกกลาง) ต่างสละสุขสมบัติส่วนตน ประกาศคำสอนให้มนุษย์มีความเมตตารักใคร่ หยุดการประหารและการทรมาน ยังความสุข สันติ ให้เกิดในหมู่มนุษย์ทั่วโลกเหมือนกัน

เพราะฉะนั้น แม้ที่ใด มนุษย์ในทวีปไหนจะพากันหันหลังไม่นำพาต่อ *"วงล้อแห่งพระธรรม"* เพียงใดก็ตาม แต่ชาวทวีปเอเชียจะต้องรวมกำลังเข้าหากัน ทำหน้าที่รักษามรดกทางศาสนาและวัฒนธรรม ร่วมกำลังกันเข็นวงล้อแห่งพระธรรมนั้น ๆ ให้หมุนไป ตามความปรารถนาแห่งท่านศาสดาของเราทั้งหลายให้จงได้

โดยยึดเหนี่ยวมตินั้น ภายหลังเบลเยี่ยม กลุ่ม ACRP จึงประชุมกันที่ประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทย อินเดีย และที่ประเทศสาธารณ-รัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) มีหัวข้อหลัก (theme) ในการประชุมว่า Bridges of peace in Asia (สะพานแห่งสันติภาพในเอเชีย) ในครั้งที่ทำรายงานนี้

ขอรายงานไว้เสียด้วยว่าพลังแรงของการประชุม ACRP เหล่านี้ เราได้ตรงเข้าช่วยความทุกข์ทรมาน ของชาวเวียดนามที่หลบหนี **"ระบบฮานอย"** ออกมาลอยคออยู่กลางทะเล (boat people) ร่วมกับองค์การสหประชาชาติ รับและจัดส่งคนเหล่านี้ให้มีที่พำนักพักพิง อยู่บนผืนแผ่นดินของผู้มีเมตตาทั้งหลาย, ช่วยระงับมหาภัยอันเกิดจากการอพยพ *"หนีฮานอย"* ของชาวเขมรที่เข้ามาแออัดอยู่ชายธรณีไทย ชาวเขมรจำนวนล้านไม่ต้องอดตายอยู่ในปัจจุบัน ACRP ก็มีส่วนเข้าไปช่วยเหลืออยู่ด้วย

ต่อจากนี้ ถึงคราววิสัชนาปัญหาที่ไต่ถามกันอยู่เสมอว่า WCRP และ ACRP ยกเรื่องใดมาเป็นสาเหตุแห่งความทุกข์ เราสามารถตัดเหตุแห่งความทุกข์นั้น ๆ ได้หรือไม่ และกำลังทำอะไรอยู่เพื่อสันติภาพ

ครั้งแรก นักศาสนาจำนวนพันผู้ไปประชุมกันที่นครเกียวโต มีหัวข้อปราศรัยที่เป็นประธานอยู่หัวข้อหนึ่งคือ United Nation for material peace, Religionist for Spiritual power องค์การสหประชาชาติถูกกระทบมาก เพราะไม่สามารถทำงานเพื่อ

(ต่อหน้า ๗๐)

ภาษาไทยของเรา

ท่านผู้หญิง สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา

การใช้คำไทยที่เปลี่ยนแปลงไปจากกฎเกณฑ์

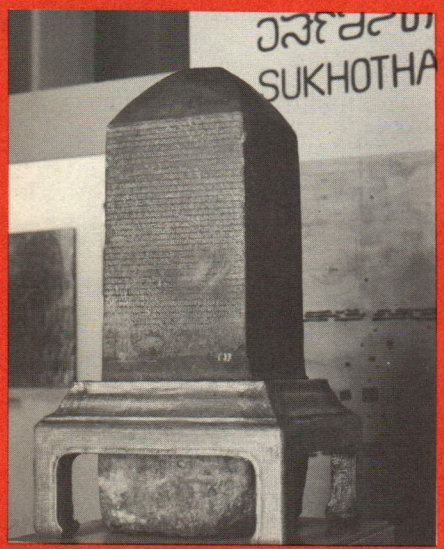

บทความเรื่องภาษาไทยของเรา ในระยะหลัง ๆ นี้ผู้เขียนออกจะเขียนไม่มีลำดับ ไม่มีหลักมีเกณฑ์ เพราะเก็บอะไรได้นึกอะไรออกก็เขียนไปตามนั้น ถือเป็นเรื่องของการใช้ภาษาและคำบางคำในภาษาไทยที่พบเห็นว่าบัดนี้ใช้กันเปลี่ยนแปร แปลกไปกว่าที่เคยเล่าเรียน พบเห็นมาแต่ก่อน จะถือว่าเป็นการก้าวหน้าของภาษาก็ไม่อาจกล่าวได้เต็มปาก เพราะเคยเห็นผู้รักภาษาคัดค้านการใช้คำบางคำในปัจจุบันนี้บ่อย ๆ ปรากฏเป็นบทความบ้าง เป็นข้อแนะนำตักเตือนบ้าง ให้ระมัดระวังการใช้คำบางคำ ซึ่งท่านผู้คัดค้านใช้คำเตือนว่า *"ใช้วิปลาศ"* ไม่บังควรใช้ให้ฝืก บางท่านก็ว่าฟังแล้วรำคาญหู

บทความนี้จึงหยิบเรื่อง **"การเปลี่ยน-แปลงคำไทยที่ทางการวางไว้เป็นกฎหมายให้ใช้เป็นแบบแผน"** เพื่อความเจริญของสังคมและความเสมอภาคของคนไทย จำนวนที่มิได้รับราชการมียศฐาบรรดาศักดิ์ ตลอดจนชนที่มีฐานันดรศักดิ์มาแต่กำเนิด คือเจ้านายในพระราชวงศ์

ตั้งแต่ครั้งไทยปกครองด้วยระบบปีตาธิปไตยสมัยสุโขทัยมาแล้ว การเรียกคำนำหน้านามชนสามัญปรากฏอยู่ในศิลาจารึกหลายหลัก ใช้คำนำหน้านามชายว่า **"นาย"** หญิงว่า **"อำแดง"** ส่วน **"ไอ้ อี"** (ซึ่งนัยว่าเลือนมาจาก *"อ้าย อี่"* คำสุภาพของถิ่นเหนือทั่วไปแต่สุโขทัยรับมาใช้แก่ระดับชนบริวารผู้รับใช้ เช่น พวกข้าพระที่ปรนนิบัติดูแลวัดและสงฆ์สมัยโบราณ) ดังข้อความในจารึกว่า *"จึงให้นายไกรเชียรและอำแดงศรีบัวทอง..."* และ *"อีแก้วเป็นข้าพระ..."* ต่อมาชายที่บวชเรียนแล้วสึกออกมาเป็นฆราวาสก็ใช้คำว่า **"ทิด"** คำนำหน้านามดังกล่าวมานี้ ใช้ดังนี้ตลอดมาจนถึงต้นกรุงรัตนโกสินทร์

เมื่อถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ-มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศเป็นกฎหมายเพื่อเป็นแบบแผนความเจริญแก่สังคม ให้ใช้คำนำหน้านามชนสามัญชายว่า **"นาย"** ถ้าอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ก็ใช้คำนำหน้านามว่า **"เด็กชาย"** หญิงที่แต่งงานแล้วใช้คำว่า **"นาง"** นำหน้านาม หญิงที่ยังเป็นโสดใช้ว่า **"นางสาว"** ถ้าอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ใช้คำว่า **"เด็กหญิง"** โดยยึดแบบสากลเป็นหลัก คือ มิสเตอร์ (นาย) มิสซิส (นาง) มิส (นางสาว) ทางราชการและสุภาพชนทั่วไปที่ไม่มียศและบรรดาศักดิ์ในราชการจึงใช้คำว่า **"นาย นาง**

นางสาว เด็กชาย เด็กหญิง" เป็นทางการในภาษาเขียนตามกฎหมายตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

คำสุภาพภาษาปากก็ใช้เรียกกันว่า **"คุณ"** นำหน้านามทั้งหญิงชาย เช่น คุณ ก. คุณ ข. ซึ่งท่านผู้รู้ธรรมเนียมบอกว่า คำว่า **"คุณ"** นี้ขอยืมคำ **"คุณ"** มาจากข้าราชการฝ่ายใน เช่น ถ้าเป็นหญิงรับราชการเป็นนางพระกำนัล ซึ่งยังเป็น **"นางสาว"** และได้รับพระราชทานตราจุลจอมเกล้าก็ใช้ว่า **"คุณ"**

ในปัจจุบันคำว่า **"นาย" "นาง" "นางสาว"** ลดการใช้ลงไปมาก แม้ราชการบ้านเมืองจะยังใช้อยู่เป็นทางการเพราะคงจะรู้ว่าเป็นกฎหมายบังคับ แต่ชนบางกลุ่มดูจะเข้าใจว่า ถ้าเรียกเช่นนั้นจะทำให้ด้อยเกียรติหรือเป็นการอาจเอื้อมถ้าใช้กับผู้ใหญ่ที่ไม่มียศนำหน้า เช่น ทหาร ตำรวจ จึงใช้คำว่า **"คุณ"** นำหน้านามทั้งในภาษาเขียนและภาษาพูดเป็นทางการ ในภาษาพูดนั้นก็สมควรอยู่ แต่ถ้าในภาษาเขียนก็ไม่ถูกต้องนัก ไม่เป็นไปตามกฎหมายให้คนเท่าเทียมกันตามสังคมประชาธิปไตย

ขณะนี้เรามักได้ยินและได้พบเห็นข่าวประกาศคนซึ่งถึงแก่กรรมปรากฏอยู่ในสื่อสารมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ ซึ่งถ้าเป็นคนมีอายุก็ใช้ว่า **"คุณพ่อนั่น" "คุณแม่นี่"** ถึงแก่กรรมหรือแม้แต่บัตรเชิญงานศพก็เรียกคำนำหน้านามผู้ตายเช่นนี้ ข้าพเจ้าเคยถามดูก็ได้คำตอบว่า ลูกหลานของผู้ตายไม่พอใจให้เรียกพ่อ แม่ หรือญาติผู้ใหญ่ของเขาที่ตายไปว่า **"นาย"** หรือ **"นาง"** เพราะเป็นการไม่นับถือ อย่างนี้ดูจะเป็นธรรมเนียมใหม่ซึ่งไม่เป็นไปตามกฎหมายการใช้คำนำหน้านามของบุคคลในภาษาเขียนทางการ ดูไปแล้วก็เหมือนกับประเพณีใหม่ในปัจจุบันที่นิยมเชิญแขกทั่วไปซึ่งมิใช่วงศ์ญาติหรือมิตรสนิทของผู้ตายมาอาบน้ำศพ หรือปัจจุบันกลายเป็นคำว่า รดน้ำศพ เพราะเหลือเพียงใช้น้ำอบหลั่งรินใส่ฝ่ามือคนตาย (ไม่ใช่อาบน้ำทาขมิ้นอย่างโบราณ) เท่านั้น การอาบน้ำศพนั้นลูกหลานจัดทำให้ศพเรียบร้อยแล้ว แต่การ**อาบน้ำ**หรือ**รดน้ำศพ** เขาก็ทำกันในวงศ์ญาติ มิตรสนิทของผู้ตายหรือผู้ที่นับถือผู้ตายเหมือนญาติจึงเรียกว่า คุณลุง คุณป้า ฯลฯ

ธรรมเนียมไทยเก่าโดยเฉพาะในชนบทนั้น ยังนิยมเรียกคนในหมู่บ้านของตนว่า ป้า ลุง น้า อา พ่อ แม่ พี่ ฯลฯ เพราะหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านมักแต่งงานเกี่ยวดองกันตลอดหัวบ้านท้ายบ้าน เวลามีงานใดเขาก็ช่วยเหลือเจือจานกัน ถือเป็นวงศ์ญาติ ธรรมเนียมไทยเก่ายังเหลืออยู่ในชนบททุกวันนี้ แต่คนเมืองหลวงมักต่างคนต่างอยู่ ไม่เหมือนคนในชนบทหมู่บ้านต่าง ๆ แม้ในวงการค้าขายสมัยเมื่อ ๕๐–๖๐ ปีมานี้ ในเมืองหลวงคือกรุงเทพฯ ซึ่งประชาชนต่างคนต่างอยู่ผู้ค้าขายคือพ่อค้า แม่ค้า ย่อมมีคำสุภาพเรียกลูกค้าว่า **"คุณ"** หรือ **"ท่าน"** (ถ้าเป็นข้าราชการหรือผู้ใหญ่สูงอายุ) หรือคุณนายเป็นคำสุภาพยกย่องหญิงผู้ซื้อและเขาก็ดูคนด้วยว่า ควรเรียกอย่างไร แต่ปัจจุบันนี้ผู้ขายของนิยมเรียกผู้ซื้อว่า ยาย ตา ป้า ลุง พี่ ฯลฯ โดยนับญาติกับผู้ซื้อ แต่ก็ขายของแพงชนิดไม่สมกับนับกันเป็นญาติ ถ้าไปพบลูกค้าที่เขาถือตัว ไม่อยากนับญาติกับคนขาย เขาก็ไม่พอใจซื้อ คนจีนแต่ก่อนมักเรียกผู้ซื้อว่า อาเจ๊ อาเฮีย เพราะเขาไม่รู้จะเรียกอย่างไรให้สุภาพ

แต่บัดนี้เราจะพบการนับญาติระบาดเต็มไปทั้งเมืองหลวง คงเป็นเพราะวัฒนธรรมชนบทหลั่งไหลเข้ามา เนื่องจากพี่น้องในจังหวัดต่าง ๆ ท้องถิ่นต่าง ๆ เข้ามาทำมาหากินในกรุงเทพฯ แม้แต่ข้าราชการชาวกรุงซึ่งนำงานประเภทติดต่อกับประชาชนก็พลอยเรียกผู้ที่เข้าไปติดต่อราชการด้วยว่า พี่ ป้า น้า อา ฯลฯ คำสุภาพสำหรับใช้กับคนอื่นที่มิใช่ญาติว่า **"คุณ"** ว่า **"ท่าน"** อันเป็นคำสุภาพภาษาปากนั้นเลือกใช้ ซึ่งก็เป็นการสะดวกดี ง่ายดี ถือเป็นญาติกันไว้ก่อนไม่เห็นจะเป็นอะไร

สรรพนามบุรุษที่ 1 ของชายไม่ว่าเด็ก ผู้ใหญ่ ก็คือ **"ผม"** สำหรับหญิงก็คือ **"ดิฉัน"** หรือ **"ฉัน"** (สำหรับหญิงผู้ใหญ่) ปัจจุบันหญิงสาวไม่นิยมใช้เรียกตัวเองว่า **"ดิฉัน"** หรือ **"ฉัน"** แต่ใช้เรียกตัวเองว่า **"หนู"** บางทีก็เรียกชื่อเล่นของตัวเองเช่น **"ติ๊ก"** อันเคยเป็นคำใช้ในครอบครัว แต่ก็แพร่หลายออกจากครัวเรือนไปทั่วทิศทางมาได้ประมาณ ๓๐ ปีแล้ว เมื่อข้าพเจ้ายังเป็นเด็กจะเขียนจดหมายลาครูก็ได้รับคำสั่งสอนว่า ให้ใช้ว่า **"ดิฉัน"** คำว่า **"หนู"** นั้นใช้แต่ในวงศ์ญาติหรือผู้ใหญ่ที่นับถือเหมือนญาติ

คำว่า **"หนู"** ที่เราได้ยินแทน **"ดิฉัน"** หรือ **"อิฉัน"** นั้นฟังน่าเอ็นดูดี แต่เด็กผู้ชายหรือชายหนุ่มไม่นิยมใช้คำนี้แก่คนทั่วไป ยังคงใช้คำว่า **"ผม"** อยู่ตามเดิม

คำที่ราชการเคยกำหนดวางไว้เป็นแบบแผนเป็นทางการในการใช้คำนำหน้านามก็ดี สรรพนามบุรุษที่ ๑ ๒ ๓ ซึ่งให้ถือใช้เป็นคำสุภาพทางการก็ดี ชะรอยจะมีอายุนานเกินไป จึงควรเปลี่ยนแปลงตามความนิยมของชนส่วนใหญ่หรือไม่ เพราะปัจจุบันนี้มักนิยมว่า ถ้าส่วนใหญ่ **ผิด** ก็ให้ถือเป็น **ถูก** ตัวอย่างมีให้เห็นเสมอๆ

"ปัจจุบันนี้ผู้ขายของนิยมเรียกผู้ซื้อว่า ยาย ตา ป้า ลุง พี่ ฯลฯ โดยนับญาติกับผู้ซื้อ แต่ก็ขายของแพงชนิดไม่สมกับนับกันเป็นญาติ"

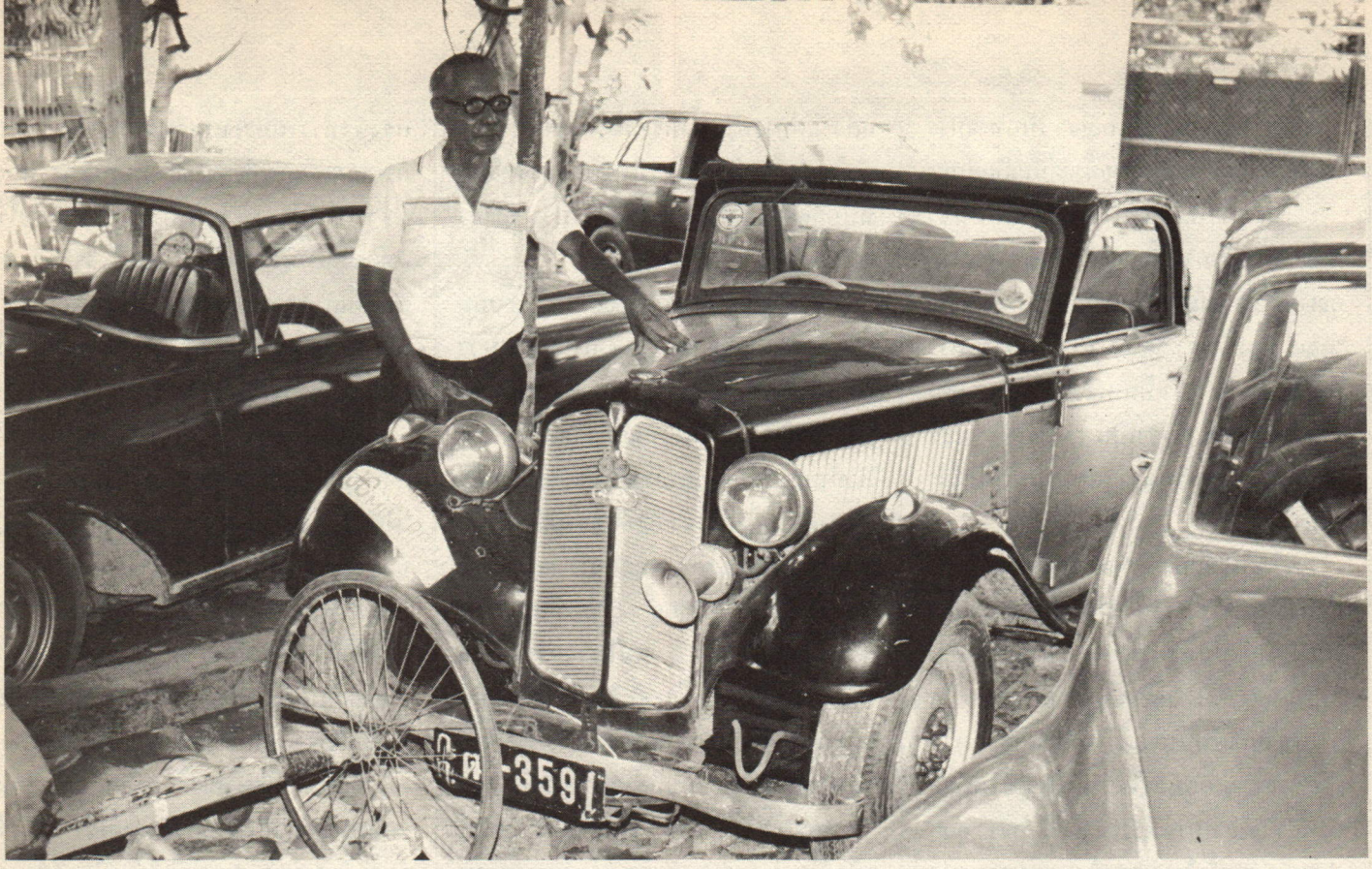

"คุณลุงคิดว่าคนเรามีชีวิตเกิดมาจะเป็นเศรษฐี หรือยาจกก็แล้วแต่ ถ้าตั้งใจทำดีแล้ว จะไปรอดไปด้วยดี และสิ่งที่ภูมิใจที่สุดที่คุณลุงอายุมากป่านนี้ แต่ยังแข็งแรง ไม่เจ็บป่วย แถมยังเป็นดารารถแข่งอยู่ได้นั้นเพราะอะไร? ก็เพราะคุณลุงทำตัวไม่ให้กังวลต่อเหตุการณ์ใด ๆ ไม่ดีใจเสียใจจนเกินไป ทำตัวสบาย ๆ"

สัมภาษณ์พิเศษ

"นักประดิษฐ์เรือหางยาวลำแรกของโลก" และ ยอดนักแข่งรถพวงมาลัยทองคำ

"ภิชา"

เมืองไทยของเรามีดินแดนที่ตั้งอยู่บนดินแดนซีกโลกด้านตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งอยู่ในบริเวณที่เรียกว่า แหลมมลายู หรือที่เราเรียกกันจนติดปากว่า **"สุวรรณภูมิ"** หรือ **"แหลมทอง"** นั่นเอง เรามีลุ่มน้ำหลายแห่ง มีแม่น้ำ ลำคลอง แคว ใหญ่แคว น้อย หลายสาย เปรียบเหมือนเส้นเลือดหล่อเลี้ยงร่างกายเพื่อกินอยู่ใช้สอย และยังประโยชน์ในด้านคมนาคม ประโยชน์ในด้านเกษตรกรรม อันเป็นอาชีพหลักของคนไทย

ชีวิตประจำวันของคนไทยโดยเฉพาะในชนบทที่อยู่ใกล้แม่น้ำลำคลอง ย่อมเกี่ยวข้องกับพาหนะทางน้ำที่สำคัญอย่างหนึ่งที่เรียกกันติดปากว่า **"เรือหางยาว"** มีคนจำนวนไม่น้อยทีเดียวที่รู้จัก **"เรือหางยาว"** มาแต่เล็กจนโต โดยต้องอาศัย **"เรือหางยาว"** เป็นพาหนะเดินทางแทนรถยนต์ ตั้งแต่ไปเรียนหนังสือ ไปทำงาน ไปทำบุญที่วัด ไปซื้อกับข้าว ไปทำมาค้าขาย ไปติดต่อธุรกิจหรืออื่น ๆ อีกมากมาย และก็มีคนอีกจำนวนไม่น้อยเหมือนกันที่ต้องถือว่า **"เรือหางยาว"** เป็นสิ่งที่ทำให้เขาและครอบครัวมีรายได้เลี้ยงชีพ เช่น ผู้มีอาชีพต่อเรือหางยาวขาย ผู้มีอาชีพขับเรือหางยาว ผู้มีอาชีพให้เช่าเรือหางยาว เป็นต้น

"เรือหางยาว" ที่ว่านี้ บางคนอาจมองข้ามความสำคัญไป อาจเห็นเพียงเป็นเรือเล็ก ๆ ธรรมดา ๆ เท่านั้น มองดูในเรือก็ไม่เห็นมีอะไร นอกจากเป็นรูปเรือยาว ๆ เหมือนหางปลา มีที่นั่งเจาะเป็นช่วง ๆ ๔–๕ ช่วง มีเครื่องยนต์ใบพัดกับหางเสือตรงท้ายเรือหน่อยหนึ่งเท่านั้น แต่ถ้าเราจะมาพิจารณากันให้ดีจะเห็นว่า เรือหางยาวมีความหมายต่อชีวิตคนไทยริมน้ำไม่น้อยทีเดียว สามารถใช้ประโยชน์ได้สารพัด และหากเราจะหยุดคิดสักนิดหนึ่งว่า ก่อนที่จะมาเป็นรูปร่างเรือหางยาวอย่างที่เราเห็นวิ่งกันเกลื่อนในท้องน้ำทุกวันนี้นั้น ถือกำเนิดมาอย่างไร? คิดแล้วก็น่าสนใจดีเหมือนกัน และยิ่งถ้าทราบว่า เรือหางยาวที่กำลังเอ่ยถึงอยู่นี้ได้นำชื่อเสียงระดับโลกมาสู่ประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ ถือได้ว่าเป็นสิ่งประดิษฐ์ชิ้นแรกของโลกซึ่งเกิดจากฝีมือคนไทยเรานี่เอง ก็คงจะยิ่งสนใจและตื่นเต้นไม่น้อย ซึ่งคงจะมีคำถามตามมาอีกว่า คนไทยคนนั้นคือใคร? อยู่ที่ไหน? ประดิษฐ์แรกเริ่มขึ้นมาอย่างไร? และเป็นลำแรกของโลกจริงหรือ?

อาจจะเรียกได้ว่าเป็นเรื่องบังเอิญหรือเป็นโชคของผู้อ่าน *"วารสารไทย"* ที่จะได้มีโอกาสรู้จักคนไทยคนหนึ่งผู้มีความสามารถและมีพรสวรรค์พิเศษท่านนี้ก็ว่าได้ เพราะในวันหนึ่งประมาณต้นเดือนพฤษภาคม ศกนี้ ผู้เขียนได้ทราบจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติว่า ทางสำนักงานฯได้รับโทรศัพท์จากชายผู้หนึ่ง ซึ่งฟังเสียงที่พูดก็ทราบว่ามีอายุมากพอสมควรแล้ว แต่ยังพูดชัดถ้อยชัดคำ ชายผู้นั้นโทรศัพท์มาเสนอข้อคิดเห็นบางอย่างที่เกี่ยวกับส่วนรวมต่อสำนักงานฯ และได้แนะนำตัวเองว่าชื่อ **"สนอง ฐิตะปุระ"** เป็นผู้ประดิษฐ์เรือหางยาวลำแรกของโลก ประดิษฐ์รถแข่งหลายชนิด และยังเป็นนักแข่งรถที่ชนะมาหลายครั้งแล้วด้วย ผู้เขียนจึงสนใจในประดิษฐกรรมชิ้นนี้ขึ้นมา จึงได้พยายามติดต่อกลับไปเพื่อขอสัมภาษณ์ลงใน *"วารสารไทย"* เพื่อให้ประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะอนุชนรุ่นหลังได้รู้จัก และได้มีโอกาสเห็นผลงานในทางสร้างสรรค์ประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติของท่านผู้นี้ อันน่าจะถือเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตและการทำงานอย่างมีอุดมการณ์ที่จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจต่อไปได้

ดังนั้น เมื่อวันศุกร์ ที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๕ เวลาประมาณ ๙.๓๐ น. ผู้เขียนและคณะจึงได้เดินทางไปพบ นายสนองฯ ที่บ้านในซอยมิ่งขวัญ สามแยกติวานนท์ จ.นนทบุรี โดยผ่านบางโพมุ่งหน้าไปตามถนนกรุงเทพฯ–นนท์ ผ่านสามแยกวงศ์สว่าง ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที จากสามแยกวงศ์สว่างจะถึงสามแยกติวานนท์ ก็เลี้ยวขวาไปตามถนนติวานนท์ประมาณ ๕๐ เมตร มองไปทางขวามือจะเห็นป้ายชื่อซอยมิ่งขวัญ เลี้ยวเข้าซอยซึ่งเป็นถนนลูกรังค่อนข้างขรุขระหน่อยเพราะกำลังอยู่ระหว่างปรับปรุงถนน รถวิ่งเข้าไปประมาณ ๗ เสาไฟฟ้า ก็จะมีทางเลี้ยวขวาเข้าไปอีกใจหนึ่งก็เลี้ยวขวา แล้วตรงไปเรื่อย ๆ จะไปทะลุถึงซอยมิ่งขวัญ ๖ เป็นซอยตัน เลี้ยวซ้ายแล้วตรงเข้าไปจนสุดซอย จะมองเห็นบ้านไม้สองชั้น เลขที่ ๘๓/๗ อยู่ข้างหน้า ด้านหน้าจะไม่มีรั้ว และจะเต็มไปด้วยซากรถเก่า ยางรถเก่า อุปกรณ์รถยนต์เก่า มองเข้าไปทางขวามือ จะเห็นบ้านไม้ชั้นครึ่ง หน้าบ้านมีรถรุ่นเก่า ๆ จอดอยู่ ๓–๔ คัน *(เป็นรถแข่งที่เคยทำชื่อเสียงมาแล้วทั้งนั้น)*

เมื่อคณะของเราไปถึง คุณสนอง ฐิตะปุระ วัย ๗๖ ปี ซึ่งยังดูกระฉับกระเฉงคล่องแคล่ว เดินออกมาต้อนรับที่หน้าลานบ้าน (เพราะไม่มีรั้ว)

ถ้วยรางวัลต่าง ๆ

"เชิญเลยลูก นั่งกันตามสบาย ทำตัวตามสบายนะลูก"

เป็นประโยคแรกที่เจ้าของบ้านกล่าวต้อนรับอย่างอบอุ่น ทำให้พวกเรารู้สึกเป็นกันเองขึ้นมาทันที

"อยากจะรู้อะไรกันล่ะ ที่พากันมาวันนี้?"

"ค่ะ ก็อยากจะทราบหลายเรื่องที่เกี่ยวกับคุณสนองฯค่ะ ก่อนอื่น ขอทราบประวัติส่วนตัวก่อนค่ะ"

"คุณลุงว่า อย่าเรียก "คุณสนอง" เลยนะ คุณลุงว่ามันยังไงก็ไม่รู้ลูก หนูก็อายุคราวลูกหลานของคุณลุง เรียก "ลุง" ดีกว่านะ"

"ขอบพระคุณค่ะ คุณลุง"

คุณลุงสนองหยุดคิดนิดหนึ่ง แล้วเล่าให้ฟังว่า เกิดที่จังหวัดอ่างทอง เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๕๓ นับถึงปีนี้ก็ย่างเข้าปีที่ ๗๖ แล้ว

"หนูรู้ไหม? เมื่อ ๗๖ ปีที่แล้ว คือ ตอนที่คุณลุงจะเกิดในปี ๒๔๕๒ นั้น เป็นปีที่ดาวหางฮัลเล่ย์เข้ามาใกล้โลก และได้มาปรากฏในเมืองไทยด้วย คุณแม่ของคุณลุงเล่าว่าตอนดึกคืนหนึ่งที่สิงห์บุรี คุณแม่ของคุณลุง ซึ่งเป็นครู และเป็นศิษย์เก่าวังหลังวัฒนา ได้มีโอกาสดูดาวหางฮัลเล่ย์นี้ด้วย พอเข้านอนก็ฝันว่ามีชายดำผู้หนึ่งรูปร่างสูงใหญ่ ท่าทางดุมาก มากับดาวหาง และมาเข้าฝัน ชายผู้นั้นแต่งตัวแบบอำมาตย์ อุ้มเด็กผู้ชายตัวดำมาส่งให้ แล้วบอกให้เลี้ยงไว้เป็นลูก คุณแม่ก็รับไว้ รุ่งขึ้นก็ไปเล่าให้คุณพ่อ (คือคุณตาของคุณลุง) ฟัง ตอนนั้นเป็นท่านจางวาง บรรดาศักดิ์เป็นพระสีห์เขตรบริบาล ซึ่งก็คือเป็นเจ้าเมืองจังหวัดสิงห์บุรีในสมัยนั้นนั่นเอง คุณตาก็ดีใจมากที่จะได้หลานซึ่งดาวหางส่งมาให้ ก็จัดการสั่งช่างให้สร้างเปลไม้สักแกะสลักเดินลายทองงามมาก ตัวเปลทำด้วยทองเหลือง เตรียมเอาไว้ให้หลานที่จะเกิดมา พอหลานเกิดมาเป็นเด็กชายตัวดำปี๊ดเลย ทั้ง ๆ ที่คุณพ่อคุณแม่เป็นคนขาว ญาติจึงเรียกกันว่า "ตาปี๊ด ๆ" ท่านเจ้าเมืองดีใจมากที่หลานเกิดมาเป็นผู้ชาย คุณลุงจึงคิดว่าคุณลุงมากับดาวหางฮัลเล่ย์ และพอปี ๒๕๒๕ นี้ ดาวหางฮัลเล่ย์มาปรากฏบนโลกอีกเพราะครบ ๗๖ ปี คุณลุงก็มีความรู้สึกว่า ช่วงปีนี้มีเหตุการณ์แปลก ๆ เกิดขึ้นกับคุณลุงหลายอย่าง คือจากที่ร้ายที่สุดแล้วกลับรุ่งโรจน์ที่สุดในปีนี้"

คุณลุงสนองเล่าต่อไปว่า *"คุณตาของคุณลุงได้สั่งซื้อรถจักรยานสามล้อเด็กจากอังกฤษมาให้เมื่ออายุ ๒-๓ ขวบ "เด็กปี๊ด" ก็ได้เล่นรถจักรยานขี่แข่งกับพี่เลี้ยงที่วิ่งตามเป็นประจำ ฝ่ายทางคุณพ่อก็ได้รับพระราชทานยศเป็นรองอำมาตย์ตรี และได้รับพระราชทานนามสกุลว่า "ฐิตะปุระ" ต่อมาก็ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นขุนเสรฐวรวุฒิ บรรดาญาติลงความเห็นว่า "ตาปี๊ด" ลูกที่เกิดมาให้คุณจึงเปลี่ยนชื่อจาก "ตาปี๊ด" เป็น "สนอง"* (คือคุณลุงสนอง ฐิตะปุระ ที่ทำอะไร มีอะไรไม่ค่อยเหมือนใคร แปลกแต่จริงมาตลอด)

"คุณลุงไปเติบโตที่จังหวัดสิงห์บุรี และเมื่อโตพอที่จะเรียนหนังสือได้ คุณพ่อคุณแม่ก็ส่งเข้าเรียนในกรุงเทพฯ และอาจเป็นเพราะถูกดาวหางฝากมาให้เลี้ยง หรือคุณพ่อคุณแม่ต้องการฝึกให้อดทนก็เดาไม่ถูก ได้ส่งให้ไปอยู่กับคนรู้จักคน ๆ คนหนึ่ง อยู่ในคลองวัดราชา เท่ากับเป็นคนใช้เขานั่นเอง คือต้องกวาดบ้าน ถูบ้าน ติดไฟ หุงข้าว และก็เรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดราชาธิวาส ตั้งแต่ยังเป็นโรงเรียนไม้ชั้นเดียว อยู่ข้างคลองท่าวาสุกรี คุณลุงอยู่บ้านข้างวัดหลายปี พวกญาติผู้ใหญ่ทราบว่าเอาหลานมาให้อยู่ที่ลำบากก็ให้คุณน้าเอาไปเลี้ยงต่อ ค่อยยังชั่วหน่อย ได้เรียนเกือบจบมัธยมบริบูรณ์ และคงเชื้อไม่ทิ้งแถว เพราะคุณปู่เป็นช่างสิบหมู่ฝีมือชั้นเยี่ยม คุณลุงจึงมีใจชอบทางช่างมาก ก็ไปฝึกฝนช่างตามอู่รถทั้งของคนจีนและคนไทยหลายแห่งบ้าง เรียนบ้าง ผลที่สุดก็ไปเรียนต่อโรงเรียนมอเตอร์เอ็กซเซ็นจ์ ตอนนั้นอายุได้ ๑๗ ปี พอจบแล้วก็ประกอบอาชีพทางช่าง"

"คุณลุงอยากจะเล่าอะไรให้หนูฟัง

เรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้" คุณลุงสนองเปรยขึ้น พลางถอดแว่นตาซึ่งมีสายสร้อยห้อยคอไว้ หลับตาเหมือนกับจะนึกย้อนไปถึงความหลังเมื่อตอนคุณลุงอายุประมาณ ๑๘ ปี

"ตอนนั้น คุณลุงทำงานเป็นผู้จัดการบริษัทรถเช่าชั่วโมง ได้เงินเดือนเดือนละ ๖๐ บาท เท่ากับนายอำเภอสมัยนั้น และเผอิญวันหนึ่งเวลาประมาณ ๒๐.๐๐ น. มีพระโทรศัพท์มาเรียกรถเช่าจากอาคารเจ็ดชั้นให้ไปส่งที่วัดโสมนัสวรวิหาร แต่คนขับรถไม่มีในตอนนั้น คุณลุงมีนิสัยรักษาผลประโยชน์ให้นายจ้าง จึงขับรถไปเอง แต่ก่อนจะถึงวัดโสมนัสวรวิหาร พระได้ขอให้ไปแวะร้านนาย ต. เจ็กขวน บางลำภูก่อน คุณลุงก็ขับรถจากสามแยก ผ่านสี่แยกเยาวราช สี่แยกวัดตึก มาวังบูรพา เลี้ยวขวาผ่านประตูผีวัดราชนัดดา จะเข้าถนนราชดำเนินตรงเชิงสะพานผ่านฟ้า เห็นมีคนยืนหันหลังให้ ก็ขับหลีกผ่านไปโดยไม่ได้สนใจว่ามีอะไร พอข้ามถนนราชดำเนินหน้าโรงหนังเฉลิมไทยเดี๋ยวนี้ ก็เกิดเหตุ โดยคุณลุงได้ขับรถตัดหน้ารถพระที่นั่งรัชกาลที่ ๗ ที่ลงสะพานผ่านฟ้ามาเห็นไฟสว่างจ้าผ่านหลังไป พอพ้นถนน ตำรวจข้างหน้าก็เรียกจับทันที ถามว่าทำไมถึงขับรถตัดหน้ารถพระที่นั่ง? จับคุณลุงมาที่โรงพักสำราญราษฎร์ ตำรวจนำไปพิมพ์นิ้วมือจะเอาเข้าห้องขัง พิมพ์ได้สองนิ้ว คุณลุงก็ไม่รู้สึกตัวด้วยความกลัวเสียชื่อวงศ์ตระกูล เสียใจมาก ล้มทั้งยืนสลบไป รู้สึกตัวที่โรงพยาบาลกลางตอนเช้า ตำรวจก็พากลับมาที่โรงพักพอไปที่ห้องสอบสวน เห็นมีพระบรมฉายาลักษณ์รัชกาลที่ ๗ ประดิษฐานอยู่ ก็ยกมือขึ้นถวายบังคมจะนัยน์ตาฝาดไปหรืออย่างไรก็เหลือจะเดา พระบรมฉายาลักษณ์ท่านยิ้มให้ คุณลุงขนลุกตัวชาไปหมด แต่เกิดกำลังใจดีขึ้น เพราะคุณลุงรู้ตัวดีว่าคุณลุงทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

อธิบดีตำรวจสมัยนั้น คือพระยาอธิกรณ์-ประกาศ ได้เป็นผู้สอบถามเอง คุณลุงก็ให้การไปว่า ไม่เห็นมีใครห้ามรถให้หยุด เห็นแต่มีคนยืนตะคุ่ม ๆ อยู่ในที่มืด ซึ่งไม่รู้ว่าเป็นตำรวจ และก็ไม่รู้ด้วยว่าในสมัยนั้นตำรวจจะยืนหันหน้าไปหาขบวนเสด็จคอยทำความเคารพ ไม่เหมือนสมัยนี้ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะหันหลังให้ขบวนเสด็จคอยห้ามคนเพื่อความเรียบร้อย

ในที่สุดจากคำให้การของคุณลุงและพระ ๔ รูปนั้น ปรากฏว่าคุณลุงไม่ผิด ประมาณบ่าย ๒ โมง ตำรวจก็ปล่อยตัวพ้นผิด ดีใจมาก สั่งให้คนที่มาคอยอยู่ให้ไปบอกเจ้าของบริษัทว่าลาออกเลย ไม่ทำงานต่ออีกแล้ว ออกจากโรงพักขึ้นรถเจ็กให้ไปส่งท่าเตียน ลงเรือเมล์แดงไปจังหวัดอ่างทองกลับบ้าน พักสงบสติอารมณ์อยู่ที่นั่นนานหลายเดือน"

"ก็หนูคิดดูก็แล้วกันว่า คดีนี้เป็นคดีที่ร้ายแรงขนาดไหน เพราะขับรถตัดหน้ารถพระที่นั่งพระเจ้าแผ่นดิน เขาเรียกว่า "ตัดหน้าฉาน" ซึ่งโทษในตอนนั้นถึงขั้นประหารชีวิตทีเดียว เนื่องจากยังเป็นการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์" คุณลุงสนองอธิบายให้ฟังเหมือนกับจะถ่ายทอดความรู้สึกตระหนกตกใจและเสียใจระคนกันในเหตุการณ์ครั้งนั้นให้พวกเรารับรู้

"ต่อจากนั้น คุณลุงไปทำงานอะไรอีกหรือเปล่าคะ?"

"ญาติพี่น้องทุกคนลงความเห็นกันว่าต้องการให้รับราชการเพื่อสืบวงศ์ตระกูลต่อไป คุณลุงจึงยอมตามใจ ไปรับราชการเป็นเสมียนเงินเดือน ๒๐ บาท อยู่ที่กระทรวงมหาดไทย โดยไปประจำอยู่ที่จังหวัดสิงห์บุรี รับราชการอยู่นานจนถึง ๑๔ ปี ๖ เดือน จนได้รับเงินเดือนครั้งสุดท้ายเดือนละ ๔๔ บาท เห็นว่าได้รับบำนาญแล้วจึงลาออก"

คุณลุงสนองถือหลักว่าคนเรานั้นไม่แก่เกินเรียน จึงเข้าศึกษาต่อแขนงวิชาไฟฟ้าและวิทยุของกรมโฆษณาการ ซึ่งคุณหลวงตันโกศัยเปิดสอนที่สถานีวิทยุกระจายเสียงศาลาแดง พอจบก็ออกมาประกอบอาชีพส่วนตัวทางช่าง ทั้งทางด้านเครื่องยนต์ กลไก และทางด้านไฟฟ้า ที่เชิงสะพานพุทธ ใกล้ ๆ โรงหนังเอมไพร์ ชื่อ *"เฟื่องฟ้า"* ในสมัยนั้นอยู่ได้ไม่นานก็ต้องออกอีก สุดท้ายต้องมาลงเอยที่ขายของเก่า มีเงินเล็กน้อยพอที่จะซื้อที่ดินถูก ๆ ได้ที่ซอยมิ่งขวัญ นนทบุรี ซึ่งก็เป็นที่อยู่มาจนปัจจุบัน

"เริ่มแรก คุณลุงก็ปลูกกระท่อมเล็ก ๆ พออาศัยได้ไปก่อน อาศัยที่ตัวเองมีวิชาติดตัวพอหาเลี้ยงชีพได้ไปวันหนึ่ง ๆ เหลือเงินก็

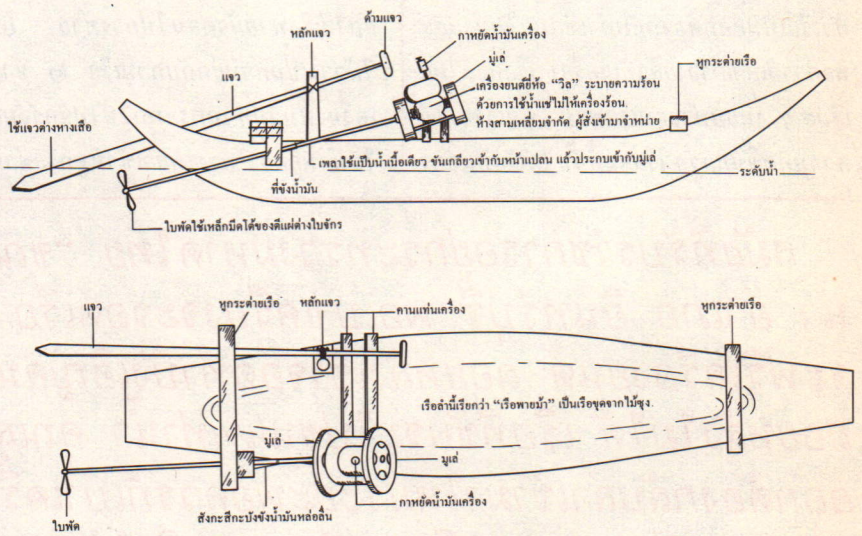

เรือหางยาวลำแรกของโลก พ.ศ. ๒๔๗๖

กระทรวงวิทยาศาสตร์ได้สร้างแบบจำลองเอาไปโชว์ในงานเอ็กซ์โป ๘๕ ประเทศญี่ปุ่น และกระทรวงคมนาคมก็จะเอาไปโชว์ในงานเอ็กซ์โป ๘๖ ที่ประเทศแคนาดา

มาแต่งเติมเสริมบ้านไปทีละน้อย และก็มีคนให้วัสดุมาปลูกบ้าง จนเป็นรูปเป็นร่างใหญ่โตพอที่จะใช้เป็นที่ประชุมสมาคมหลายต่อหลายสมาคมแล้ว"

สำหรับด้านครอบครัวนั้น ปัจจุบันคุณลุงสนองใช้ชีวิตอย่างมีความสุขอยู่กับคุณป้าละออ ฐิตะปุระ โดยทำรถไฟฟ้าขายให้ผู้สนใจ และเขียนเรื่องส่งตามนิตยสารต่าง ๆ บ้าง คุณลุงมีบุตร ๔ คน มีครอบครัวแยกออกไป ๓ คนแล้ว ยังเหลือบุตรสาวอีกคนหนึ่งที่ยังเป็นโสดและอยู่เป็นเพื่อนคุณลุงคุณป้าที่บ้าน

เหตุจูงใจให้คิดประดิษฐ์เรือหางยาวลำแรกของโลก

คุณลุงสนองเล่าว่า สมัยที่รับราชการอยู่กระทรวงมหาดไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖ มีหน้าที่เป็นนายท้ายเรือยนต์หลวงที่จังหวัดสิงห์บุรี วันหนึ่ง คุณลุงสนองได้ขับเรือยนต์หลวงไปราชการที่อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี "ขณะขับเรือยนต์เข้าจอดเทียบท่าน้ำอำเภออินทร์บุรี พอเบาเครื่องจะจอดเรือ ดึงคันโกเฮด (คันเกียร์) เพื่อจะฟรีเครื่องยนต์ถอยหลังเข้าจอดท่า บังเอิญคันเกียร์หัก ฟรีเครื่องไม่ได้ ขับถอยหลังไม่ได้ เรือที่ขับจะไปชนแพท่าน้ำ คุณลุงจึงหักพวงมาลัยให้หัวเรือเบนออกต้องกลับลำเข้ามาใหม่ระยะพอควรก็เบาเครื่องแล้วดับเครื่อง เรือก็จะไหลเอื่อย ๆ เทียบท่าจอดเรือพอดี คุณลุงจึงได้ความคิดขึ้นมาว่า เรือยนต์นั้นไม่จำเป็นต้องมีเกียร์ต่อเพลาใบจักรก็ได้ นี่แหละคือต้นเหตุที่ทำให้คุณลุงคิดประดิษฐ์เรือหางยาวขึ้นในปี ๒๔๗๖ โดยไม่ต้องใช้เกียร์ ซึ่งสมัยนั้นเกียร์ก็แพงมากด้วย"

อุปกรณ์ที่ใช้ประดิษฐ์เรือหางยาว

"เรือหางยาวที่คุณลุงคิดประดิษฐ์ขึ้นนี้ คุณลุงใช้เครื่องยนต์ฉุดระหัดและเหล็กเก่า ๆ มาประกอบเป็นเรือหางยาว" คุณลุงสนองอธิบายให้ฟังอย่างภาคภูมิใจ

"คุณลุงเริ่มทำการทดลองทำเรือเครื่องหางยาวขึ้นโดยนำเรือชนิดหนึ่งเป็นเรือไม้ขุดด้วยไม้ซุงที่เรียกว่า "เรือพายม้า" มาลำหนึ่ง เอาเครื่องยนต์ฉุดระหัสยี่ห้อ "วิค" ขนาด ๒ แรงครึ่ง กับแปลนแป๊บน้ำประกบเข้ากับศูนย์กลางมู่เล่ย์เครื่องยนต์ โดยใช้แป๊บน้ำขนาด ๑ นิ้ว ใส่เกลียวตรงรูหน้าแปลน เพลายาวประมาณ ๒ เมตรครึ่งเป็นเพลา และใช้มีดโต้ด้ามเป็นเหล็กม้วน เรียกว่า "มีดบ้อง" ให้ช่างตีเหล็กตีแผ่ด้ามออก แล้วตัดแต่งเป็นรูปใบพัด ๒ ใบ ตรงกลางเจาะเป็นเหลี่ยมตีเหล็กเป็นเหลี่ยมใส่เข้าไป ย้ำปลายเป็นแกนยาวประมาณหนึ่งคืบใส่เข้าไปในรูปเพลาตีเพลาแป๊บตีแบนเป็นสองข้อกันหลุด ไม่ต้องคำนึงถึงศูนย์ เพราะรอบเครื่องยนต์ต่ำมาก เพียง ๗๐๐-๘๐๐ รอบต่อนาทีเท่านั้น จากนั้นก็ยกใส่เรือพายม้าค่อนไปทางท้าย โดยเอาไม้วางเป็นคานยึดกับกาบเรือ ๒ ข้าง ตั้งเครื่องบนไม้คานกระดกให้ใบจักรจุ่มลงไปในน้ำพอควร พาดเพลาเข้าที่หูกระต่าย เมื่อได้องศาตามต้องการแล้วก็ยึดสกรูที่แท่นเครื่องส่วนเพลาที่พาดตรงหูกระต่าย ใช้ไม้เนื้อแข็งประกบยึดเป็นตุ๊กตากันเพลาสั่น เจาะรูตรงกลางทำที่หยอดน้ำมัน โดยใช้น้ำมันมะพร้าวกวนเข้ากับฟักทองต้มจนเละ ใช้หยอดใส่กันร้อน แทนน้ำมันจาระบี ส่วนหางเสือก็ใช้ใบแจวติดกับหลักแจว ใช้แทนหางเสือไปพลางก่อน"

"คุณลุงทดลองขับครั้งแรกเป็นยังไงบ้างคะ?"

"ตอนทดลองวิ่งครั้งแรก เรือหางยาววิ่งไม่ค่อยไหวเพราะใบมีดโต้ที่ทำใบพัดใหญ่เกินไป เครื่องยนต์พาไปไม่ค่อยไหว ได้เอาใบพัดมาตัดออกให้เล็กลงแล้วทำหางเสือเรือ ใช้ไม้เป็นก้านโยกเรียกว่า "พังงา" ทดลองวิ่งแล้วได้ผลดีมาก

"ตกค่าใช้จ่ายในการประดิษฐ์เรือหางยาวลำแรกนี้ประมาณเท่าไหร่คะ?"

"คุณลุงคิดว่าทั้งหมดใช้เงินไปประมาณ ๑๕๐ บาทสมัยนั้น ค่าเรือค่าเครื่องตัวเรือซื้อมาประมาณ ๓๐ บาท"

"ใช้เวลาประกอบนานไหมคะ?"

"ประมาณ ๑๐ วันเท่านั้น"

"เรือหางยาวลำนี้มีขนาดกว้างยาวเท่าไหร่คะ?"

"เรือที่คุณลุงประดิษฐ์นี้มีขนาดกว้าง ๑.๒๐ เมตร ยาวประมาณ ๕ เมตร บรรจุคนโดยสารได้ ๑๐ คน"

"โดยทั่วไป เรือหางยาวมีกี่ขนาดคะ?"

สมัยที่รับราชการอยู่กระทรวงมหาดไทย "ขณะที่ขับเรือยนต์เข้าจอดเทียบท่าน้ำ อำเภอ อินทร์บุรี พอเบาเครื่องจะจอดเรือ ดึงคันโกเฮด (คันเกียร์) เพื่อจะฟรีเครื่องยนต์ ถอยหลังเข้าจอดท่าบังเอิญคันเกียร์หัก ฟรีเครื่องไม่ได้ ขับถอยหลังไม่ได้ เรือที่ขับจะไปชนแพท่าน้ำ คุณลุงจึงหักพวงมาลัยให้หัวเรือเบนออกต้องกลับลำเข้ามาใหม่ระยะพอควรก็เบาเครื่องแล้วดับเครื่อง เรือก็จะไหลเอื่อย ๆ เทียบท่าจอดเรือพอดี คุณลุงจึงได้ความคิดขึ้นมาว่า เรือยนต์นั้นไม่จำเป็นต้องมีเกียร์ต่อเพลาใบจักรก็ได้ นี่แหละคือต้นเหตุที่ทำให้คุณลุงคิดประดิษฐ์เรือหางยาวขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ โดยไม่ต้องใช้เกียร์"

"โดยทั่วไปมีหลายขนาด เพราะเครื่องยนต์ที่ใช้ใช้ได้กับเรือทุกชนิด ทุกขนาดในลำน้ำ ใช้ได้ตั้งแต่เรือพายเล็ก ๆ จนถึงเรือฉลอม (เรือเอี้ยมจุ๊นบรรทุกข้าว)"

"คุณลุงได้เผยแพร่เรือหางยาวลำแรกที่คุณลุงประดิษฐ์ขึ้นนี้ให้ชาวโลกได้รู้จักอย่างไรบ้างคะ?"

"ก็มีกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้สร้างแบบจำลองไปแสดงในงานเอ็กซ์โป ๘๕ ที่ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งกระทรวงคมนาคมนำไปแสดงในงานเอ็กซ์โป ๘๖ ที่ประเทศแคนาดาด้วย และคุณลุงก็ได้ยกให้พิพิธภัณฑ์สมาคมเรือของญี่ปุ่น ชื่อ "The Japanese Foundation for the promotion of Maritime Science Higashi Yashio" ไว้แล้ว หลังจากนั้นก็ได้มีหลายประเทศที่ได้นำแบบอย่างเรือหางยาวของคุณลุงไปใช้กันอย่างแพร่หลาย และก็มีคนมาขอสัมภาษณ์ขอถ่ายภาพไปลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ วารสารต่างประเทศ นิตยสารต่าง ๆ มากมาย รวมทั้ง "วารสารไทย" ที่ลูกกำลังสัมภาษณ์คุณลุงอยู่นี้ด้วยไงล่ะ"

"คุณลุงคะ เรือหางยาวลำแรกของคุณลุงนั้นเหมือนกับเรือหางยาวสมัยนี้ไหมคะ?"

"ลักษณะรูปร่างภายนอกนั้นเหมือนกัน แต่เครื่องยนต์ไม่เหมือนกัน เพราะเรือหางยาวในปัจจุบันใช้เครื่องยนต์จากรถยนต์เป็นส่วนใหญ่ มีเกียร์บ๊อกซ์สตาร์ทเครื่องยนต์ด้วยไฟฟ้า สรุปคือ เอาเครื่องรถยนต์ไปใส่เรือ เพื่อให้แล่นได้เร็วขึ้น แต่ของคุณลุงใช้เครื่องฉุดระหัสวิดน้ำเป็นต้นแบบ"

"คุณลุงคะ บางครั้งเราจะได้ยินชาวบ้านย่านริมน้ำลำคลองบ่นกันว่า เรือหางยาวมีเสียงดังหนวกหู ทำอย่างไรถึงจะลดเสียงลงได้คะ?"

"สาเหตุที่เกิดเสียงดังของเรือหางยาวก็เนื่องมาจากเจ้าของเรือเขาไม่ใส่หม้อพักท่อ ซึ่งคุณลุงเข้าใจว่าถ้าใส่หม้อพักจะเปลืองเงินมาก และอีกอย่างหนึ่งอาจจะเป็นไปได้ที่เขาต้องการจะบอกให้รู้ว่าเรือโดยสารกำลังมาให้เตรียมตัวลงเรือ ซึ่งเขาทำไปโดยไม่ได้คำนึงถึงเสียงรบกวนหนวกหูชาวบ้านที่อาศัยอยู่ริมน้ำ คุณลุงทราบว่าเดี๋ยวนี้กรมเจ้าท่าเริ่มกวดขันเสียงของท่อไปเสียเรือหางยาวแล้ว"

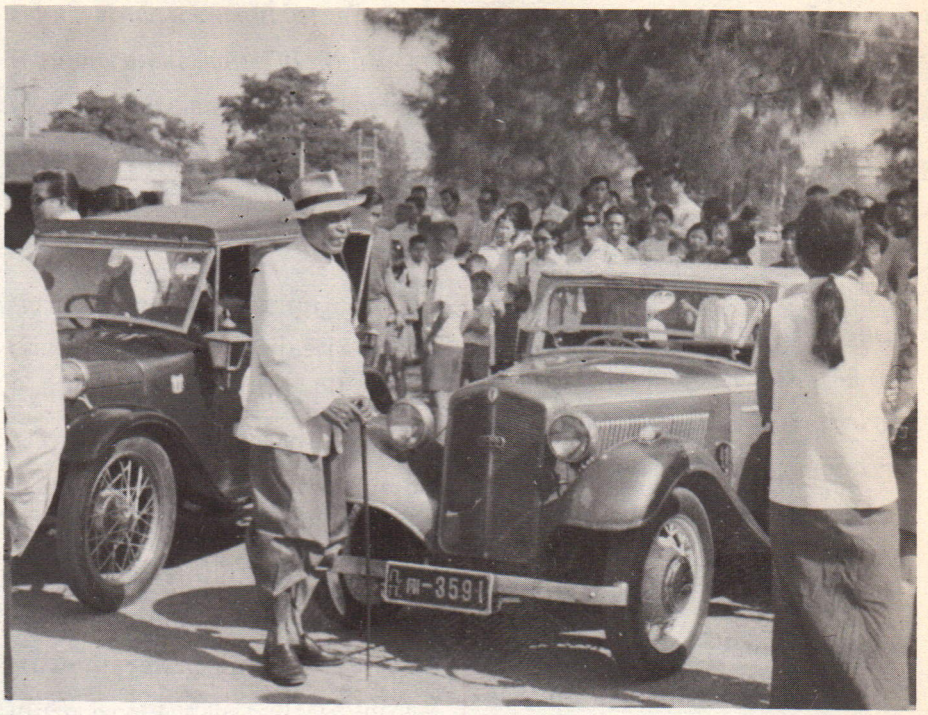

คุณลุง สนอง ฐิตะปุระ
ในงานการประกวดรถเก่าสมาคมลุฟท์ฮันซ่า

"คุณลุงเคยคิดหรือไม่ว่า คุณลุงเป็นผู้ประดิษฐ์เรือหางยาวลำแรกของโลก"

"ไม่เคยคิดมาก่อน รู้แต่ว่า เมื่อคุณลุงประดิษฐ์เรือหางยาวขึ้นมาใช้ประโยชน์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖ และได้ทดลองแล่นไปตามลำน้ำต่าง ๆ ปรากฏว่าได้รับความสนใจมาก และภูมิใจที่มีคนมาขอแบบไปประดิษฐ์วิ่งกันแพร่หลายตามท้องนา เพราะสมัยนั้นชาวนาเขามีเครื่องฉุดระหัสใช้กันแล้ว เท่าที่พอจำได้มีเจ้าของโรงสีมาขอดูแบบ บอกว่าจะไปทำเป็นเรือบรรทุกรับข้าวเปลือกไปสีตามบ้านทุ่งในฤดูน้ำแถวลำน้ำบ้านโพธิ์ใช้ ต.มหาสวน อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี ต่อมาก็มีพ่อค้าไม้นครสวรรค์มาขอดูแบบ เอาไปทำเป็นเรือลากจูง ชาวแปดริ้วก็เอาแบบเรือหางยาวไปทำแล่นที่แปดริ้วด้วย และคุณลุงได้ทำให้หลวงสรรค์ประสาท อดีตนายอำเภอเมืองแปดริ้วด้วยเช่นกัน"

"คุณลุงมารู้ตัวว่าได้กลายเป็นผู้มีชื่อเสียงระดับโลกเมื่อไหร่คะ?"

"คุณลุงจะเล่าให้หนูฟังนะ ห้าวความสักนิดว่า คุณลุงฟังข่าวของ "ตุ่ย ณ บางน้อย" ทางสถานีวิทยุ ปชส.๗ ประกาศมานานเป็นปี ว่าใครเป็นผู้ประดิษฐ์เรือหางยาวลำแรกของไทยให้เสนอเรื่องไป เพราะมีรางวัลให้ คุณลุงฟังอยู่นานจนเขาประกาศครั้งสุดท้าย จึงตัดสินใจส่งหลักฐานไปให้กระทรวงวิทยาศาสตร์พิจารณา ในที่สุด เขาก็ประกาศว่า คุณลุงเป็นผู้ประดิษฐ์เรือหางยาวลำแรกของไทยและลำแรกของโลก ให้ไปรับรางวัลจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๒๗ ณ ทำเนียบรัฐบาล"

"คุณลุงได้รับรางวัลอะไรบ้าง? และคงดีใจมากนะคะ"

"การได้รับรางวัลต้องดีใจแน่ ๆ แต่จะมากน้อยเท่าไหร่ คุณลุงจะเล่าความรู้สึกจากใจจริงให้ฟัง คำว่ารางวัลหมายถึง การ

ตอบแทนในความดีความสามารถของผู้ที่ได้รับรางวัล ที่ได้รับรางวัลเรือหางยาวครั้งนี้ เป็นรางวัลด้านความดีที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้พิสูจน์แล้วว่า เป็นบุคคลแรกที่ได้ทำประโยชน์ให้กับมนุษยชาติทั่วโลก โดยการคิดประดิษฐ์เรือหางยาวนี้เป็นความดีใจมากกว่ารางวัลอื่น ๆ ที่เคยได้รับ แต่ยังมีส่วนลึกอีกอย่างหนึ่งคือ ดีใจที่รัฐบาลไทยมีบุคคลอย่างคุณดำรง ลัทธพิพัฒน์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เป็นผู้ริเริ่มส่งเสริมนักประดิษฐ์ไทยให้เกิดกำลังใจ และให้ทั่วโลกได้รับรู้เอาไว้บ้าง ซึ่งเรื่องนี้ในต่างประเทศเขาทำกันมานานแล้ว"

"อ้อ แต่มีปัญหานิดหนึ่งนะ" คุณลุงสนองพูดขึ้นเหมือนเพิ่งนึกออก "คือหลังจากที่มีการประกาศว่าคนไทยประดิษฐ์เรือหางยาวลำแรกของโลกแล้ว กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยอดีต รมต.ดำรง ลัทธพิพัฒน์ ได้แถลงข่าวว่ามีผู้ประท้วงว่าเยอรมันสร้างมาก่อน รมต.ดำรงฯ จึงบินไปพิสูจน์ด้วยตนเองที่เยอรมัน ก็พบว่าเรือที่เยอรมันใช้บุกนอร์มังดีนั้นเป็นเรือยางมีไม้พาดข้าง มีเครื่องติดท้าย (เอาท์บ๊อต) ไม่ใช่เป็นเรือหางยาวแบบของไทยใช้และหลายประเทศเอาแบบไปใช้ จึงแถลงข่าวได้เต็มปากว่า เรือหางยาวเมืองไทยมีก่อนในโลก โดยคนไทยสร้างขึ้นอย่างแน่นอน"

คุณลุงสนองหยุดคิดนิดหนึ่ง และเล่าต่อไปว่า รางวัลที่คุณลุงได้รับจากเรือหางยาวคราวนี้ ได้รับในนามของนักประดิษฐ์ที่ประดิษฐ์เรือหางยาวขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๔๗๖ พอสงครามครั้งที่สองเลิก ชาวแปดริ้วได้รวมตัวกันทำเครื่องเรือหางยาวขึ้นมาอีก ๔ คน ในปีพุทธศักราช ๒๔๙๑ คณะกรรมการฯจึงลงความเห็นว่า ควรจะเฉลี่ยรางวัลแบ่งให้นักประดิษฐ์รุ่นน้องบ้าง คุณลุงสนองจึงได้รางวัลเพียง ๒๐,๐๐๐ บาท เท่านั้น (จากรางวัลที่ตั้งไว้ ๑๐๐,๐๐๐ บาท) คุณลุงสนองบอกว่าเป็นรางวัลที่ยิ่งใหญ่ในชีวิต แต่เงินรางวัลที่ได้รับนั้นน้อยกว่าเงินรางวัลแข่งรถไทยแลนด์ไมเล็จมาราธอนที่คุณลุงได้มาเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๒๕ เสียอีก

"คุณลุงได้นำเงินรางวัลนี้ไปใช้ประโยชน์อะไรคะ?"

"รางวัลนี้เป็นรางวัลที่คุณลุงภูมิใจมาก เพราะในวันประกาศผลคุณลุงได้รับคำสรรเสริญว่าได้สร้างสิ่งที่มีประโยชน์แก่มนุษยชาติอย่างมาก คุณลุงจึงอยากให้มีอะไรเป็นอนุสรณ์สำหรับวงศ์ตระกูล และก็อยากให้เป็นตัวอย่างแก่อนุชนรุ่นหลังจะได้คิดประกอบคุณงามความดีตามอย่างบ้าง คุณลุงจึงไปปรึกษากับนายกเทศมนตรีเมืองอ่างทอง บ้านเกิดคุณลุง จึงให้ความเห็นว่า คุณลุงน่าจะสร้างหลักคอนกรีตเป็นอนุสรณ์ ซึ่งก็ตรงกับความประสงค์ของคุณลุงที่อยากจะสร้างเป็นถาวรวัตถุอย่างหนึ่งเพื่อเป็นอนุสรณ์ไว้บนที่ดินของคุณลุงตรงบ้านเกิดใกล้กับโรงพยาบาลจังหวัดอ่างทอง ซึ่งคุณลุงเคยยกที่ดินส่วนนั้นให้เทศบาลเมืองอ่างทองไปแล้วมีมูลค่าถึง ๑ ล้านกว่าบาท หลักคอนกรีตที่ว่านี้จารึกว่า "นายสนอง ฐิตะปุระ" เกิดที่นี่ รัฐบาลไทยได้ให้รางวัลเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๒๗ ณ ทำเนียบรัฐบาล เป็นรางวัลผู้สร้างเรือหางยาวลำแรกของโลก พุทธศักราช ๒๔๗๖"

นักประดิษฐ์รถประเภทต่าง ๆ ที่มีสมองเป็นเลิศ

"คุณลุงสนองคะ ทราบมาว่านอกจากคุณลุงจะเป็นนักประดิษฐ์เรือแล้ว คุณลุงยังเป็นนักประดิษฐ์รถยนต์ที่มีความคิดริเริ่มของตนเอง คุณลุงจะกรุณาเล่าให้พวกเราฟังได้ไหมคะว่า คุณลุงเคยประดิษฐ์รถอะไรบ้าง?"

"คุณลุงก็อธิบายไม่ถูกนะลูก เรื่องประดิษฐ์เรือประดิษฐ์รถ หรือเรื่องแข่งขันความเร็วนี่ คือ คุณลุงชอบมาตั้งแต่เด็ก ๆ หนูรู้ไหมลูก คุณลุงถีบจักรยาน ๓ ล้อเป็นตั้งแต่ ๒-๓ ขวบ และก็ชอบมาก ชอบต่อโน่น แต่งนี่ จนได้รถไว้ใช้หลายคัน"

รถใช้แอลกอฮอล์แทนน้ำมันเชื้อเพลิง

คุณลุงสนองได้เคยนำแอลกอฮอล์ธรรมดาใส่ในรถยนต์ใช้แทนน้ำมันเชื้อเพลิงได้ เพียงแต่ตอนเริ่มต้องจูนอัพนิดหน่อยเท่านั้น เมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๔ และเมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๔ ได้มีการแข่งขันรถยนต์ประหยัดน้ำมันระดับประเทศ ซึ่งคุณลุงสนองได้เป็นผู้ชนะเลิศการแข่งขันรถยนต์ประหยัดน้ำมันประเภทแอลกอฮอล์

"และอาจเป็นเพราะถูกดาวหางฝากมาให้เลี้ยง หรือคุณพ่อคุณแม่ต้องการฝึกให้อดทนก็เดาไม่ถูก ได้ส่งให้ไปอยู่กับคนรู้จักจน ๆ คนหนึ่ง อยู่ในคลองวัดราชา เท่ากับเป็นคนใช้เขานั่นเอง คือต้องกวาดบ้าน ถูบ้าน ติดไฟ หุงข้าว และก็เรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดราชาธิวาส ตั้งแต่ยังเป็นโรงเรียนไม้ชั้นเดียว อยู่ข้างคลองท่าวาสุกรี คุณลุงอยู่บ้านข้างวัดหลายปี"

"คุณลุงคะ ในการสร้างรถใช้แอลกอฮอล์ของคุณลุงนั้นมีอุปกรณ์อะไรบ้างคะ?"

"คุณลุงกับเพื่อนรุ่นหลานชื่อบุญมาได้จัดหาเครื่องยนต์มาทดสอบกับน้ำมันและแอลกอฮอล์ธรรมดาที่มีขายทั่วไปในท้องตลาด ขวดละ ๑๐ บาท ขั้นแรก คุณลุงเอาเศษเหล็กที่ทิ้งแล้วในคู่มารวบรวมประกอบขึ้นเป็นตัวถังเป็นโครงรถ ส่วนเครื่องยนต์นั้น คุณลุงไปซื้อเครื่องของรถฮอนด้าเก่า ๆ มาใส่ รถใช้แอลกอฮอล์ที่คุณลุงกับคุณบุญมาร่วมกันประกอบนี้ น้ำหนักตัวรถหนัก ๖๘ กก. ตัวถังกว้าง ๑.๑๐ ม. ยาว ๒.๕๐ ม. ใช้วงล้อจักรยานธรรมดา ใช้เครื่องยนต์ ๔๕ ซีซี. ตัวโครงรถใช้เหล็กแป๊บขนาด ๔ หุน ถึง ๗ หุน ส่วนห่อหุ้มตัวถังด้านหน้าใช้อะลูมิเนียมบาง ๆ รถคันนี้มีเกียร์ ๓ เกียร์ เดินหน้าด้วยความเร็วสูงสุด ๖๐ กม.ต่อชั่วโมง เครื่องเดินรอบ ๑๐๐ รอบต่อนาที ใช้แอลกอฮอล์ ๑ ลิตรต่อระยะทาง ๒๘๕.๑๖ กม. ใช้เวลาประกอบประมาณ ๒๐ วัน สร้างรถคันนี้คุณลุงใช้เงินไป ๒,๕๐๐ บาท ได้เข้าแข่งระดับชาติไทยแลนด์ไมเลจ ชนะเลิศ ๒ ปีซ้อน คือปี ๒๕๒๔-๒๕๒๕"

รถพลังลม

ประมาณ ๑๓ ปีมาแล้ว คือเมื่อพุทธศักราช ๒๕๑๖ คุณลุงนักประดิษฐ์ผู้นี้ได้ประดิษฐ์ผลงานชิ้นโบว์แดงอีกประเภทหนึ่ง คือรถที่สามารถวิ่งด้วยพลังลม แรงบันดาลใจที่ทำให้คุณลุงสนองคิดสร้างรถพลังลมขึ้นมาก็เนื่องจากในช่วงนั้นมีปัญหาน้ำมันกำลังขาดแคลนและราคาสูง ในชั้นแรกคิดว่าจะสร้างรถไฟฟ้าขึ้นมาแทน แต่ก็มาทราบว่า มีคนคิดสร้างกันมากแล้ว คุณลุงจึงตัดสินใจคิดอย่างอื่นแทน เพื่อไม่ให้ซ้ำกับใคร จึงคิดสร้างรถพลังลมขึ้น รูปร่างคล้ายกับรถจักรยาน ๓ ล้อ แต่มี ๔ ล้อ และไม่มีใบเหมือนเรือใบ แต่จะใช้พลังลมเป็นตัวขับเคลื่อนแทน มีเกียร์ ๔ เกียร์ คือเกียร์หน้า ๓ เกียร์ เกียร์ถอยหลัง ๑ เกียร์ ก็เหมือนกับรถยนต์ทั่ว ๆ ไปนั่นเอง

"หลักการทำงานของรถพลังลมนี้เป็นอย่างไรคะ?"

"มีหลักการง่าย ๆ คือ เริ่มแรกจะต้องใช้เท้าปั่นแบบจักรยานทั่ว ๆ ไป ระบบเกียร์จะทำงานด้วยตัวของมันเองอย่างอัตโนมัติ เมื่อรถเคลื่อนตัวไปในระยะความเร็วที่มู่เล่ย์ (คือมอเตอร์ลม) รถก็วิ่งได้ด้วยความเร็ว ๓๐ กม.ต่อชั่วโมง อย่างสบาย ๆ จนกว่าลมในหม้อลมจะหมดไป"

"ใช้ทุนสร้างเท่าไหร่คะ?"

"คุณลุงหมดเงินในการสร้างประมาณ ๕,๐๐๐ บาท ใช้เวลาในการสร้าง ๑๕ วัน น้ำหนักรถ ๑๒๐ กก. จุผู้โดยสารได้ ๔ คน"

รถพลังไอน้ำ

อย่างที่ทราบกันแล้วว่า คุณลุงสนองไม่เคยหยุดนิ่งอยู่กับที่ ในปีที่กรุงรัตนโกสินทร์มีอายุครบ ๒๐๐ ปีนั้น คุณลุงสนองได้สร้างข่าวใหญ่ โดยได้นำรถพลังลมมาดัดแปลงเป็นรถพลังไอน้ำ รถที่ประดิษฐ์โดยฝีมือคนไทยคันแรกของประเทศไทยเข้าร่วมขบวนขับโชว์ในงานประกวดขบวนแห่รถบุปผชาติในงานฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี บนถนนราชดำเนิน

"ที่คุณลุงดัดแปลงจากรถพลังลมมาเป็นรถพลังไอน้ำนั้น ได้ดัดแปลงชิ้นส่วนอะไรบ้างคะ?"

"ความจริงแล้ว ชิ้นส่วนต่าง ๆ มาจากรถพลังลม ประกอบด้วยเหล็กเส้นกลม ๆ เป็นเหล็กสตีมขนาดกว้าง ๑ นิ้ว หนา ๑ หุน ความกว้างของรถประมาณ ๑ เมตร ๑๕ เซ็นติเมตร ช่วงล้อหน้าและล้อหลัง ๑.๗๐ เมตร ใช้ยางจักรยานยนต์บรรจุลม ๒๔ ปอนด์ ล้อรถใช้ขอบล้อขนาด ๗ นิ้ว ล้อหน้ามี ๒ ล้อ ล้อหลังมี ๒ ล้อ พร้อมล้อสำรองข้างละล้อ เผื่อไว้หากยางแตกหรือระเบิด มีที่นั่งคนขับและผู้โดยสารรวม ๒ ที่

"คุณลุงคะ ระบบขับเคลื่อนของรถพลังไอน้ำคันนี้เป็นอย่างไรคะ?"

"คืออย่างนี้ลูก มีเกียร์เดินหน้า ๔ เกียร์ เกียร์ถอยหลัง ๑ เกียร์ มีคลัช มีโซ่จักรยาน ๒ ล้อ แฮนเดิ้ลมู่เล่ย์ล้อช่วยแรงสายพานฟรีวิลลิ่งถอยหลังมีที่ล็อคให้ถอยหลังอยู่ที่มู่เล่ย์ เกียร์ของรถพลังไอน้ำนี้มีคันโยกเพื่อช่วยให้เป็นพวงมาลัยช่วยแรงขับเคลื่อน ระบบขับเคลื่อนของรถพลังไอน้ำขับเคลื่อนด้วยโซ่และเฟืองซึ่งเป็นส่วนประกอบของจักรยาน"

"ส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งของรถพลังไอน้ำนี้ก็คือบอยเลอร์ (หม้อไอน้ำ) หนักประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัม มีเกย์วัดความดันของไอน้ำ มีเซฟตี้วาล์วกันหม้อน้ำระเบิด"

"หม้อไอน้ำ (สตีม) ที่ว่านี้ มีกระบวนการทำงานอย่างไรคะ?"

"หม้อไอน้ำลูกนี้ ตัวหม้อใช้เหล็กหนา ๓ หุน กว้าง ๓๕ ซม. สูง ๔๕ ซม. ก็เหมือนกับการเอาน้ำมาต้มให้เดือดจนเกิดพลังไอน้ำ คือ ตอนแรกเลยใส่น้ำเย็นลงไปในหม้อน้ำซึ่งจุน้ำได้ประมาณ ๑๘ ลิตร แล้วปิดก๊อก จุดไฟด้วยไม้หรือเชื้อเพลิงอื่น ๆ เหมือนก่อไฟหุงข้าว เมื่อน้ำเริ่มเดือดคอยดูเกย์วัดความดัน

"เรือที่เยอรมันใช้บุกนอร์มังดี นั้นเป็นเรือยางมีไม้พาดข้าง มีเครื่องติดท้าย (เอาท์บ๊อต) ไม่ใช่เป็นเรือหางยาวแบบของไทยใช้และหลายประเทศเอาแบบไปใช้ จึงแถลงข่าวได้เต็มปากว่าเรือหางยาวเมืองไทยมีก่อนในโลก โดยคนไทยสร้างขึ้นอย่างแน่นอน"

ไอน้ำ เมื่อเกย์ขึ้นถึง ๖๐ ปอนด์ ก็เริ่มเดินเครื่อง โดยเปิดก๊อกไอความดันให้มาเข้าตัวเครื่อง ไอความดันก็จะมาดันลูกสูบที่เครื่องให้เคลื่อนตัวไปด้วยความดันของไอน้ำ ลูกสูบรถพลังไอน้ำมี ๒ สูบ ซึ่งจะทำงานโดยอัตโนมัติ เมื่อลูกสูบได้รับความดันจากไอน้ำก็จะผลัดเปลี่ยนกันขึ้นและลงประสานกัน ก้านสูบจะไปถีบข้อเหวี่ยง พามู่เล่ย์ให้หมุน เมื่อมู่เล่ย์หมุนก็จะพาให้เฟืองโซ่หมุนตามไปด้วย โซ่นี้จะไปทำให้มู่เล่ย์ที่เกียร์หมุนด้วย ซึ่งก็หมายความว่าเครื่องยนต์ติดเครื่องพร้อมที่จะแล่นได้แล้ว เราก็ใช้เท้าเหยียบคลัชเข้าเกียร์เดินหน้าตามลำดับความเร็ว ๑-๒-๓-๔ หรือเข้าเกียร์ถอยหลังตามต้องการได้ ถ้าจะให้รถแล่นเร็วหรือช้า รถพลังไอน้ำก็จะมีก๊อกที่จะเปิดไอน้ำให้รถวิ่งช้าหรือเร็วได้ เหมือนคันเร่งรถยนต์ทั่วไป ถ้าจะหยุดหรือเบาเครื่องก็มีคลัชมีเบรคเหมือนรถยนต์ทั่วไปเช่นกัน รถพลังไอน้ำนี้ดีตรงที่ไม่มีควันไอเสีย ไม่มีเสียงรบกวน ไม่ต้องใช้น้ำมันเบนซิน แต่จะเสียตรงที่ต้องต้มน้ำให้เดือดประมาณ ๓๐ นาทีจึงเริ่มวิ่งได้ ๒๕ กม./ชม. และวิ่งช้าไม่ทันใจเท่านั้นเอง จุดประสงค์แท้จริงที่สร้างรถพลังไอน้ำนี้ขึ้นเพื่อต้องการร่วมฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี และต้องการให้อนุชนรุ่นนี้รับทราบว่ารถไอน้ำเป็นรถต้นแบบของรถยนต์ทั่วโลก โดยคนโบราณคิดสร้างมาก่อน ฉะนั้น ขอให้เลิกพูดคำว่า "ไดโนเสา-เต่าล้านปี" กันได้แล้ว"

รถอเนกประสงค์

ด้วยเหตุที่น้ำมันเบนซินแพงมากในช่วง พุทธศักราช ๒๕๒๔ จึงเป็นแรงดลใจให้คุณลุงสนองคิดสร้างรถอเนกประสงค์ขึ้น โดยขอชิ้นส่วนรถยนต์ตามอู่ที่ทิ้งแล้วขอเขามาประกอบเป็นรถคันนี้ขึ้น ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการสร้างรถคันนี้จึงน้อยมาก เป็นเพียงค่าจ้างอ๊อกซ์ นอกนั้นก็เป็นค่ายางล้อ โซ่ เป็นเงินประมาณ ๒,๕๐๐ บาท

"คุณลุงใช้เวลาสำหรับประกอบรถอเนกประสงค์นี้นานไหมคะ?"

"คันนี้ นานมาก เพราะตัวเองทำไม่ได้ เนื่องจากแก่แล้ว ตอนนั้นอายุ ๗๕ ปี ต้องไปขอแรงลูกหลานที่เขาว่างงานอื่นมาช่วย จึงใช้เวลานานประมาณ ๖ เดือน ตอนแรกเลยคุณลุงคิดสร้างตามมโนภาพสเก็ตลงในกระดาษ คิดไปตามความรู้ที่ประสบมา ให้วิ่งได้ ๓ แบบ"

"มีขนาด และอัตราความเร็วอย่างไรคะ?"

"กว้าง ๑๒๕ ซม. ยาว ๒๒๕ ซม. มีล้อ ๔ ล้อ ใช้ล้อจักรยานแบบเตี้ยธรรมดา ใช้เครื่องยนต์ ๑๔๒ ซีซี. วิ่งได้ความเร็วเต็มที่ ๖๕ กม./ชม. ใช้แบตเตอรี่ธรรมดา ๑๒ โวลท์ ๔๐ ความเร็ว ๓๐ กม./ชม. ใช้สปริงวิ่งได้ ๒๕ กม./ชม."

"ทำไมคุณลุงจึงเรียกว่ารถอเนกประสงค์ล่ะคะ?"

"เพราะมันอเนกประสงค์จริง ๆ คือใช้ได้กับถนนทุกประเภท แข็งแรงมาก เรียกว่าไม่ง้อถนน ยางแตกก็มียางอะไหล่เปลี่ยนทันทีทุกล้อ **โดยไม่ต้องหยุดรถ** เครื่องยนต์ใช้ได้กับทั้งน้ำมันเบนซิน แอลกอฮอล์หรือก๊าซ สปริงรถวิ่งไปชาร์จไฟเข้าหม้อแบตเตอรี่ หยุดเครื่องยนต์ วิ่งด้วยแบตเตอรี่ต่อ ไฟหมดก็วิ่งด้วยสปริงต่อไปได้เรื่อย ๆ"

รถไฟฟ้า

ผลงานอีกชิ้นหนึ่งที่นำความภาคภูมิใจให้แก่คุณลุงสนอง ก็คือ รถไฟฟ้าหรือจักรยานไฟฟ้า เพราะแบบที่ออกมานั้นมีทั้ง ๔ ล้อ และ ๒ ล้อ ใช้กระแสไฟจากแบตเตอรี่ เป็นแหล่งพลังงานใหญ่ ถึงแม้ว่าดูรูปร่างหน้าตาแล้ว จะมองดูง่าย ๆ ธรรมดา แต่ถ้าสังเกตให้ละเอียด จะเห็นว่า เทคนิคของคุณลุงสนองนั้นล้ำเลิศจริง ๆ

"คุณลุงจำไม่ได้ว่าตัวถังเป็นยี่ห้ออะไร แต่คุณลุงนำมาจากรถจักรยานที่หลานชายคนโปรดใช้ขี่เล่นอยู่ คุณลุงก็นำมาตัดต่อใหม่ วงล้อก็เป็นของเดิมที่มีอยู่ไม่ได้ดัดแปลง เพียงแต่ถอดออกมาทำความสะอาดเปลี่ยนผ้าเบรคกับจานเบรคใหม่เพื่อให้เบรคดีขึ้น ส่วนแบตเตอรี่มี ๒ ลูก ขนาด ๑๒ โวลท์"

"วิธีการขับขี่ยากไหมคะ และความเร็วล่ะคะ เป็นอย่างไร?"

"วิธีการง่ายมาก ไม่ต้องทำอะไรมากนัก เมื่อต้องการให้รถเคลื่อนที่ก็บีบคันบีบที่ติดตั้งอยู่ที่แฮนด์เพื่อต่อให้กระแสไฟฟ้าเข้าไปเลี้ยงมอเตอร์ให้หมุน มอเตอร์นี้ใช้มอเตอร์สตาร์ทของเครื่องอะไรก็ได้ราคาถูกละ ๒๕๐ บาท โดยคุณลุงไปหาซื้อมาจากเชียงกง เอามาพันรอบสายใหม่ จะให้มอเตอร์หมุนทั้งสองตัว หรือจะให้หมุนเพียงตัวเดียวก็ได้ เมื่อรถเคลื่อนตัวไปตามความเร็วที่เราต้องการแล้ว ก็ปล่อยคันบีบเพื่อตัดไม่ให้มอเตอร์หมุน รถก็จะวิ่งไปด้วยแรงเฉื่อยที่มีอยู่ การขับขี่ก็จะเป็นไปแบบนี้ตลอดเวลา สามารถทำความเร็วได้สูงประมาณ ๔๐ กม./ชม. ระยะทางที่แบตเตอรี่สามารถพาไปได้คือ ระยะทางประมาณ ๓๐ กม. เทียบกับรถมอเตอร์ไซค์

คำว่ารางวัลหมายถึง การตอบแทนในความดีความสามารถของผู้ที่ได้รับรางวัล ที่ได้รับรางวัลเรือหางยาวครั้งนี้ เป็นรางวัลด้านความดีที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้พิสูจน์แล้วว่า เป็นบุคคลแรกที่ได้ทำประโยชน์ให้กับมนุษยชาติทั่วโลก โดยการคิดประดิษฐ์เรือหางยาว นี่เป็นความดีใจมากกว่ารางวัลอื่น ๆ ที่เคยได้รับ

แล้ว ค่าอัดไฟถูกกว่า-ใช้น้ำมัน แต่รถไฟฟ้าของคุณลุงคันนี้ใช้แบตเตอรี่เพียงหม้อเดียวก็ไปได้ พอหมดแล้วก็เสียบไฟชาร์จเข้าไปใหม่"

ยอดนักแข่งรถพวงมาลัยทองคำ

เมื่ออ่านมาถึงตรงนี้แล้ว ท่านผู้อ่านคงจะทึ่งในความเป็นยอดนักคิดค้นยอดนักประดิษฐ์ของคุณลุงสนอง ฐิตะปุระ ท่านนี้มากใช่ไหมคะ? ความภูมิใจในความสามารถของคนไทยท่านนี้ ไม่เพียงแต่เป็นนักประดิษฐ์ที่มีมันสมองเป็นเลิศแล้ว ท่านยังเป็นนักแข่งรถที่มีฝีมือจนได้รับสมญาว่า **"ยอดนักแข่งรถพวงมาลัยทองคำ"** บ้าง **"นักแข่งรถอนาถา"** บ้าง

คุณลุงสนองมีใจรักด้านการแข่งขันความเร็วต่าง ๆ เกี่ยวกับยานพาหนะมาตั้งแต่เล็ก เริ่มแรกตั้งแต่การแข่งขันจักรยานถีบพออายุ ๑๗–๑๘ ปี (พ.ศ. ๒๔๗๐–๗๑) คุณลุงเริ่มแข่งขันรถยนต์เป็นครั้งแรก ส่วนมากแล้วมักจะเป็นสนามแข่งกันเอง ในท้องทุ่งนาที่เรียบ ๆ หรือในถนนที่สร้างใหม่ ๆ เช่น สายกรุงเทพฯ–ดอนเมือง กรุงเทพฯ–บางปู ต่อมาพระองค์เจ้าพีระพงศ์ฯ นักแข่งระดับโลกทรงนำเกียรติดาราทองเข้ามาเมืองไทย ก็เริ่มจัดแข่งแบบทางการกันบ้าง ใช้ถนนราชดำเนิน ลานพระบรมรูปทรงม้า สนามบินดอนเมือง

"ประเทศไทยมีแต่นักแข่ง ไม่มีสนาม จึงหันไปเล่นแรลลี่กันง่ายดี คุณลุงคอยสนามแข่งเมืองไทยมานานถึง ๕๐ ปีแล้ว จนกระทั่งปีนี้เป็นปีที่ดาวหางฮัลเล่ย์มาใกล้โลกอีกครั้งหนึ่ง ก็มีบุคคลกลุ่มหนึ่งคิดสร้างสนามแข่งเข้ามาตรฐานโลกจนสำเร็จ คือสนามแข่งพัทยาเซอร์กิต ซึ่งเป็นนิมิตที่ดีสำหรับนักแข่งรถของไทย" คุณลุงสนองเล่าถึงความรู้สึกในตอนนั้น

คุณลุงสนองเริ่มแข่งขันในสนามจริงเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ สมาคม ร.ย.ส.ท. เป็นผู้จัดแข่งในงานสหประชาชาติ ได้รับรางวัลที่ ๒ ประเภทความเร็ว ต่อจากนั้นได้เข้าแข่งขันทั้งแข่งขันแรลลี่ และแข่งขันความเร็วหลายประเภทตามแต่จะมีโอกาส และได้รับรางวัลทุกครั้ง เคยได้รับรางวัลโอเวอร์ออลถึงสองครั้ง ได้รางวัลตั๋วเครื่องบินพาครอบครัวไปเที่ยวต่างประเทศสองครั้ง

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงสนพระทัยรถไฟฟ้า คันล่าสุดของคุณลุงสนอง ฐิตะปุระ โดยสาธิตถวายทอดพระเนตร และทรงถามถึงประสิทธิภาพ ที่โรงแรมฮิลตันฯ ในงานประกวดรถโบราณลุฟท์ฮันซ่า เมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๘

"เรื่องแข่งรถนี่ คุณลุงแข่งทุกประเภทจนครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๒๐ อายุตอนนั้น ๖๘ ปี แข่งความเร็ว โดยใช้รถ DKW ๘๐๐ ซีซี. ๓ สูบ รุ่นปี ๑๙๕๗ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ซึ่งคุณลุงได้เลหลังจากกระทรวงมหาดไทยมาเป็นเงิน ๒,๗๐๐ บาท คุณลุงไปแข่งกับรถใหม่ รุ่นไม่เกิน ๑,๔๐๐ ซีซี. และแข่งกับหนุ่ม ๆ ทั้งนั้น แต่คุณลุงก็ชนะที่ ๑ ในจำนวนรถแข่ง ๑๘ คัน คลาส A ซึ่งการแข่งรถครั้งนี้คุณลุงประทับใจที่สุดในชีวิต เพราะเป็นการแข่งขันระหว่างคนแก่กับคนหนุ่ม รถใหม่กับรถเก่า หลังจากคุณลุงชนะครั้งนี้แล้ว วงการรถแข่งเห็นว่าคุณลุงแก่มากแล้ว นิตยสารกรังด์ปรีซ์ร่วมกับนิตยสารรถยนต์หลายฉบับได้จัดงานเกตุมแรลลี่ ณ วัดเกตุมฯ จ.สมุทรสาคร เพื่อทำพิธีถอดหมวกกันน็อคอำลาชีวิตการแข่งรถขึ้นที่วัดเกตุมฯ หลวงพ่อวัดเกตุมวดีศรีวราราม ได้มอบพวงมาลัยรถยนต์ทองคำแท้ ขนาดจำลอง ให้เป็นเกียรติ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๑ รวมชีวิตนักแข่งรถของคุณลุงเป็นเวลา ๕๐ ปี แข่งขันทั้งสิ้นหลายสิบครั้ง"

"คุณลุงคะ นอกจากคุณลุงขอบประดิษฐ์เรือ ประดิษฐ์รถแล้ว คุณลุงได้ประดิษฐ์อย่างอื่นไว้ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันบ้างหรือเปล่าคะ?"

"คือคุณลุงเป็นคนไม่อยู่เฉยน่ะลูก ชอบสังเกต ชอบทดลอง และคุณลุงมักจะนำหลักการของธรรมชาติมาประยุกต์เข้ากับสภาวะแวดล้อม แล้วจึงนำข้อมูลมาประกอบเป็นเครื่องทุ่นแรงมาใช้อยู่ตลอดเวลา คุณลุงจะยกตัวอย่างให้หนูฟังเช่น เครื่องสูบน้ำ ๑ แรง สูบ คุณลุงออกแบบทำเหมือนกรงหนูถีบจักร แต่แทนที่จะจับหนูใส่เข้าไป คุณลุงกลับใส่สูบเข้าไปแทน แรงหมุนที่สูบขับออกมาจะส่งต่อไปยังเพลาขับ และไปฉุดปั๊มน้ำต่อไป ซึ่งก็นับว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ จากนั้น

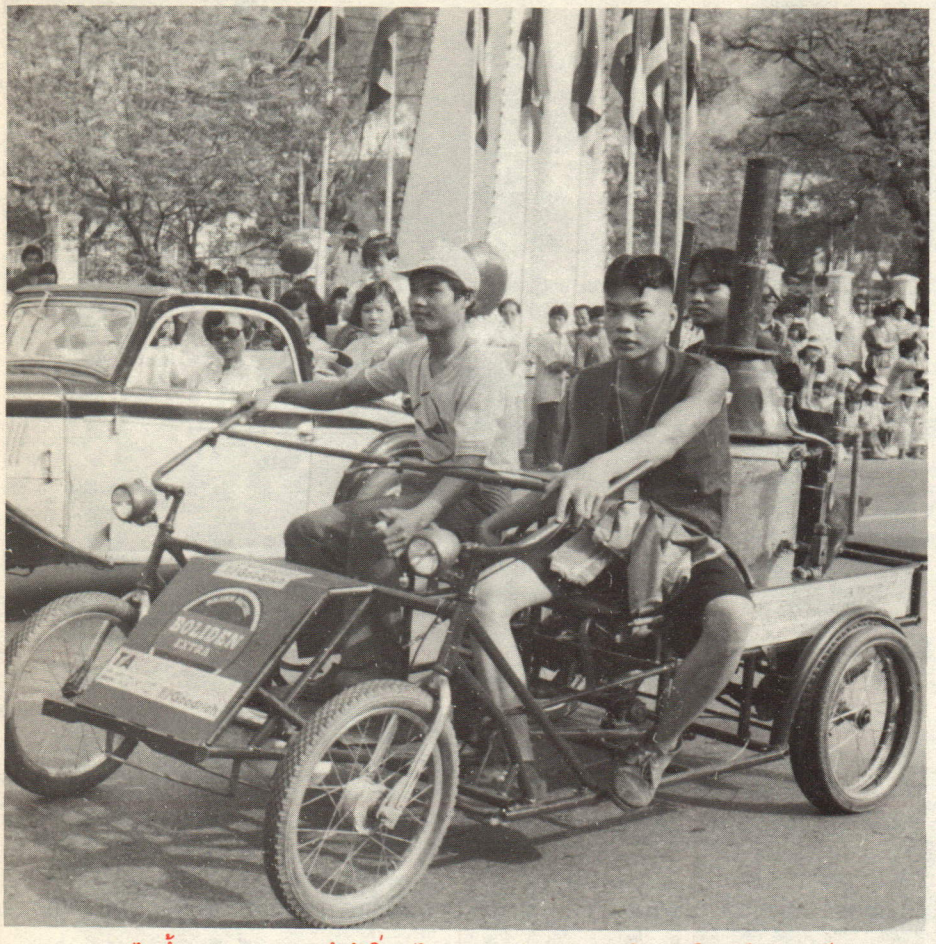

รถไอน้ำ ของลุงสนอง กำลังวิ่งอยู่ในขบวนแห่ ฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี บนถนนราชดำเนิน ในปี ๒๕๒๕ ร่วมกับขบวนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เครื่องใช้อื่น ๆ ในบ้านคุณลุง คุณลุงก็จะคิดประดิษฐ์ขึ้นมาใช้ประโยชน์มากมาย ซึ่งคุณลุงก็ภูมิใจมาตลอด และนี่ประมาณวันที่ ๑๕-๒๓ เดือนสิงหาคมนี้ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย ได้ติดต่อคุณลุงมา ขอความร่วมมือนำสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ รวมทั้งประวัติของคุณลุงไปแสดงในงานวันฉลองพระบิดาวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ที่ศาลาพระเกี้ยวของจุฬาฯด้วย คุณลุงก็ตอบรับไปแล้วด้วยความยินดี"

"คุณลุงสนองคะ ในฐานะที่คุณลุงเป็นนักประดิษฐ์ยอดเยี่ยมคนหนึ่งของประเทศไทยและของโลก คุณลุงมีหลักหรือคติในการทำงานอย่างไรบ้างคะที่จะฝากผ่าน "วารสารไทย" ไปยังผู้อ่าน โดยเฉพาะอนุชนชาวไทยจะได้รับทราบและศึกษาเพื่อยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในทางสร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมต่อไป"

"คุณลุงก็ไม่มีอะไรมากหรอกลูก คือคุณลุงคิดว่าคนเรามีชีวิตเกิดมาจะเป็นเศรษฐีหรือยาจกก็แล้วแต่ ถ้าตั้งใจทำดีแล้ว จะไปรอด ไปด้วยดี และสิ่งที่ภูมิใจที่สุดที่คุณลุงอายุมากป่านนี้ แต่ยังแข็งแรง ไม่เจ็บป่วย แถมยังเป็นดารารถแข่งอยู่ได้นั้นเพราะอะไร? ก็เพราะคุณลุงทำตัวไม่ให้กังวลต่อเหตุการณ์ใด ๆ ไม่ดีใจ เสียใจจนเกินไป ทำตัวสบาย ๆ ใครจะมายืมเงิน แล้วโกงไป หรือใครจะเอารถคุณลุงไปขับชนโน่นชนนี่จนพังไป คุณลุงก็เฉย ๆ คุณลุงจะคิดว่า เออ ดีนี่ เรามีให้เขายืมไปได้ เราก็ไม่ต้องเสียใจ ถือว่าเรามีไว้ให้เสีย มีไว้ให้หมดไป ของใดเมื่อมีขึ้นมามันก็ย่อมหมดไปได้เป็นของธรรมดา เหมือนคนเรามีเกิด ก็ต้องมีดับ ฉะนั้น คุณลุงจึงคิดว่าคุณลุงมีความสุขยิ่งกว่าเศรษฐีบางคนเสียอีก เพราะคุณลุงกินอิ่ม นอนหลับ ปัจจุบันคุณลุงไม่มีทุกข์ไม่มีร้อนอะไร และคุณลุงขอฝากความคิดอย่างหนึ่งไปยังลูกหลานว่าคนเรานั้น ถ้าหมั่นศึกษาหาความรู้ มีความพยายาม และมีความตั้งใจจริงแล้วละก็ สิ่งที่มุ่งหวังย่อมสำเร็จได้เสมอ"

นี่คือหลักง่าย ๆ ในการดำเนินชีวิตของคุณลุงสนอง ฐิตะปุระ ผู้ที่ใช้ชีวิตอยู่กับเครื่องยนต์กลไกเกือบตลอดชีวิต และประสบผลสำเร็จอันยิ่งใหญ่ เป็นปูชนียบุคคลของไทยที่สมควรยกย่อง และยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีได้ท่านหนึ่งสมกับที่วงการที่เกี่ยวข้องได้กล่าวเปรียบเปรยไว้ว่าคุณลุงเกิดมาพร้อมกับดาวหางฮัลเล่ย์เมื่อ ๗๖ ปีที่แล้วจริง ๆ

ในวันนั้น ก่อนที่คณะของเราจะอำลาคุณลุงสนองฯกลับในเวลาประมาณ ๑๒.๑๕ น. คุณลุงสนองฯ ฝากขอบคุณทุกท่านที่ให้ความสนใจในผลงานของคุณลุงฯ ทั้งทางโทรศัพท์ และจดหมายมาแสดงความยินดี ซึ่งคุณลุงยินดีให้คำปรึกษาแนะนำเป็นวิทยาทานในด้านการประดิษฐ์เรือหรือรถยนต์ หรือในด้านการแข่งรถให้แก่ทุกท่านที่สนใจ โดยติดต่อโดยตรงกับคุณลุงยอดนักประดิษฐ์ของไทยได้ที่บ้านเลขที่ ๘๓/๗ ซอยมิ่งขวัญ สามแยกติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี หรือที่หมายเลขโทรศัพท์ ๕๒๕-๐๖๒๗

ใครจะมายืมเงิน แล้วโกงไป หรือใครจะเอารถคุณลุงไปขับชนโน่นชนนี่จนพังไป คุณลุงก็เฉย ๆ คุณลุงจะคิดว่า เออดีนี่ เรามีให้เขายืมไปได้ เราก็ไม่ต้องเสียใจ ถือว่าเรามีไว้ให้เสีย มีไว้ให้หมดไป ของใดเมื่อมีขึ้นมา มันก็ย่อมหมดไปได้เป็นของธรรมดาเหมือนคนเรามีเกิด ก็ต้องมีดับ

บุปผชาติกับราชนารี

คณิตา เลขะกุล

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ นั้น ทรงเป็นนักสังคมสงเคราะห์ นักพัฒนาและส่งเสริมศิลปาชีพ นักอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และนักอะไรอีกมากมาย แต่พระองค์ท่านก็เป็น *"ผู้หญิง"* จึงมีพระราชอัธยาศัยโปรดธรรมชาติ ดอกไม้ และสัตว์

การโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปทรงเยี่ยมราษฎรตามท้องถิ่นต่าง ๆ แม้จะตรากตรำพระวรกายและทรงเหน็ดเหนื่อย แต่การได้ทอดพระเนตรภูมิประเทศที่งดงามด้วยโขดเขาลำเนาไม้ สัตว์ป่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดอกไม้ป่านานาพรรณ ดอกหญ้านานาชนิด ก็คงทำให้ทรงชุ่มชื่นพระราชหฤทัย หายเหนื่อยไปได้บ้าง

ใครที่เคยไปชมพระตำหนักภูพิงค์ราชนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่ คงจำภาพดอกไม้หลากสีต่างพันธุ์ในพระราชอุทยานแห่งนั้นได้ ว่าช่างงดงามราวกับสวนสวรรค์

เดิมพระตำหนักภูพิงค์สร้างขึ้นเพื่อใช้รับรองพระราชอาคันตุกะชั้นประมุขของประเทศ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงมีพระราชปรารภว่า พระองค์โปรดประทับที่พระตำหนักภูพิงค์ เพราะมีอากาศเย็น ภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อมสวยงามไปหมด แต่ก็ไม่ค่อยมีโอกาสได้ไปประทับ จำต้องอาศัยบารมีแขกเมือง เมื่อทรงพาแขกเมืองไปพักเมื่อไร ก็ทำให้พระองค์พลอยทรงมีความสุขไปด้วยเมื่อนั้น จึงมีพระราชเสาวนีย์โปรดเกล้าฯ ให้ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค แต่งเพลงชมภูพิงค์ไว้ดังมีใจความตอนหนึ่งว่า

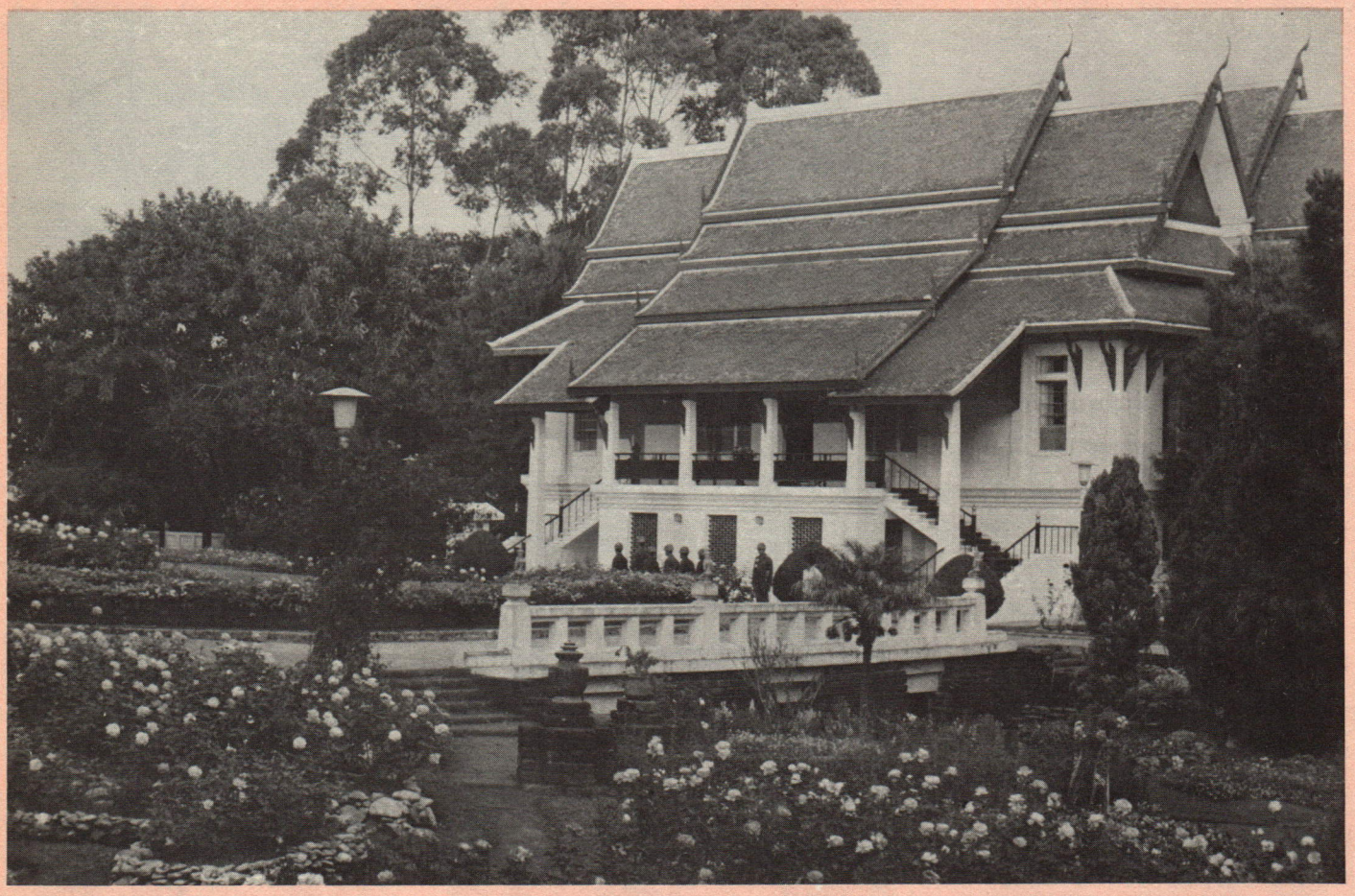

พระตำหนักภูพิงค์ราชนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่

สมใจ
ก่อนนี้เคยอยากชมเขางาม
ตามหุบเขาพงไพร
ได้มาเห็นภูพิงค์เพรวพราย
สวยจริง
ดอกไม้สะพรั่งบานทั้งปี
ดูหลากสีเรียงราย
โชยกลิ่นหอมอวลอบชื่นใจ
ฯลฯ

ระยะเวลาสิบกว่าปีหลังนี้ พระองค์ท่านได้แปรพระราชฐานไปประทับที่พระตำหนักภูพิงค์ทุกปี ปีละหลายเดือน เพื่อโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเยี่ยมราษฎรในภาคเหนือ อันก่อให้เกิดการฟื้นฟูและส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในโครงการศิลปาชีพมากมาย เพื่อเป็นอาชีพเสริมแก่ราษฎรผู้มีรายได้น้อย

ภาคอีสานนั้น ทรงพระราชปรารภว่า มีพรรณไม้สวยงามตามท้องทุ่งซึ่งไม่เคยทอดพระเนตรในภาคอื่นมาก่อนเลย โดยเฉพาะในจังหวัดสกลนครอันเป็นที่ตั้งพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์นั้น บริเวณใกล้เชิงเขาจะมีหญ้าชนิดหนึ่ง มีดอกสีม่วงเล็ก ๆ มีกลิ่นหอมขึ้นงามสะพรั่งในช่วงปลายฤดูฝน ต้นฤดูหนาว อันเป็นเวลาที่เสด็จแปรพระราชฐานไปประทับเยี่ยมราษฎรพอดี สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระราชทานนามดอกไม้นั้นว่า **"ดอกดุสิตา"**

ภูหลวง คือ ขุนเขาสูงใหญ่ในจังหวัดเลย เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าที่มีภูมิประเทศงดงามอย่างประหลาดล้ำ ทุ่งดอกไม้เต็มไปด้วยพรรณไม้เมืองหนาว และดอกไม้ป่านับร้อยนับพันชนิด ผลัดกันออกดอกหมุนเวียนตลอดทั้งปี

สมเด็จพระบรมราชินีนาถ เสด็จประพาสภูหลวงถึง ๓ ครั้ง เพราะทรงตั้งพระทัยจะทอดพระเนตรภูหลวงให้ทั่วถึง แต่ภูหลวงมีอาณาบริเวณกว้างใหญ่ไพศาลนัก ไม่อาจทอดพระเนตรได้ทั่วถึงในครั้งเดียว จึงเสด็จฯ ในระยะใกล้กันหลายครั้งเพื่อทอดพระเนตรทรัพยากรของไทยได้ทั่วถึง

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงสนพระทัยต่อสภาพภูมิประเทศอันแปลกแตกต่างกันของภูหลวง นับแต่รอบเชิงเขาขึ้นไปจนถึงที่ราบบนยอดสูง ๑,๕๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล เป็นที่รวมของพันธุ์กล้วยไม้กว่า ๑๗๐ ชนิด ทุ่งกว้างเต็มไปด้วยพรรณไม้พุ่มเตี้ย พวกกุหลาบแดง (Rhododendron) ส้มแปะหรือพวงไข่มุก กล้วยไม้ดิน กุหลาบขาว (Rhododendron) บางตอนเป็นลานโขดหิน มีน้ำขังมีพรรณไม้

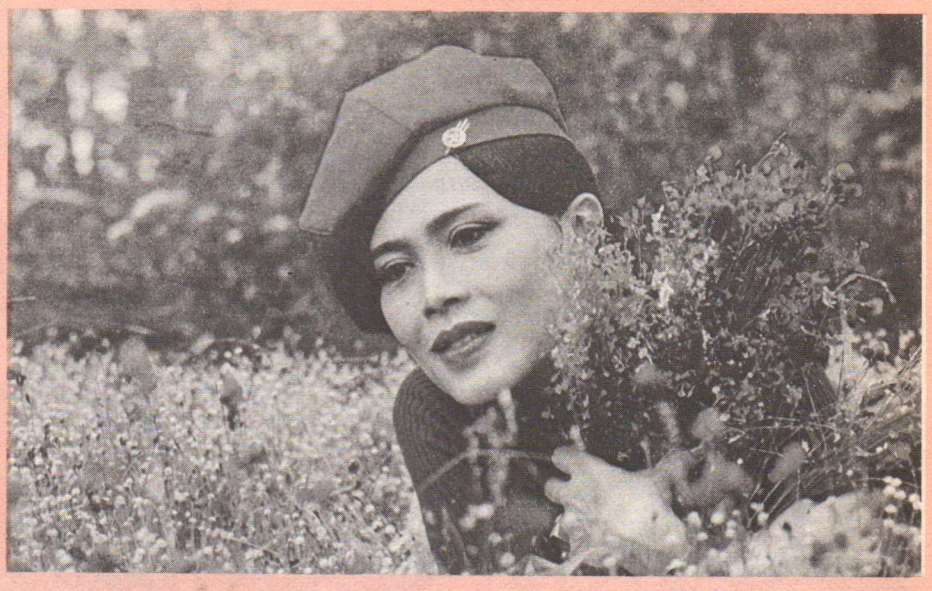

แคระหรือบอนไซซึ่งชาวบ้านเรียก เหง้า–น้ำทิพย์ เกาะอยู่เนืองแน่น ตามพื้นเฉอะแฉะ มีมอสไลเคน ฟองหิน เฟิร์น กล้วยไม้รองเท้า–นารี พันธุ์หายากขึ้นอยู่งดงาม มีกล้วยไม้ชนิดหนึ่ง ดอกสีเหลืองอ่อน มีกลิ่นหอมจัด ผู้เชี่ยวชาญทางกล้วยไม้กราบบังคมทูลว่า ยังไม่ปรากฏชื่อในตระกูลที่ควรมี จึงพระราชทานนามว่า **"นิมมานนรดี"** และพระราชทานชื่อกล้วยไม้ต้นสูงราว ๔ ซม. ซึ่งเกาะอยู่บนก้อนหินใหญ่ว่า **"เดียวดาย"**

สมเด็จพระนางเจ้าฯ รับสั่งถามนายนิพนธ์ ศรนคร หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวงถึงการอนุรักษ์พื้นที่ให้รอดพ้นจากการทำลาย ทั้งจากธรรมชาติ เช่น ความแห้งแล้งหรือไฟป่า เฉพาะการทำลายจากมนุษย์ด้วยกันเองนั้น ทรงห่วงใยมากเป็นพิเศษ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถโปรดดอกบัวสัตตบงกชที่สุดทั้งดอกสีชมพูที่เรียกว่า **"สัตตบงกช"** และสีขาวซึ่งเรียกว่า **"สัตตบุษย์"** ทรงปักดอกบัวนี้ถวายพระเองเป็นประจำ รับสั่งว่า

"เป็นดอกไม้ที่สวยที่สุด ดอกไม้ฝรั่งเทียบไม่ได้"

ดอกบัวสัตตบงกช เป็นปทุมชาติชนิดหนึ่ง ดอกสีชมพูแก่หรือแดง ทรงดอกป้อม กลีบซ้อนแน่น มีกลิ่นหอม ดอกใช้บูชาพระ ส่วนอื่น ๆ ใช้เป็นยา ช่างไทย

น่าจะใช้กลีบบัวชนิดนี้เป็นแบบทำลวดลายเกี่ยวกับพุทธศิลป เวลาดอกบานจะเห็นกลีบนอกมีลักษณะเหมือนบัวหลวง แต่มีกลีบเล็ก ๆ ซ้อนแน่นอยู่ข้างในล้อมเกษรบัวไว้

พระนามาภิไธยสมเด็จพระนางเจ้า "สิริกิติ์" นั้น เป็นนามของดอกไม้งามถึง ๓ ชนิด ซึ่งชาวต่างประเทศเป็นผู้ขอพระราชทานไปตั้งชื่อดอกไม้เหล่านั้น คือ **ดอกกุหลาบควีนสิริกิติ์ ดอกแคทลียา** และ**ดอกดอนญ่า**

ดอกกุหลาบ "Queen Sirikit" นี้ ปรากฏในเอกสารของเรือนกุหลาบ "GRANDES ROSERAIES DU VAL DE LOIRE" แห่งประเทศฝรั่งเศส ซึ่งนาย André Hendriekx ชาวเบลเยี่ยม ผู้อำนวยการเรือนกุหลาบนี้เป็นผู้ตั้งชื่อดอกกุหลาบตามพระนามสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๗๑ (พ.ศ. ๒๕๑๔) เอกสารนี้มีคำบรรยายว่า พระราชินีแห่งประเทศไทยทรงมีพระสิริโฉมเป็นเสน่ห์แบบตะวันออกเหนือตะวันตก ดอกกุหลาบพระนามนี้ ใหญ่งามมาก สีเหลืองสดใส กิ่งก้านและใบแข็งแรง บางครั้งในกิ่งเดียวอาจมี ๑–๓ ดอก กลิ่นหอมอ่อน ๆ ถ้าถูกแดดจัดปลายกลีบจะแปรเป็นสีส้มเรื่อ ๆ

ดอกแคทลียา "Queen Sirikit" เป็นดอกกล้วยไม้สีขาวที่บริษัท Black and Flory ซึ่งเป็นบริษัทกล้วยไม้เก่าแก่ของประเทศอังกฤษผสมพันธุ์ขึ้น และได้ติดต่อขอพระราชทานนามผ่านสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงลอนดอน แต่ได้รับการยับยั้งว่ายังไม่เป็นการสมควร ต่อมา บริษัทฯ ได้นำดอกแคทลียานี้เข้ารับการตัดสินจาก Royal Horticultural Society ได้รับรางวัล Certificate ระดับสูงเรียกว่า Award of Merit ทางบริษัทฯ จึงติดต่อผ่านสถานเอกอัครราชทูตฯ ขอพระราชทานนามว่า "Queen Sirikit" จดทะเบียนตั้งชื่อเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๘ (พ.ศ. ๒๕๐๑) แคทลียาพันธุ์นี้ให้ดอกไม่จำกัดฤดู ช่อหนึ่งมีประมาณ ๒–๓ ดอก

ดอกไม้พระนามอีกชนิดหนึ่งคือ **ดอกดอนญ่า** (Dona) "Queen Sirikit" เป็นไม้พุ่มประดับ ออกดอกเกือบตลอดทั้งปี ลักษณะเด่นคือ กลีบทั้ง ๕ มีขนาดใหญ่ทั้งหมด สีชมพูอ่อนขอบสีชมพูเข้ม

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศฟิลิปปินส์ ในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ (พ.ศ. ๒๕๐๖) รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ขอพระราชทานพระนาม "Queen Sirikit" เป็นชื่อดอกดอนญ่าพันธุ์ใหม่

โดยปกติประเทศฟิลิปปินส์ให้เกียรติขนานนามดอกดอนญ่าพันธุ์ใหม่ ๆ ตามชื่อสุภาพสตรีหมายเลขหนึ่งของประเทศเขาเท่านั้น

เหมือนดวงแก้วชลอดวงจากห้วงฟ้า
จุติมาจากเทวัญอันสูงส่ง
เพื่อเสริมสร้างบารมีจักรีวงศ์
ถวายพระพรขอพระองค์ทรงพระเจริญ

(ภาพโปรดเกล้าพระราชทาน)

๒

๔

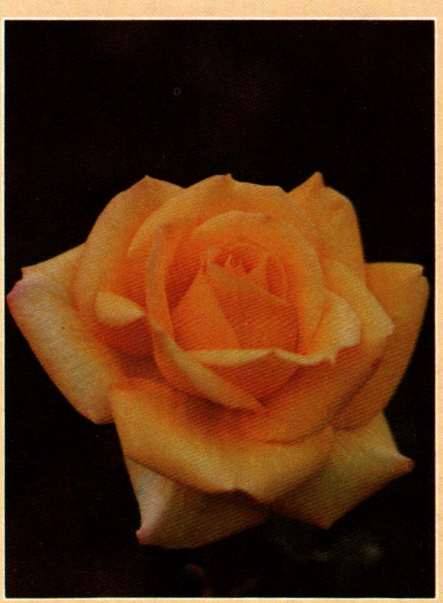

๓

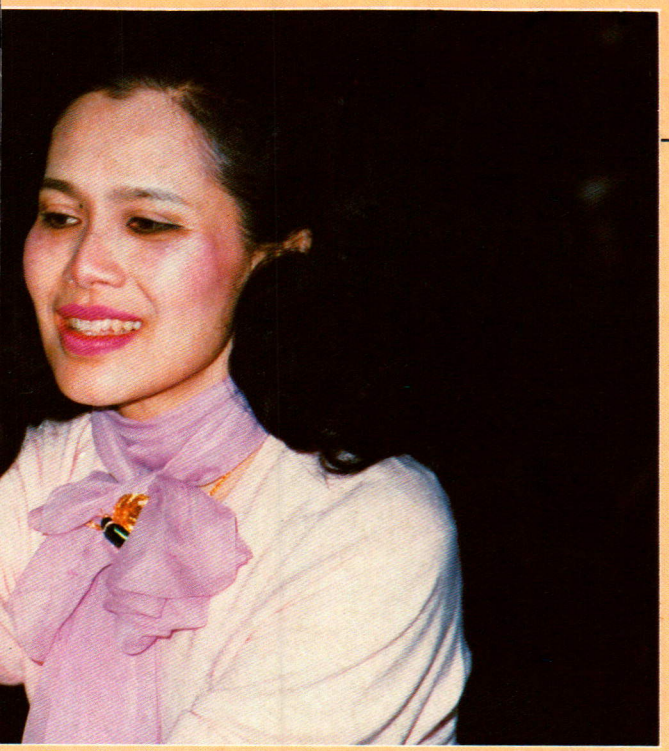

๑

๕

๑. ดอกไม้ท้องถิ่นในพระหัตถ์ คือ ดอกหญ้าชนิดหนึ่งที่ขึ้นงามสะพรั่งในจังหวัดสกลนคร พระราชทานนามว่า *"ดอกดุสิตา"*

๒. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ประทับหน้าพุ่มกุหลาบแดง ซึ่งบานแข่งกับกุหลาบขาว และชมภูอ่อนในเดือนมีนาคม เต็มทั้งเนินภูหลวง

๓. กุหลาบพระนาม *"ควีนสิริกิติ์"*

๔. ดอกดอนญ่าพระนาม *"ควีนสิริกิติ์"*

๕. สมเด็จฯ ทรงชื่นชมดอกกล้วยไม้เอื้องตาเหิน ซึ่งมีดอกขาวบานสะพรั่งทั่วไปหมด

๖. ทรงชื่นชมดอกไม้ป่านานาพันธุ์บนภูหลวง

๖

ดอกกล้วยไม้ พระนาม *"ควีนสิริกิติ์"*

(ภาพ : ชมภูกา พงษ์สุวรรณ)

สุนทรภู่คู่กับเทคโนโลยี

ดร.เย็นใจ เลาหวณิช*

เมื่อเอ่ยถึงสุนทรภู่ คนก็จะนึกถึงกลอนสุภาพ ซึ่งสุนทรภู่เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการพัฒนาให้แพร่หลายจนถึงปัจจุบันนี้ สุนทรภู่ทำให้กลอนสุภาพซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยามีความไพเราะเพราะพริ้งด้วยการเล่นสัมผัสในและใช้คำง่าย ๆ จนเป็นที่ยอมรับว่าบรมครูของกลอนสุภาพ คือ สุนทรภู่ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงพระนิพนธ์ไว้ว่า

"...ในกระบวนแต่งกลอนสุภาพนั้น แต่ก่อนมาไม่ได้ถือเอาสัมผัสในเป็นสำคัญ สุนทรภู่เป็นผู้เริ่มเล่นสัมผัสในขึ้นเป็นสำคัญในกระบวนกลอน เลยถือเป็นแบบอย่างกันมาจนทุกวันนี้ นับว่าสุนทรภู่เป็นผู้ชักนำให้กลอนสุภาพเพราะพริ้งยิ่งขึ้นด้วยอีกอย่างหนึ่ง..."

สุนทรภู่จึงคู่กับกลอนสุภาพ หรือโดยทางกลับกันกลอนสุภาพก็ต้องคู่กับสุนทรภู่ แต่จะมีใครคิดบ้างว่าสุนทรภู่คู่กับเทคโนโลยีด้วย? สุนทรภู่เป็นผู้ที่ตระหนักในความสำคัญของเทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยีและรักเทคโนโลยีเป็นชีวิตจิตใจ ความข้อนี้ถ้าท่านยังไม่แน่ใจในขณะนี้ ลองอ่านบทความนี้ต่อไปท่านจะทราบเอง

เทคโนโลยีคืออะไร

สิ่งแรกที่ต้องทำความรู้จักให้ถ่องแท้ คือ **"เทคโนโลยี"** คำนี้เป็นคำที่บัญญัติขึ้นมาไม่นาน เพิ่งจะปรากฏเป็นทางการครั้งแรกในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ หน้า ๔๐๒ ดังนี้

"เทคโนโลยี น.วิทยาการที่เกี่ยวกับศิลปะในการนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์

*รองผู้ว่าการ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

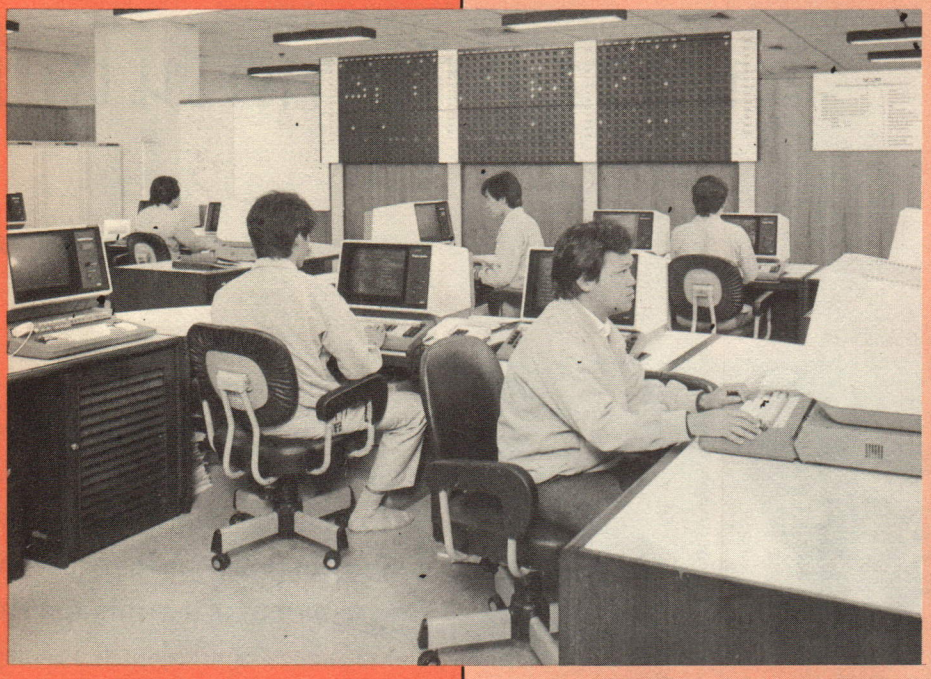

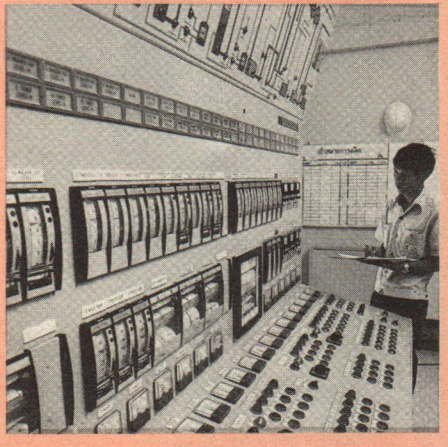

มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม (อ. TECHNOLOGY)"

และยังมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันอีกคำหนึ่งคือ **"เทคนิค"** ซึ่งมีคำอธิบายว่า

"เทคนิค น.ศิลปะหรือกลวิธีเฉพาะวิชานั้น ๆ (อ. TECHNIQUE)"

ทั้งคำว่า **"เทคโนโลยี"** และ **"เทคนิค"** เป็นคำแปลแบบทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษ โดยที่คำทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน คำว่า **"เทคโนโลยี"** มีความหมายกว้างขวางครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ มากกว่า **"เทคนิค"** ซึ่งหมายเฉพาะ **"ศิลปะ"** หรือ **"กลวิธีเฉพาะเรื่อง"** ตัวอย่างเช่น เรากล่าวถึงเทคโนโลยีการปลูกส้มเขียวหวาน ซึ่งรวมเทคนิคต่าง ๆ ไว้หลายเรื่องได้แก่ เทคนิคการคัดพันธุ์ เทคนิคการเตรียมดิน เทคนิคการเพาะเมล็ด เทคนิคการต่อตา ฯลฯ เทคโนโลยีการทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ ประกอบด้วยเทคนิคต่าง ๆ เช่น เทคนิคการคัดเลือกไม้ที่เป็นวัตถุดิบการออกแบบ การตัด การอบ การไส การขัด การเจาะ การขึ้นรูป ฯลฯ

เทคโนโลยีส่วนมากมีองค์ประกอบ ๒ อย่าง องค์ประกอบแรกมีลักษณะเป็น **รูปธรรม** คือเป็นวัตถุหรือสิ่งของ ได้แก่สิ่งที่เป็น**เครื่องมือ, เครื่องจักร**หรือ**อุปกรณ์** ซึ่งภาษาอังกฤษเรียกว่า **"ฮาร์ดแวร์"** (HARDWARE) ตัวอย่าง เข็มเย็บผ้า จักรเย็บผ้า เครื่องทอผ้า เป็นอุปกรณ์ตั้งแต่ง่าย ๆ ไปสู่สิ่งที่ซับซ้อนมาก ซึ่งต่างเป็นองค์ประกอบสำคัญของเทคโนโลยีการเย็บและหรือการทอผ้าทั้งสิ้น แต่เทคโนโลยีนี้จะไม่สมบูรณ์ถ้าขาดองค์ประกอบชนิดที่สอง ซึ่งมีสภาพเป็น**นามธรรม** คือ **กระบวนการ** หรือ **วิธีการ** ในกรณีตัวอย่างข้างต้น ได้แก่วิธีเย็บด้วยเข็ม วิธีเย็บด้วยจักรเย็บผ้าและกระบวนการทอผ้า สิ่งเหล่านี้ภาษาอังกฤษเรียกรวม ๆ ว่า **"ซอฟท์แวร์"** (SOFTWARE)

คำว่า **"ซอฟท์แวร์"** และ **"ฮาร์ดแวร์"** มีที่ใช้มากอีกแหล่งหนึ่งในปัจจุบันคือเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในกรณีนี้ฮาร์ดแวร์หรืออุปกรณ์ คือ ตัวเครื่องคอมพิวเตอร์ ตั้งแต่คีย์บอร์ดสำหรับพิมพ์อักษรสัญลักษณ์หรือตัวเลข จอภาพ วงจรอิเล็กโทรนิกส์ไปจนกระทั่ง เครื่องพิมพ์ ส่วน ซอฟท์แวร์ก็คือ **"โปรแกรม"** ที่ใส่ไว้ในเทปหรือดิสก์เป็นเสมือนสมองสั่งให้คอมพิวเตอร์ปฏิบัติไปตามแผนหรือ **"โปรแกรม"** ที่กำหนดไว้

ในกรณีเทคโนโลยีการรบหรือการสงคราม ส่วนที่เป็นฮาร์ดแวร์คือ อาวุธและยุทโธปกรณ์ ส่วนที่เป็นซอฟท์แวร์คือยุทธศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย **"เทคนิค"** ต่าง ๆ ตั้งแต่เทคนิคการใช้อาวุธชนิดต่าง ๆ ไปจนกระทั่งเทคนิคการหาข่าว การส่งกำลังบำรุง ฯลฯ ถ้าการรบหรือการต่อสู้เกิดขึ้นในระดับเล็ก เช่น การต่อสู้ด้วยมือเปล่า เรานิยมใช้คำว่า เทคนิค แทนเทคโนโลยี

ดังนั้น มวยไทย คาราเต เทควอนโด ยูโด เหล่านี้เป็นเทคนิคทั้งสิ้น เทคนิคหรือเทคโนโลยีย่อยตามตัวอย่างเหล่านี้ไม่มีองค์ประกอบประเภทแรก คือ ไม่มีฮาร์ดแวร์หรืออุปกรณ์ใด ๆ คงมีแต่ **"ซอฟท์แวร์"** ในลักษณะ**ความรู้และความเชี่ยวชาญ**ในการใช้อวัยวะของร่างกายในการต่อสู้เท่านั้น

ยังมีเทคโนโลยีอีกมากมายหลายเรื่องที่มีองค์ประกอบหนักไปทางด้านซอฟท์แวร์มากกว่า ฮาร์ดแวร์ คือมีกระบวนการหรือวิธีการ โดยไม่มีอุปกรณ์เครื่องจักรหรือเครื่องมือใด ๆ หรือถ้าจะมีบ้างก็เป็นส่วนน้อยมาก ตัวอย่างเช่น เทคโนโลยีการจัดการ การจัดการเป็นเทคโนโลยีที่บันดาลให้งานสำเร็จ ยิ่งงานนั้นซับซ้อนยุ่งยากมากขึ้นเท่าใด ยิ่งต้องการผู้ที่มีเทคโนโลยีการจัดการมาดำเนินการจึงจะทำได้ การจัดการ การบริหาร การปกครอง เหล่านี้เป็นเทคโนโลยีที่มนุษย์ได้คิดค้นขึ้นและพัฒนาเรื่อยมาโดยลำดับเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดการสังคมมนุษย์ให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ เราอาจเรียกเทคโนโลยีเหล่านี้ว่า **เทคโนโลยีทางสังคม** ซึ่งแตกต่างจากเทคโนโลยีทางอุตสาหกรรม ทางเกษตรกรรม ทางการแพทย์ ซึ่งเป็น **เทคโนโลยีทางวัตถุ**

เทคโนโลยีทางสังคมก็อาจประกอบด้วย เทคนิคหรือเทคโนโลยีย่อย ๆ เช่นเดียวกันดังตัวอย่าง เช่น เทคโนโลยีการจัดการ อาจประกอบด้วยเทคนิคต่าง ๆ ตั้งแต่เทคนิคการสัมภาษณ์ เทคนิคการประชุม เทคนิคการพูด ไปจนกระทั่งเทคนิคการบังคับบัญชา

มีเทคโนโลยีจำนวนไม่น้อยที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน จนไม่อาจประมาณกันได้ว่าเริ่มตั้งแต่เมื่อใด เช่น การใช้ไฟ การถนอมอาหาร แบบต่าง ๆ ตั้งแต่หมักดอง เชื่อม แช่อิ่ม ตากแห้งไปจนกระทั่งย่าง นึ่ง อบ ฯลฯ การปรุงอาหารก็เป็นเทคโนโลยีที่มนุษย์ได้คิดค้นมานานนับพันหมื่นปีจนไม่อาจคาดคะเนได้ นอกจากนั้นยังมีเทคโนโลยีที่ยังคงความลึกลับไว้ได้แม้ในปัจจุบันจะเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง เช่น เทคโนโลยีการรักษาโรคด้วยวิธีฝังเข็มหรือปักเข็ม แม้ว่าปัจจุบันเรายังหาคำอธิบายที่น่าพอใจทางวิทยาศาสตร์ยังไม่สำเร็จ แต่ก็ต้องยอมรับกันว่าเทคโนโลยีการฝังเข็มเป็นเรื่องจริง มิได้เหลวไหลไร้สาระแต่อย่างใด

เนื่องจากเทคโนโลยีอันมีประวัติยาวนานเหล่านี้เกิดขึ้นก่อนวิทยาศาสตร์ จึงไม่อาจเรียกว่าเป็น **"วิทยาศาสตร์ประยุกต์"** ตามความหมายที่ปรากฏอยู่ในพจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ จะเห็นว่าความหมายของเทคโนโลยีที่ปรากฏ

อยู่ในพจนานุกรมฉบับนี้ค่อนข้างแคบ เน้นหนักไปทางเทคโนโลยี ทางอุตสาหกรรม หรือทางวัตถุ ไม่ครอบคลุมเทคโนโลยีที่หนักไปทางกระบวนการ วิธีการ หรือเทคโนโลยีทางสังคมแต่อย่างใด จึงน่าจะปรับปรุงใหม่ให้ครอบคลุมความหมายต่าง ๆ อันกว้างขวางของเทคโนโลยีทั้งในด้านวัตถุธรรมและนามธรรมให้สมบูรณ์

ถ้าจะพิจารณาดูองค์ประกอบ ๒ อย่างของเทคโนโลยีคือ

(๑) กระบวนการหรือวิธีการ

(๒) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ จะเห็นว่าองค์ประกอบทั้งสองอย่างนี้แท้ที่จริงเกิดขึ้นจาก – **ความรู้ความสามารถ** ของผู้ทรงไว้ซึ่งเทคโนโลยีนั่นเอง คือ มีทั้งความรู้และความสามารถในการสร้างอุปกรณ์ขึ้นมาได้ และรู้วิธีใช้อุปกรณ์ที่สร้างขึ้นมานั้นทำให้เกิดประโยชน์ตามที่ตั้งใจเอาไว้ เช่น รู้จักเอาดินมาปั้นเผาทำเป็นหม้อดินใช้ประโยชน์ในการหุงต้ม ฯลฯ รู้จักนำไม้ไผ่มาเจาะรูทำเป็นขลุ่ยเป่าให้เกิดเป็นเสียงเพลง ตลอดจนรู้จักสร้างจรวดและยานอวกาศส่งไปสำรวจจักรวาล ความรู้ความสามารถเช่นนี้มีคำที่เราเคยใช้กันมาในสมัยโบราณจนเกือบจะลืมกันหมด คำนั้นคือ **วิชา** หรือ **วิชชา** นั่นเอง ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายแตกต่างจากที่ใช้กันในปัจจุบัน เช่น วิชาเลขคณิต วิชาประวัติศาสตร์ วิชาวรรณคดี ฯลฯ ซึ่งตามความหมายปัจจุบัน หมายถึง **"วิชาหนังสือ"** หรือ วิชาที่เรียนกันตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการหรือทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนด **วิชา** ตามความหมายเดิมที่เคยใช้กันแต่โบราณนั้นหมายถึง **"ความรู้ความสามารถที่ช่วยให้ผู้ใช้สำเร็จประโยชน์ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้"** ซึ่งเป็นความหมายที่กว้างและเหมาะสมที่สุดของ **"เทคโนโลยี"** ผู้ทรงไว้ซึ่งเทคโนโลยี หรือผู้ทรงไว้ซึ่งวิชาหมายถึง **"คนมีวิชา"** จึงรักษาตัวรอด เพราะมีเทคโนโลยีนั่นเอง คือทั้งรู้และสามารถ อย่างไรก็ดีถ้าคนผู้นั้นรู้อย่างเดียวแต่ไม่สามารถ คือมีเทคโนโลยีไม่สมบูรณ์ก็จะเข้าทำนองมี *"วิชาห่วมหัว เอาตัวไม่รอด"*

ในทางพระพุทธศาสนาก็มีสิ่งที่เรียกว่า เทคโนโลยีเหมือนกัน แต่ไม่ใช่เทคโนโลยีทางโลก กลับเป็นเทคโนโลยีทางธรรม คือความรู้ความสามารถที่ช่วยให้ผู้ใช้สำเร็จประโยชน์ทางธรรม นั่นคือการหลุดพ้นจากห้วงวัฏฏสงสาร เทคโนโลยีดังกล่าวได้แก่ **"วิชชา ๓"** และ **"วิชชา ๘"**

วิชชา ๓ ประกอบด้วย (๑) บุพเพนิวาสานุสติญาณ (รู้จักระลึกชาติได้) (๒) จุตูปปาตญาณ (รู้จักวาระการจุติและเกิดแห่งสัตว์โลก) และ (๓) อาสวักขยญาณ (รู้จักทำกิเลสอาสวะให้หมดสิ้นไป)

วิชชา ๘ ประกอบด้วย (๑) วิปัสสนาญาณ (ญาณอันนับเข้าในวิปัสสนา) (๒) มโนมยิทธิ (ฤทธิ์ทางใจ) (๓) อิทธิวิธี (แสดงฤทธิ์ได้) (๔) ทิพโสต (หูทิพย์) (๕) เจโตปริยญาณ (รู้ใจผู้อื่น) (๖) บุพเพนิวาสานุสติญาณ (๗) ทิพจักขุญาณ (ตาทิพย์) และ (๘) อาสวักขยญาณ

เทคโนโลยีกับสุนทรภู่

เทคโนโลยีกับสุนทรภู่เป็นของคู่กัน เพราะสุนทรภู่ตระหนักในความสำคัญของเทคโนโลยีหรือ **"วิชา"** เป็นอันมาก จะเห็นว่าในผลงานต่าง ๆ ของสุนทรภู่มีการกล่าวถึงความสำคัญของวิชาไว้หลายต่อหลายแห่ง ในเพลงยาวถวายโอวาทตอนหนึ่ง สุนทรภู่เขียนไว้ว่า

"อันข้าไทได้พึ่งเขาจึงรัก
แม้นถอยศักดิ์สิ้นอำนาจวาสนา
เขาหน่ายหนีมิได้อยู่คู่ชีวา
*แต่**วิชา** ช่วยกายจนวายปราณ"*

ในเรื่องพระอภัยมณี ซึ่งเป็นผลงานชิ้นเอกของสุนทรภู่ มีกลอนพระฤาษีสั่งสอนสุดสาครไว้ตอนหนึ่งว่า

*"รู้อะไรไม่สู้**รู้วิชา***
รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี"

ในเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงามซึ่งเป็นผลงานของสุนทรภู่ ขุนแผนสั่งสอนพลายงามเมื่อแรกพบกันว่า

"แล้วลูบหลังสั่งความพลายงามน้อย
เจ้าจงค่อยร่ำเรียนเขียนคาถา
รู้สิ่งไรก็ไม่สู้รู้วิชา
ไปเบื้องหน้าเติบใหญ่จะให้คุณ"

แม้ตอนเริ่มเรื่องพระอภัยมณี สุนทรภู่ก็ได้แสดงความสำคัญของวิชาโดยเฉพาะสำหรับกษัตริย์ซึ่งจะต้องปกครองแผ่นดิน ดังนี้

"สมเด็จท้าวบิตุรงค์ดำรงราชย์
แสนสวาทลูกน้อยเสน่หา
จะเสกสองครองสมบัติขัตติยา
*แต่**วิชา**สิ่งใดไม่ชำนาญ*
.....
.....
พระลูกรักจักสืบวงศ์กษัตริย์
จงรีบรัดเสาะแสวงแห่งสถาน
หาทิศาปาโมกข์ชำนาญชาญ
*เป็นอาจารย์พากเพียรเรียน**วิชา**"*

ในที่สุดพระอภัยมณีและศรีสุวรรณก็ได้เรียนวิชาสมปรารถนา พระอภัยมณีเรียนวิชาเป่าปี่จบ ได้รับปี่เป็นของขวัญจากอาจารย์ ส่วนศรีสุวรรณเรียนวิชากระบองจนจบสิ้น ได้รับกระบองเป็นของขวัญจากอาจารย์ กล่าวได้ว่าทั้งพระอภัยมณีและศรีสุวรรณ มีเทคโนโลยีที่สมบูรณ์ คือมีทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟท์แวร์พร้อมสรรพ ฮาร์ดแวร์ของเทคโนโลยีการเป่าปี่ คือ ตัวปี่ ซึ่งเป็นอุปกรณ์ ส่วนซอฟท์แวร์ คือ ความรู้ความสามารถในการใช้ปี่เป่าเป็นเพลงให้คนหลับได้ ในกรณีศรีสุวรรณ ฮาร์ดแวร์ คือ กระบอง และซอฟท์แวร์ คือ ความรู้ความสามารถในการใช้กระบองนั้น

จินตนาการของสุนทรภู่ ในส่วนที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีนั้น ส่วนมากเป็นไสย-ศาสตร์ ซึ่งเป็นความเชื่อถือส่วนใหญ่ของคนสมัยนั้น ไสยศาสตร์เป็นเทคโนโลยีประเภทที่ไม่มีวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน ดังตัวอย่างในเรื่องขุนช้างขุนแผนตอนพลายงามเรียนวิชาว่า

"อันเรื่องราวกล่าวความพลายงามน้อย
ค่อยเรียบร้อยเรียนรู้ครูทองประศรี

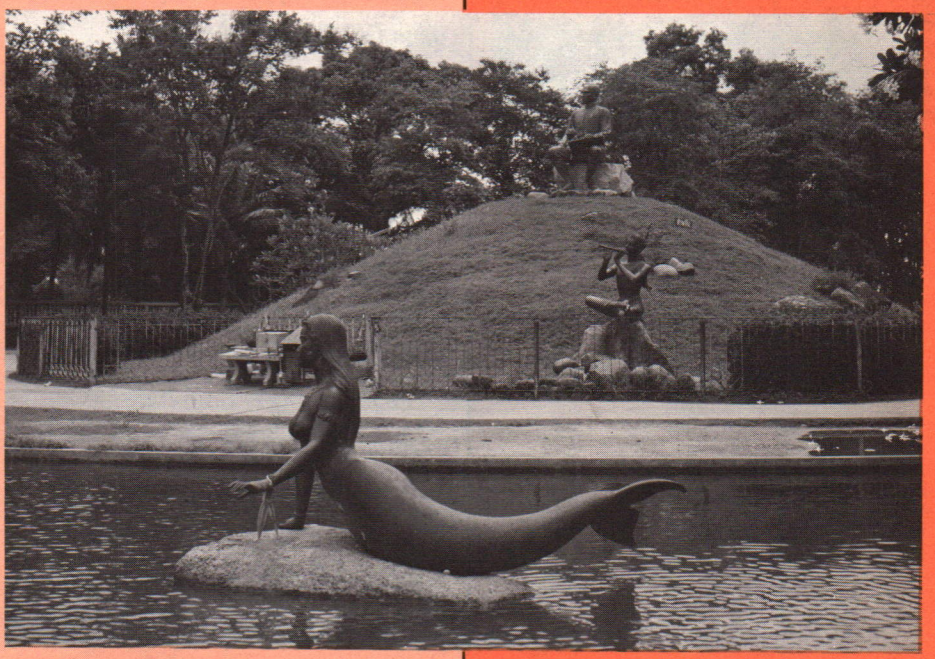

ทั้งขอมไทยได้สิ้นก็ยินดี
เรียนคัมภีร์พุทธเวทพระเวทมนต์
ปัถมังตั้งตัวนะปัดตลอด
แล้วถอนถอดถูกต้องเป็นล่องหน
หัวใจกริดอิทธิเจเสน่ห์กล
แล้วเล่ามนต์เสกขมิ้นกินน้ำมัน
เข้าในห้องลองวิชาประสาเด็ก
แทงจนเหล็กแหลมลู่ยู่ขยั้น
มหาหมื่นยืนยงคงกระพัน
ทั้งเลขยันต์ลากเหมือนไม่เคลื่อนคลาย
แล้วทำตัวหัวใจอิติปิโส
สะเดาะโซ่ตรวนได้ดังใจหมาย
สะกดคนมนต์จังงังกำบังกาย
เมฆฉายสูรย์จันทร์ขยันดี
ทั้งเรียนธรรมกรรมฐานนิพานสูตร

"อย่างหม่อมฉันอันที่ดีแลชั่ว
ถึงลับตัวก็แต่ชื่อเขาลือฉาว
เป็นอาลักษณ์นักเลงทำเพลงยาว
เขมรลาวลือเลื่องถึงเมืองนคร"

ร้องเรียกภูตพรายปราบกำราบผี
ผูกพยนต์หุ่นหญ้าเข้าราวี
ทองประศรีสอนหลานขำนาญมา"

แม้ตัวละครที่ไม่ใช่ตัวเอกก็มีเทคโนโลยีเหนือมนุษย์ธรรมดา ดังเช่น พราหมณ์สามสหายของพระอภัยมณี

"จะจับบหบุตรพราหมณ์สามมาณพ
ได้มาพบคบกันเล่นเป็นสหาย
คนหนึ่งชื่อโมราปรีชาชาย
มีแยบคายชำนาญในการกล
เอาฟางหญ้ามาผูกสำเภาได้
แล้วแล่นไปในจังหวัดไม่ขัดสน
*คนหนึ่งมี**วิชา** ชื่อสานน*
ร้องเรียกฝนลมได้ดังใจจง
คนหนึ่งนั้นมีนามพราหมณ์วิเชียร
เที่ยวร่ำเรียนสงครามตามประสงค์
ถือธนูสู้ศึกนึกทะนง
หมายจะปลงชีวาปัจจามิตร
ธนูนั้นลั่นทีละเจ็ดลูก
หมายให้ถูกที่ตรงไหนก็ไม่ผิด
ล้วนแรกรุ่นร่วมรู้คู่ชีวิต
เคยไปเล่นเป็นนิจที่เนินทราย"

ความคิดของสุนทรภู่บางเรื่องก็ก้าวหน้าล้ำยุคอย่างไม่น่าเชื่อ เช่น เรื่องหีบเพลงของนางละเวง ตอนพากษัตริย์ไปชมสวน ดังกลอนว่า

ฝ่ายยุพาผการำภาสะหรี
ไขดนตรีที่ตั้งกำบังแฝง
เหมือนดนตรีปี่พาทย์ไม่พลาดแพลง
เสียงกระแสงซ้อนเพลงวังเวงใจ
กระจับปี่สีซอเสียงกรอกรีด
บัณเฑาะว์ดีดดนตรีปี่ไฉน
นางสำหรับขับร้องทำนองใน
บ้างขับไม้มโหรีให้ปรีดิ์เปรม
เป็นภาษาฝรั่งว่าครั้งนี้
จะเป็นที่เสน่ห์สนุกสุขเกษม
จะชื่นแช่มแย้มยิ้มให้ปริ่มเปรม
เที่ยวชมเหมหงส์อื่นไม่ชื่นเลย
บรรดานั่งฟังขับให้วับวาบ
ด้วยเสียงซาบโสตเสนาะเฉลาะเฉลย
บ้างชมผลกลไกด้วยไม่เคย
กระไรเลยลั่นเองเป็นเพลงการ"

สมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับตอนนี้ไว้ว่า

"ถ้าใครอ่านกลอนตอนนี้โดยไม่รู้ว่าใครแต่งเมื่อครั้งไหน คงจะเข้าใจว่าแต่งชมเครื่อง **ดราโมโฟน** *ในปัจจุบันนี้เป็นแน่ แต่ที่จริงกลอนนี้แต่งก่อนเกิดเครื่อง* **ดราโมโฟน** *กว่า 50 ปี"*

คำว่า **"ดราโมโฟน"** ที่ทรงใช้นั้นก็เป็นคำที่ล้าสมัยแล้ว หมายถึง เครื่องเล่นจานเสียงในครั้งแรกเริ่ม ซึ่งปัจจุบันหาไม่ได้นอกจากในพิพิธภัณฑ์เท่านั้น จึงเห็นได้ว่าจินตนาการของสุนทรภู่เกี่ยวกับเทคโนโลยี **"หีบเพลง"** นี้ล้ำยุคไม่น้อยกว่าหนึ่งศตวรรษ!

เทคโนโลยี บางเรื่องของสุนทรภู่ แม้ปัจจุบันก็ยังไม่มี เช่น เรือกำปั่นของโจรสุหรั่ง

"มีกำปั่นนั้นยาวยี่สิบเส้น
กระทำเป็นตัวกว้านสถานถิ่น
หมากมะพร้าวส้มสูกปลูกไว้กิน
ไม่รู้สิ้นเอมโอชโภชนา"

เรือที่มีความยาวถึงยี่สิบเส้นหรือ 800 เมตรนั้นยังไม่มีใครทำได้และคิดว่าคงจะไม่มีใครต่อเรือขนาดใหญ่โตมโหฬารเช่นนี้แน่

ชีวิตของสุนทรภู่เป็นชีวิตที่ไม่ราบเรียบ มีทั้งขึ้นมีทั้งตก แต่สุนทรภู่ก็เอาตัวรอดมาได้ เพราะมีวิชาหรือเทคโนโลยีในการแต่งกลอน สุนทรภู่เองก็มีความภูมิใจในความสามารถของตนเองได้แสดงความรู้สึกนี้โดยไม่คิดถ่อมตนไว้ในเพลงยาวถวายโอวาทว่า

"อย่างหม่อมฉันอันที่ดีแลชั่ว
ถึงลับตัวก็แต่ชื่อเขาลือฉาว
เป็นอาลักษณ์นักเลงทำเพลงยาว
เขมรลาวลือเลื่องถึงเมืองนคร"

สุนทรภู่จึงมีชีวิตอยู่คู่กับเทคโนโลยี โดยเฉพาะ คือ เทคโนโลยีในการแต่งกลอน สุภาพที่มีความไพเราะเพราะพริ้งเป็นอมตะด้วยประการฉะนี้

เลือกตั้ง ส.ส. ให้อะไรแก่ประเทศ

ดร.บุญทัน ดอกไธสง

การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร คือกระบวนการทางประชาธิปไตย ประชาธิปไตยคือประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ได้มอบหมาย สิทธิ และอำนาจของตนเองให้แก่ ตัวแทนของตน คือผู้แทนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งทั่วประเทศ ให้ไปทำหน้าที่ที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

๑) ทำหน้าที่ทางนิติบัญญัติ คือการออกกฎหมาย ที่เป็นทั้งข้อปฏิบัติ ข้อห้าม สิทธิ และผลประโยชน์ อันพึงมีพึงได้ของประชาชนแต่ละคนในประเทศ เช่น สิทธิว่าด้วยบุคคลในรัฐมีสิทธิเท่าเทียมกัน บุคคลในรัฐจะต้องเสียภาษีรายได้ส่วนบุคคล จะต้องเสียภาษีทรัพย์สิน และบุคคลทุกคนในรัฐย่อมมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ เป็นต้น และนอกจากนั้นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยังทำหน้าที่ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ไม่ทันสมัยให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

๒) สมาชิกสภาผู้แทนยังทำหน้าที่เป็นตัวกลางนำเอาปัญหาความไม่เป็นธรรม ความทุกข์ของประชาชนไปเสนอรัฐ โดยตั้งกระทู้ถามปัญหาต่าง ๆ ในสภาเพื่อให้รัฐมนตรีประจำกระทรวงนั้น ๆ ตอบโดยตรง แล้วหาทางแก้ไขให้ทันการ เช่น ปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่ม ปัญหาโจรชุกชุม และปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง เป็นต้น ประชาชนทั้งประเทศหรือจำนวนมาก ย่อมไม่สามารถร้องเรียนได้ทั้งหมด จึงเป็นตัวแทนที่ดีที่สุด เพราะผู้แทนราษฎรนั้นสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี และมีกฎหมายคุ้มครองในการเสนอความเห็นนั้นในสมัยประชุมสภา

๓) ผู้แทนราษฎรไม่ว่าพรรคร่วมรัฐบาล หรือฝ่ายค้าน ย่อมทำหน้าที่คอยควบคุมการบริหารงานของคณะรัฐมนตรี โดยเริ่มต้นจากการยอมรับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีเสนอให้สภาเป็นครั้งแรกก่อนที่จะเข้ามาบริหารประเทศ ถ้าผู้แทนราษฎรไม่เห็นด้วยกับนโยบายการบริหารกระทรวงทุกกระทรวงว่า ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของชาติบ้านเมืองได้ สมาชิกสภาผู้แทนมากกว่าครึ่งหนึ่งคือ ๑๗๔ ใน ๓๔๗ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐบาลนั้น เป็นอันล้มไป ไม่สามารถเข้ามาบริหารประเทศได้ (ข้อนี้เป็นความสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเป็นพลังโต้ที่สำคัญในทางการเมือง เพราะก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะเข้ามาบริหารประเทศได้นั้น คณะดังกล่าวได้รับพระราชโองการแต่งตั้งจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาก่อนแล้วจึงแถลงนโยบายได้)

๔) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังทำหน้าที่เป็นผู้นำทางนิติบัญญัติอีกโสดหนึ่ง ด้วยคือ หัวหน้าพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมาก หรือสามารถรวมสมาชิกหลังเลือกตั้งมาแล้วได้มาก หัวหน้าพรรคนั้นได้เป็นผู้นำรัฐบาล คือตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ส่วนผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรค ยังถูกเลือกไปเป็นรัฐมนตรี รัฐมนตรีช่วย และเลขา และรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขาและรองเลขารัฐมนตรีอีกด้วย ดังนั้นในระบบรัฐสภาไทยนั้น สรุปได้ว่า ผู้แทนส่วนใหญ่ทำหน้าที่ทางนิติบัญญัติ อีกส่วนหนึ่งได้ถูกเลือกไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหารตั้งแต่ระดับ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และเลขารัฐมนตรี ดังกล่าวมาแล้ว แม้ถูกเลือกไปดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหาร ตำแหน่ง ส.ส. ยังคงสภาพเหมือนเดิมยกเว้นหมดวาระหรือยุบสภา

ผู้แทนทำหน้าที่แทนท่าน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้แทนจึงเป็นผู้ที่ได้รับฉันทานุมัติจากท่านให้ทำหน้าที่สำคัญแทนท่าน เป็นปาก เป็นเสียงแทนท่าน หรือทำหน้าที่แทนประชาชนทั้งประเทศ ดังนั้นเราจึงมีคำพังเพยว่า *"เลือกผู้แทนมีความสามารถดี เป็นศักดิ์ศรีของประชา เลือกผู้แทนไม่เข้าท่ามาเข่นฆ่าประชาชี"*

เลือกนั้นมีความหมาย

ถ้ามีวัสดุหรือสิ่งของใด ๆ อันเป็นประโยชน์แก่ตนเองโดยตรง อันรวมถึงเป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมือง เราต้องเลือกสิ่งที่ดีที่สุด เพราะความหมายอยู่ที่ คำว่า **เลือก** ดังคำคนโบราณกล่าวว่า เลือกพันธุ์

ข้าวดี ก็ได้ข้าวดี เลือกข้าวปรีก็ได้ข้าวปรี เลือกไม่ดีก็ได้ของเน่า เมื่อเราเลือกผู้แทนดีเป็นศรีแก่สภาแล้ว ผู้แทนดีเหล่านั้น ก็จะนั่งประชุมกันในแต่ละพรรค แล้วออกความเห็นว่า จะเลือกใครเป็นนายกรัฐมนตรีในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ ไม่ได้บอกไว้อย่างชัดเจนว่า นายกรัฐมนตรีมาจากหัวหน้าพรรคการเมือง หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น หากยังเปิดโอกาสให้เลือกคนกลางมาได้ ใครก็ได้ที่สมาชิกสภาผู้แทนยอมรับ เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนมาอยู่ในสภาตั้งแต่ปี ๒๕๒๑-๒๕๒๕ เป็นเวลาเกือบ ๔ ปีเต็มแล้ว ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติก็ไม่แก้กฎหมายให้เป็นไปตามหลักนิติธรรม โอกาสที่คนกลางจะเป็นนายกอีกก็ได้ ในเมื่อกฎเกณฑ์ที่เห็นว่าไม่ชอบ ไม่ควรก็จักต้องแก้ไข ในเมื่อไม่แก้ไข โอกาสเซอร์ไพรซ์จะมีอยู่ต่อไปในการเมืองแบบไทย ๆ ของเรา ในเมื่อเรามอบอำนาจให้ ส.ส.ท่านแล้ว ก็เป็นสิทธิของท่าน เราค้านได้แต่เสียงของเราได้ถูกมอบไปแล้ว ได้แต่เพียงพูดกันตามสภากาแฟเท่านั้นแหละว่าเห็นด้วยไม่เห็นด้วย เมื่อกล่าวมาถึงตรงนี้ ก็พูดเสียเลยว่า มีกฎหมายอยู่มากมายที่ควรแก้ไข แต่ไม่ยอมแก้ไข สภาก็ประชุมกันปีละไม่กี่วัน ผลคือสิทธิและอำนาจที่ถูกมอบให้แก่ ส.ส.นั้น ก็เสมือนมีดที่คมกริบอยู่แต่ในฝักเท่านั้น เลือกตั้งใหม่ก็ให้สัญญาใหม่ กฎหมายต่าง ๆ ก็เก่า ๆ เหมือนเดิม เมื่อเราเดินทางสายเก่า ความเก่า ๆ ก็คิดว่าเป็นของใหม่ไป นี้คือผลของการเลือกตัวแทนที่ผ่านมา

เลือกตั้งนายกกันอย่างไร

เมื่อเลือกตั้งเสร็จแล้ว พรรคใดมีเสียงข้างมาก หัวหน้าพรรคจะประชุมเพื่อเลือกบุคคลสำคัญ ๒ ท่าน คือ ๑) ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ๒) ท่านนายก-รัฐมนตรี โดยเนื้อแท้แล้ว ผู้ที่สมควรดำรงตำแหน่งนายกนั้น ได้มีการซาวเสียงกันจากแต่ละหัวหน้าพรรคแล้ว พร้อมทั้งมีการจัดโควต้ารัฐมนตรี และเลขารัฐมนตรีไปพร้อมแต่ละพรรค ตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป มีความหมายต่อการจัดตั้งรัฐบาลมากเพราะประชาชน ๕๒ ล้านคนได้มีอำนาจสิทธิขาดเพียงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๔๗ คนนั้น ตัวแทนของแต่ละพรรคได้ตั้งวีปของตนเองขึ้น เพื่อติดต่อประสานงานกัน พรรคเล็กพรรคน้อยได้เตรียมตั้งเงื่อนไขข้อต่อรองของพรรคของตนเอาไว้ ช่วงนี้เป็นช่วงที่สนุก เครียด และสำคัญ พลังภายนอก อำนาจภายนอก พ่อค้า นายทุน กลุ่มต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น มือที่ไหว้ชาวบ้านเป็นหมื่น ๆ ครั้ง ได้กลับกลายมาเป็นท่านผู้แทนของปวงชนแล้ว คำพูดของท่านแต่ละประโยคได้มีความสำคัญขึ้น สุดท้าย ส.ส.ทั้งสภาตัดขั้นตอนให้กระชับเข้ามาอีก คือ จาก ๓๔๗ คน คงเหลือเพียงหัวหน้าพรรคที่มี ส.ส.ผ่านการสอบได้เท่านั้น บังเอิญรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน กำหนดไว้ว่า ถ้าพรรคใดมี ส.ส.ต่ำกว่าสิบต้องไปรวมกับพรรคอื่น แท้ที่จริงแล้ว การเมืองไทยนั้นมีชื่อพรรคแตกต่างกัน แต่เป็นเพียงมุ้งเล็กในมุ้งใหญ่เท่านั้นเอง เป็นเพียงยุทธการยึดเมืองเท่านั้น จะมีพรรคจริง ๆ เพียง ๒-๓ พรรคเท่านั้น เพราะแหล่งของอำนาจ และเงินทุนจะมาจากกระเป๋าเดียวกัน ดังนั้น การเลือกคนหรือพรรค จึงไม่แปลกในสายตาคนไทย เมื่อเหลือเฉพาะหัวหน้าพรรค เช่น ๑๖ พรรคเรื่องเลือกนายกก็ง่ายเข้า ผู้แทนขอเพิ่มผู้มีสิทธิเลือกนายกจากภายนอกอีก ๓ คน ที่มาจาก ๓ กลุ่ม อันนี้เป็นทฤษฎีการเมือง ถ้าอยากรู้ ต้องมาสอบถามตัวผู้เขียนเอง เมื่อ ๑๕ ท่านตกลงกันได้แล้ว ว่าจะ เสนอชื่อ นาย ก. เป็นประธานรัฐสภา และนาย ค. เป็นนายก และฝ่ายตรงกันข้ามก็สำรองไว้ ถ้ามีการต่อรองดี ๆ ก็เอาไว้คอยตัดสินเมื่อมีการเลือกประธานสภา เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำเนินเปิดประชุมสมัยสามัญครั้งแรก ณ พระที่นั่งอนันต-สมาคม เพื่อให้เปิดประชุมสภาสามัญต่อไป หลังจากนั้น ๑ สัปดาห์ หรือ ๒ สัปดาห์ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีหมายเชิญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เข้าประชุมเพื่อเลือกประธานสภาผู้แทนและรองประธานคนที่ ๑, ๒, ๓ ถ้าเป็นไปตามโผเดิม นาย ก. เป็นประธานสภา และรองประธานตามลำดับ การต่อรองยังเป็นไปอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นเกมส์ที่สำคัญเกมส์อาจพลิกกลับเมื่อใดก็ได้ สูตรคณิตศาสตร์ทางการเมือง มิได้เป็นไปตามหลักคณิตศาสตร์ มันลึกยิ่งกว่าการสุ่มด้วยคอมพิวเตอร์ ทุกอย่างอยู่ที่ใจ ไม่มีใครทายใจกันได้ ทุกอย่างอยู่ที่สัญญาที่พอใจ สัญญาไม่พอใจ ไม่มีความหมาย อย่าลืมว่าช่วงนี้ เรียกว่า ความพอใจอยู่เหนือเหตุผล อยู่เหนือนโยบาย เราเรียกว่าแผนเหนือเมฆ หรือเรียกอีกนัย

หนึ่งว่ายุทธจักรฟ้าเมื่อได้ประธานแล้ว ฝ่ายตรงกันข้ามก็ค้านแต่เสียงน้อยกว่า ผู้มีเสียงมากชนะเหตุผลเพิ่งเกิดขึ้นตรงนี้ เมื่อประธานสภาได้ปรึกษากับผู้มีอำนาจจอมยุทธ์ทั้ง ๑๕ คน พลังเงา ๓ แล้ว เมื่อได้ตัวนายกแล้ว จึงนำไปเสนอต่อประธานรัฐสภา (แท้ที่จริงแล้วอำนาจเด็ดขาดและอำนาจเสนออยู่ที่สภาผู้แทนราษฎร ส่วนประธานวุฒิสภาที่เข้ามามีบทบาทนำรายชื่อจากข้อตกลงของหัวหน้าพรรคต่าง ๆ และประธานสภาผู้แทนเข้ากราบบังคมทูลเพื่อลงพระปรมาภิไธย เป็นนายกรัฐมนตรีชั่วคราว แล้วนายกรัฐมนตรีชั่วคราวพร้อมด้วยพรรคที่สนับสนุนรัฐบาลได้แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีต่าง ๆ เพื่อไปแถลงนโยบายการบริหารประเทศรวมคณะรัฐมนตรีชั่วคราวต่อสภาผู้แทนราษฎร ถ้า ส.ส.เห็นด้วยกับนโยบาย เรื่องก็จบกันลง ถ้า ส.ส. ไม่เห็นด้วยกับตัวรัฐมนตรีและนายก คณะผู้บริหารชุดนั้นก็หมดวาระลงโดยไม่ได้บริหารประเทศ

นี้คือความสำคัญของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

นี้คือ อำนาจของประชาชน นั้นคือท่านกำหนดชะตาชีวิตของความก้าวหน้าของชาติของเราเอง และรัฐบาลนั้นคือผลิตผลจากการเลือกตั้ง ของท่านเอง

ฝุ่นมหาประลัย

"คนภูธร"

ฝุ่นมหาประลัยที่ผมกำลังพูดถึงอยู่นี้ ไม่ใช่ฝุ่นจากลมสลาตัน หรือพายุทอนาโด หรอกนะครับ ผมหมายถึงฝุ่นตามบ้านตามเมือง ริมถนนหนทางเรานี้เอง ฝุ่นเหล่านี้มันร้ายยิ่งกว่าฝุ่นจากพายุบุแคมเสียอีก เพราะมันคร่าชีวิตคนเดินถนนเป็นร้อย ๆ พัน ๆ โดยไม่รู้สึกตัว

เพราะอะไรหรือ

ก็เพราะละอองของฝุ่นนั้นเต็มไปด้วยเชื้อโรคนานาชนิด เมื่อปลิวไปตกอยู่บนอาหาร คนกินเข้าไปก็ดี ปลิวเข้าจมูก หรือคนสูดมันเข้าไปโดยไม่ตั้งอกตั้งใจเลยก็ตาม มันก็จะทำให้คนเป็นโรคต่าง ๆ เช่น โรคปอด โรคทางเดินอาหาร ท้องร่วง ท้องเดิน สารพัด เจ็บป่วย เสียเวลาในการรักษา ก็ส่วนหนึ่ง ที่ตายไปก็มีจำนวนไม่น้อย ท่านเห็นหรือยังล่ะครับว่ามันร้ายยิ่งกว่าฝุ่นจากลมสลาตัน ซึ่งนาน ๆ จะเห็นกันสักครั้ง แต่ฝุ่นตามท้องถนนนี้ เราสูดเราดม เรากิน กันเข้าไปอยู่ทุกวัน โดยพี่น้องประชาชนไม่ค่อยจะรู้สึกสำนึกในภัยเหล่านี้ ขายของแบฝุ่น และบริโภคของที่เต็มไปด้วยฝุ่นกันโดยไม่รู้สึกขยะแขยง ผมขอยกตัวอย่างประทับใจเรื่องหนึ่งให้ฟัง

วันหนึ่ง ผมยืนคอยรถเมล์อยู่ที่ถนนในตลาดอำเภอบางกรวย บริเวณป้ายรถเมล์ข้างถนนเป็นแผงลอย มีแม่ค้าขายผลไม้บ้าง ขนม ห่อหมก และไส้กรอกปิ้งบ้าง รวม ๓ – ๔ เจ้า เจ้าที่ขายไส้กรอกปิ้งนั้นเป็นผู้ที่ดึงดูดใจลูกค้ามากที่สุด เพราะส่งกลิ่นหอมอวลอบไปทั่งบริเวณ ทำให้ใครต่อใครน้ำลายสอไปตาม ๆ กัน

ผมได้เข้าไปยืนดูลูกสาวของแม่ค้าขายไส้กรอก อายุประมาณ ๘ ขวบเห็นจะได้ ช่วยแม่หั่นกระหล่ำปลีสำหรับขายกับไส้กรอก เธอหั่นด้วยมือน้อย ๆ ซึ่งผมเข้าใจว่าไม่ค่อยจะสนใจล้างเลยหั่นบนแผ่นกระดานโต๊ะที่วางถาดผักและเตาปิ้งไส้กรอกนั่นเอง หั่นได้มากพอสมควรแล้วหนน้อยก็หยุดหั่น แล้วเอื้อมมือไปหยิบเอาผ้าชิ้นหนึ่ง ซึ่งค่อนข้างขาวมาเช็ดโต๊ะบริเวณที่รองหั่นผัก พอแม่ค้าเห็นลูกสาวทำเช่นนั้นก็ตวาดออกมาเต็มเสียงว่า

"เฮ้ย เดี๋ยวผ้าสกปรกหมด เด็กเวรนี่ไม่รู้อะไร"

ผมฟังแล้วสลดใจ นึกในใจว่า โถขนาดผ้าเช็ดยังกลัวสกปรก แล้วจะให้คนซื้อกินเข้าไปได้อย่างไร บนโต๊ะนั้นมันเต็มไปด้วยฝุ่นทั้งนั้นแหละครับ ไส้กรอกก็แสนจะมอมแมมด้วยฝุ่น ที่มากับลมโชยจากฝีเท้าคนเดิน ยิ่งรถมาแต่ละคันแล้วมันยิ่งตลบอบอวลยิ่งกว่าในทะเลทรายเสียอีก ไส้กรอกที่ย่างแล้วก็กรังไปด้วยฝุ่นผสมกับมันเมื่อถูกไฟไหม้เกรียมหมอเขาว่ามันเป็นสารที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งได้เป็นอย่างดี

ประเดี๋ยวมีสุภาพสตรีคนหนึ่ง แต่งเครื่องแบบราชการเดินมาซื้อไส้กรอก แม่ค้าหยิบถุงกระดาษหนังสือพิมพ์มาใบหนึ่ง ซึ่งนอกจากจะมีฝุ่นเกาะโดยทั่วไปแล้วมันยังมีสารตะกั่วจากหมึกพิมพ์เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่แม่ค้าไม่รู้เรื่องเหล่านี้หรอกครับ แกหยิบไส้กรอกใส่ หยิบผักกระหล่ำปลีที่อีหนูหั่นแล้วใส่แถมพริกใส่เข้าไปอีก ๓ – ๔ เม็ด แล้วยื่นให้ผู้ซื้อ

ท่านผู้อ่านลองหลับตานึกดูเถิดครับว่าผู้ซื้อบริโภคอะไรเข้าไปบ้าง นอกจากฝุ่นแล้ว ยังมีสารตะกั่ว และเชื้อโรคนานาชนิดนับร้อยล้านตัวเข้าไปด้วย แล้วท่านก็พอจะนึกออกว่าอะไรจะเกิดขึ้น

คุณหมอใหญ่แห่งโรงพยาบาลศิริราชท่านหนึ่งกล่าวด้วยความน้อยใจว่า คนพวกนี้เอาเปรียบสังคมอย่างมาก ขายของแพร่เชื้อโรคให้ประชาชนกิน ประชาชนเจ็บไข้ได้ป่วยต้องรักษาที่โรงพยาบาลซึ่งสร้างขึ้นด้วยเงินภาษีอากรของประชาชน จ้างแพทย์ จ้างพยาบาล ด้วยเงินภาษีอากรของประชาชน ท่านเห็นว่ามันไม่เป็นธรรมแก่คนอื่นเลย เขาเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวซึ่งได้ไม่กี่สตางค์

ของแบฝุ่นแบบนี้มีอยู่มากมาย ผมเหลือบไปดูอีกเจ้าหนึ่งขายขนม มีทั้งขนมชั้น ขนมหม้อแกง และขนมอื่น ๆ เป็นถาด ๆ ล้วนแต่แบฝุ่นทั้งสิ้น ยิ่งคิดก็ยิ่งเห็นมาก พวกแม่ค้าหาบเร่ ขายส้มตำ ลาบ ก้อย ข้างปั้มน้ำมัน ตามตรอก ตามซอย ไม่ค่อยจะปกปิดของที่ขายกัน นับจำนวนหลายร้อย หลายพันเจ้า ท่านลองคิดดูเถิดว่า วันหนึ่งเราแพร่เชื้อโรคไปสู่ผู้บริโภคมากน้อยแค่ไหน มันต้องเป็นจำนวนหมื่นบ้างก็เจ็บช้า บ้างก็เจ็บเร็ว แล้วแต่ชนิดและอาการของโรค คิดดูเถิดครับว่า โรง–พยาบาลจะรับภาระหนักสักเพียงใด ผู้ที่เป็นข้าราชการหรือคนงานของหลวงของรัฐทางการจะต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลไปเป็นจำนวนเหลือที่จะคณานับ

ทีนี้เราจะทำอย่างไร

ผมคิดว่าอยู่ที่ทุกคน คือ

– ประชาชนจะต้องไม่ซื้อของแบฝุ่นที่ไม่สะอาด โดยเฉพาะที่หาบเร่ มีน้ำล้างจานเพียงกระป๋องเดียว รับประทาน

– ทางการจะต้องทำไหล่ถนนให้มีหญ้า ไม่ใช่เป็นดิน เพื่อหญ้าจะได้รักษาความชื้นของดินไม่ให้มีฝุ่น เมื่อทางการปลูกหญ้าแล้วประชาชนก็อย่าช่วยกันเหยียบย่ำให้หญ้ามันตายเสีย

– ประชาชนจะต้องช่วยกันรักษาความสะอาด ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูล สกปรก ขยะมูลฝอยลงบนถนน ข้างถนน หรือทิ้งทั่วไปไม่เลือกที่ ขอให้เก็บมันเผาหรือฝังมันเสีย

– รถบรรทุกดินจะต้องไม่ทำให้ดินตกเรี่ยราดเต็มถนน ซึ่งมันทำให้เกิดฝุ่นเมื่อฝนแล้ง ถนนลื่น เมื่อฝนมา

ขอให้ช่วยกันครับ เพื่อความผาสุกและความเจริญของพี่น้องประชาชน ซึ่งรวมทั้งตัวท่านเอง

การทำเต้าเจี้ยว - ซีอิ๊ว และเต้าหู้ยี้

วิธีง่าย ๆ เอาไว้กินเอง

ชาคริต จุลกะเสวี

ในระยะ ๒–๓ ปี ที่ผ่านมานี้ ก็เป็นที่น่าชื่นใจนะครับ ที่เรื่องความปลอดภัยของอาหารการกินโดยทั่วไป ได้รับความเอาใจใส่ควบคุมดูแลกันอย่างกวดขันดีขึ้นจากหน่วยงานของรัฐ นอกจากมีกองวิเคราะห์อาหารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แล้ว ก็ยังมีคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และคณะกรรมการอาหารและยา ของกระทรวงสาธารณสุข ได้เป็นหูเป็นตาติดตามดูแลในเรื่องนี้ให้อย่างเข้มงวดกวดขันดีขึ้นมาก

และเมื่อต้นเดือน ก.ค. ที่แล้วนี้เอง ทางกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ก็ได้ออกลุยตรวจสอบคุณภาพของซ๊อสปรุงรสในตลาดทั้งหลายเป็นการใหญ่ ก็ปรากฏพบว่ามีซีอิ๊วที่ไม่เข้ามาตรฐานที่ดี คือมีจุลินทรีย์อยู่มากเกินกว่าที่กำหนด อย่างนี้ก็ได้ดำเนินการลงโทษสถานหนักโดยทันที ทั้งนี้ ก็เพื่อความปลอดภัยของพี่น้องประชาชนทั้งหลายด้วยนั่นเอง จึงต้องขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่นี้ไว้ด้วยเป็นอย่างยิ่ง

พูดถึงเรื่องสาธารณสุขลุยตรวจซีอิ๊วนี่แล้ว ก็จำได้ว่า **"วารสารไทย"** เรา ได้เคยเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ปลูกถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น เพื่อลดการขาดดุลการค้าประมาณปีละ ๑,๕๐๐ ล้านบาท จากการซื้อถั่วเหลืองต่างประเทศลงให้จงได้ และได้เล่าถึงประโยชน์ของโปรตีนจากถั่วเหลืองไปนิดหน่อย ว่าใช้ทำนมถั่วเหลือง หรือทำเต้าเจี้ยวก็ได้ ทำซีอิ๊วก็ดีเป็นของที่ดีมีประโยชน์มาก และทำได้ไม่ยากเลย

ก็ปรากฏว่าได้มีท่านผู้อ่านเขียนจดหมายผ่านมาทางรายการ **"เพื่อชีวิตที่ดีขึ้น"** ซึ่งสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้จัดขึ้นบริการเสริมความรอบรู้ของผู้สนใจ ให้ฟังทางวิทยุกระจายเสียงหลายสถานีเป็นประจำทุกวันอีกทางหนึ่งนั้นด้วยหลายรายแล้วนะครับ เขียนมาขอให้ช่วยเล่าวิธีทำเต้าเจี้ยวและซีอิ๊วอย่างง่าย ๆ ให้ฟังบ้างเถิดน่า จะได้ลองเอาไปทำไว้ใช้ประโยชน์กันเองดูบ้าง

เอา–ก็ตกลงครับ จึงใคร่ขอเสนอไว้ในรายการฉบับนี้ เพื่อสนองความต้องการของท่านผู้อ่านทั้งหลายด้วยเลย โดยจะขอนำวิธีการทำอย่างง่าย ๆ ซึ่งอาจารย์**สมชาย ประภาวัตร** แห่งสถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้จัดเสนอแนะมาให้ปฏิบัติกันได้อย่างง่าย ๆ ก็ขอเชิญผู้สนใจลองจดจำไปปฏิบัติทำไว้ใช้กันเองในครัวเรือนบ้างก็จะช่วยประหยัดเงินค่าใช้จ่ายลงได้ไม่น้อยเลยละครับ

"ถั่วเหลือง ใช้ทำนมถั่วเหลือง หรือทำเต้าเจี้ยวก็ได้ ทำซีอิ๊วก็ดี เป็นของดีมีประโยชน์มาก และทำได้ไม่ยากเลย"

ทั้งเต้าเจี้ยวและซีอิ๊วนี่ เป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่หมักจากถั่วเหลือง ที่ได้มีการทำกันมานานแต่โบราณกาลแล้ว และรู้จักแพร่หลายในกลุ่มประเทศเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศจีน เกาหลี และญี่ปุ่น มีใช้กันมากที่สุด

สำหรับประชาชนไทยเรานั้นก็นิยมใช้เต้าเจี้ยวและซีอิ๊ว ในการปรุงรสประกอบอาหารเพื่อให้อาหารนั้น ๆ มีกลิ่นและรสชาติดีขึ้น การหมักจะช่วยในเรื่องการย่อยให้ดีขึ้น เพราะโปรตีนในถั่วเหลืองจะถูกย่อยไปเป็นโมเลกุลเล็ก ๆ คือ **กรดอะมิโน** โดยการหมักซึ่งอาศัยพวกจุลินทรีย์ที่เหมาะสม พวกสารพิษในถั่วเหลืองจะถูกทำลายไปโดยความร้อนจากไอน้ำหรือต้มในน้ำเดือด ซึ่งจำเป็นต้องกระทำก่อนที่จะเริ่มกับขบวนการหมัก

นอกจากนี้การหมักจะทำให้กำจัดกลิ่นถั่วเหลืองหมดไปได้ เนื่องจากกลิ่นถั่วเหลืองปกติแล้วจะเป็นกลิ่นที่บุคคลทั่วไปไม่ชอบ แต่กลิ่นถั่วเหลืองนี้จะถูกทำลายไปได้ โดยการหมักด้วยเชื้อรา แอสเปอร์จิลลัส โอไรซี่ ซึ่งหาใช้ได้ง่ายมาก ด้วยในธรรมชาติก็มีอยู่ครับ

การผลิตซีอิ๊วและเต้าเจี้ยวในประเทศไทย มีวิธีการผลิตที่คล้ายคลึงกับของต่างประเทศ แต่วิธีการผลิตได้รับการตกทอดมา

ถั่วเหลืองนึ่งสุก คลุกกับแป้งสาลีและเชื้อรา "แอสเปอร์จิลลัส โอไรซี่"

จากชาวจีนมีอยู่ ๒ แบบ คือ แบบของจีนกวางตุ้ง และแบบของจีนแต้จิ๋ว

แบบของจีนกวางตุ้งนั้น ทำซีอิ๊วและเต้าเจี้ยวโดยใช้ถั่วเหลืองคลุกกับแป้ง ส่วนของจีนแต้จิ๋วนั้น ทำจากถั่วเหลืองอย่างเดียว และแกะเปลือกนอกของถั่วเหลืองออกด้วย วิธีการผลิตนั้นคล้ายคลึงกันทั้งสองแบบ อย่างไรก็ตาม การทำซีอิ๊วและเต้าเจี้ยวแบบของจีนกวางตุ้ง ดูเหมือนจะได้รับความนิยมมากกว่า และโรงงานใหญ่ ๆ ก็ผลิตแบบนี้ทั้งสิ้น

การผลิตเต้าเจี้ยวและซีอิ๊วในประเทศไทยนั้น เราได้ประยุกต์ให้ง่ายขึ้นแล้ว แบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ

ขั้นตอนแรก ให้นำถั่วเหลืองที่คัดเลือกเอาแต่เมล็ดดี ๆ ไว้นำเอาไปแช่น้ำให้ท่วมไว้ ๑ คืน แล้วนำไปต้มหรือนึ่งให้สุก จากนั้นจึงนำไปคลุกกับแป้งสาลีหรือแป้งข้าวเจ้าในกะบะไม้ในอัตราส่วนที่เท่า ๆกัน

จากนั้นจึงนำถั่วเหลืองที่คลุกกับแป้งแล้วเกลี่ยใส่กระด้ง ให้มีความหนาประมาณ ๓–๔ เซนติเมตร แล้วนำกระด้งไปวางเรียงกันบนชั้นในห้อง แต่ละชั้นวางห่างกันประมาณ ๓๐ เซนติเมตร เพื่อให้มีการระบายอากาศ ทิ้งไว้ให้ขึ้นรา โดยอาศัยเชื้อราแอสเปอร์จิลลัสโอไรซี่ที่ติดอยู่กับกระด้ง ซึ่งได้ใช้ติดต่อกันมานานแล้วส่วนหนึ่ง และจากสปอร์ที่มีอยู่ในอากาศในบริเวณนั้นอีกส่วนหนึ่งด้วย ทั้งนี้โดยไม่ได้ใส่เชื้อราชนิดอื่นใดลงโดยตรง ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อใช้ในการนี้ อย่างที่ทำกันในต่างประเทศเลย

เมื่อเชื้อราที่ว่านี้เจริญได้ ๒–๓ วัน ก็ควรจะช่วยทำการกลับถั่วเหลือง เพื่อลดความชื้นบริเวณก้นกระด้งให้บ้าง และเพื่อให้เชื้อราเจริญไปทั่วก้อนถั่วเหลืองทั้งกระด้ง โดยเชื้อราจะไปยึดให้ถั่วเหลืองและแป้งเกาะติดกันเป็นแผ่นแข็งที่เรียกว่า **"โคจิ"**

ตามปกติแล้ว ในช่วงนี้จะเก็บไว้เป็นเวลาประมาณ ๗ วัน เพื่อให้ความชื้นลดลง ในระยะนี้จะเห็นสปอร์สีเขียวแกมเหลืองและสีเทา ของราชนิดนี้มีเกิดอยู่ทั่วไป

"การทำเต้าเจี้ยวและซีอิ๊วนั้น นอกจากจะทำในระดับอุตสาหกรรมแล้ว พี่น้องชาวเกษตรกรชาวบ้านเอง ก็สามารถที่จะทำไว้ใช้ได้เอง โดยใช้เครื่องมือและใช้วิธีการง่าย ๆ"

ขั้นตอนที่สอง เป็นการหมักโดยการนำเอาก้อนถั่วที่ขึ้นรานั้น ใส่ลงในถังหมักที่จุประมาณ ๓๐–๔๐ ลิตร ซึ่งมักจะใช้ตุ่มหรือโอ่งดินเคลือบ ที่มีฝาปิดวางเรียงกันอยู่กลางแดด

ตามปกติแล้วจะใส่ก้อนถั่วที่ขึ้นรานั้นลงไปประมาณ ๓ ใน ๔ ส่วนของถังหมัก แล้วจึงเติมน้ำเกลือซึ่งมีความเข้มข้นของเกลือ ๒๒% ลงไปให้ท่วม

สำหรับถังที่จะหมักเป็นซีอิ๊ว จะเติมน้ำเกลือลงไปมากกว่าถังที่จะหมักเต้าเจี้ยว ถังหมักซีอิ๊วจะเปิดฝาเมื่อมีแดด และปิดฝาเมื่อฝนตกและในเวลากลางคืน

ส่วนถังหมักเต้าเจี้ยวจะปิดฝาไว้ตลอดเวลา เพื่อไม่ให้ถั่วเป็นสีดำ และมักต้องช่วยทำการคนบ่อย ๆ ระยะเวลาที่ใช้ในการหมักจะนานประมาณ ๒ เดือน เมื่อหมักได้ที่แล้ว ถ้าเป็นเต้าเจี้ยวก็สามารถจะนำไปบริโภคหรือจำหน่ายได้ทันที

แต่สำหรับซีอิ๊วนั้น จะต้องคูดน้ำออกจากถังหมักเอามารวม ๆ กันไว้ในถังอีกชุดหนึ่ง ปล่อยไว้ให้นิ่งแล้วช้อนเอาไขมันที่ผิวหน้าออกทิ้ง นำเอาส่วนล่างไปกรอง

การกรอง ใช้กรองในถุงซึ่งทำจากผ้าดิบไทย โดยรัดปากถุงไว้กับขอบตะกร้า จากนั้นก็เทน้ำซีอิ๊วลงในถุงกรองนั้น ให้ไหล

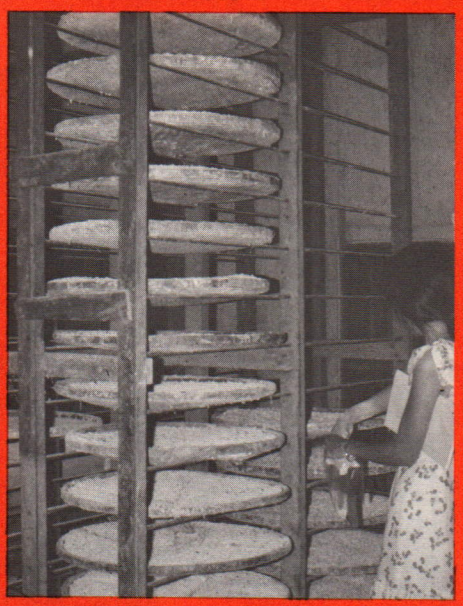

(ซ้าย) เกลียใส่กระด้ง
(ขวา) นำกระด้งวางเรียงกันบนชั้นในห้อง

ลงสู่ถังที่รองรับอยู่ข้างล่าง น้ำใสที่กรองได้ก็นำไปปรุงรสเสียก่อน ทำให้ร้อนจนเกือบเดือด แล้วจึงบรรจุขวดที่สะอาด หรือไหซึ่งฆ่าเชื้อโดยการอบไอน้ำ แล้วผนึกฝาให้แน่น เพื่อส่งไปจำหน่ายเป็นซีอิ๊วชั้นดี มีสีน้ำตาลเข้ม และมีกลิ่นหอม

ถังหมักที่ดูดน้ำซีอิ๊วออกไปแล้ว จะเติมน้ำเกลือซึ่งมีความเข้มข้นของเกลือ ๒๐% ลงไปจำนวนเท่าเดิม และหมักต่อไปอีกประมาณ ๑-๒ อาทิตย์ ก็จะได้เป็นซีอิ๊วชั้นที่สอง เสร็จแล้วก็เติมน้ำเกลือซึ่งมีความเข้มข้นของเกลือ ๑๘% ลงไป หมักต่อไปอีกครั้งหนึ่ง ก็จะได้เป็นซีอิ๊วที่สาม

สำหรับซีอิ๊วชั้นที่สองและสาม มักจะนำมาเคี่ยวกับกากน้ำตาลทำเป็นซีอิ๊วหวาน และกากถั่วเหลืองที่ถูกดูดเอาน้ำซีอิ๊วออกไปแล้ว จะนำไปผสมทำเป็นเต้าเจี้ยวชั้นเลว หรือใช้เป็นอาหารสัตว์ก็ได้ สุดแต่จะพิจารณาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสม

ในการทำเต้าเจี้ยวและซีอิ๊วนั้น นอกจากจะทำในระดับอุตสาหกรรมดังกล่าวแล้ว พี่น้องเกษตรกรชาวบ้านเอง ก็สามารถที่จะทำไว้ใช้ได้เอง โดยใช้เครื่องมือและใช้วิธีการง่าย ๆ ในเมื่อชาวบ้านมีถั่วเหลืองที่ปลูกไว้เอง หรือถั่วเหลืองนั้นได้มาหรือที่เหลือจากการจำหน่าย ก็สามารถจะนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์เต้าเจี้ยวและซีอิ๊วได้ ซึ่งมีวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้นะครับ จะว่าด้วยการทำเต้าเจี้ยวก่อนก็แล้วกัน

เรื่องการทำเต้าเจี้ยวอย่างง่ายนี้ มีอยู่ให้เลือกได้ ๓ วิธีด้วยกัน ผมจะลองค่อย ๆ เล่าให้ฟังตามลำดับไปนะครับ

คือ**การทำเต้าเจี้ยววิธีที่** ๑ วัตถุดิบที่ใช้ก็ได้แก่ถั่วเหลือง ๑ กิโลกรัม แป้งข้าวเจ้า ๑ กิโลกรัม น้ำเกลือ ๒๐% ๒ ลิตร และเชื้อราแอสเปอร์จิลลัส โอไรซี่ ปนข้าวสุก ๑ จาน ก็มีเท่านี้เองแหละครับ

ทีนี้วิธีทำวิธีที่ ๑ นี้ก็คือ ให้ทำการล้างถั่วเหลืองให้สะอาด แล้วต้มหรือนึ่งถั่วเหลืองเป็นเวลา ๓-๔ ชั่วโมง หรืออบถั่วเหลืองจนนิ่ม แล้วทำให้สะเด็ดน้ำและทิ้งไว้ให้เย็น ต่อจากนั้นก็คลุกถั่วเหลืองกับแป้ง และส่าเชื้อรา ให้เข้ากันให้ดีในกระด้ง ใช้ผ้าขาวบางปิดทับเอาไว้ก่อน

ทิ้งไว้อย่างนั้นสัก ๓-๔ วัน จะเกิดราสีเขียวปนเหลืองแผ่คลุมทั่วกระด้ง และถั่วเหลืองนั้นก็จะจับกันเป็นแผ่น ทีนี้ก็ให้พลิกกลับส่วนล่างขึ้นข้างบน แล้วทิ้งไว้อีก ๓-๔ วัน ราจะขึ้นทั่วเมล็ดถั่วเหลือง ต่อจากนั้นก็เอาส่วนผสมจากกระด้งมาบิให้เป็นชิ้น ๆ แล้วใส่ในโหลหมักหรือโอ่งปากกว้าง

เติมน้ำเกลือที่เตรียมไว้ ปิดปากด้วยผ้าขาวบางมัดเอาไว้ แล้วนำไปตากแดด ระวังอย่าให้ถูกน้ำค้างหรือน้ำฝน ตากไว้เป็นเวลาประมาณ ๓-๔ เดือน แล้วจึงค่อยเติมน้ำตาล ๕% หรือ ๑ ขีด ลงให้ แล้วทำการต้มไม่ต้องเดือดก็ได้นะครับ ทีนี้ก็ถึงขั้นสุดท้าย คือการบรรจุขวดที่สะอาดและทำการฆ่าเชื้อ แล้วปิดฝาให้สนิทแน่น แล้วปิดฝาให้สนิทแน่น เก็บเอาไว้กินไว้ขายได้สบายไป

เรื่องการเตรียมเชื้อรา *"แอสเปอร์จิลลัส โอไรซี่"* ที่ใช้ในการนี้ ถ้าจะจัดเตรียมไว้ต่างหากเป็นพิเศษ ก็ทำได้ง่าย ๆ ดังนี้ คือ ใช้ข้าวเจ้า ๑๐ กรัม หรือประมาณ ๒ ช้อนโต๊ะน้ำ ๑๕ ซีซี. แล้วก็หัวเชื้อรา แอสเปอร์จิลลัส โอไรซี่ ๑ ขวดเล็ก ๆ

วิธีทำหัวเชื้อราที่ว่านี้ ก็ทำได้โดยใช้จานแก้วหรือจานสังกะสีขนาดเล็ก เทข้าวเจ้าใส่แล้วเติมน้ำปิดฝาไว้ ทำการนึ่งข้าวให้สุก ทิ้งให้เย็นสนิทดีเสียก่อนแล้วจึงทำการเติมเชื้อราจากขวดหัวเชื้อนั้นลงจำนวนเพียง เล็กน้อยก็พอ โดยใช้เข็มยาวหรือลวดเขี่ยเชื้อ ช่วยคลุกให้ทั่วแล้วจึงปิดฝา ถ้าใช้จานสังกะสีก็ควรปิดฝาด้วยผ้าขาวบางที่สะอาด แล้วทิ้งไว้สัก ๒-๓ วัน จะมีส่าเชื้อราเกิดเจริญบนเมล็ดข้าวซึ่งจะมีสีเขียว ให้นำไปใช้ในการทำเต้าเจี้ยวได้

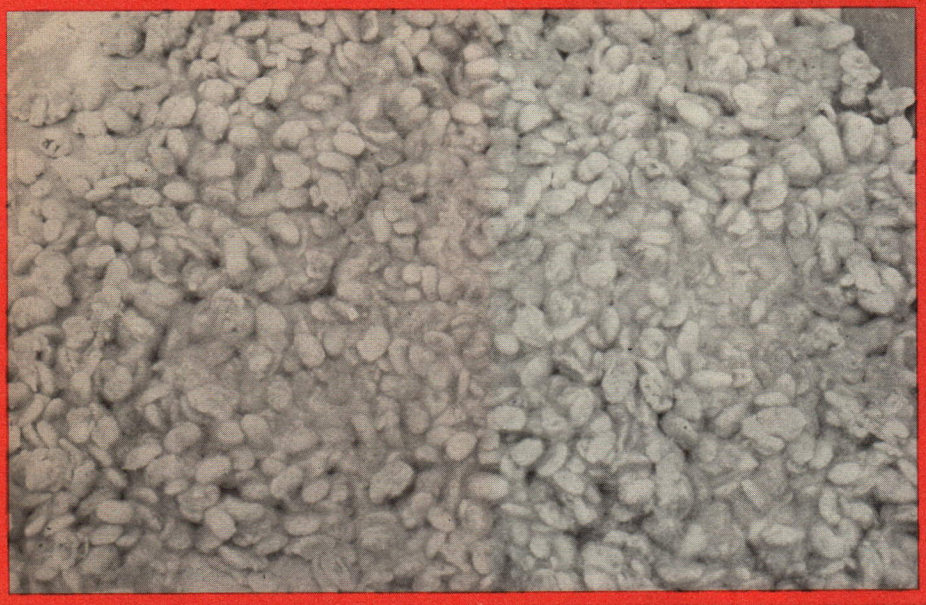

หลังการหมักด้วยเชื้อรา จะได้ถั่วเหลือง และแป้งเกาะติดกันเป็นแผ่นแข็ง

เห็นไหมล่ะครับว่าทำได้ง่าย ๆ ไม่ยากเลยจริง ๆ

ส่วนการทำเต้าเจี้ยวตามวิธีที่ ๒ วัตถุดิบที่ใช้ก็คงได้แก่ถั่วเหลือง ๑ กิโลกรัม กับแป้งสาลีอีก ๑ กิโลกรัม และน้ำเกลือ ๒๐% จำนวน ๒ ลิตร

วิธีทำตามสูตรที่ ๒ นี้ก็คือ จะต้องนำถั่วเหลืองมาล้างน้ำให้สะอาด แล้วแช่น้ำค้างคืนเอาไว้ วันรุ่งขึ้นก็เอามาต้มประมาณ ๒–๓ ชั่วโมง จนถั่วเหลืองนิ่ม แล้วปล่อยทิ้งไว้ให้เย็นสนิท

ต่อจากนั้นก็เอาคลุกกับแป้งสาลี ให้เข้ากันในกระด้ง แล้วใช้ผ้าขาวบางบิดทับไว้ ปล่อยทิ้งไว้ให้ราขึ้น ๓–๔ วัน จนสีของราเปลี่ยนเป็นสีเหลืองค่อนข้างเขียวแผ่คลุมทั่วกระด้ง และถั่วเหลืองจะจับกันเป็นแผ่น ให้พลิกกลับส่วนล่างขึ้นข้างบน แล้วทิ้งไว้อีก ๓–๔ วัน

เมื่อราขึ้นบนเมล็ดถั่วเหลืองนั้นทั่วถึงดีแล้ว ทีนี้ก็เตรียมน้ำเกลือ ๒๐% จำนวน ๒ ลิตร โดยใช้เกลือ ๒ ขีด ต่อน้ำ ๑ ลิตร แล้วจึงใส่น้ำเกลือลงไปในถั่วที่หมักแล้วที่บิเป็นชิ้น ๆ ซึ่งบรรจุอยู่ในไหให้ท่วม และปิดฝาไว้ให้สนิทด้วย

ต่อจากนั้นก้นำไปตากแดด อย่าให้ถูกน้ำค้างหรือน้ำฝนได้เชียวนะครับ เอาตากไว้เป็นเวลาประมาณ ๓–๔ เดือน โดยใน ๒ อาทิตย์แรกให้เปิดฝาแล้วกวนทุก ๆ วัน ๆ ละ ๑ ครั้งให้ด้วยแล้วก็ปิดให้สนิทแน่นตากไว้ เมื่อได้ที่แล้วนำมาต้มแต่ไม่ต้องให้เดือดนะครับ เมื่อใช้การได้แล้วก็บรรจุในขวดที่สะอาดและฆ่าเชื้อแล้ว ปิดฝาให้สนิทเก็บไว้ได้นานเชียวละ

การทำเต้าเจี้ยวตามวิธีที่ ๓ ก็คล้าย ๆ กับ ๒ วิธีแรกนั่นแหละ วัตถุดิบที่ใช้ก็มีถั่วเหลือง ๑ กิโลกรัม แป้งข้าวเจ้า ๓๕๐ กรัม แป้งสาลี ๒๕๐ กรัม น้ำเกลือ ๒๐% จำนวน ๒ ลิตร และข้าวสุก ๕๐ กรัม

วิธีทำเต้าเจี้ยวตาม สูตรที่ ๓ นี้ ก็คือให้ทำการเตรียมเชื้อราสำหรับทำเต้าเจี้ยวก่อน โดยนำข้าวสุกใส่ในกระด้งเกลี่ยให้เป็นชั้นบาง ๆ คลุกเชื้อรา "แอสเปอร์จิลลัส โอไรซี่" ลงให้เล็กน้อย ตั้งทิ้งไว้ในที่ร่มประมาณ ๒–๓ วัน จะมีราสีเขียวเกิดขึ้น นำไปใช้ทำเต้าเจี้ยวต่อไปได้ ถ้าราที่เกิดขึ้นมีสีอื่นปนเช่น สีดำ ใช้ไม่ได้นะครับ จะต้องทิ้งไปอย่าเอามาใช้

นำถั่วเหลืองมาคัดเอากากและส่งสกปรกออก ล้างน้ำให้สะอาด เติมน้ำลงไปให้ท่วมแล้วแช่ไว้ ๑ คืน พอวันรุ่งขึ้นให้รินน้ำที่แช่ทิ้ง แล้วล้างด้วยน้ำสะอาด ๒–๓ ครั้ง เอาไปต้มหรือนึ่งจนถั่วนิ่ม แล้วจึงเทใส่ในตะแกรงเพื่อให้สะเด็ดน้ำทิ้งไว้ให้เย็น

ทีนี้ค่อยเติมแป้งสาลีและแป้งข้าวเจ้าลงไป คลุกให้เข้ากัน แล้วเติมเชื้อราที่เตรียมเอาไว้ตอนแรกนั้นลงไป คลุกให้ทั่ว นำไปแบ่งใส่กระด้งเกลี่ยให้สม่ำเสมอ ทิ้งไว้ในที่ร่มประมาณ ๓ วัน จะมีราสีเขียวเกิดขึ้น และถั่วจะจับกันเป็นแผ่น ทีนี้ก็จะต้องทำการพลิกกลับส่วนข้างล่างขึ้นบน แล้วทิ้งไว้อีก ๓–๔ วัน ราจะขึ้นทั่วเมล็ดถั่ว

ให้บิแผ่นถั่วที่ได้ให้เป็นชิ้น ๆ นำไปบรรจุลงในตุ่มเคลือบหรือไหก็ได้ เติมน้ำเกลือลงไปให้ท่วมตากแดดไว้ประมาณ ๔๕–๖๐ วัน ควรปิดฝาตุ่มหรือไหนั้นในเวลากลางคืนและเวลาฝนตก อย่าปล่อยให้น้ำเข้าได้เชียวนะครับ และจะต้องคอยดูทำการช้อนบริเวณผิวหน้าทิ้ง แล้วคนให้ทั่ว จะได้เต้าเจี้ยวชั้นดีตามที่ต้องการ เมื่อได้ที่แล้วนำมาต้มไม่ต้องให้เดือด ต่อจากนั้นก็บรรจุในขวดที่สะอาด และฆ่าเชื้อ แล้วปิดฝาให้สนิทเก็บไว้กินหรือส่งขายได้ไม่ยากเลย

ผลิตภัณฑ์อาหารที่ทำจากถั่วเหลืองในขั้นตอนที่ได้ต่อมาจากการทำเต้าเจี้ยวก็คือ "ซีอิ๊ว" หรือน้ำปลาถั่วเหลืองนี่เองแหละครับ

ในภาวะที่เศรษฐกิจของโลกตกต่ำลงอย่างปัจจุบันนี้ ความขาดแคลนอาหาร

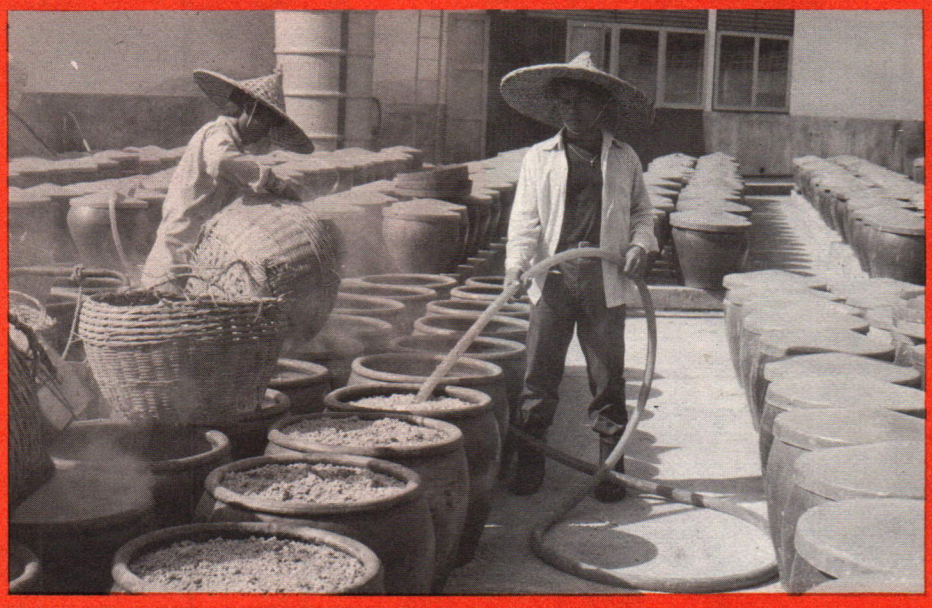

นำก้อนถั่วเหลืองที่ขึ้นรา ใส่ถังหมักและเติมน้ำเกลือให้ท่วม

โปรตีนจากเนื้อสัตว์ ได้มีทวีและรุนแรงขึ้น จึงทำให้มนุษย์เราต้องหันเข้ามาหาแหล่งอาหารโปรตีนจากพืชมาใช้ทดแทนมากขึ้น

ซึ่ง **"ถั่วเหลือง"** ก็เป็นพืชที่มีโปรตีนอยู่สูง และมีประโยชน์ต่อร่างกายมนุษย์เรามาก ในการทำเป็นอาหารรับประทานในรูปต่าง ๆ แทนโปรตีนที่เคยได้รับจากเนื้อสัตว์

นอกเหนือจากนมถั่วเหลือง เนื้อเทียม เต้าหู้ นมถั่วเหลือง เต้าเจี้ยว และอะไรต่ออะไรอีกหลายอย่างที่ทำจากถั่วเหลืองแล้ว ก็ยังมี **"ซีอิ๊ว"** เครื่องปรุงรสชั้นยอดของโปรดของพ่อครัว – แม่ครัว ทั้งหลายรวมอยู่ด้วย

เนื่องจากซีอิ๊วที่ซื้อขายกันในตลาดมักจะมีราคาแพงมากสักหน่อย ดังนั้นจึงสมควรที่จะได้เผยแพร่ให้พี่น้องเกษตรกรหรือผู้คนที่มีถั่วเหลืองอยู่มาก ๆ ก็ควรจะใช้ทำเต้าเจี้ยว–ทำซีอิ๊วไว้รับประทานเองและใช้แจกจ่ายให้เพื่อนบ้าน หรือทำขายกันบ้างก็ยังได้สบายมาก

ในวารสารไทยฉบับนี้ จะขอนำวิธีการทำซีอิ๊วดี ๆ สัก ๒–๓ สูตร ซึ่งสถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เสนอแนะนำต่อประชาชนทั่วไปให้ลองจำไปทำใช้กันดูเองบ้างนะครับ

เริ่มจากเรื่องการทำ **"ซีอิ๊วขาว"** ก่อนดีกว่า ซึ่งซีอิ๊วขาวนี้ก็มีทำได้หลายวิธี แต่จะขอนำมากล่าวไว้สัก ๒ วิธีก่อน เพื่อให้จำกันได้ง่าย ๆ นะครับ

คือ**การทำซีอิ๊วขาววิธีแรกนี้** วัตถุดิบที่เราจะใช้ทำก็มี ถั่วเหลือง ๑ กิโลกรัม แป้งข้าวเจ้า ๑ กิโลกรัม น้ำเกลือ ๒๐% ๓ ลิตร คือใช้เกลือ ๒ ขีด ต่อน้ำ ๑ ลิตร และเชื้อรา *"แอสเปอร์จิลลัส โอไรซี่"* ปนข้าวสุก ๑ จานแล้ว ก็มีเท่านี้แหละครับ ต่างกับการทำเต้าเจี้ยวนิดเดียว ที่เต้าเจี้ยวใช้น้ำเกลือ ๒๐% เพียง ๒ ลิตร เท่านั้นเอง

ทีนี้วิธีทำวิธีที่ ๑ นี้ก็คือ ให้ทำการล้างถั่วเหลืองให้สะอาด แล้วต้มหรือนึ่งถั่วเหลืองเป็นเวลา ๓–๔ ชั่วโมง หรืออบถั่วเหลืองจนนิ่ม แล้วทำให้สะเด็ดน้ำและทิ้งไว้ให้เย็น ต่อจากนั้นก็คลุกถั่วเหลืองกับแป้ง – และส่าเชื้อรานี้ ให้เข้ากันให้ดีในกระด้ง ใช้ผ้าขาวบางปิดทับเอาไว้ก่อน

ทิ้งไว้อย่างนั้นสัก ๓–๔ วัน จะเกิดราสีเขียวปนเหลืองแผ่คลุมทั่วกระด้ง และถั่วเหลืองนั้น ก็จะจับกันเป็นแผ่น ทีนี้ก็ให้พลิกกลับส่วนล่างขึ้นข้างบน แล้วทิ้งไว้อีก ๓–๔ วัน ราจะขึ้นทั่วเมล็ดถั่วเหลือง

ต่อจากนั้นก็เอาส่วนผสมจากกระด้งมาบิให้เป็นชิ้น ๆ แล้วใส่ในโหลหมัก หรือโอ่งปากกว้างที่จะใช้หมัก เติมน้ำเกลือที่เตรียมไว้ ปิดปากโอ่งด้วยผ้าขาวบางมัดเอาไว้ แล้วนำไปตากแดด อย่าให้ถูกน้ำค้างหรือน้ำฝน การทำซีอิ๊วนี้ตากไว้เป็นเวลาประมาณ ๒–๓ เดือนก็พอแต่ถ้าเป็นเต้าเจี้ยวจะต้องตาก ๓–๔ เดือนนะครับ

ต่อจากนี้ก็ให้ทำการดูดเอาน้ำส่วนที่ใส ๆ จากในภาชนะที่หมักเชื้อไว้นั้นเอาออกมาก่อน ส่วนที่เหลือก็เอามากรองผ่านถุงผ้าดิบตาละเอียด กรองเอาส่วนน้ำนั้นออกมาอีก

เอาไปต้มไม่ต้องให้เดือด แล้วทิ้งไว้ให้เย็นสนิทเสียก่อน แล้วจึงทำการกรองเอาส่วนที่เป็นน้ำใสนี้ ใส่ขวดที่ทำความสะอาดและแห้งสนิท น้ำที่ได้นี้ก็จะได้เป็นน้ำซีอิ๊วเกรดเอ. หรือซีอิ๊วชั้นดีที่หนึ่ง

กากที่เหลือก็อย่าเพิ่งเอาไปทิ้งนะครับ ขอให้เอาน้ำเกลือ ๑๕% มาเติมลงให้อีกน้ำเกลือ ๑๕% ที่ว่านี้ให้ใช้เกลือ ๑.๕ ขีด ต่อน้ำ ๑ ลิตร ทำการหมักปิดตากแสงแดดต่อไปอีกประมาณ ๓ สัปดาห์ ทำการกรองตามวิธีแรก ก็จะได้น้ำซีอิ๊วเกรดสองรองลงมา ให้ใส่ขวดใช้การกันต่อไปได้อีกชุดหนึ่ง

การทำซีอิ๊วขาววิธีที่สอง วิธีนี้จะต้อง

หมักประมาณ ๒ เดือน

(ขวา) - เต้าเจี้ยว
กรองเอาน้ำซีอิ๊วออก

ใช้ถั่วเหลือง ๑ กิโลกรัม แป้งสาลีหรือแป้งข้าวเจ้า หรือแป้งสาลีผสมแป้งข้าวเจ้า ๔๐๐–๑,๐๐๐ กรัม ข้าวสุก ๕๐ กรัม น้ำเกลือเข้มข้น ๒๐% จำนวน ๒ ลิตร แล้วก็กากน้ำตาลหรือโมลาสนั่นด้วยครับ

วิธีทำก็คือ จะต้องเตรียมเชื้อราสำหรับซีอิ๊วก่อน ซึ่งทำได้โดยการนำข้าวสุก ๕๐ กรัม ที่เตรียมมานั้น เอาใส่ในกระด้งเกลี่ยให้เป็นชั้นบาง ๆ นำหัวเชื้อรา *"แอสเปอร์จิลลัส โอไรซี่"* มาใส่คลุกเคล้าลงไป เพื่อขยายรานี้ให้มีจำหนวนมากโดยรวดเร็วขึ้น

พอคลุกเชื้อเข้ากันดีแล้ว ก็เอาผ้าขาวบางที่สะอาด ปิดคลุมเอาไว้ทิ้งไว้ในที่ร่มประมาณ ๒–๓ วัน ก็จะมีเชื้อรานี้มีสีเขียว ๆ เกิดขึ้นมากมายบนเม็ดข้าวสุกนั้น สำหรับให้เรานำไปใช้การได้ต่อไป

ต้องระวังนะครับ ถ้าหากมีราสีอื่นปะปนมา ต้องแยกออก หรือไม่ใช้เสียเลยจะปลอดภัยดีกว่า คือเราต้องการจะใช้แต่เชื้อราแอสเปอร์จิลลัส โอไอซี่ สีเขียว ๆ อย่างเดียวเท่านั้น

ขั้นต่อมาก็ให้เตรียมน้ำเกลือเข้มข้นประมาณ ๒๐% คือให้ใช้เกลือ ๔๐๐ กรัม ละลายในน้ำ ๒ ลิตร แล้วเอาไปต้มให้เดือดเสียก่อน เมื่อยกลงแล้วให้กรองด้วยผ้าขาวบางเนื้อละเอียดเอาน้ำที่กรองได้ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น

แล้วทีนี้ก็ถึงบทนำถั่วเหลืองมาคัดกากและสิ่งสกปรกออกให้หมด ล้างน้ำให้สะอาดเติมน้ำลงไปให้ท่วม แล้วแช่ไว้ 1 คืน

รุ่งขึ้นเช้าก็ให้รินน้ำที่แช่ทิ้ง แล้วล้างด้วยน้ำสะอาด ๒–๓ ครั้ง นำถั่วนี้ไปต้มหรือนึ่งจนถั่วนิ่ม เทใส่ในตะแกรงเพื่อให้สะเด็ดน้ำ ทิ้งไว้ให้เย็น ต่อจากนั้นจึงเติมแป้งสาลีหรือแป้งข้าวเจ้าลงไปคลุกให้เข้ากันให้ดีนะครับ

ทีนี้ก็เติมเชื้อราที่เตรียมไว้ดังกล่าวข้างต้นนั้นลงไป คลุกให้ทั่วเพื่อให้เม็ดถั่วเหลืองสัมผัสเชื้อราได้อย่างทั่วถึง แล้วจึงนำไปใส่กระด้ง เกลี่ยให้สม่ำเสมอ ทิ้งไว้ในที่ร่มประมาณ ๓ วัน จะมีราสีเขียวเกิดขึ้นเต็ม และถั่วก็จะจับกันเป็นแผ่นที่เรียกว่า **"โคจิ"** นั่นแหละครับ

ทีนี้ต้องพลิกกลับส่วนข้างล่างขึ้นข้างบน ทิ้งไว้อีก ๓–๔ วัน ราจะขึ้นบนเมล็ดถั่วเหลืองนั้น อย่างทั่วถึง บิแผ่นถั่วโคจิที่ได้ให้เป็นชิ้น ๆ นำไปใส่โอ่งหมัก ประมาณสามในสี่ของโอ่งหรือในหมัก

ต่อจากนั้นก็เติมน้ำเกลือที่เตรียมไว้ คือใช้เกลือ ๔๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒ ลิตรนั่นแหละเอามาใส่ลงไปให้เต็มโอ่ง ตากแดดไว้ประมาณ ๔๕–๖๐ วัน ควรปิดฝาโอ่งในเวลากลางคืนและเวลาฝนตกด้วยนะครับ ต่อจากนั้นก็นำไปกรองผ่านตะแกรงตาถี่ ๆ เพื่อกรองเอากากถั่วออก

นำน้ำที่ได้มากรองให้ใสด้วยผ้าดิบก็จะได้ซีอิ๊วขาว เป็นซีอิ๊วขาวชั้นดี หรือหัวซีอิ๊ว

ส่วนกากถั่วที่ยังเหลือ เมื่อเติมน้ำเกลือลงไปอีกครั้ง แล้วตากแดดไว้อีกประมาณ ๑๐–๒๐ วัน แล้วทำการกรองเช่นเดียวกับครั้งแรก ทีนี้จะได้ซีอิ๊วขาวชั้นรองลงไปนะครับ

ส่วนการทำซีอิ๊วดำนั้น ก็มีวิธีทำได้หลายสูตรเช่นเดียวกัน จะลองนำมาเล่าให้ฟังเป็นตัวอย่างง่าย ๆ สัก ๒ วิธีเช่นเดียวกันนะครับ ซึ่งทำได้ง่ายกว่าซีอิ๊วขาว

การทำซีอิ๊วดำวิธีแรก ให้ใช้น้ำซีอิ๊วขาวชั้นดี หรือหัวซีอิ๊วที่เราทำได้มาแล้วดังที่กล่าวข้างต้น โดยใช้หัวซีอิ๊วชั้นดีนี้ ๓ ส่วน เอากากน้ำตาลหรือโมลาสนั่นอีก ๒ ส่วน ผสมกันแล้วต้มให้เดือดนานประมาณ ๘ ชั่วโมง เพื่อให้มีการผสมตัวกันเข้าอย่างดีและงวดลงด้วย เมื่อต้นครบ ๘ ชั่วโมงแล้ว ก็นำลงมาทำการกรองด้วยถุงกรองผ้าดิบตาละเอียด เอาน้ำที่กรองได้นี้ใส่

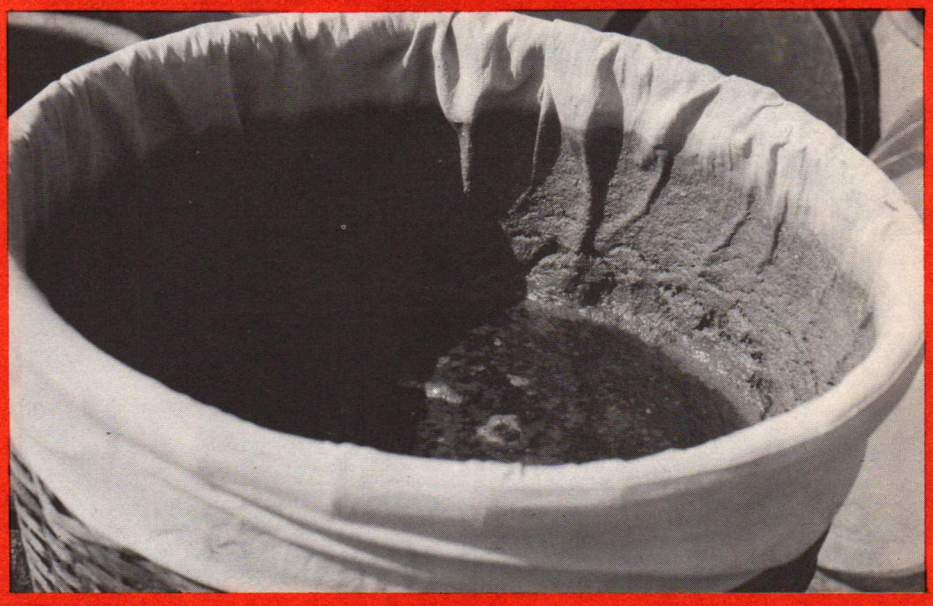

ภาชนะหรือโอ่งหมักตั้งตากแดดจัด ๆ ปิดฝาคลุมปากโอ่งไว้อย่าให้น้ำเข้าได้เป็นอันขาด

เมื่อตากแดดได้ครบ ๑๐ วันแล้ว ซีอิ๊วที่ตากในระยะนี้จะมีสีเข้มไปทางดำ จะมีกลิ่นหอมหวลดีขึ้นมาก เมื่อได้ที่อย่างนี้แล้ว เราก็นำเอาออกมาทำการกรองด้วยถุงผ้าดิบอีกครั้ง แล้วจึงนำน้ำซีอิ๊วที่ได้นี่บรรจุลงในขวดที่สะอาดและแห้งสนิท ปิดฝาปิดตราส่งไปกินไปขายก็ได้ตามใจชอบละครับ นั่นเป็นเสร็จวิธีการทำซีอิ๊วดำวิธีแรก

ทีนี้ลองมาดู**การทำซีอิ๊วดำวิธีที่สอง** ดูสักหน่อยนะครับ วิธีที่สองนี้ก็ยิ่งทำได้ง่ายเข้า คือหลักของมันก็มีง่าย ๆ อยู่ว่าให้ใช้กากน้ำตาลหรือโมลาสนั้น ผสมกับน้ำซีอิ๊วขาวชั้นรองที่เราทำไว้ผสมกันในอัตราส่วนโมลาส ๒ ส่วน และน้ำซีอิ๊วขาวชั้นรองนั้น ๓ ส่วน

นำไปต้มให้เดือดประมาณ ๘ ชั่วโมง ไม่ต้องใช้ไฟแรงนักนะครับ ต้มเคี่ยวรุม ๆ ไฟ เพื่อให้มีการผสมกันได้ดีขึ้น สีของน้ำซีอิ๊วก็จะเปลี่ยนคล้ำขึ้น กลิ่นและรสก็จะดีขึ้นด้วย

เมื่อครบ ๘ ชั่วโมงแล้วก็ยกลง เอาน้ำที่ต้มได้นั้นมาทำการกรองผ่านถุงกรองผ้าดิบตาละเอียด ใส่โอ่งตากแดดจัด ๆ อย่างวิธีที่หนึ่งนั่นแหละครับ ตากไว้อีกประมาณ ๕–๗ วันก็ได้ที่

นำน้ำออกมากรองผ่านถุงกรองผ้าขาวบางตาละเอียด เอาน้ำซีอิ๊วดำที่ได้ บรรจุลงขวดที่สะอาดและแห้งปิดฝาปิดตราส่งไปกินไปขายได้เช่นกัน จะได้เป็นน้ำซีอิ๊วดำชั้นรองลงมานะครับวิธีนี้

ก็อย่างว่าละครับ ถ้าหากเรามีถั่วเหลืองที่ปลูกได้เองเหลืออยู่มาก ๆ ก็น่าจะเอามาแปรรูปทำเต้าเจี้ยว ทำซีอิ๊วขาว ซีอิ๊วดำอย่างดี เก็บเอาไว้ใช้กินเองในครอบครัวของเราจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายลงได้ปีละไม่น้อยเลย หรือถ้าทำกันให้ได้คุณภาพดี ๆ และทำให้มาก ๆ ขึ้น ก็อาจจะส่งขายกันในร้านสหกรณ์หมู่บ้าน หรือส่งขายตามร้านค้าในตำบล ในอำเภอหรือจังหวัดของท่านเองก็ยังไหวถ้าทำให้ได้รสดี ๆ นะครับ

ท่านผู้อ่านทั้งหลายครับ รายการนี้คงจะถูกต่อว่า ถ้าได้กล่าวถึงการทำเต้าเจี้ยวกับการทำซีอิ๊วขาวและซีอิ๊วดำแล้ว แต่มิได้กล่าวถึงวิธีทำ **"เต้าหู้ยี้"** อย่างง่าย ๆ ไว้บ้าง

ด้วยหลายท่านคงจะสนใจ **"เต้าหู้ยี้"** ด้วยอาหารเช้าและกลางคืนของผู้คนบางส่วนที่นิยมรับประทานข้าวต้มกันอยู่มาก ก็มีความสนใจกับ **"เต้าหู้ยี้"** อาหารโปรดนี่อยู่ด้วยเหมือนกันนี่ครับ

เต้าหู้ยี้นี้มีทั้งสูตรที่ทำได้ยาก และสูตรที่ทำอย่างง่าย ๆ ก็มี ที่ทำยากนั้นก็เพราะเขาจะต้องใส่เครื่องปรุงเสริมต่าง ๆ ให้มันพิเศษลงไปด้วย แต่ในวันนี้เรามาลองจดจำกันไว้เฉพาะการทำเต้าหู้ยี้สูตรง่าย ๆ ก่อนดีกว่านะครับ

คืออยากเสนอให้ท่านผู้อ่านลองทำอย่างนี้ครับ คือให้เอาเต้าหู้ขาวที่จะทำเอาเองก็ได้หรือจะซื้อจากตลาดมาก็ง่ายดีกว่า เอามาสัก ๘ แผ่น เต้าหู้ขาวนะครับ เอามาหั่นเป็นชิ้นสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ ตามแต่ขนาดที่คุณจะต้องการ

ทีนี้หั่นแล้วก็เอามาแช่น้ำเกลือ น้ำเกลือที่ใช้นี้ก็ใช้ความเค็มสัก ๔% ก็พอ คือใช้เกลือสัก ๔ กรัมต่อน้ำ ๑๐๐ ซีซี. นำน้ำเกลือนี้ขึ้นตั้งไฟให้เดือดเสียก่อนนะครับ

เมื่อเดือดดีแล้วก็ยกจากเตาลงไว้ให้เย็น แล้วจึงเอาชิ้นเต้าหู้ขาวที่เตรียมไว้นั้นเอาลงใส่แช่ไว้สัก ๑ คืน พอรุ่งเช้าจึงเอาชิ้นเต้าหู้นั้นออกมาตากแดดให้ผิวแห้งมาก ๆ ยิ่งดี แต่อย่าให้ถึงกับแห้งแข็งโป๊กเสียเลยล่ะครับ เวลาตากต้องรู้จักพลิกกลับด้านให้มันรับแสงได้ทั่วถึงด้วยก็จะดี

ต่อจากนี้ก็เอาเรียงลงใส่ขวดโหล หรือขวดปากกว้าง หรือทำมาก ๆ จะใส่ไหกระเทียมก็ไม่ขัดข้อง จัดเรียงชิ้นเต้าหู้เค็ม

ซีอิ๊วที่กรองแล้ว

ซีอิ๊วที่มีจำหน่ายอยู่ในท้องตลาด

นั้นไว้ให้ดี

ทีนี้ก็ถึงบทที่เอาน้ำเครื่องปรุงลงราดหมักละครับ

น้ำปรุงนี้ก็มี ข่าโขลกละเอียด สัก ๒ ช้อนโต๊ะ ผสมกับซีอิ๊วขาวสัก ๑ ถ้วยตวง ครึ่งเต้าเจี้ยว ๒ ขีดหรือ ๒๐๐ กรัมนั่นแหละครับ แล้วก็ใส่ผงพะโล้ด้วย ๑ ช้อนชา น้ำตาลทราย ๑ ช้อนโต๊ะ และเหล้าโรง ๒ ช้อนโต๊ะด้วยนะครับ สูตรนี้ขาดเหล้าโรงไม่ได้

เอาส่วนผสมทั้งหมดนี้ลงต้มให้เดือด แล้วเทลงไปในชิ้นเต้าหู้ในภาชนะที่เราเตรียมไว้ข้างต้นนั้น เทลงให้ท่วมเต้าหู้นะครับ ปิดฝาให้สนิทแน่นอย่าให้อากาศเข้าได้เลยยิ่งดี เก็บเอาไว้สัก ๑ เดือนครึ่ง หรือ ๗๕ วันก็ใช้การได้แล้ว ง่ายไหมล่ะครับ

ท่านผู้อ่านทั้งหลายครับ ที่เล่ามาให้ฟังนี้เป็นวิธีทำได้อย่างง่าย ๆ หากท่านผู้อ่านต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติม ก็ขอเชิญติดต่อสอบถามได้ที่ อาจารย์สมชาย ประภาวัตร สถาบันค้นคว้า และพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน หรือจะถามมาทางรายการ **"เพื่อชีวิตที่ดีขึ้น"** วารสารไทยนี้ก็ได้ เรายินดีให้บริการแก่ทุกท่านที่สนใจได้เสมอ

ปัญหากฎหมายครอบครัวและมรดก

ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน

พินัยกรรม

ถาม พินัยกรรมมีอยู่กี่แบบ อะไรบ้าง

ตอบ พินัยกรรมมีอยู่ ๕ แบบด้วยกัน คือ

๑. **พินัยกรรมธรรมดา** คือพินัยกรรมที่ได้ทำขึ้นเป็นหนังสือ ลงวัน เดือน ปี ในขณะที่ทำขึ้น *(จะให้ผู้อื่นเขียนให้หรือใช้อักษรพิมพ์ดีดก็ได้)* และผู้ทำพินัยกรรมต้องลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคนพร้อมกัน ซึ่งพยานสองคนนั้น ต้องลงลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อของผู้ทำพินัยกรรมไว้ในขณะนั้น

การขูด ลบ ตก เติม หรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นซึ่งพินัยกรรมนั้นย่อมไม่สมบูรณ์ เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามแบบอย่างเดียวกันกับการทำพินัยกรรม คือ ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องลงลายมือชื่อกำกับไว้ต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคนพร้อมกันและพยานสองคนนั้นต้องลงลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อของผู้ทำพินัยกรรมไว้ในขณะนั้นด้วย

๒. **พินัยกรรมเขียนเองทั้งฉบับ** ได้แก่ พินัยกรรมที่ผู้ทำได้เขียนด้วยมือตนเองซึ่งข้อความทั้งหมด วัน เดือน ปี และลงลายมือชื่อของตน *(พินัยกรรมแบบนี้ไม่ต้องมีพยาน)*

การขูด ลบ ตก เติม หรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นซึ่งพินัยกรรมนั้นย่อมไม่สมบูรณ์ เว้นแต่ผู้ทำพินัยกรรมจะได้ทำด้วยมือตนเอง และลงลายมือชื่อกำกับไว้

๓. **พินัยกรรมทำเป็นเอกสารฝ่ายเมือง** ได้แก่ พินัยกรรมที่ผู้ทำพินัยกรรมได้ร้องขอให้นายอำเภอเป็นผู้ทำให้ซึ่งจะทำ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือนอกที่ว่าการอำเภอก็ได้ โดยมีวิธีการดังนี้ คือ

๑) ให้ผู้ทำพินัยกรรมแจ้งข้อความที่ตนประสงค์จะให้ใส่ไว้ในพินัยกรรมของตนแก่นายอำเภอต่อหน้าพยานอีกอย่างน้อยสองคนพร้อมกัน

๒) นายอำเภอต้องจดข้อความที่ผู้ทำพินัยกรรมแจ้งให้ทราบนั้นลงไว้และอ่านข้อความนั้นให้ผู้ทำพินัยกรรมและพยานฟัง

๓) เมื่อผู้ทำพินัยกรรมและพยานทราบแน่ชัดว่า ข้อความที่นายอำเภอจดนั้นเป็นการถูกต้องตรงกันกับที่ผู้ทำพินัย–กรรมและพยานทราบแน่ชัดว่า ข้อความที่นายอำเภอจดนั้นเป็นการถูกต้องตรงกันกับที่ผู้ทำพินัยกรรมแจ้งไว้แล้วให้ผู้ทำพินัยกรรมและพยานลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

๔) ข้อความที่นายอำเภอจดไว้นั้น ให้นายอำเภอลงลายมือชื่อ และลงวันที่ เดือน ปี ทั้งจดลงไว้ด้วยตนเองเป็นสำคัญว่าพินัยกรรมนั้น ได้ทำขึ้นถูกต้องตามที่กล่าวมาทั้งสามข้อข้างต้นแล้ว แล้วประทับตราตำแหน่งไว้เป็นสำคัญ

เมื่อมีการขูด ลบ ตก เติม หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นในพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองนี้ ผู้ทำพินัยกรรม พยาน และนายอำเภอ ต้องลงลายมือชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐานมิฉะนั้นพินัยกรรมฉบับที่ทำขึ้นนี้จะไม่สมบูรณ์ ในเมื่อได้ทำพินัยกรรมขึ้นเสร็จแล้ว ถ้าผู้ทำพินัยกรรมยังไม่รับพินัยกรรมของตนไปในขณะนั้น ก็เป็นหน้าที่ของนายอำเภอจะต้องเก็บรักษาไว้ และเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดไม่ได้ในระหว่างที่ผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่ ภายหลังผู้ทำพินัยกรรมประสงค์จะได้พินัยกรรมของตนกลับคืนไปเมื่อใด ก็ให้ยื่นเรื่องราวต่อนายอำเภอที่ตนได้ทำพินัยกรรมไว้ให้ส่งมอบพินัยกรรมนั้นแก่ตนในเวลาใดก็ได้ ให้นายอำเภอส่งมอบให้ก่อนส่งมอบให้คัดสำเนาพินัยกรรมไว้ แล้วลงลายมือชื่อประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ และสำเนาพินัยกรรมที่คัดไว้นี้จะเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดไม่ได้ในระหว่างที่ผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่

การทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง ไม่จำเป็นต้องทำในที่ว่าการอำเภอเสมอไป ถ้าผู้ทำร้องขอจะทำนอกที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอก็ได้ แต่นายอำเภอผู้มีหน้าที่รับทำพินัยกรรมนอกที่ว่าการอำเภอเช่นนี้ ต้องเป็นนายอำเภอเจ้า

ของท้องที่ซึ่งสถานที่ทำพินัยกรรมนั้นตั้งอยู่ การทำพินัยกรรมในที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ใคร ๆ จะมาขอให้ทำพินัยกรรมให้ก็ได้ โดยมิต้องคำนึงถึงว่าผู้นั้นจะมีภูมิลำเนาในท้องที่ หรือนอกท้องที่ของตน ในการขอให้ไปทำพินัยกรรมนอกที่ทำการนั้น ผู้ร้องต้องจัดพาหนะสำหรับรับส่งนายอำเภอด้วย

๔. **พินัยกรรมทำเป็นเอกสารลับ** ได้แก่ พินัยกรรมที่ผู้ทำพินัยกรรมไม่ประสงค์จะเปิดเผยข้อความในพินัยกรรมให้ผู้อื่นล่วงรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ต้องการให้มีพยาน เพราะพยานอาจล่วงรู้ข้อความในพินัยกรรมนั้น

พินัยกรรมทำเป็นเอกสารลับจะต้องทำตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑) ผู้ทำพินัยกรรมจัดทำพินัยกรรมขึ้นโดยผู้ทำพินัย-กรรมจะเป็นผู้เขียนขึ้นเองโดยตลอด หรือให้ผู้อื่นเขียนให้ก็ได้ *(ถ้าผู้ทำพินัยกรรมไว้วางใจบุคคลผู้นั้น)* แต่ที่สำคัญก็คือ ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องลงลายมือชื่อในพินัยกรรม

๒) ผู้ทำพินัยกรรมต้องยื่นความจำนงตามแบบของเจ้าพนักงาน ยื่นต่อนายอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอ

๓) เจ้าพนักงานต้องสอบถามผู้ทำพินัยกรรมว่าได้ลงลายมือชื่อในพินัยกรรมเรียบร้อยแล้วหรือยัง และตรวจดูว่าผู้ทำพินัยกรรมได้ผนึกพินัยกรรมลงลายมือชื่อคาบรอยผนึกนั้นเรียบร้อยแล้วหรือยัง ข้อสำคัญคือ เจ้าพนักงานจะเปิดผนึกพินัยกรรมเพื่อตรวจดูการลงลายมือชื่อ หรือข้อความอย่างอื่นไม่ได้

๔) ผู้ทำพินัยกรรมต้องให้ถ้อยคำต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคน เมื่อพินัยกรรมที่ผนึกนั้นไปแสดงต่อเจ้าพนักงาน โดยยืนยันว่าพินัยกรรมนั้นเป็นพินัยกรรมของตน และถ้าพินัยกรรมนั้น ผู้ทำพินัยกรรมไม่ได้เขียนเองโดยตลอด ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องแจ้งนาม และภูมิลำเนาของผู้เขียนให้ทราบด้วย

๕) นายอำเภอจะจดถ้อยคำของผู้ทำพินัยกรรม และวัน เดือน ปี ที่ทำพินัยกรรมลงไว้บนซองนั้น และประทับตราตำแหน่ง แล้วให้นายอำเภอ ผู้ทำพินัยกรรม และพยานลงลายมือชื่อบนซองนั้น

๖) ถ้าบุคคลผู้เป็นทั้งใบ้และหูหนวก หรือผู้ที่พูดไม่ได้มีความประสงค์จะทำพินัยกรรมเป็นเอกสารลับ ก็ทำได้โดยให้ผู้นั้นเขียนด้วยตนเองบนซองพินัยกรรมต่อหน้านายอำเภอและพยานอย่างน้อยสองคน ว่าพินัยกรรมที่ผนึกนั้นเป็นของตน แทนการให้ถ้อยคำ แต่ถ้าหากมีผู้เขียนพินัยกรรมก็ให้เขียนชื่อกับภูมิลำเนาของผู้เขียนพินัยกรรมไว้ด้วย ให้นายอำเภอจดลงไว้บนซองเป็นสำคัญว่า ผู้ทำพินัยกรรมไม่สามารถให้ถ้อยคำได้ เพราะเป็นใบ้และหูหนวก หรือพูดไม่ได้ แต่ได้จดข้อความนั้นลงบนหลังซองด้วยตนเองแล้ว ทั้งนี้ใช้เฉพาะผู้ที่เป็นใบ้และหูหนวกหรือผู้ที่พูดไม่ได้แต่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้เท่านั้น ถ้าหากบุคคลดังกล่าวนี้ไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ ก็จะทำตามวิธีที่ว่ามาแล้วไม่ได้อยู่เอง

๗) ให้แจ้งแก่ผู้ทำพินัยกรรมว่า การขูด ลบ ตก เติม หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นในพินัยกรรม ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องลงลายมือชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐานทุกแห่ง มิฉะนั้นพินัยกรรมที่ทำขึ้นจะไม่สมบูรณ์

๘) เมื่อผู้ทำพินัยกรรมได้นำพินัยกรรมมามอบให้แก่นายอำเภอ นายอำเภอจะต้องเก็บรักษาไว้ และจะเปิดเผยแก่บุคคลอื่นไม่ได้ในระหว่างผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่ ภายหลังผู้ทำพินัยกรรมประสงค์จะได้พินัยกรรมของตนกลับคืนไปเมื่อใด ก็ให้ยื่นเรื่องราวต่อนายอำเภอที่ตนได้ทำพินัยกรรมไว้ให้ส่งมอบพินัยกรรมนั้นแก่ตนในเวลาใดก็ได้

๕. **พินัยกรรมทำด้วยวาจา** ได้แก่ พินัยกรรมที่ไม่ได้ทำขึ้นตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว เพราะมีพฤติการณ์พิเศษเกิดขึ้น เช่น ตกอยู่ในอันตรายใกล้ความตาย หรือเวลามีโรคระบาด หรือสงคราม ซึ่งในพฤติการณ์เช่นนี้ ผู้ทำพินัยกรรมไม่อาจหาเครื่องมือเครื่องเขียนได้ทันท่วงทีหรือ กว่าจะหาได้ก็คงไม่ทันการ เพราะคงตายเสียก่อน ดังนี้ บุคคลนั้นจะทำพินัยกรรมด้วยวาจาก็ได้ แต่ต้องแสดงเจตนากำหนดข้อพินัยกรรมต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคน ซึ่งอยู่พร้อมกัน ณ ที่นั้น พยานทั้งหมดนั้นต้องไปแสดงตนต่อนายอำเภอโดยมิชักช้า และแจ้งให้นายอำเภอทราบถึงข้อความเหล่านี้

๑) ข้อความที่ผู้ทำพินัยกรรมได้สั่งไว้ด้วยวาจา

๒) วัน เดือน ปี สถานที่ ที่ทำพินัยกรรม

๓) พฤติการณ์พิเศษที่ขัดขวาง มิให้สามารถทำพินัย-กรรมตามแบบอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้นั้นด้วย

ให้นายอำเภอจดข้อความที่พยานแจ้งไว้ และพยานทั้งหมดนั้น ต้องลงลายมือชื่อ ถ้าลงลายมือชื่อไม่ได้จะลงลายพิมพ์นิ้วมือ โดยมีพยานลงลายมือชื่อรับรองสองคนก็ได้ ความสมบูรณ์แห่งพินัยกรรมทำด้วยวาจาดังกล่าวข้างต้น ย่อมสิ้นไปเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือน นับแต่เวลาที่ผู้ทำพินัยกรรมกลับมาสู่ฐานะที่จะทำพินัยกรรมตามแบบอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ การจัดทำพินัยกรรมด้วยวาจานี้ให้นายอำเภอบันทึกข้อความที่พยานนำมาแจ้งโดยไม่ชักช้า ถ้านายอำเภอสงสัยว่า จะไม่ได้มีการทำพินัยกรรมด้วยวาจาตามที่ได้รับแจ้งไว้ก็ดี หรือสงสัยว่าข้อความที่นำมาแจ้งไม่ตรงกับความ

จริงก็ดี ให้นายอำเภอสอบสวนเหตุการณ์และรายละเอียดอันอาจเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ถึงความถูกต้องแท้จริงเนื้อความที่พยานนำมาแจ้งนั้น จัดทำเป็นบันทึกขึ้นไว้ประกอบเรื่องด้วย

ถาม นายนิติ อายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์ กับเด็กชายภาวะ อายุ ๑๔ ปีบริบูรณ์ เป็นพี่น้องกันทั้งสองคน ต่างทำพินัยกรรมขึ้นคนละหนึ่งฉบับ ยกทรัพย์สมบัติทั้งหมดให้กับนายบรรลุผู้เป็นบิดาแต่ผู้เดียว ทั้ง ๆ ที่นางอายุ ซึ่งเป็นมารดาของบุคคลทั้งสองยังมีชีวิตอยู่ เมื่อทำพินัยกรรมได้ ๗ วัน ทั้งนายนิติและเด็กชายภาวะ ประสบอุบัติเหตุทางเรือจมน้ำตายพร้อมกันทั้งคู่ ดังนี้ นายบรรลุและนางอายุซึ่งเป็นบิดามารดาของบุคคลทั้งสองจะมีสิทธิในมรดกอย่างไร

ตอบ นายนิติ ทำนินัยกรรมเมื่ออายุเกินกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์แล้ว พินัยกรรมจึงสมบูรณ์ ทรัพย์มรดกของนายนิติ จึงตกได้แก่นายบรรลุแต่ผู้เดียวตามที่ระบุไว้ในพินัยกรรม ส่วนพินัยกรรมที่เด็กชายภาวะทำขึ้นนั้น เป็นอันเสียเปล่า เพราะได้ทำขึ้นในขณะที่อายุยังไม่ครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ เมื่อเป็นดังนั้น มรดกของเด็กชายภาวะจึงได้แก่ทายาทโดยชอบธรรมคือได้แก่นายบรรลุและนางอายุ ซึ่งเป็นบิดามารดา

ถาม นอกจากกฎหมายจะห้ามไม่ให้ผู้อื่นที่อายุยังไม่ครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ทำพินัยกรรมแล้วกฎหมายได้ห้ามไม่ให้บุคคลประเภทใดทำพินัยกรรมอีกบ้าง

ตอบ ผู้ที่จะทำพินัยกรรมไม่ได้อีกประเภทหนึ่ง ได้แก่บุคคลผู้ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

สำหรับบุคคลที่ถูกอ้างว่าเป็นคนวิกลจริต แต่ศาลยังไม่ได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถทำพินัยกรรมขึ้น พินัยกรรมนั้นเป็นอันใช้ได้ จะเสียเปล่าก็ต่อเมื่อพิสูจน์ได้ว่าเวลาทำพินัย–กรรม ผู้ทำกำลังวิกลจริตอยู่

ถาม ถ้าผู้เยาว์ที่อายุยังไม่ครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ หรือบุคคลผู้ที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ไม่สามารถทำพินัยกรรมได้แล้ว บิดามารดาของผู้เยาว์ หรือผู้ปกครองของผู้เยาว์ หรือผู้อนุบาลของคนไร้ความสามารถ จะทำพินัยกรรมแทนบุคคลทั้งสองประเภทนี้ได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ เพราะการทำพินัยกรรมเป็นกิจการเฉพาะตัวโดยแท้ จึงทำแทนกันไม่ได้ เพราะฉะนั้น ถ้าบุคคลสองประเภทนี้ถึงแก่ความตาย ทรัพย์มรดกย่อมตกทอดไปยังทายาทโดยธรรม

ถาม บุคคลที่จะเป็นพยานในพินัยกรรม และผู้เขียน จะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

ตอบ จะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑. ต้องบรรลุนิติภาวะแล้ว

๒. ต้องไม่เป็นคนวิกลจริต หรือบุคคลผู้ซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

๓. ต้องไม่เป็นบุคคลหูหนวก เป็นใบ้ หรือจักษุบอดทั้งสองข้าง

ถาม นายเขียน เป็นพยานในพินัยกรรมซึ่งนายรวยได้ทำขึ้น ข้อความในพินัยกรรมตอนหนึ่งระบุยกทรัพย์มรดกหนึ่งแสนบาทให้กับนายเขียน และภริยาของนายเขียนโดยให้ได้ส่วนแบ่งคนละห้าหมื่นบาท ต่อมานายรวยถึงแก่ความตายดังนี้ นายเขียนและภริยาจะมีสิทธิได้รับมรดกจำนวนดังกล่าวนี้ หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ เพราะกฎหมายห้ามไม่ให้พยานในพินัยกรรม หรือคู่สมรส ผู้เขียนพินัยกรรมหรือคู่สมรสเป็นผู้รับทรัพย์ในพินัยกรรม เพราะฉะนั้นนายเขียนและภริยาจึงไม่มีสิทธิในเงินหนึ่งแสนบาทนั้น และเงินจำนวนนี้ย่อมกลับไปได้แก่ทายาทโดยธรรมของนายรวย *(ถ้ามี)* ต่อไป

ถาม นายชราอายุ ๘๐ ปี ถูกนายหนุ่ม และนางสาว สามีภริยาใช้อาวุธและกำลังกายข่มขู่นายชราให้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์มรดกทั้งหมดให้แก่ตน ซึ่งนายชราจำต้องกระทำตามเพราะไม่สามารถขัดขืนได้ ต่อมาอีก ๒ ปี นายชราถึงแก่ความตายดังนี้ นายหนุ่มกับนางสาว จะมีทางได้รับทรัพย์ตามพินัยกรรมของนายชราหรือไม่

ตอบ ถึงแม้ว่าพินัยกรรมที่นายชราทำขึ้น เพราะถูกนายหนุ่มกับนางสาวข่มขู่ก็จริง แต่เนื่องจากนายชราได้มีชีวิตอยู่ต่อมาเกินกว่าหนึ่งปี นับแต่นายชราพ้นจากการข่มขู่แล้ว โดยไม่ได้หาทางแก้ไขแต่ประการใด นายหนุ่มและนางสาวย่อมมีสิทธิ์เป็นผู้รับพินัยกรรมของนายชราอย่างสมบูรณ์

สำหรับเรื่องเช่นนี้ ถ้านายชรามีชีวิตอยู่ภายหลังจากการถูกข่มขู่ และไม่ต้องการให้นายหนุ่มและนางสาวได้รับทรัพย์มรดกของตน ก็อาจทำได้ง่าย ๆ โดยการทำพินัยกรรมขึ้นใหม่อีกฉบับหนึ่ง โดยระบุไว้ในพินัยกรรมฉบับหลังนี้ให้มีผลเป็นการยกเลิกเพิกถอนพินัยกรรมฉบับก่อนที่ได้ทำขึ้นเพราะถูกข่มขู่นั้น ซึ่งจะมีผลทำให้นายหนุ่มกับนางสาว ไม่มีทางได้รับทรัพย์มรดกของตน

อนึ่ง ถ้าสมมติว่านายชราได้ถึงแก่ความตายภายในไม่เกินหนึ่งปี นับจากวันที่ถูกข่มขู่ บุคคลผู้มีส่วนได้เสียคนใดคนหนึ่ง เช่นทายาทโดยธรรมของนายชราจะร้องขอ**ให้ศาลสั่งเพิกถอนพินัยกรรมที่ทำขึ้น เพราะเหตุข่มขู่ก็ได้**

ขออภัย

เนื่องจากเกิดการผิดพลาดในวารสารไทยเล่มที่ ๒๒ เดือนเมษายน–มิถุนายน ๒๕๒๕ ในหน้า ๘ คำประพันธ์ *"พฤษภกาสร..... ประดับไว้ในโลกา"* มาจาก กฤษฎาสอนน้องคำฉันท์ มิใช่ โคลงโลกนิติ ผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

สันติภาพที่เกาหลี

(ต่อจากหน้า ๓๑)

สันติภาพได้ สมาชิกต่างแสวงหาประโยชน์และอำนาจทางการเมือง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยนัก (ปฏิบัติ) ศาสนา

ที่ประชุม สรุปต้นเหตุแห่งความไม่มีสันติภาพ ซึ่งนักการเมืองทำกันขึ้นไว้ดังนี้

๑. การแสวงหาอำนาจทางอาวุธ

๒. การไม่ยอมรับรู้สิทธิมนุษยชน

๓. การแบ่งผิว (Apartheid) ในแอฟริกาใต้

๔. ความยากจนหิวโหยในประเทศด้อยพัฒนา

๕. การศึกษาในทางไม่ถูกต้อง

๖. การไม่เอาใจใส่สันติภาพของนักสื่อสารมวลชน

๗. การดูหมิ่นเหยียดหยามระหว่างคนต่างศาสนา

โดยทางกลับกัน ในทุกการประชุมทั้งระดับโลก และระดับทวีป ที่ประชุมจัดกลุ่ม (commission) แสวงหาทางแก้ไข และสรุปข้อตกลง แจ้งผลประชุมไปยังองค์การ Unesco และให้โฆษณาภายในประเทศของผู้แทน ซึ่งต่างก็คาดกันว่า รัฐบาลของตนคงรับรู้หรือควรรู้ แล้วสนับสนุนร่วมปฏิบัติเพื่อสันติภาพ ถ้ารัฐบาลนั้น ๆ รักสันติภาพและรักจะทำงาน

เรื่องทั้ง ๗ คือ สาเหตุทำลายสันติภาพ เป็นตัวปัจจัยให้เกิดความทุกข์ สาเหตุแต่ละตัว เกิดในที่ต่าง ๆ กัน แต่มีแรงดันกระทบไปตลอดโลก

ตัวอย่างที่มองเห็นอยู่ โซเวียตเข้าบีบคั้นอินโดจีน, การประหารในเมืองเขมรยังไม่สิ้น, ชายแดนไทยถูกละเมิดอยู่ไม่เว้นแต่ละวัน, ในตะวันออกกลาง การประหารระหว่างชาวคริสต์กับมุสลิม อิรัคกับอิหร่านยังสาดน้ำมันเข้าใส่กัน ยังมองไม่เห็นทางว่าจะเลิกกันได้, คนขาวกับคนดำ และการเหยียดหยามความเป็นมนุษยชน ในแอฟริกาใต้แผ่วงกว้างออกไปทุกวัน, สงครามย่อยในอเมริกาใต้กำลังขยายตัวเป็นสงครามใหญ่, ชมพูทวีป ที่เคยเป็นแผ่นดินสงบกำลังกลายเป็นแดนอาฆาตประหัตประหารกันระหว่างชาวสิกข์กับฮินดู, อาฟกานิสถานยังถูกโซเวียตยึดแผ่นดิน และฆ่าคนอยู่ตลอดเวลา ๖ ปี ไม่มีหยุด, การแข่งขันสร้างอาวุธมหาประลัยระหว่างสหรัฐกับโซเวียตยังคงดำเนินต่อไป มองไปทางไหน เห็นแต่ภัยพิบัติ และความอดอยากหิวโหย จะหาสันติภาพที่ไหนไม่ได้เลย

เกาหลีใต้ ผู้เป็นเจ้าภาพเชิญเราไปประชุมคราวนี้ ก็ต้องระวังตัวกลัวเกาหลีเหนือขุดอุโมงค์เข้ามายึดแผ่นดินอยู่ตลอดเวลา

หัวข้อการประชุมที่กำหนดว่า **"สะพานของสันติภาพในเอเชีย"** คราวนี้ จึงน่าจะเกิดขึ้นด้วยความคิดร่วมกัน ระหว่างนักศาสนาชาวเอเชียทั้งหลาย ว่าหากโลกส่วนอื่นหาสันติภาพไม่ได้ ก็ขอให้ชาวเอเชียมาร่วมทางกันเดินบนสะพานแห่งสันติภาพ ให้สมกับเอเชียเป็นแดนเกิดของศาสนา หรือเพื่อเตือนใจให้ชาวทวีปอื่น สำนึกได้ว่า ศาสนาของท่านทั้งหลายนั้น เกิดจากทวีปเอเชีย ท่านพากันลืมเสียแล้วหรือ?

(จะเปิดประชุมฉบับหน้า)

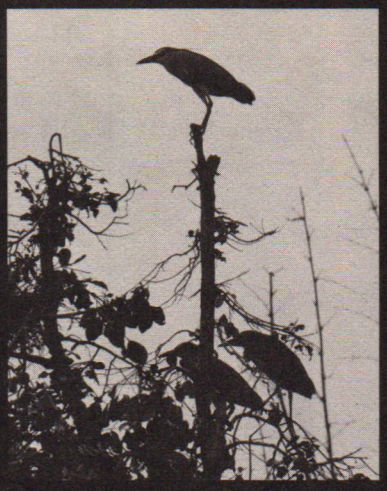

คืนรัง

วาณิช จรุงกิจอนันต์

บินหลา

อีกเรื่อแสงแห่งอรุณาอันอุ่นอบ
ยังมิจบชีวินเจ้าบินหลา
อีกราตรีซึ่งเพ็ญเด่นนภา
เจ้าบินหลาจะมิแล้งซึ่งแรงบิน

ขณะลมพัดโลดแรงโหดร้าย
กระหน่ำสายสาดสู่ไม่รู้สิ้น
กันดารดินย่อมยังมีธุลีดิน
กันดารแดนยังด่าวดิ้นด้วยดินดาน

การเดินหาวแห่งดาวดวงมิได้ดับ
แม้อาจอับอ่อนแสงแรงประสาน
เคยเสียงคูเข้มขลังจะกังวาน
เป็นตำนานแห่งนกซึ่งผกบิน

เมื่อหลบลมหลุบหลีกเจียนปีกขาด
ดื่มน้ำหยาดคราวละหยดบนโขดหิน
มิต่างหลากน้ำแรงจากแหล่งริน
อาจดื่มกินได้แม้นทดแทนกัน

มิมีคบค้างไพรในโขดขอน
ขอเพียงคอนไม้จับคราวคับขัน
เมื่อรุ่งมีลีลาแห่งตาวัน
ย่อมตราบนั้นชีวียังลีลา

สวัสดีบินหลา...กลับมาบ้าน
ค้างตำนานผกผินของบินหลา
เมื่อมีโลกย่ำยีเบียนบีฑา
เรารู้ว่าต้องมีโลกการโบกบิน

ดาว

ถ้าจะรักเป็นดาวในหาวห้อง
จงเรืองแสงฉายส่องในห้องหาว
ใครทุกหนอาจมิเห็นเราเป็นดาว
ใช่เรื่องร้อนปวดร้าวถ้าเราเป็น

ถ้าใจรักศักดิ์ศรีการมีแสง
ย่อมบางแห่งบางหนมีคนเห็น
ถึงเพ็ญลบดาวเลือนเมื่อเดือนเพ็ญ
ดาวคือดาวและจะเป็นอยู่เช่นนั้น

ต่อให้แรงแสงกล้าแห่งอาทิตย์
อันร้ายฤทธิ์ร้อนแสงแรงมหันต์
มิอาจเลือนดาวอับนับนิรันดร์
มิอาจเลือนดาวอันนิรันดร

ความเป็นดาวย่อมแสดงโดยแสงฉาย
มิใช่หมายเข้มกล้าหรือล้าอ่อน
แต่กล้าต้านต่อแสงอันแรงร้อน
กล้าส่องซ้อนสู้แรงแสงตะวัน

มิว่าอยู่ห้วงใดในหนหาว
โคจรดาวอย่าชะงักอย่าหักหัน
แม้นเรืองแสงแห่งห้อมขึ้นพร้อมกัน
อย่าได้หวั่นหวาดสลัวที่รัวราง

เหมือนนวลแสงสีขาวแห่งดาวฤกษ์
อาจมิเบิกฟ้าให้ไสวสว่าง
หากโคจรดาวเด่นคงเส้นทาง
ใครจะจางนวลแจรงของแสงดาว

วันนี้ไม่มีสายลม

หญ้าระเนนสงบนิ่งไม่ติงไหว
จึงไม้ไบเคยสบัดสงัดเหงา
เหมือนความหลังลับร่างไม่ค้างเงา
เรื่องเคยเล่าเก่าร้างไม่ค้างคา

ทิ้งตำนานขานคำซึ่งซ้ำโศก
หวังถึงโลกโลกที่จะดีกว่า
มีรอยเลือดหยาดย้ำหยดน้ำตา
ทั้งเปรอะหน้าและเปื้อนในดวงใจนั้น

แน่นอนความผิดพลาดทิ้งบาดแผล
ขอเพียงแต่อย่าดับไฟความใฝ่ฝัน

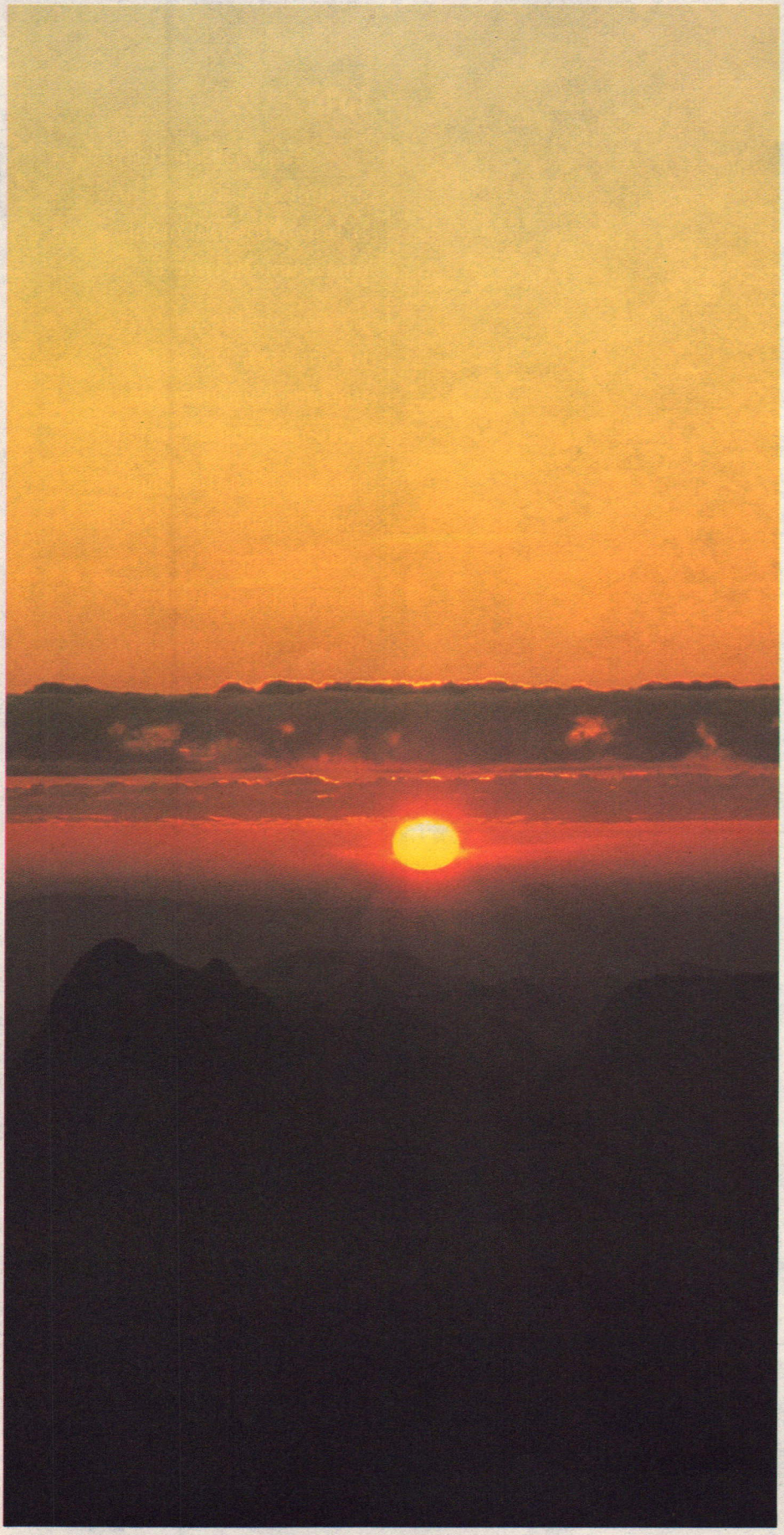

มีจารึกรอยแค่แผลฉกรรจ์
แผลสักพันก็มิหมายว่าพ่ายแพ้

แม้รอยยิ้มแย้มหวังนั้นยังอยู่
ใครก็รู้กาลเวลารักษาแผล
ฤดูกาลผ่านเวียนวันเปลี่ยนแปร
ความเที่ยงแท้แห่งดวงเทียนอย่าเปลี่ยนไป

เป็นเทียนดวงเดียวงามในยามดึก
กัดเนื้อลึกปวดร้าวทุกคราวไห้
มีน้ำตาเทียนหลั่งลงครั้งไร
ย่อมแสงไฟฝ้าฟางสว่างเรือง

ยังมีความมืดดำอำมหิต
ถ้วนทุกทิศรันทดไม่ปลดเปลื้อง
เมื่อมืดม่านมลคลุมทุกมุมเมือง
ย่อมมิเปลืองสูญเปล่าการเผาตน

เหมือนหมึกราดแหล่งหล้าเมื่อฟ้าเปลี่ยว
เพียงจุดเดียวดวงดาวในหาวหน
ย่อมจะมีความหมายจับใจคน
คือเพื่อนค้นดงดำประจำใจ

เป็นฉะนั้นวันนี้แม้นดีกว่า
ใครจะมาหมายมั่นถึงวันใหม่
แต่จะดุ่มดงค้นไปหนใด
เมื่อมองฟ้าหาไฟแล้วไม่มี

ถ้าเดินได้คนเดียวไม่เปลี่ยวเปล่า
ลืมรอยเท้าก้าวไปได้ทุกที่
แต่ใครทอดร่างพาดปฐพี
รับการเหยียบการขยี้ทุกที่ทาง

ในโลกดิบมืดดำใครต่ำใต้
ใครเหยียบใครใครจะกล้าเข้ามาขวาง
คนถือเทียนเหียนกลับดับเทียนวาง
ความอ้างว้างมืดดับเกิดกับใคร

แม้นมิมีลมรินในถิ่นฐาน
ใครจะขานต่อคำเสียงร่ำไห้
ไฉนเลยใครเล่าจะเข้าใจ
ถ้าหากไร้ลมวอนมาว่อนวน

มิได้หมายลมพายุกล้าพัด
ขอเพียงใบไม้สบัดอีกสักหน
ในซอกหลืบเร้นลับยามอับจน
เย็นลมวนหัวใจหวังจะมี

ใบไม้

ระริกเสียงสำเนียงใสใบไม้ร่วง
กระทบท่วงทำนองนทีระรี่ไหล
ใบไม้น้อยมิอาจนิ่งเมื่อทิ้งใบ
เริ่มตำนานต่อในกระแสน้ำ

จากขุนเขาเหย้าของละอองรุ้ง
หลังคามุงแสงดาวทุกคราวค่ำ
มาสู่ไฟแสงจันทร์และควันดำ
อันขุ่นคล้ำคราบข่าวของคาวเมือง

จากมืดมุมไม้แมกในแปลกป่า
มาเป็นหนึ่งแปลกหน้าอยู่ต่อเนื่อง
ไม่มีชีวิตเก่าใครเปล่าเปลือง
เรื่องต่อเรื่องซ้อนซับไว้รับรู้

กายเป็นเรือนดิ้นรนไปหนไหน
ใจคือใจทุกหนดิ้นรนอยู่
ใบไม้ร่วงเรือนร้าวลงพราวพรู
ยังใจสู้อยู่ในทุกใบไม้

พิสูจน์สู้สัจจธรรมว่าทุกข์ทับ
ไม่มีการแตกดับหรือแพ้พ่าย
ในนวลแขแสงขาวของดาวราย
หรือนวลนีออนพรายก็เพียงกัน

แม้นหัวใจจริงจังนั้นยังอยู่
ย่อมจะมีศัตรูอยู่ที่นั่น
ที่ซึ่งอ่อนอับแรงแสงตะวัน
อยุติธรรมลงทัณฑ์อยู่ทุกข์ทบ

ถึงปร่าปวดเจ็บแปลบเพราะแปลกเปิ่น
หากทางเดินมีอยู่ไม่รู้จบ
ไม่ท้อแท้วิปโยคลงโศกซบ
ย่อมจะพบพานถิ่นและชินทาง

ใบไม้ร่วงสรงสนานธารน้ำไหล
เคยร่วงแล้วหลายใบในป่ากว้าง
บ้างเน่าเปื่อยเปล่าร่อยลอยเคว้งคว้าง
แต่มีบ้างสร้างตำนานในธารน้ำ

เจ้าพระยา

โลมราวไม้รายเมฆวิเวกหวิว
โรยเป็นริ้วไหลเซาะผ่านเกาะแก่ง
ทุกโค้งธารผ่านพบกระทบแทง
เรี่ยวน้ำแรงลงทาบที่ราบลาน

สวยกระแสแห่งมหาชลาศัย
อวลละมุนดอกไม้จากหมอกม่าน
ทุกเคี้ยวหนึ่งสายน้ำมีตำนาน
ทุกคำขานคำคงทุกโค้งเคี้ยว

นามเจ้าพระยาเย็นทุกหย่อมย่าน
สรงสนานไร่นาจากป่าเปลี่ยว
ทุกเกลียวเนินนิ่มนวลเมื่อม้วนเกลียว
ขับทุ่งข้าวเข้มเขียวทุกทุกครั้ง

สะอาดด้วยปีเดือนการเลื่อนไหล
ทุกคราวใครเปียกเปรมจึงเอมหวัง
เท่าที่ล่องวารีมีกำลัง
ย่อมจะยังชีวิตอยู่แก่ผู้คน

เคยลิ้มเลือดเลอะละลายมาหลายครั้ง
เลียบสองฝั่งความตายมาหลายหน
น้อมนอบใช่นอบน้อมยอมจำนน
ยังดิ้นรนหลากไหลไปนิรันดร์

ผ่านเขาไฟควันฟุ้งสู่ทุ่งราบ
โศกกำสรดซึ้งกำซาบกับภาพฝัน
เจ้าพระยาไหลเย็นเป็นฉะนั้น
เช่นกัน เช่นเรา เจ้าพระยา

สายไป หรือเปล่า?

"นิรนาม"

ดุรงค์ เป็นชายหนุ่มที่ชอบเล่นสนุก แต่เรื่องสนุกของเขามักจะเกี่ยวกับการอยากเห็นคนอื่นเดือดร้อน เช่น แกล้งรื้อข้าวของในห้องของเพื่อนให้กระจุยกระจาย คล้ายถูกโจรภรรม แต่ก็มิได้มีอะไรหาย บางครั้งในเวลากลางคืนในตอนที่มีแสงไฟไม่สว่างนัก ดุรงค์จะหาเศษผ้าดำ ๆ ยาว ๆ มีเส้นด้ายผูกติดอยู่ แล้วนำเส้นด้ายนั้นไปผูกติดกับปลายไม้เล็ก ๆ แอบซ่อนอยู่ข้างกำแพง หรือบนต้นไม้ เมื่อมีคนเดินผ่านไปมา เขาก็จะลากเศษผ้ายาว ๆ นั้นให้เคลื่อนไหวโดยเบนปลายไม้ไปข้างหน้าคนเดินจะรู้สึกเหมือนว่างูกำลังจะเลื้อยเข้ามาใกล้ จะเอะอะโวยวาย ส่งเสียงร้องแทบสิ้นสติ แต่ในขณะเดียวกันดุรงค์ก็ขบขันและกลั้นหัวเราะอยู่คนเดียว

บางครั้งความชอบสนุกของดุรงค์ก็เกินขนาดไปถึงกับก่อให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวายโกลาหล เช่น ในขณะที่เพื่อนนักเรียนถอดรองเท้าเพื่อเข้าไปสู่สถานที่อันควรถอดรองเท้า ดุรงค์ก็แสร้งอยู่รั้งท้าย แล้วสับคู่รองเท้าของเพื่อน ๆ นำไปไว้ห่าง ๆ ปนเปกันจนไม่รู้ว่าของใครเป็นของใคร ดุรงค์เห็นเป็นการสนุก และปกปิดมิให้ใครได้ทราบความคิดชั่ว ๆ นี้ ของตนเลย

วันหนึ่งดุรงค์ตื่นแต่ตอนดึก ถือเสียมและใบตองออกไปนอกบ้านพยายามขุดดินข้างถนนที่คนเดินทางไปมาให้ลึกประมาณฟุตเศษ แล้วก็กลบเกลื่อนร่องรอยที่ตนทำไว้ เอาใบตองปิดปากหลุม เพื่อพรางตาผู้เดินผ่านไปมาแล้วก็รีบกลับเข้าบ้าน ทำเป็นนอนหลับตามปกติเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น

ดุรงค์เป็นเด็กดีในสายตาของพ่อแม่ ตอนกลางคืนดุรงค์บ่นอยากรับประทานโจ๊กหมู ซึ่งอยู่ตรงสี่แยกไกลออกไป คุณแม่ซึ่งมีเมตตาต่อดุรงค์เป็นพิเศษ จึงรีบตื่นแต่เช้าถือปิ่นโตออกนอกบ้านไปเพื่อจะซื้อโจ๊กหมูให้ลูกรัก

ขณะที่ดุรงค์นอนหลับนั้น ก็ได้ยินเสียงเอะอะกันในบ้าน จนต้องตื่นออกมาด้วยความตกใจ

เอ๊ะนั่นเขาช่วยกันอุ้มคุณแม่เข้ามาทำไมกัน! คุณแม่เป็นอะไรไป? คุณแม่ขาหักเพราะตกหลุม ซึ่งไม่ทราบว่าใครขุดไว้! ดุรงค์รีบเข้าไปหาแม่ กอดแม่แล้วก็ร้องไห้ ดุรงค์ไม่กล้าบอกว่า คุณแม่ขาหักเพราะดุรงค์เอง

คุณแม่ถูกส่งตัวไปอยู่โรงพยาบาล ดุรงค์เสียใจมาก เพราะเขาไม่เคยนึกเลยว่า ตัวเขาเองจะเป็นต้นเหตุแห่งความเสียหายอย่างร้ายแรงขนาดนี้ เมื่อไม่รู้จะทำอย่างไรดี ก็ได้แต่นั่งน้ำตาไหลอยู่ข้างเครื่องรับวิทยุ

เช้าวันนั้นเป็นวันพระ เมื่อหมดรายการข่าวแล้วก็ถึงภาคบทความ โดยไม่ได้ตั้งใจจะฟังเลย แต่ดุรงค์ก็ได้ยินเสียงท่านผู้พูดซึ่งเป็นอนุศาสนาจารย์ กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า

"...คนที่ชอบก่อความเดือดร้อน หรือเบียดเบียนคนอื่นนั้น ถ้าเขาสมมติตนเป็นผู้ถูกรังแก เป็นผู้กำลังถูกข่มเหงเบียดเบียนแล้ว บางทีเขาก็จะเห็นอกเห็นใจคนอื่นมากขึ้น...

"มีชายคนหนึ่ง ขึ้นต้นตาลถูกมดแดงกัด นึกเคืองขึ้นมาจึงจุดไฟเผาใบตาลแห้งเพื่อให้ไหม้รังมดแดงนั้น แต่เขาลืมไปว่าใบตาลนั้นอยู่ต่ำกว่าที่ตรงที่ตนนั่งอยู่ และไฟจะลุกขึ้นมาห่วมตัวเขาด้วย แต่เมื่อจุดไฟแล้ว ก็ไม่รู้จะแก้อย่างไร เผอิญคนที่อยู่ข้างล่างเห็นเหตุการณ์ และช่วยตะโกนให้รีบตัดทางตาลสดซึ่งมีใบติดอยู่ แล้วรีบโดดลงมาโดยใช้ทางตาลนั้นช่วยต้านทานน้ำหนัก เป็นอันว่าเขารอดจากการถูกไฟครอกตายทั้งเป็น แต่ก็ต้องเข้าเฝือกอยู่เกือบเดือนเพราะขาหัก..."

"การให้ความสุขแก่คนอื่น ดีกว่าให้ความทุกข์แน่ คนที่กลัวเคราะห์ร้ายและโชคร้าย จงเร่งแก้เคราะห์ร้ายโชคร้ายเสียด้วยวิธีหาทางบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นเสียแต่บัดนี้ เรื่องร้าย ๆ ในชีวิตของท่านก็จะหมดไป..."

ดุรงค์ยิ้มอย่างมีความหมาย เขาไปกราบพระในห้องบูชาของคุณพ่อ แล้วพูดในใจกับพระว่า ต่อไปนี้ลูกจะไม่ทำให้ใครเดือดร้อนอีกแล้ว ลูกจะให้ความสุขแก่ทุกคน เพื่อจะได้ไม่มีเคราะห์ร้ายในชีวิตของลูกอีก

ฉันภูมิใจที่เป็นคนไทย

กมลลักษณ์ เทียมไธสง

ด.ญ.กมลลักษณ์ เทียมไธสง

เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๓ ที่โรงพยาบาลมุกดาหาร จ.มุกดาหาร เป็นบุตรคนโตในจำนวนบุตร ๒ คน ของ ร.ต.ไพรัตน์ และนางประนอม เทียมไธสง

ประวัติการศึกษา

– เข้ารับการศึกษาในชั้นอนุบาลที่โรงเรียน ชุมชนดอนตาล จนถึงชั้นประถมปีที่ ๖

– ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนดอนตาลวิทยา อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ขณะที่ส่งเรียงความเข้าประกวดกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรียงความชนะการประกวด รางวัลที่ ๓ ประเภทระดับประถมศึกษา ของคณะอนุกรรมการจัดทำวารสารไทย สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ฉันคิดว่าคนไทยทุกคนคงจะมีความภูมิใจที่ได้เกิดมาในแผ่นดินไทย อันกว้างใหญ่ไพศาล ที่มีแต่ความสมบูรณ์พูนสุข และมีอะไรที่ดี ๆ อีกหลายสิ่งหลายอย่าง แต่พวกเขาไม่มีโอกาสจะกล่าวคำนี้ออกมา พวกเขารักและหวงแหนชาติไทย ฉันรู้และคิดว่าหลายคนก็คงจะรู้ ฉันจึงอยากเป็นตัวแทนพวกเขากล่าวประโยคนี้ออกมา เหตุผลฉันที่กล่าวออกมาคงไม่ตรงกับความคิดของทุกคน แต่ก็คงมีส่วนบ้าง

"ไทย" เมื่อฉันได้ยินคำนี้ ฉันรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย เหมือนเวลาที่อยู่ในอ้อมกอดของคุณแม่ที่มีทั้งความรักและความเมตตาให้ ตั้งแต่ฉันจำความไม่ได้ ไม่รู้จักความหมายของคำว่า **"ไทย"** จนกระทั่งโตรู้จักความหมายของคำว่า **"ไทย"** เมื่อได้ยิน ได้พบ ได้เห็น ก็ยิ่งรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นยิ่งขึ้น **"ไทย"** ที่หมายความว่า **เป็นไท** เป็นอิสระในตัวเองไม่ขึ้นแก่ใคร ท่านเป็นใครนะที่ช่างคิดตั้งชื่อได้เหมาะสมกับประเทศเราเหลือเกิน คำสั้น ๆ แต่มีความหมายลึกซึ้งกินใจ ให้ความรู้สึกแก่ผู้ได้ฟังได้พบเห็นยิ่งนัก จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ แลพงศาวดารต่าง ๆ ตลอดทั้งโครงกระดูก ซากเครื่องปั้นดินเผาที่ค้นพบตามสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้นว่า ที่บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี และอีกหลายแห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้สันนิษฐานได้ว่า ประเทศไทยเราเป็นถิ่นกำเนิดของมนุษย์โลก เป็นประเทศ

อนุสาวรีย์ท้าวเทพกษัตรี และท้าวศรีสุนทร ประดิษฐาน ณ อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี ประดิษฐาน ณ บริเวณด้านหลังประตูเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ที่เจริญรุ่งเรืองมาแต่อดีตสมัยดึกดำบรรพ์ จากสมัยดึกดำบรรพ์ก็มาสู่สมัยประวัติศาสตร์ เริ่มตั้งแต่สมัยสุโขทัยที่มีการต่อสู้รวบรวมอำนาจขึ้นเป็นแห่งแรกของไทย เรื่อยมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งรวมเวลาแห่งความเป็นเอกราชกว่า ๒๐๐ ปีมาแล้ว ประเทศไทยสามารถดำรงเอกราชมาได้ เพราะความเสียสละของบรรพบุรุษเราที่ยอมเสียสละชีวิตปกป้องประเทศชาติด้วยความเข้มแข็งและอดทน กว่าจะมาเป็นไทยไว้ได้จนทุกวันนี้ ต้องต่อสู้กับศัตรูที่มารุกรานมากมายที่หวังครอบครองประเทศของเรา ไม่ว่าจะเป็นประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศทางตะวันตก ในกรณีประเทศเพื่อนบ้าน บรรพบุรุษต้องต่อสู้ทำสงครามกันตลอดเวลา จึงทำให้เรามีวีรบุรุษ และวีรสตรีมากมายหลายท่าน เป็นต้นว่า ชาวบ้านบางระจัน กลุ่มบรรพบุรุษที่มีความเสียสละ อดทน และรักชาติ ที่สำคัญยิ่งก็คือมีความสามัคคี ชาวบ้านบางระจันเป็นตัวอย่างอันดีเกี่ยวกับเรื่องนี้ แล้ววีรสตรีละก็มีอีกมากมาย อาทิเช่น ท้าวเทพกษัตรี ท้าวศรีสุนทร ท้าวสุรนารี ผู้หญิงไทยเป็นคนที่กล้าหาญ และเข้มแข็ง ในขณะเดียวกันก็แฝงไว้ด้วยความสุภาพอ่อนหวานนุ่มนวล มีความเสียสละและรักชาติไม่แพ้ผู้ชาย สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ตกทอดมาจนถึงลูกหลาน ฉันโชคดีที่เกิดมาเป็นหญิงไทย ฉันเคยได้ยินเสมอว่า

"หญิงไทยสวยน่ารัก อ่อนหวาน การบ้านการเรือนก็เก่งสมเป็นกุลสตรี ในขณะเดียวกันก็มีความเข้มแข็ง และกล้าหาญอยู่ด้วย"

ฉันจึงภูมิใจเพราะฉันก็เป็นหญิงไทยคนหนึ่ง หญิงไทยส่วนมากจะสวย เป็นที่ประทับใจแก่ผู้ได้พบเห็นยิ่งนัก ส่วนชายไทยก็เป็นคนกล้าหาญ แข็งแรง เข้มแข็งเก่งในเชิงรบเพื่อช่วยชาติบ้านเมืองยามมีศึกสงคราม ในขณะเดียวกันก็แฝงไว้ด้วยความสุภาพอ่อนโยนตามแบบฉบับคนไทยทั้งหญิงไทยและชายไทย จึงสมดังคำกล่าวที่ว่า *อ่อนน้อม แต่ไม่ใช่อ่อนแอ แข็งแรง แต่ไม่ใช่แข็งกระด้าง* ส่วนทางด้านประเทศตะวันตก ประเทศไทยก็ไม่เคยตกเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตกเลย จะเห็นได้ว่าประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทุกประเทศยกเว้นประเทศไทยตกเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตกทั้งนั้น จึงทำให้ประเทศเพื่อนบ้านของเรารับเอาอารยธรรมของชาติตะวันตกไว้ เพราะเคยเป็นเมืองขึ้นมาก่อน ส่วนชาติไทยก็ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ไทยเป็นแบบฉบับของเราไม่ว่า ภาษา ตัวหนังสือ วัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ และที่มีส่วนช่วยในการดำรงเอกราช และเอกลักษณ์ไทยมาได้จนทุกวันนี้คือ พระมหากษัตริย์ พระองค์เป็นบุคคลผู้ปกครองประเทศ ในสมัยก่อนประเทศไทยมีการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช ที่พระมหากษัตริย์มีอำนาจสูงสุดแต่เพียงพระองค์เดียว แต่ก็ไม่เคยปรากฏในประวัติศาสตร์เลยว่าพระมหากษัตริย์ ทรงใช้อำนาจเกินขอบเขตจนกระทั่งทำให้ประชาชนต้องเดือดร้อน ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช มีการ

ปกครองแบบพ่อปกครองลูก ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนที่เดือดร้อนมีการเข้าไปร้องทุกข์ต่อพระมหากษัตริย์ พระองค์ก็ทรงช่วยเหลือ ซึ่งเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาจนทุกวันนี้ พวกเราทุกคนโชคดีที่เกิดมาในแผ่นดินที่มีพระมหากษัตริย์ ทรงมีเมตตา และมีความสามารถรักษาเอกราชมาได้ นอกจากจะมีความสามารถในด้านการรบแล้ว ยังมีความสามารถในด้านอื่น ๆ ไม่ว่าด้านกวีนิพนธ์ ด้านพัฒนาประเทศ และในด้านอื่น ๆ เช่น ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้ทรงให้มีการเลิกทาส ซึ่งในประเทศอื่น ๆ ต้องมีการสงครามเสียเลือดเสียเนื้อ แต่ประเทศไทยกลับเป็นไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อย ด้วยความสามารถของพระองค์และใจเมตตาของชาวไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน ประเทศเราก็เปลี่ยนจากการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แต่ก็ยังมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุขอยู่เหมือนเดิม พระมหากษัตริย์และสมเด็จพระราชินีนาถตลอดจนวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ในปัจจุบันทรงมีเมตตาต่อปวงชนชาวไทย พระองค์ทรงห่วงใยราษฎรดุจพ่อแม่ที่ห่วงลูกเสด็จไปทรงเยี่ยมเยียนประชาชนทุกแห่งทุกหน แม้จะยากลำบากพระองค์ก็ไม่เคยย่อท้อ ไม่ว่าจะขึ้นเขาลงห้วย ฉันดีใจทุกครั้งที่ได้ข่าวว่าจะเสด็จมาเยี่ยม ฉันจะไปรอรับเสด็จตั้งแต่เช้า เพื่อจะได้เห็นพระองค์อย่างใกล้ชิด ท่านไม่เคยถือตัว สนทนาปราศรัยไต่ถามทุกข์สุขของประชาชนอย่างใกล้ชิด เป็นภาพที่ประทับใจฉันมาก และคงจะประทับใจคนอีกหลายคน ฉันไม่เคยเห็นประมุขของประเทศใดในโลกจะทำเหมือนพระองค์เลย ความมีเมตตาของพระองค์เป็นที่สรรเสริญไปทั่วโลก ไปประเทศใดถ้ารู้เป็นคนไทยพวกเขาก็มักจะให้ความสนใจไต่ถาม และคำถามที่พวกเขาขาดไม่ได้คือจะถามเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และพระราชินี ตลอดจนวงศานุวงศ์

อนุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ประดิษฐาน ณ จังหวัดสุโขทัย

"ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช.....มีการปกครองแบบพ่อปกครองลูก.... ซึ่งเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาจนทุกวันนี้"

ฉันก็พลอยปลาบปลื้มไปกับพระองค์ด้วย และดีใจที่ได้เป็นเสมือนลูกของท่าน ในขณะที่เราจะเห็นได้ว่า ประเทศเพื่อนบ้านของเราเกือบทุกประเทศ ได้เปลี่ยนระบอบการปกครองจากประชาธิปไตยไปเป็นระบอบคอมมิวนิสต์ ซึ่งเป็นการปกครองที่เห็นแก่ตัวของบุคคลกลุ่มหนึ่ง อำนาจสิทธิขาดอยู่ที่พวกเขาสั่งทำอะไรต้องทำตาม ไม่มีอิสระเสรี ทำให้บ้านเมืองระส่ำระสาย ฉันรู้สึกเศร้าสลดใจเมื่อเห็นข่าวในทีวี ประเทศเพื่อนบ้านทางชายแดนกัมพูชา ต้องอพยพหอบลูกจูงหลานหนีสงครามมาอาศัยประเทศไทย พวกเราก็ต้อนรับด้วยความสงสารและเห็นใจ ประเทศของพวกเขาไม่มีความมั่นคง ขาดความสามัคคี เวลาเกิดสงครามก็หนีมาหวังพึ่งประเทศอื่น บ้างก็รอดบ้างก็ไม่รอดต้องดิ้นรนกระเสือกกระสน เหมือนปลาที่ขาดน้ำต้องกระเสือกกระสนไปหาที่มีน้ำจะรอดหรือเปล่ายังไม่รู้ ชีวิตอยู่ไปวัน ๆ อย่างสิ้นหวัง ที่อยู่อาศัยก็ขอเพียงหลบแดดหลบฝนก็ดีแล้วในความคิดของคนที่ไม่มีแผ่นดินอยู่อย่างพวกเขา

อาหารการกินยิ่งไม่ต้องพูดถึงขอให้อิ่มท้องพอประทังความหิวไม่ว่าอะไรพวกเขากินได้ทั้งนั้น ผิดกับประเทศเรา **ในน้ำมีปลาในนามีข้าว พืชพันธุ์ธัญญาหารอุดมสมบูรณ์** ไม่ว่าจะเป็นข้าว อาหารพวกเราก็มีพอกินบางครั้งก็เหลือยังมีพอส่งไปขายต่างประเทศได้ ทรัพยากรธรรมชาติก็มีอุดมสมบูรณ์มีทั้งไม้สักและไม้ต่าง ๆ อีกมากมาย ผลไม้ก็มีตามฤดูกาลไม่เคยขาด ผลไม้ไทยจะมีรสอร่อยประทับใจผู้ได้ลิ้มรสยิ่งนักแร่ธาตุเราก็มีถึงจะไม่มากนักก็พอใช้ภายในประเทศ ฉันและคนไทยทุกคนโชคดีมากที่ไม่ต้องมีสภาพอดมื้อกินมื้อเหมือนพวกเขา พรุ่งนี้จะเป็นอย่างไรไม่รู้ไม่มีอนาคตไม่มีความหวัง ทางด้านภูมิอากาศประเทศไทยเราก็ตั้งอยู่ในภูมิอากาศที่พอเหมาะ ไม่ค่อยจะมีภัยธรรมชาติให้ระแวง เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด พายุหิมะ น้ำท่วม ถึงจะมีบ้างก็ไม่ถึงกับรุนแรงถึงขั้นเสียหายมากมาย พวกเรานอนตาหลับไม่ต้องคอยระแวงภัยใด ๆ นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอีกหลายแห่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น น้ำตกไทรโยค น้ำตกสาริกา น้ำตกหมวกเหล็ก เป็นต้น แล้ว**ยังมีหาดทราย** และเกาะที่สวยงามอีกมากมาย รวมทั้งเขาใหญ่ ภูหลวง เขาเขียว และยังมีอีกเยอะแยะไว้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจทั้งยังดึงดูดนักท่องเที่ยวอีกด้วย ย้อนหลังจากอดีตถึงปัจจุบันสิ่งที่งอกงามควบคู่มากับการเจริญรุ่งเรืองของประเทศคือศิลปวัฒนธรรม ประเทศเรามีศิลปะที่ดีงามในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าสถาปัตยกรรม เช่น วัด โบสถ์ วิหาร หรือแม้กระทั่งบ้านก็ยังตกแต่งประดิษฐ์ประดอยให้น่าอยู่ด้วยการแกะสลักวาดลวดลายต่าง ๆ เพื่อให้งดงาม ทางด้านภาพวาด การฟ้อนรำ การแสดงต่าง ๆ ที่เป็นของคนไทยเป็นลักษณะงานที่แสดงถึงลักษณะนิสัยใจคอของพวกเราที่มีความสุภาพอ่อนโยนงานที่ออกมาจึงมีความละเอียดอ่อน ปราณีต สวยงาม เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ยากที่

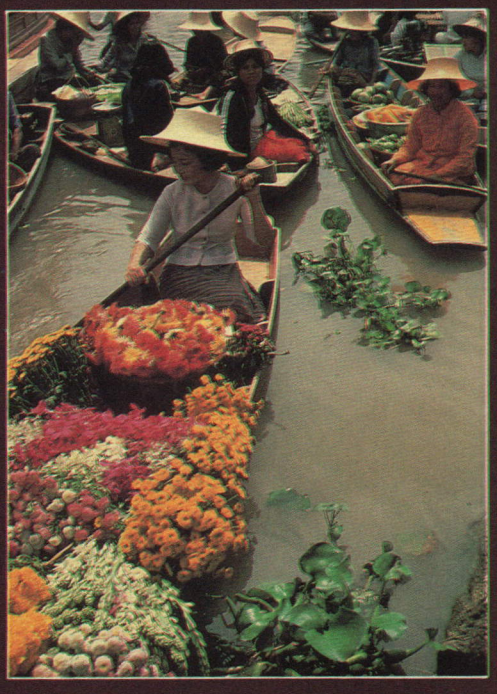

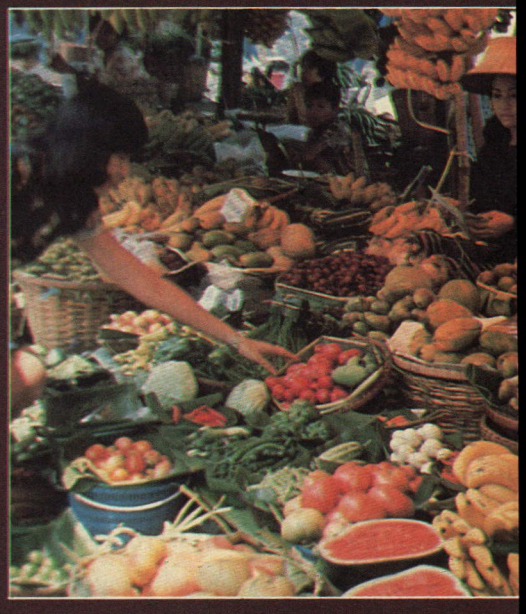

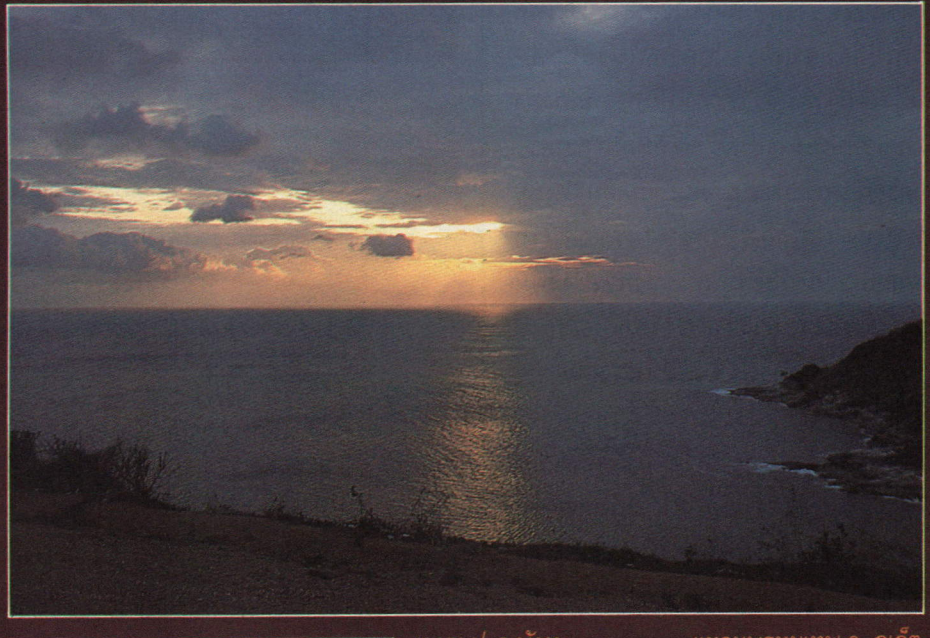

เขาตะปู จ.พังงา

แหลมพรหมเทพ จ. ภูเก็ต

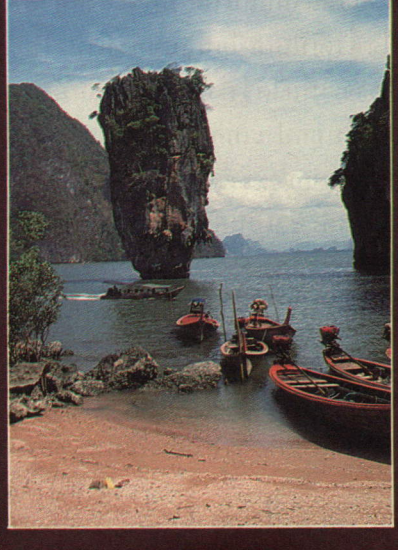

หาดในหาน จ.ภูเก็ต

กว๊านพะเยา จ.พะเยา

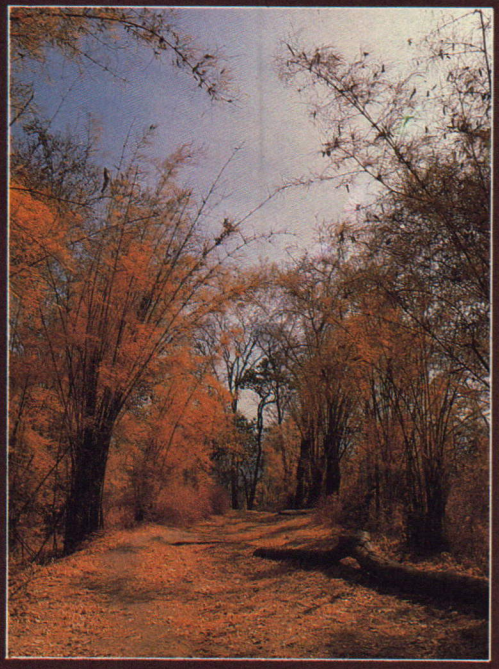

ภูกระดึง จ.เลย

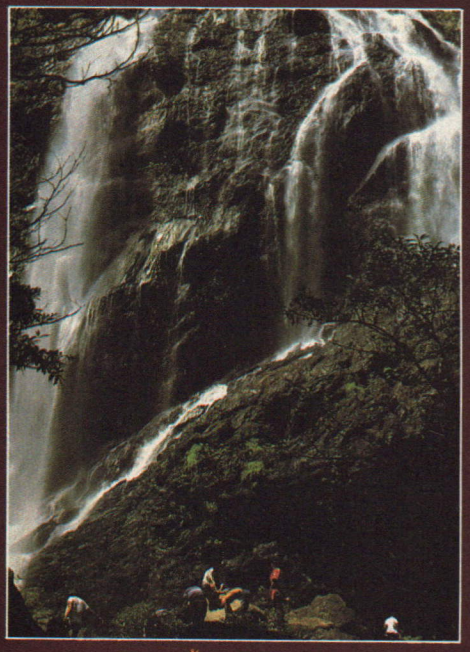

น้ำตกคลองลาน จ.กำแพงเพชร

ประเทศไทยเรามีพืชพันธุ์ธัญญาหารอุดมสมบูรณ์ ผลไม้มีตามฤดูกาลมิเคยขาด ทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอีกมากมายหลายแห่ง ในจังหวัดต่าง ๆ ทุกภาคทั่วประเทศ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และยังดึงดูดนักท่องเที่ยวอีกด้วย

ชาติใดจะลอกเลียนแบบได้ เพราะต้องใช้ความรู้สึกที่ละเอียดอ่อน อ่อนโยน จึงจะสามารถสร้างสรรค์งานศิลปะที่สวยงามเช่นนี้ได้ นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้ชื่อว่าเป็นเจ้าบทเจ้ากลอน คำพูดที่เราพูดออกมามักจะคล้องจองฟังแล้วสละสลวย คนไทยที่แต่งกลอนเพราะมีหลายคน แต่ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งกลอนที่นิยมเขียนคือ กลอนสุภาพ ได้แก่ สุนทรภู่ นอกจากกลอนก็ยังมี โคลง ฉันท์ กาพย์ ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเรา ส่วนวัฒนธรรมนั้นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นไทย สิ่งที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของพวกเรา ผู้ที่พบเห็นสามารถรู้ได้ทันทีว่าเป็นคนไทย คือ การไหว้ การกราบ แสดงถึงความเคารพ นอกจากนี้การดำเนินชีวิตก็เป็นไปด้วยความราบรื่น มีความสุข ทุกคนมีความเสมอภาคกัน ไม่ว่าคนจนคนรวย ไม่แบ่งชั้นวรรณะ มีอิสระเสรีภาพที่จะทำอะไรก็ได้ที่อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย แต่ประเทศเราก็ไม่ค่อยจะทำความเดือดร้อนให้แก่กันและกัน มีความรักเผื่อแผ่เพื่อนมนุษย์ทุกคนในโลก

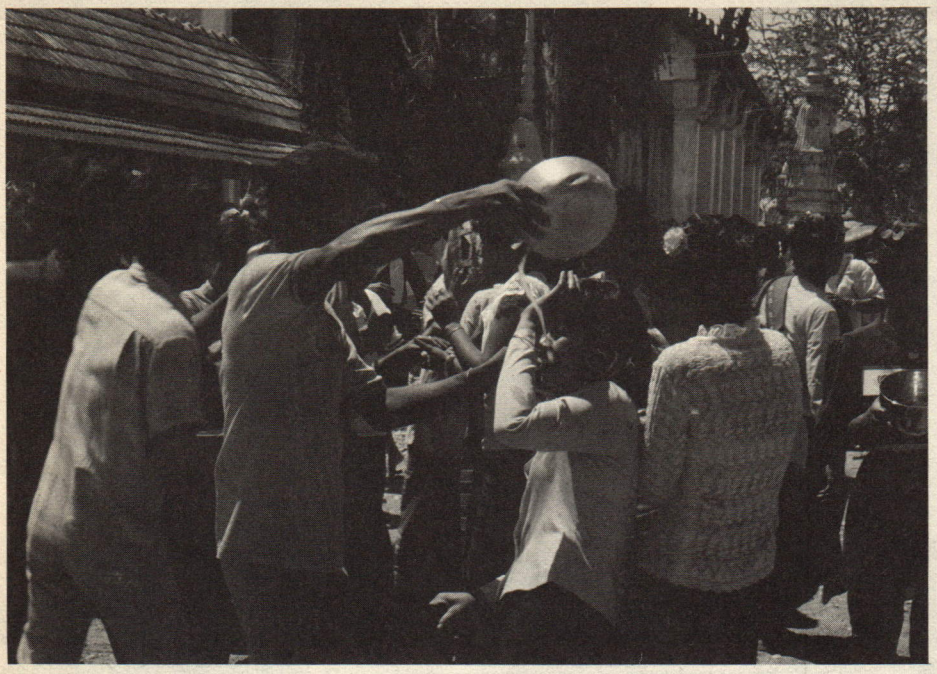

คนไทยดำเนินชีวิตควบคู่ไปกับวัฒนธรรมประเพณี มีการเข้าวัดฟังเทศน์ การต้อนรับผู้มาเยือน ด้วยรอยยิ้มที่เป็นมิตร ด้วยน้ำใจที่สะอาดบริสุทธิ์ เป็นที่ประทับใจแก่ผู้ได้พบเห็นจนได้รับฉายาว่า **"สยามเมืองยิ้ม"** เรายังมีประเพณีประจำชาติและประเพณีประจำภาคต่าง ๆ อีกมากมาย ทั้งวันสำคัญประจำชาติเราที่ชาติอื่นไม่มีเราก็มีอยู่หลายวัน เช่น วันสงกรานต์ เป็นวันที่สนุกสนานสดชื่น มีการสรงน้ำพระ มีการรดน้ำผู้ใหญ่ ๆ ก็ให้ศีลให้พรมีการเล่นสาดน้ำกันเป็นที่สนุกสนาน คนไทยทุกคนไม่ว่าจะอยู่ภาคไหน จังหวัดอะไร เราก็รักกัน เป็นเพื่อนกันได้เพราะคนไทยเป็นคนมีไมตรีแก่คนทั่วไป แม้แต่คนต่างชาติ ต่างภาษา เราก็ยังยินดีที่รู้จักยินดีเป็นมิตรกับมนุษย์ทุกคนทั่วโลก ถ้ามีบุคคลถามฉันว่า

"เธอเป็นคนไทยใช่ไหม"

"ใช่ค่ะ" นี่คือคำตอบที่ฉันจะตอบอย่างชัดเจน และหนักแน่น ฉันไม่อายเลยที่จะบอกให้คนทั้งโลกรู้ว่าฉันเป็นคนไทย กลับภูมิใจด้วยซ้ำที่ได้ตอบออกไปอย่างนั้น ฉันอยากจะให้คนไทยทุกคนมีความรู้สึกผูกพันอยู่กับประเทศเรา มีความ **"นิยมไทย"** ซึ่งขณะนี้คนไทยทุกคนก็กำลังหันมานิยมไทย ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความมีเอกลักษณ์ของความเป็นไทยอย่างแท้จริง เมื่อก่อนเราทุกคนก็รักและภูมิใจที่เป็นคนไทย แต่ไม่แสดงออก เรามาช่วยกันแสดงออกให้คนทั่วโลกรู้เถอะว่าเราเป็นไทย เป็นคนไทย เป็นสิ่งที่น่ายกย่อง และสรรเสริญที่สุด พี่น้องไทยที่รักทุกท่าน เรามาร่วมแรงร่วมใจกันรณรงค์ความเป็นเอกลักษณ์ของไทยกันเถิด เหมือนคำกล่าวที่ว่า

"ซื้อสินค้าไทย"
"ใช้ของไทย"
"รักเมืองไทย"
"อนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมไทย"
"ดำเนินชีวิตแบบไทย ๆ"
"เขียนหนังสือไทย เขียนเลขไทย"
"และที่สำคัญ ต้องมีจิตใจแบบไทย"

ทุกวันนี้ฉันเชื่อว่า ทุกคนคงกำลังหันหน้าเข้าหากัน มาเถอะพี่น้องไทยมาร่วมแรงร่วมใจกันคิด สร้าง และรักษาทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นแบบไทย ๆ ให้คงอยู่ในผืนแผ่นดินนี้ตลอดไปชั่วกาลนานจากสิ่งเหล่านี้แหละ ที่พี่น้องไทยที่รักทุกคนก็จะพูดได้อย่างเต็มภาคภูมิว่า

"ฉันภูมิใจที่เป็นคนไทย"

การส่งเสริมการลงทุนของไทย

(ต่อจากหน้า ๘๗)

ภายในประเทศ เพิ่มการจ้างงานให้มากที่สุด ให้มีการกระจายของแหล่งประกอบการออกไปสู่ภูมิภาค มีลักษณะประหยัดพลังงาน หรือเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ทั้งนี้โดยการใช้มาตรการในการให้สิทธิประโยชน์และการให้บริการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุนในด้านต่าง ๆ เป็นเครื่องมือสำคัญในการชักจูงให้เกิดการลงทุนในประเทศ

จากการสรุปสถานการณ์อุตสาหกรรมที่ผ่านมาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้แสดงให้เห็นไว้ชัดเจนว่าภาคอุตสาหกรรมได้พัฒนาและเพิ่มบทบาทในระบบเศรษฐกิจส่วนรวมมากยิ่งขึ้นโดยลำดับ ทั้งนี้จะเห็นได้จากสัดส่วนผลผลิตของภาคอุตสาหกรรมได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๓.๑ ของผลผลิตรวมของประเทศในปี ๒๕๐๓ เป็นร้อยละ ๒๔.๘ ในปี ๒๕๒๔ และมีแนวโน้มในการเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด จึงนับว่ามูลค่าในภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับภาคเกษตรกรรมมากขึ้นทุกที ในเรื่องนี้อาจคาดหมายได้ว่า หากภาครัฐบาลและเอกชนร่วมมือกันอย่างจริงจังในการที่จะคลี่คลายปัญหาและอุปสรรคของการลงทุน พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างเต็มที่แล้วฐานะทางเศรษฐกิจของไทยเราก็พอจะมีลู่ทางที่จะก้าวไปสู่ประเทศกึ่งอุตสาหกรรมได้ประเทศหนึ่ง

◎ วิทยาเปรียบด้วยกำลังเหมาะ
สุจริตคือเกราะกำบังได้
ปัญญาคืออาวุธยุทธวิชัย
สติไซร้คุมพลยุทธนา

พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๖

การส่งเสริมการลงทุนของไทย

อมรา ปาณานนท์

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ประเทศไทยเราเป็นประเทศเกษตรกรรมและเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การที่จะปล่อยให้ประเทศต้องพึ่งอยู่กับผลิตภัณฑ์ขั้นปฐม เช่น ผลิตผลทางการเกษตร การประมง การป่าไม้ หรือทรัพยากรธรณี ย่อมไม่สามารถที่จะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้ก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ เนื่องจากสินค้าทางการเกษตรมีข้อจำกัดอยู่มากทั้งในด้านของการที่ต้องขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศซึ่งจะทำให้ผลิตผลมีความไม่แน่นอน หรือการที่ต้องมีการแข่งขันกันอย่างมากในตลาดโลก และอื่น ๆ จากสภาพโดยทั่วไปก็ได้ปรากฏอยู่แล้วว่าประเทศเกษตรกรรมย่อมเสียเปรียบประเทศอุตสาหกรรมทั้งในเชิงดุลการค้าและดุลการชำระเงิน เพราะราคาสินค้าจำพวกผลิตภัณฑ์ขั้นปฐมมักจะมีราคาต่ำกว่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในเรื่องนี้หากจะสังเกตดูประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศอุตสาหกรรมจะเห็นได้ว่าประเทศเหล่านี้เป็นประเทศที่มีรายได้ประชาชาติสูง ประชาชนพลเมืองของเขามีความเป็นอยู่ที่ดี มีมาตรฐานการครองชีพสูงและมีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคล (Per Capita Income) สูงกว่าประชาชนในประเทศที่กำลังพัฒนาอยู่มาก ดังนั้นเราจึงไม่อาจจะพัฒนาเศรษฐกิจโดยการพึ่งพาเกษตรกรรมแต่อย่างเดียว จำเป็นจะต้องหันเข้าหาอุตสาหกรรมควบคู่กันไปด้วย

การพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมนั้น ย่อมจะเป็นประโยชน์แก่เศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เพราะกิจการด้านอุตสาหกรรมจะช่วยให้เกิดการนำทรัพยากรในประเทศมาทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มพูนขึ้น โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์การเกษตรที่ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับโรงงานภายในประเทศจะถูกนำมาพัฒนาปรับปรุงให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นซึ่งจะส่งผลให้มีการพัฒนาด้านเกษตรต่อไปด้วย นอกจากนี้กิจการอุตสาหกรรมยังทำให้เกิดการว่าจ้างแรงงาน ช่วยให้ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ประจำอย่างถาวร เป็นการขจัดปัญหาเรื่องการว่างงานของประชากรในประเทศ และก่อให้เกิดการนำเทคโนโลยี่ใหม่ ๆ มาใช้ ช่วยให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมหรือบริการต่าง ๆ ที่ต่อเนื่องกันไป รวมทั้งช่วยประหยัดเงินตราต่างประเทศในกรณีที่เป็นอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้า กล่าวคือ แทนที่จะต้องสั่งสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาใช้ เราก็ผลิตเสียเองภายในประเทศ หรือในกรณีที่มีการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมที่สามารถส่งออกได้ ก็จะช่วยนำเงินตราเข้าประเทศได้อีกด้วย

การอุตสาหกรรมนั้น ไม่เพียงแต่จะมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศดังกล่าวแล้วเท่านั้น แต่ยังมีผลกระทบต่อสังคมและความมั่นคงแห่งชาติด้วย เพราะเมื่อประชาชนมีการกินดีอยู่ดี มีอาชีพมั่นคง มีรายได้สูง รัฐก็จะมีรายได้จากการเก็บ

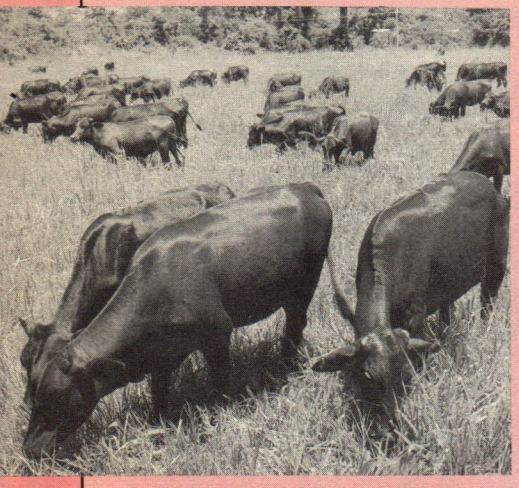

ภายในประเทศย่อมจะทำให้มีอิสรภาพทางด้านเศรษฐกิจและสามารถช่วยตนเองได้ในยามคับขันอันเป็นประโยชน์ในด้านความมั่นคงของประเทศด้านหนึ่ง

หากเราจะย้อนไปดูถึงภูมิหลังของการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทยแล้วจะพบว่า

นโยบายของรัฐบาลในการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ได้ปรากฏจริงจังเด่นชัดในปี พ.ศ. ๒๔๕๗ คือประมาณ ๓๐ กว่าปีมาแล้ว จากการที่ได้มีการตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนขึ้นเป็นฉบับแรก ทั้งนี้ โดยรัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่าในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศนั้น จะต้องเน้นหนักในภาคของเอกชนเป็นหลัก คือจะต้องพยายามชักจูงให้เอกชนในประเทศ และนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทยให้มากที่สุด ทั้งนี้ เพราะแม้ว่าประเทศไทยจะมีทรัพยากรธรรมชาติ มีแรงงานที่สมบูรณ์ แต่เนื่องจากเป็นประเทศกำลังพัฒนา และเป็นประเทศเกษตรกรรม จึงยังขาดปัจจัยในการผลิตอีกหลายอย่าง เช่น เงินทุน เครื่องจักรอุปกรณ์ที่ทันสมัย เทคโนโลยี่ในการผลิต ความรู้และประสบการณ์ในด้านการบริหาร การตลาด การจัดการสมัยใหม่ และเพื่อให้นโยบายในเรื่องนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมขึ้นดังกล่าว

มาตรการสำคัญที่ใช้เป็นเครื่องมือในการชักจูงให้เกิดการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนก็คือ การกำหนดให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แก่นักลงทุน เช่น การยกเว้นภาษีขาเข้าเครื่องจักรอุปกรณ์ที่นำเข้ามาเพื่อการผลิต การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล การได้รับหลักประกันในการดำเนินตามโครงการ การได้รับความคุ้มครองเมื่อเกิดปัญหาการถูกทุ่มตลาด หรือการมีโครงสร้างภาษีที่เป็นอุปสรรคแก่การลงทุน การได้รับอนุญาตให้นำช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการเข้าประเทศ และอื่น ๆ เป็นต้นในระยะเวลาต่อ ๆ มา พระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้

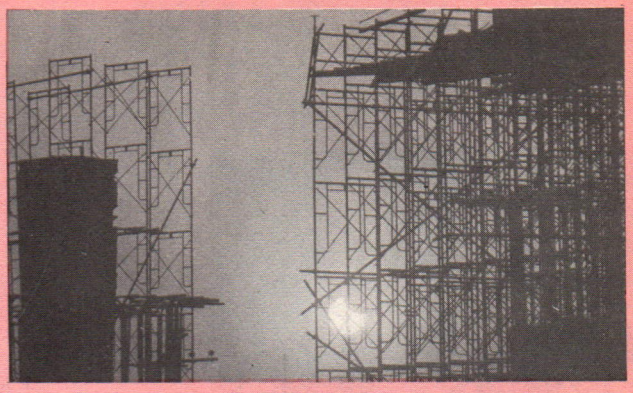

มีการแก้ไขปรับปรุงอีกหลายครั้งเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป แต่หากสังเกตชื่อของพระราชบัญญัติฉบับแรก ๆ คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรม หรือพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม จะเห็นได้ว่ารัฐเน้นให้การส่งเสริมโดยเฉพาะกิจการด้านอุตสาหกรรมเป็นหลัก คือกำหนดขอบเขตของกิจการที่จะให้การส่งเสริมเฉพาะด้านอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่จากการปรับปรุงพระราชบัญญัติในภายหลังจึงได้ขยายขอบเขตกิจการที่จะให้การส่งเสริม ให้นอกเหนือจากด้านอุตสาหกรรมออกไป โดยรวมไปถึงกิจการในสาขาอื่น ๆ อีกด้วย ดังนั้น พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับล่าสุดที่ใช้ในปัจจุบันคือ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ จึงมีชื่อแต่เพียงว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน โดยไม่จำกัดว่าจะต้องส่งเสริมเพื่อกิจการอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่ได้ขยายขอบเขตการให้ส่งเสริมแก่โครงการลงทุนทั้งในสาขาเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ การประมง การสำรวจหรือทำเหมือง การอุตสาหกรรม และการบริการต่าง ๆ ด้วย

งานการส่งเสริมการลงทุนโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากจะใช้มาตรการในด้านการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ลงทุนต่าง ๆ แล้ว การปฏิบัติงานในด้านการบริการให้ความสะดวกแก่ผู้สนใจลงทุนในด้านต่าง ๆ เช่น การให้ข้อมูลด้านเศรษฐกิจการลงทุน การให้คำแนะนำโครงการลงทุน การจัดหาผู้ร่วมทุน การศึกษาชี้แนะลู่ทางการลงทุน การอำนวยความสะดวกในการขออนุญาตเปิดดำเนินการโดยสามารถยื่นขออนุญาต ณ ศูนย์บริการเพื่อการลงทุนแห่งเดียวโดยไม่ต้องยื่นหลายแห่งอย่างแต่ก่อน ก็เป็นการจัดบริการอำนวยความสะดวกที่ดำเนินควบคู่ไปกับการให้สิทธิและประโยชน์

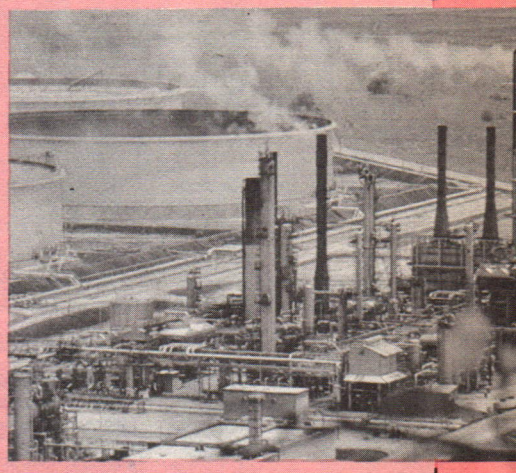

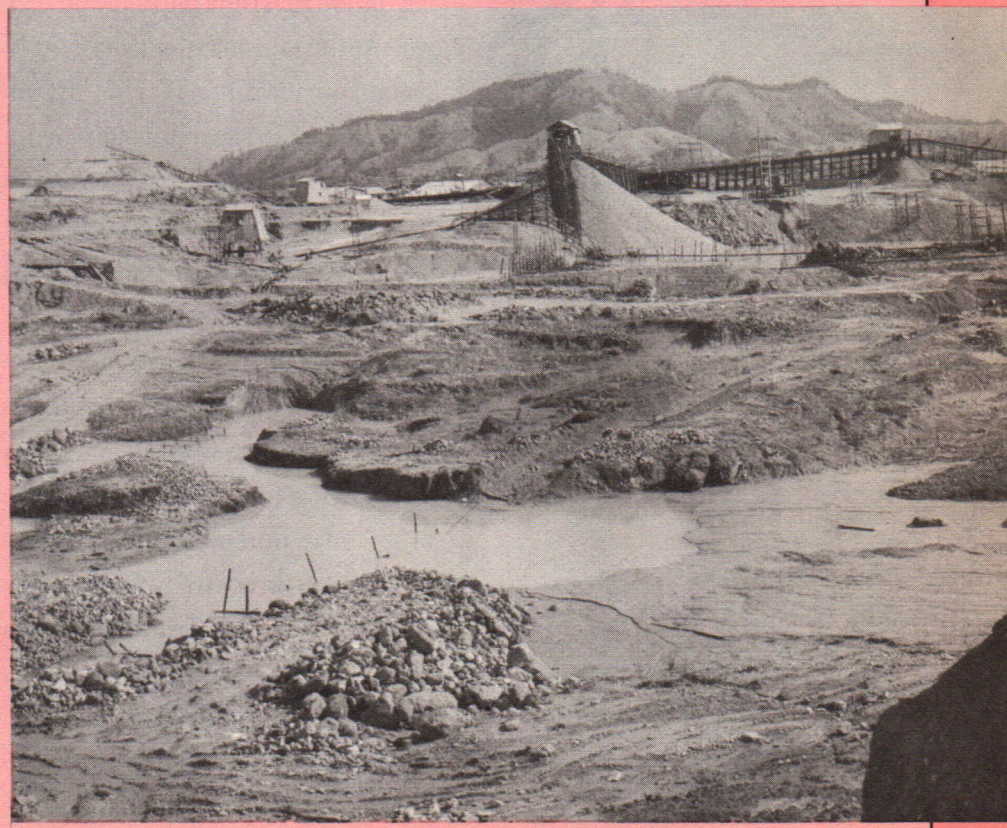

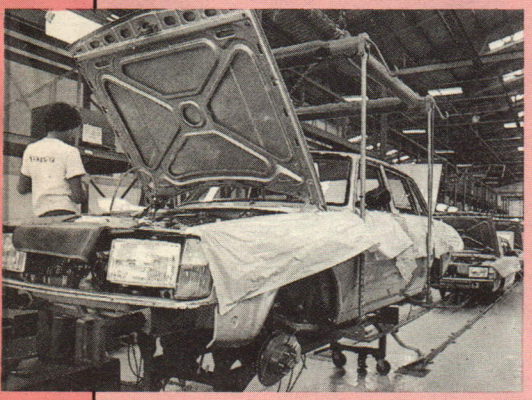

ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือชักจูงการลงทุนมาโดยตลอด

ในด้านของการรณรงค์ของการเผยแพร่ชักจูงการลงทุนนั้น นอกจากจะทำการรณรงค์ชักจูงนักลงทุนในประเทศแล้ว การปฏิบัติการรณรงค์เผยแพร่ชักจูงการลงทุนในต่างประเทศเพื่อชักชวนให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย ก็นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนาย่อมหลีกไม่พ้นต่อปัญหาการขาดแคลนเงินทุน สืบเนื่องจากการมีรายได้น้อย อัตราการออมของประเทศจึงอยู่ในระดับต่ำ ไม่เพียงพอที่จะเร่งรัดการพัฒนาเศรษฐกิจให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการได้ ประเทศที่กำลังพัฒนาจึงต่างแข่งขันดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเข้ามา การลงทุนของเอกชนต่างประเทศมิได้หมายถึงเงินลงทุนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการนำเครื่องจักรอุปกรณ์ ความรู้ทางเทคโนโลยี่สมัยใหม่ การตลาดต่างประเทศ การจัดการสมัยใหม่เข้ามาด้วยและนอกเหนือจากจะช่วยฝึกฝนคนไทยให้มีความรู้ความชำนาญในเรื่องเหล่านี้แล้ว ความรู้ความชำนาญดังกล่าวยังแผ่กระจายไปส่วนอื่น ๆ ของสังคมอีกด้วยโดยการถ่ายทอดหรือโดยการที่คนงานที่ได้รับการฝึกฝนเหล่านั้นโยกย้ายไปทำงานกับหน่วยธุรกิจอื่น ๆ และเมื่อประสิทธิภาพของคนสูงขึ้นค่าจ้างที่แท้จริงก็จะสูงขึ้นด้วย นอกจากนี้ถ้าผลของการลงทุนจากต่างประเทศทำให้มีการปรับปรุงสินค้า หรือคิดค้นสินค้าที่ดีกว่าเดิมโดยมีต้นทุนต่ำผู้บริโภคในประเทศก็จะได้รับประโยชน์มากขึ้น

การรณรงค์เผยแพร่ชักจูงการลงทุนจากต่างประเทศ มีการดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงความได้เปรียบในด้านต่าง ๆ ของการเข้ามาลงทุนในไทย เช่น การมีทรัพยากรมากมาย การมีแรงงานที่มีคุณภาพ การมีค่าจ้างแรงงานต่ำ ฯลฯ รวมถึงการแสดงผลความสำเร็จของผู้ที่เข้ามาลงทุนแล้ว ตลอดจนโอกาสที่ยังเปิดกว้างอยู่สำหรับจะเข้ามาลงทุน นอกจากนั้นยังได้มีการดำเนินงานที่เน้นหนักในการรุกเข้าถึงตัวนักธุรกิจ โดยการจัดประชุมสัมมนานักธุรกิจในต่างประเทศ การจัดคณะเจ้าหน้าที่ระดับสูงร่วมไปกับนักธุรกิจเอกชนไทย เพื่อออกไปพบปะหารือกับนักลงทุนต่างประเทศ หาทางให้เกิดโครงการร่วมทุน ชี้แจงนโยบายการส่งเสริมการลงทุนและลู่ทางการลงทุนในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ให้นักธุรกิจได้ทราบ ในการดำเนินงานดังกล่าวนับว่ามีส่วนช่วยให้นักธุรกิจตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเร็วยิ่งขึ้น แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า เมื่อเทียบกับการดำเนินงานชักจูงการลงทุนของประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ประเทศเรานับว่ายังเสียเปรียบอยู่มากในด้านของการขาดแคลนงบประมาณเพื่อดำเนินการด้านนี้ ซึ่งแม้แต่ประเทศอาเซียนที่ใกล้ประเทศไทย คือ ประเทศมาเลเซียก็ยังได้รับงบประมาณการส่งเสริมการลงทุนมากกว่าเท่าตัว

แนวทางใหม่ของการส่งเสริมการลงทุน

เพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรม ดำเนินไปตามแนวทางของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๐–๒๕๓๔) ในอันที่จะแก้ปัญหาดุลการค้า ดุลการชำระเงิน การเพิ่มรายได้ การมีงานทำ รวมทั้งการสร้างความเป็นธรรม และการกระจายรายได้ กระจายความเจริญไปยังส่วนภูมิภาคโดยให้มีการรักษาดุลยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยนั้น การดำเนินการส่งเสริมการลงทุนจำเป็นจะต้องเพิ่มความพยายามมากขึ้นในการเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนที่เหมาะสม สร้างความเข้าใจและทัศนะที่ดีต่อนักธุรกิจและแม้แต่ส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป อีกทั้งต้องมีการเร่งรัดการชี้แนะลู่ทางการลงทุนใหม่ ๆ การชักจูงเพื่อให้การลงทุนเกิดขึ้นตรงตามความต้องการรวมทั้งมีการกำกับเพื่อให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี่และขจัดเงื่อนไขที่ไม่เอื้ออำนวยประโยชน์แก่ประเทศให้เหลือน้อยที่สุด แนวทางของการส่งเสริมการลงทุนในระยะข้างหน้า จึงเป็นไปในเรื่องของ

– การเน้นบทบาทการเป็นตัวเร่งให้เกิดการลงทุนขึ้น โดยการปรับปรุงและเน้นการให้บริการแก่ผู้ลงทุน การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายราชการและฝ่ายเอกชน เพื่อหาทางให้โครงการดำเนินไปด้วยดีและรวดเร็วมากขึ้น

– การเสริมสร้างภาพพจน์ที่ดีของการส่งเสริมการลงทุน โดยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้าใจถึงบทบาทและความสำคัญของการส่งเสริมการลงทุน และดำเนินการเผยแพร่ความสำเร็จของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมที่มีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาหลักของชาติ และการสร้างความเจริญมั่นคงทางเศรษฐกิจ

– การปรับปรุงระบบสิทธิและประโยชน์ที่จะให้แก่นักลงทุน เพื่อให้มีพลังในการชักจูงการลงทุนในกิจการที่อยากจะส่งเสริมให้มากขึ้น

– การสนับสนุนและกำกับการลงทุนให้มีผลในการถ่ายทอดเทคโนโลยี่มากขึ้น และสนับสนุนให้มีการรับเทคโนโลยี่ที่เหมาะสมกับความต้องการของประเทศ รวมทั้งการหาทางลดต้นทุนของเทคโนโลยี่ลง

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในประเทศของเอกชน โดยมิได้เจาะจงว่าการลงทุนนั้นเป็นการลงทุนของคนไทยหรือคนต่างชาติ โครงการในลักษณะเดียวกันย่อมได้รับสิทธิและประโยชน์ในทำนองเดียวกัน ประเด็นของการส่งเสริมมุ่งอยู่ที่โครงการ ซึ่งจะต้องเป็นโครงการที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่เศรษฐกิจสังคมและความมั่นคงของประเทศ ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากร

(ต่อหน้า ๘๒)

คนทำผิดมีสิทธิได้ที่ดิน

พลประสิทธิ์ ฤทธิ์รักษา

เมื่อโจทก์มีหลักฐานเกี่ยวกับที่ดินของโจทก์เป็นเพียง น.ส. ๓ เท่านั้น โจทก์จึงมีแต่สิทธิครอบครองเท่านั้น ไม่มีกรรมสิทธิในที่ดินนั้นแต่อย่างใด ตามคำฟ้องของโจทก์ว่าจำเลย *"บุกรุกเข้าแย่งการครอบครอง"* มาแล้วหนึ่งปีเศษ

"โจทก์จึงฟ้องเมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้" บรรดานักกฎหมายทนายน้อยใหญ่ต่างเอ่ยขึ้นพร้อมกันยังกับว่าเป็นเลขคิดในใจ เป็นสูตรสำเร็จทีเดียว

"ลุงขุ่ม ก็ขวยอีกเป็นครั้งที่สอง"

"ก็ใช่นะสิคราวก่อน ยืมเงินเขา แกก็กรอกแต่ชื่อไว้เฉย ๆ เงิน ๕,๐๐๐ บาท ถูกฟ้องเป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท วิ่งพลิกแผ่นดินหาเงินใช้เขา จนลืมไปดูแลที่ดินมรดกของแม่แก พอจะกลับไปดูแลทำกินก็มีคนอื่นบุกรุกเข้าไปยึดครองเอาเสียนี่"

"แกก็ไม่น่าชล่าใจเลย"

"เรื่องนี้มีกฎหมายเขาเขียนไว้เลย ว่าเจ้าของที่ดิน น.ส. ๓ ต้องฟ้องคดีเพื่อเอาคืนการครอบครองเสียภายในหนึ่งปีนับแต่เวลาถูกแย่งการครอบครอง" โทน นักกฎหมายหนุ่มผู้จดจำกฎหมายได้แม่นยำขยายหลักกฎหมายให้เพื่อน ๆ ฟัง

"กฎหมายอย่างนี้ก็มีหรือคนแย่งการครอบครองเขา ก็แปลว่าบุกรุกเข้าไปอยู่ในที่ดินเขา กลับได้ดิบได้ดีบุกรุกเข้าไปครอบครองเกินหนึ่งปีก็ได้ที่เขาแล้ว อาจ ๒๐-๓๐ ไร่ ราคาอาจเป็นแสนเป็นล้าน แบบนี้ก็แย่นะชิ พวกไปทำกินต่างจังหวัดหรือไปแถวชายอุ กลับมาก็หมดตัวแน่ ๆ"

"จริงสินะอร พวกบุกรุกที่ดินเขานะมันผิดอาญาด้วยนะโทษถึงจำคุกหัวโต แต่อยู่ได้กว่าหนึ่งปี เจ้าของที่ก็หมดสิทธิฟ้องเอาคืน มันยังไงกันแน่ ยิ่งเรียนกฎหมายก็ยิ่งงงกัน"

"ก็ไหนบอกว่ากฎหมายนั้นมาจากความเป็นธรรม อย่างนี้ ลุง ป้า น้า อา พวกเราชาวบ้านก็แย่ตาม ๆ กันนะสิ" สุดใจหนุ่มจากนครพนมแสดงความวิตกทุกข์ร้อนเป็นห่วงญาติพี่น้อง ซึ่งคงมีที่ดินที่มีทะเบียนเพียง น.ส. ๓

"ผมว่ากฎหมายอย่างนี้ สนับสนุนคนทำผิดให้ได้ที่ดิน ไม่เป็นธรรมนะ น่าจะยกเลิกได้แล้ว คิดดูชิ พี่ ป้า น้า อาเราคนบ้านนอกคอกนา กว่าจะได้ที่ดินมาก็แทบเลือดตากระเด็น แต่กลับมาเสียที่ดินง่าย ๆ แบบนี้ไม่ไหวแน่"

"มันไม่เป็นธรรมเลย ไม่เป็นธรรมจริง ๆ นี่ถ้าเผื่อใครคิดมิดีมิร้าย ไล่หรือขู่เข็ญชาวบ้านไล่ไม่ให้ไปทำกินในที่ดินพวกมี น.ส.๓ ทั้งหลายแล้วก็ให้พรรคพวกตนเข้าไปทำกินเกินหนึ่งปีก็ได้สิทธิ มิเดือดร้อนกันไปทุกหย่อมหญ้าหรือ" อุดม ทนายหนุ่มไฟแรงแสดงอาการขึงขังขึ้น

"ท่านที่มีที่ดิน น.ส.๓ ที่ดิน ส.ค.๑ หรือที่ดินมือเปล่าทั้งหลาย พึงระมัดระวังไปดูแลที่ดินของท่านบ้าง อย่าปล่อยให้ข้ามปี มิฉะนั้นที่ดินของท่านอาจจะหายไปก็ได้"

"มันก็อยู่ที่พวกเราหนายความนี้แหละต้องหาทางช่วยกันให้เกิดความเป็นธรรม รู้ว่าคนไหนบุกรุกที่ แย่งครอบครองที่เขา เราก็ไม่ควรช่วย เพราะคนที่บุกรุกแย่งเขาอย่างนี้ เห็นชัด ๆ ว่าผิดกฎหมายถ้าทางศาสนาก็ผิดศีลธรรมแน่ ๆ แล้วเราจะไปช่วยคนผิดทำไมกัน"

"ก็คงช่วยได้บ้างนิดหน่อยคนขี้โกงเขาก็หัวหมออยู่แล้ว สู้คดีเองก็ได้ เพราะกฎหมายบ้านเราเปิดโอกาสให้ตัวความว่าความได้เองอยู่แล้วนี่ ทางออกที่ดีมันก็ต้องแก้กฎหมายที่ว่ากันนี่ คนที่แก้ได้ก็โน่นไง ผู้แทนราษฎรของเราเท่านั้นแหละ"

"ออ จริงสินะ เราคงจะได้เห็น ส.ส.ท่านขมีขมันทำกัน หรือไม่ก็ฝ่ายบ้านเมืองนั่นแหละที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายเรื่องนี้"

"เฉียงกันอยู่ได้ เรื่องนี้เขายกร่างเป็นกฎหมายแล้ว กำลังดำเนินการอยู่"

"ก็ได้ยินแต่ดำเนินการอยู่จนจะหมดสมัยอยู่แล้ว"

"ไม่ใช่พอกฎหมายออกมา เขาแย่งที่ดินกันไปไม่รู้เท่าไหร่แล้ว"

"ก็น่าเห็นใจนะ ส.ส.ท่านก็มีภาระกิจมากมาย พวกเรานักกฎหมายก็ช่วยกันอีกทางหนึ่งก็แล้วกัน ช่วยเผยแพร่ให้พี่น้องชาวบ้านเราอย่าได้ปล่อยปละละเลยทอดทิ้งที่ไว้เกินหนึ่งปี ยังไง ๆ ก็ไปด้อม ๆ มอง ๆ ดูที่ตนเองบ้าง"

"เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่นะบ้านเรานี้ มีที่ดิน น.ส. ๓ ไม่รู้เท่าไหร่ และปีหนึ่งก็ถูกแย่งการครอบครองไม่รู้เท่าไหร่เหมือนกัน มันเป็นเรื่องเศร้าของชาวบ้านที่ไม่รู้กฎหมายเรื่องนี้ ที่ดินจะหลุดลอยไปได้ง่าย ๆ"

กลุ่มนักกฎหมายหนุ่มที่ยังไฟแรงอยู่สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ดิน น.ส. ๓ จนดึกดื่นจึงแยกย้ายกันกลับพร้อมกับความคิดเห็นที่ตรงกันว่า จะต้องช่วยกันรณรงค์ ให้ประชาชนชาวไร่ชาวนาผู้มีที่ดิน น.ส. ๓ หรือที่ดินอย่างอื่นที่มีเพียงสิทธิครอบครองในที่ดินนั้น หากได้แย่งการครอบครองเขาเกินหนึ่งปี ผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นอันหมดสิทธิฟ้องร้อง

ท่านผู้อ่านทั้งหลายเป็นที่ยอมรับกันว่ากฎหมายเกิดขึ้นมาเพื่อขจัดปัญหาขัดแย้งต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีการพิพาทกันมาก่อน และเหนือสิ่งอื่นใดก็เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ฉะนั้นหากกฎหมายใดขัดต่อเหตุผล ขัดต่อสามัญสำนึกและความเป็นธรรมแล้วก็ควรจะยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขให้เป็นธรรม

สำหรับที่ดินซึ่งบางประเภทนั้นกฎหมายให้มีแต่เพียงสิทธิครอบครองเท่านั้นหามีกรรมสิทธิ์แต่อย่างใดไม่ เช่น ที่ดิน ที่มีหลักฐานทางทะเบียนเป็น น.ส. ๓ หรือที่ดินที่มีเพียง ส.ค. ๑ ที่ดินประเภทนี้ ผู้มีชื่อในหลักฐานดังกล่าว มีเพียงสิทธิครอบครองเท่านั้น ฉะนั้นหากมีผู้บุกรุกเข้ามาแย่งการครอบครอง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๗๕ วรรคสองบังคับว่า **ต้องฟ้องคดีเอาคืนซึ่งการครอบครองภายในหนึ่งปีนับแต่เวลาถูกแย่งการครอบครอง**

ฉะนั้นหากมีการฟ้องคดีเอาคืนการครอบครอง ความปรากฏว่าฟ้องเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่เขาแย่งการครอบครอง ศาลก็ต้องยกฟ้องไป อีกทั้งไม่มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้แย่งด้วย เผลอ ๆ อาจต้องถูกบังคับให้เสียค่าฤชาธรรมเนียมแทนผู้แย่งด้วย อย่างไรก็ดีศาลอาจใช้ดุลพินิจให้ค่าฤชาธรรมเนียมเป็นพับไป คือไม่ต้องเสียแทนเขาก็ได้

อย่างไรก็ดีท่านที่มีที่ดิน น.ส. ๓ ที่ดิน ส.ค. ๑ หรือที่ดินมือเปล่าทั้งหลายพึงระมัดระวังไปดูแลที่ดินของท่านบ้าง อย่าปล่อยให้ข้ามปี มิฉะนั้นที่ท่านอาจหายไปก็ได้ เปล่าครับมิได้หายไปไหนหรอกหากแต่หายไปอยู่ในความครอบครองของผู้ทำผิดกฎหมายนั่นเอง...

กิจกรรมเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

การผลิตสื่อทางวิชาการของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๒๙

ผลิตหนังสือภาษาไทย จำนวน ๒ เล่ม

๑. วารสารไทยปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒๒
๒. สดุดีบุคคลสำคัญ เล่มที่ ๔

ผลิตภาพพระราชกรณียกิจ จำนวน ๔ ชุด

๑. ภาพพระราชกรณียกิจสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร
๒. ภาพพระราชกรณียกิจ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา
๓. ภาพพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
๔. ภาพพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์

ผลิตเทปโทรทัศน์ จำนวน ๕ เรื่อง

๑. เรื่อง "ท่านผู้หญิงเผ้ว สนิทวงศ์เสนี"
๒. เรื่อง "สำนักงานคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สคช)"
๓. เรื่อง "สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร"
๔. เรื่อง "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ"
๕. เรื่อง "สมเด็จพระบรมราชชนก"

ข่าวเอกลักษณ์ที่น่าสนใจ

ผอ.สอช.ไปราชการต่างประเทศ

ระหว่าง ๑๗–๒๓ สิงหาคม ศกนี้ ผอ.สอช.ได้เดินทางไปเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมการจัดทำภาพยนตร์และภาพนิ่งในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ โดยขอพระราชทานสัมภาษณ์ คัดเลือกภาพพระราชกรณียกิจที่มีอยู่แล้วและถ่ายภาพพระราชกรณียกิจขณะประทับอยู่ที่นั้นเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อนำมาจัดทำเป็นวิดีโอเทปออกเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๙ เวลาประมาณ ๒๐.๔๕ น.

ต่อจากนั้นระหว่าง ๒๕ สิงหาคม – ๕ กันยายน ได้เดินทางต่อไปกับคณะประชาสัมพันธ์ภาพพจน์ที่ดีของประเทศไทย ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมืองเบลเกรด ประเทศยูโกสลาเวีย และกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ โดยมี พล.ต.จรัล กุลละวณิชย์ เป็นหัวหน้าคณะ และดร.กนก วงศ์ตระหง่าน เป็นเลขานุการคณะทำงาน เพื่อทำการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล เอกลักษณ์ของชาติ และเพื่อรับฟังข้อมูลจากกลุ่มข้าราชการระดับสูงของประเทศต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศโดยเฉพาะในเรื่องการค้าแลกเปลี่ยน (Counter Trade) นอกจากนั้น ก็ได้มีโอกาสพบข้าราชการและเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่ทำงานเกี่ยวกับการข่าวและการประชาสัมพันธ์ นักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่ธนาคารของประเทศเหล่านั้น ตลอดจนคนไทยในประเทศเหล่านั้นด้วย คณะดังกล่าวเดินทางกลับถึงเมืองไทยวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๙

"เสน่ห์คำกลอนสุนทรภู่"

สอช. ร่วมกับชมรมเทพศรีกวีศิลป์ และชมรมอาสาสมัครประชาสงเคราะห์ จัดงาน **"เสน่ห์คำกลอนสุนทรภู่"** ณ ห้องประชุมกรมประชาสัมพันธ์ ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๙ เพื่อเป็นการร่วมฉลองปีรัตนกวีสุนทรภู่

ในงานดังกล่าว มีรายการแสดงบนเวที โต้วาทีกลอนสดโดยนักกลอนชื่อดัง การแสดงละครเรื่อง **"นางจันออกศึก"** ของสมาคมสตรีอาสาสมัครรักษาดินแดน การอภิปรายหัวข้อ **"เสน่ห์คำกลอนสุนทรภู่"** และรายการอื่น ๆ อีกมากมาย งานเริ่มตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ น. จนถึงเวลา ๑๖.๓๐ น.

ศิริวัลย์ เหมะจันทร

ปฏิทินกิจกรรมของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	สถานที่/เวลา
๓ ก.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "จากฟ้า...สู่ดิน" เรื่อง *"โครงการปั้นตุ๊กตาไทยตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๑๕.๓๐ – ๒๐.๐๐ น.
๘ ก.ค. ๒๕๒๕	รายการโทรทัศน์ "อยู่อย่างไทย" เรื่อง *"สนใจเพลงสะระหม่า"*	สถานีโทรทัศน์สีช่อง ๕ อสมท. เวลา ๑๗.๐๐ – ๑๗.๓๐ น.
๙ ก.ค. ๒๕๒๕	ร้อยโทสุวิทย์ ยอดมณี ได้รับเชิญจาก เอ เอฟ เอส บรรยายเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทยให้แก่คณะครูแลกเปลี่ยนอเมริกัน–แคนาดา	ห้องอาหารจิตรโภชนา เวลา ๑๐.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.
๑๐ ก.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "อยู่อย่างไทย" เรื่อง *"เชิดชูภาษาศิลป์"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๐๗.๐๐ – ๐๗.๕๕ น.
๑๖ ก.ค. ๒๕๒๕	ร้อยโทสุวิทย์ ยอดมณี ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดงานนิทรรศการ "สมบัติไทย" ที่เพนนินซูล่า พลาซ่า	โรงแรมเพนนินซูล่าพลาซ่า เวลา ๑๕.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.
๑๘ ก.ค. ๒๕๒๕	ร้อยโทสุวิทย์ ยอดมณี ได้รับเชิญจาก มูลนิธิสวิตา บรรยายเรื่อง *"เอกลักษณ์ไทย"* ให้แก่ผู้เชี่ยวชาญชาวแคนาดาที่เข้ามาให้ความร่วมมือส่งเสริมงานพัฒนาด้านวิชาการ และปฏิบัติการในประเทศไทย	มูลนิธิสวิตา เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.
๑๙ ก.ค. ๒๕๒๕	รายการพิเศษเรื่อง "อะไรควรจะเป็นสัญลักษณ์ของชาติไทย" โดย ศจ.มจ.สุภัทรดิศ ดิศกุล คุณหญิงเติมสิริ บุณยสิงห์ และนางกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ	สถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ เวลา ๑๘.๓๐ – ๑๙.๐๐ น.
๑๙ ก.ค. ๒๕๒๕	รายการโทรทัศน์ "รักแผ่นดินไทย" เรื่อง *"ประวัติและผลงานดีเด่นของท่านผู้หญิงแผ้ว สนิทวงศ์เสนี"*	สถานีโทรทัศน์สีช่อง ๕ เวลา ๑๘.๓๐ – ๑๙.๐๐ น.
๒๒ ก.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "สดุดีบุคคลสำคัญ" เรื่อง *"สมเด็จพระบวรราชเจ้า มหาเสนานุรักษ์"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ น.
๒๒ – ๒๖ ก.ค. ๒๕๒๕	สอช. จัดปฐมนิเทศข้าราชการที่จะเดินทางไปต่างประเทศ รุ่นที่ ๖	อาคารสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (ในเวลาราชการ)
๒๓ ก.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "พบนักศึกษาวิชาทหาร" เรื่อง *"การจัดงาน ๒๐๐ ปี สุนทรภู่"* ณ หอประชุมหอสมุดแห่งชาติ ร่วมกับชมรมเทพศรีกวีศิลป์และชมรมอาสาสมัครประชาสงเคราะห์	สถานีวิทยุกรมการรักษาดินแดน เวลา ๒๐.๓๐ – ๒๑.๐๐ น.
๒๗ ก.ค. ๒๕๒๕	รายการโทรทัศน์ "รักแผ่นดินไทย" เรื่อง *"ประวัติและผลงานดีเด่นของท่านผู้หญิงแผ้ว สนิทวงศ์เสนี"*	สถานีโทรทัศน์สีช่อง ๗ เวลา ๑๘.๓๐ – ๑๙.๐๐ น.
๒๘ ก.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "สดุดีบุคคลสำคัญ" เรื่อง *"สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ น.
๒๘ ก.ค. ๒๕๒๕	สอช. ได้ให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการจัดนิทรรศการ "ชีวิตและผลงานสุนทรภู่" เพื่อประกอบการจัดรายการ *"สุนทรภู่กับสันติภาพ"* โดยให้ความสนับสนุนในด้านข้อมูลที่เกี่ยวกับประวัติและผลงานของสุนทรภู่	ณ ห้องประชุม ๑ ตึก ๓ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ
๒๘ ก.ค. ๒๕๒๕	รายการโทรทัศน์ "รักแผ่นดินไทย" เรื่อง *"พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร"*	สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ เวลา ๒๐.๔๕ – ๒๑.๑๕ น.
๓๑ ก.ค. ๒๕๒๕	ร้อยโทสุวิทย์ ยอดมณี บรรยายเรื่อง "การนิยมไทย" ให้แก่ผู้เข้าอบรมหลักสูตรผู้บังคับบัญชาระดับต้น รุ่นที่ ๒	หอประชุมกองฝึกอบรม ชั้น ๔ กทม. เวลา ๙.๐๐–๑๒.๐๐ น.
๓๑ ก.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "จากฟ้า...สู่ดิน" เรื่อง *"โครงการศิลปาชีพเครื่องปั้นดินเผา"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๑๕.๓๐ – ๒๐.๐๐ น.

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	สถานที่/เวลา
๗ ส.ค. ๒๕๒๕	ร้อยโทสุวิทย์ ยอดมณี บรรยายเรื่อง "เอกลักษณ์ไทย" ให้แก่ผู้เข้ารับการปฐมนิเทศนักเรียนทุนรัฐบาลและนักเรียนทุนเล่าเรียนหลวง ประจำปี ๒๕๒๕	สำนักงาน ก.พ. เวลา ๙.๐๐ – ๑๑.๐๐ น.
๗ ส.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "จากฟ้า...สู่ดิน" เรื่อง *"โครงการศิลปาชีพพิเศษ"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๑๙.๓๐ – ๒๐.๐๐ น.
๑๒ ส.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "สดุดีบุคคลสำคัญ" เรื่อง *"สมเด็จพระบรมราชินีนาถกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
๑๒ ส.ค. ๒๕๒๕	รายการโทรทัศน์ "อยู่อย่างไทย" เรื่อง *"กว่าจะรู้พระคุณแม่"*	สถานีโทรทัศน์สีช่อง ๙ อสมท. เวลา ๑๗.๐๐ – ๑๗.๓๐ น.
๑๒ ส.ค. ๒๕๒๕	รายการโทรทัศน์ "รักแผ่นดินไทย" เรื่อง *"สมเด็จพระบรมราชินีนาถ"*	สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ เวลา ๒๐.๔๕ – ๒๑.๑๕ น.
๑๔ ส.ค. ๒๕๒๕	รายการ วิทยุ "อยู่อย่างไทย" เรื่อง *"ศิลปะพื้นบ้าน"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ น.
๒๑ ส.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "จากฟ้า...สู่ดิน" เรื่อง *"โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำตามพระราชดำริของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๑๙.๓๐ – ๒๐.๐๐ น.
๒๓ ส.ค. ๒๕๒๕	รายการโทรทัศน์ "รักแผ่นดินไทย" เรื่อง *"สำนักงานคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (สคช.)"*	สถานีโทรทัศน์สีช่อง ๕ เวลา ๑๘.๓๐ – ๑๙.๐๐ น.
๒๘ ส.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "กองทัพบกพบประชาชน" เรื่อง *"ดร.พีระศักดิ์ ศรีนิเวศ บุคคลดีเด่น สาขาวิทยาศาสตร์ทางเกษตร"*	สถานีวิทยุในเครือข่ายกองทัพบก ๒๑ สถานี
๒๘ ส.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "สดุดีบุคคลสำคัญ" เรื่อง *"พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนเรศวรฤทธิ์"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ น.
๓๑ ส.ค. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "อยู่อย่างไทย" เรื่อง *"สู่ถิ่นพริบพรี"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ น.
๓๑ ส.ค. ๒๕๒๕	สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติร่วมกับชมรมเทพศรีกวีศิลป์ และชมรมอาสาสมัครประชาสงเคราะห์ ร่วมกันจัดงานฉลองปีรัตนกวีสุนทรภู่	หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์ เวลา ๙.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.
๙ ก.ย. ๒๕๒๕	รายการโทรทัศน์ "อยู่อย่างไทย" เรื่อง *"แหล่ทรงเครื่องเรื่องมหาชาติ"*	สถานีโทรทัศน์สีช่อง ๙ อสมท. เวลา ๑๗.๐๐ – ๑๗.๓๐ น.
๑๑ ก.ย. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "อยู่อย่างไทย" เรื่อง *"เพลินนิทานชาดก"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ น.
๑๕ ก.ย. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "กองทัพบกพบประชาชน" สัมภาษณ์รองอธิบดีกรมอัยการ เรื่อง *"สคช. กรมอัยการ หน่วยงานราชการดีเด่นของชาติสาขาพัฒนาสังคม"*	สถานีวิทยุเครือข่ายกองทัพบก ๒๑ สถานี
๑๖ ก.ย. ๒๕๒๕	ร้อยโทสุวิทย์ ยอดมณี บรรยายเรื่อง "เอกลักษณ์ของชาติ" ให้กับนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ รุ่นที่ ๓๐ ประจำปี ๒๕๒๕ จำนวน ๑๒๐ คน	ณ ห้องบรรยาย ร.ร.เสนาธิการทหารอากาศ เวลา ๑๐.๐๐ น.
๒๔ ก.ย. ๒๕๒๕	รายการโทรทัศน์ "รักแผ่นดินไทย" เรื่อง *"พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ"*	สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ เวลา ๒๐.๔๕ – ๒๑.๑๕ น.
๒๔ ก.ย. ๒๕๒๕	รายการวิทยุ "อยู่อย่างไทย" เรื่อง *"เพลงดนตรีพิธีหลวง"*	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๐๗.๓๐ – ๐๗.๕๕ น.

หมายเหตุ เอกสารที่ สอช.ผลิตขึ้นนี้ ท่านจะหาอ่านได้ที่หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุด ร.ร.มัธยม ร.ร.มัธยม ร.ร.เทศบาล วิทยาลัยครู มหาวิทยาลัย ห้องสมุดประชาชน ที่อ่าน น.ส.พ.ประจำหมู่บ้าน วัดพัฒนา ธนาคารบางแห่ง ศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์บริการการศึกษา ม.สุโขทัยฯ สนง.การประถมศึกษาจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ศาลากลางจังหวัด ตลอดจนหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจทั่วประเทศ ฯลฯ ที่ใกล้บ้านท่าน

ข่าวดีรอบ ๓ เดือน

สวัสดีท่านผู้อ่านในรอบ ๓ เดือนมีข่าวที่น่าสนใจมาก วันนี้จะขอนำมากล่าวสัก ๒-๓ ข่าว ซึ่งเป็นข่าวที่มีความสำคัญมาก อาทิ ข่าวการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ข่าวลดราคาน้ำมัน และข่าววันเด็กแห่งชาติปี ๒๕๓๐

บำรุง สุขพรรณ์

คณะรัฐมนตรีชุดใหม่

จากการที่รัฐบาลจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๙ และได้มีการจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่บริหารประเทศ พระบาท-สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้มีพระบรมราช-โองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประกาศผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีดังนี้

บรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประกาศผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีดังนี้

๑. นายพิชัย รัตตกุล เป็น รองนายกรัฐมนตรี

๒. พลตรี ชาติชาย ชุณหวัณ เป็น รองนายกรัฐมนตรี

๓. นายพงศ์ สารสิน เป็น รองนายกรัฐมนตรี

๔. พลเรือเอก สนธิ บุณยชัย เป็น รองนายกรัฐมนตรี

๕. พลเอก เทียนชัย สิริสัมพันธ์ เป็น รองนายกรัฐมนตรี

๖. นายมีชัย ฤชุพันธ์ เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๗. เรืออากาศโท ศุลี มหาสันทนะ เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๘. นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๙. นายไชยศิริ เรืองกาญจนเศรษฐ์ เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๐. นายอำนวย สุวรรณคีรี เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๑. นายวิชิต แสงทอง เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๒. พลอากาศเอก พะเนียง กาน-ตรัตน์ เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

๑๓. นายสุธี สิงห์เสน่ห์ เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๑๔. นายศุภชัย พานิชภักดิ์ เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

๑๕. นายประพัตร โพธิสุธน เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

๑๖. พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๑๗. ร้อยตรี ประพาส ลิมปพันธ์ เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๑๘. พลเอก หาญ ลีนานนท์ เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๙. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒๐. นายเสนาะ เทียนทอง เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒๑. นายประยุทธ ศิริพานิช เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒๒. นายบรรหาร ศิลปอาชา เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๒๓. พันโท สนั่น ขจรประศาสตร์ เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

๒๔. นายสุรพันธ์ ชินวัตร เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

๒๕. ร้อยตำรวจเอก สุรัตน์ โอสถานุเคราะห์ เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพานิชย์

๒๖. นายประจวบ ไชยสาส์น เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

๒๗. นายชูชีพ หาญสวัสดิ์ เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

๒๘. พลเอก ประจวบ สุนทรางกูร เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๒๙. นายวีระ มุสิกพงศ์ เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

๓๐. นายสุขุม ลาวัณห์ศิริ เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

๓๑. นายมนตรี พงษ์พานิช เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

๓๒. นายเฉลียว วัชรพุกก์ เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

๓๓. นายสะอาด ปิยะวรรณ เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

๓๔. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ

๓๕. นายพิจิตร รัตตกุล เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ

๓๖. นายมารุต บุนนาค เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๓๗. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๓๘. พลเอก มานะ รัตนโกเศศ เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๓๙. นายเทอดพงศ์ ไชยนันทน์ เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

๔๐. นายวัชรินทร์ เกตะวันดี เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

๔๑. นายประมวล สภาวสุ เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

๔๒. นายสมบูรณ์ จีระมะกร เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

๔๓. นายกร ทัพรังสี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

๔๔. นายสุบิน ปิ่นขยัน เป็น รัฐมนตรีทบวงมหาวิทยาลัย

ในหลวงกับงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ข่าวนี้จะขาดไม่ได้เพราะเป็นข่าวที่สำคัญในรอบ ๓ เดือนนี้ ในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๕ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นองค์บรรยายพิเศษ เรื่อง **"พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับงานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี"** ซึ่งจัดขึ้นเนื่องในโอกาสที่คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับการสถาปนาครบรอบ ๒๐ ปี และเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงมีพระชนมายุครบ ๖๐ พรรษา ณ โรงแรมไฮแอทเซ็น–ทรัลพลาซ่า ลาดพร้าว

ในการนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอฯ ทรงบรรยายว่า ตลอด ๔๐ ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงออกเยี่ยมเยียนราษฎร พระองค์ได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้ตามเสด็จช่วยงาน จากการตามเสด็จทุกจังหวัดประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่มี

ปัญหาในด้านฐานะความเป็นอยู่ อาทิ งานด้านสาธารณสุขและการแพทย์, งานด้านการเกษตร ศิลปาชีพ หรืออาชีพที่ช่วยส่งเสริมรายได้ สำหรับงานด้านการเกษตรที่เป็นอาชีพหลักของประเทศไทย ซึ่งเป็นวิทยาศาสตร์สาขาหนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทอดพระเนตรเห็นปัญหาการจัดแหล่งน้ำของไทยเป็นปัญหาใหญ่ ซึ่งเกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทำให้สภาพอากาศแปรปรวน พระองค์ทรงแก้ปัญหาโดยการเสด็จไปในที่ต่าง ๆ เพื่อทอดพระเนตรต้นน้ำลำธารจริง ๆ ไม่ใช่ทอดพระเนตรแค่เพียงแผนที่แล้วนำมาปรึกษากับเจ้าหน้าที่ชลประทานและด้านการเกษตร เช่นพื้นที่ในจังหวัดนราธิวาส พระองค์ทรงเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีให้เข้ากับพื้นเพทางวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับวัตถุในท้องถิ่นและงบประมาณ นอกจากนี้ยังมีโครงการในพระราชดำริในสวนจิตรลดา ซึ่งมีทั้งการประมงเผยแพร่พันธุ์ปลานิล โครงการนาสาธิต โครงการปลูกพืชทดแทนชาวเขาให้เลิกปลูกฝิ่น โครงการฝนหลวง ตลอดจนศิลปาชีพ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังมีความสนพระทัยในด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเล พระราชทานให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสนค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับสัตว์ทะเลอีกด้วย

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงได้กระตุ้นบรรดาข้าราชการผู้ใหญ่ในเมืองไทย ขอให้เห็นความสำคัญของนักวิทยาศาสตร์ ขอให้เห็นว่านักวิทยาศาสตร์ก็มีหัวใจ

น้ำมันลดราคา

ในปีนี้น้ำมันลดราคาหลายครั้ง การลดราคาน้ำมันเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก น้ำมันลดราคาครั้งล่าสุดนี้เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๕ เป็นต้นมามีรายละเอียดดังนี้

น้ำมันเบนซินพิเศษจากราคาปัจจุบันลิตรละ ๙.๕๐ เป็น ๘.๙๐ บาท

น้ำมันเบนซินปกติ จากราคาปัจจุบันลิตรละ ๘.๘๐ เป็น ๘.๒๐ บาท

น้ำมันดีเซลหมุนเร็วจากราคาปัจจุบันลิตรละ ๖.๕๐ เป็น ๖.๓๐ บาท

น้ำมันดีเซลหมุนช้าจากราคาปัจจุบันลิตรละ ๖.๓๐ เป็น ๖.๑๐ บาท

น้ำมันเตาชนิด ๑๕๐๐ ความใสปานกลางจากปัจจุบันราคาลิตรละ ๓.๓๐ เป็น ๒.๘๐ บาท

น้ำมันก๊าด ราคาไม่เปลี่ยนแปลง ๖.๔๒ บาท

ก๊าซหุงต้ม ราคาไม่เปลี่ยนแปลง

กำหนดราคาน้ำมันที่มีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ จนถึง ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๕ มีการเปรียบเทียบราคาดังนี้

กำหนดราคาน้ำมันที่มีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ จนถึง ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๕ มีการเปรียบเทียบราคาดังนี้

ตารางเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันบางประเภท ตั้งแต่ ปี ๒๕๒๐ เป็นต้นมา

ชนิดของน้ำมัน	๘ มี.ค. ๒๑	๓๐ ม.ค. ๒๒	๑๓ ก.ค. ๒๒	๑๐ ก.พ. ๒๓	๑๕ มี.ค. ๒๓	๒๑ ม.ค. ๒๔	๒ ธ.ค. ๒๔	๒๕ มี.ค. ๒๖	๑ ส.ค. ๒๖	๒๑ ก.พ. ๒๕	๒๕ เม.ย. ๒๕	มิ.ย. ๒๕	ลดลง
เบนซินชนิดพิเศษ	๔.๕๔	๕.๖๐	๗.๘๔	๕.๘๐	๕.๘๐	๑๑.๕๐	๑๓.๔๕	๑๒.๖๐	๑๑.๗๐	๑๐.๒๐	๕.๕๐	๘.๕๐	.๖๐
เบนซินธรรมดา	๔.๖๕	๕.๑๒	๗.๔๕	๕.๒๖	๕.๒๖	๑๑.๔๐	๑๑.๔๐	๑๑.๑๐	๑๐.๘๐	๕.๕๐	๘.๔๐	๘.๒๐	.๖๐
เตา ๑,๕๐๐	๑.๖๑	๑.๗๗	๒.๕๐	๑.๒๕	๑.๒๕	๔.๔๓	๔.๔๓	๔.๐๕	๔.๐๕	๓.๘๐	๓.๓๐	๒.๘๐	.๕๐
ดีเซลหมุนเร็ว	๒.๖๔	๓.๐๓	๔.๘๘	๗.๓๕	๖.๕๔	๗.๓๕	๗.๓๕	๖.๕๕	๖.๗๐	๖.๗๐	๖.๕๐	๖.๓๐	.๒๐
ดีเซลหมุนช้า	๒.๕๐	๒.๕๓	๔.๗๑	๗.๑๒	๖.๒๗	๗.๑๒	๗.๑๒	๖.๗๒	๖.๕๐	๖.๕๐	๖.๓๐	๖.๑๐	.๒๐

งานวันเด็กปี ๒๕๓๐

งานวันเด็กปีหน้าคงจะคึกคักและน่าสนใจมีข่าวมาว่าคณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ แจ้งว่า การจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๓๐ นี้ จะกำหนดพร้อมกันทั่วประเทศ ในวันเสาร์ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๐ และในช่วงสัปดาห์วันเด็กแห่งชาติ ระหว่างวันเสาร์ที่ ๑๐ ถึงวันศุกร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๐

สำหรับในส่วนกลาง คณะกรรมการฯ กำหนดจัดงานกระจายไปทั่วกรุงเทพมหานคร โดยมีศูนย์กลางการจัดงานภายในบริเวณสนามกีฬาแห่งชาติปทุมวัน ในวันเสาร์ที่ ๑๐ และวันอาทิตย์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๓๐ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๘.๐๐ น. กิจกรรมที่จัดประกอบด้วย พิธีเปิดงานที่มโหฬาร โดย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี นอกจากนี้ยังมีนิทรรศการ การสาธิต การประกวดการแสดงบนเวที การแสดงกลางแจ้ง การแสดงดนตรี เกมกีฬา การแจกของขวัญของรางวัลแก่เด็กและเยาวชน การประกวดวงโยธวาทิตชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทยของนักดนตรีรุ่นเยาว์ทั่วประเทศ และกิจกรรมอื่น ๆ อีกมาก

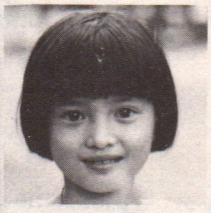

หน้าที่สำคัญของนักพัฒนาจึงมีอยู่สองอย่าง คือ รักษาพื้นฐานเดิมไม่ให้บกพร่อง กับสร้างเสริมพื้นฐานนั้นให้เจริญขึ้น การรักษาพื้นฐานนั้นได้อธิบายว่าได้แก่การพากเพียรพยายามทำงานหลักหรืองานประจำให้สมบูรณ์ไม่บกพร่อง แล้วค้นคว้าคิดอ่านพัฒนางานนั้นให้ก้าวหน้าไปเป็นลำดับด้วยความรอบคอบประกอบด้วยสติรู้เท่าทันตลอดเวลา ก็จะประสบความสำเร็จและความเจริญได้อย่างเพียบพร้อม

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

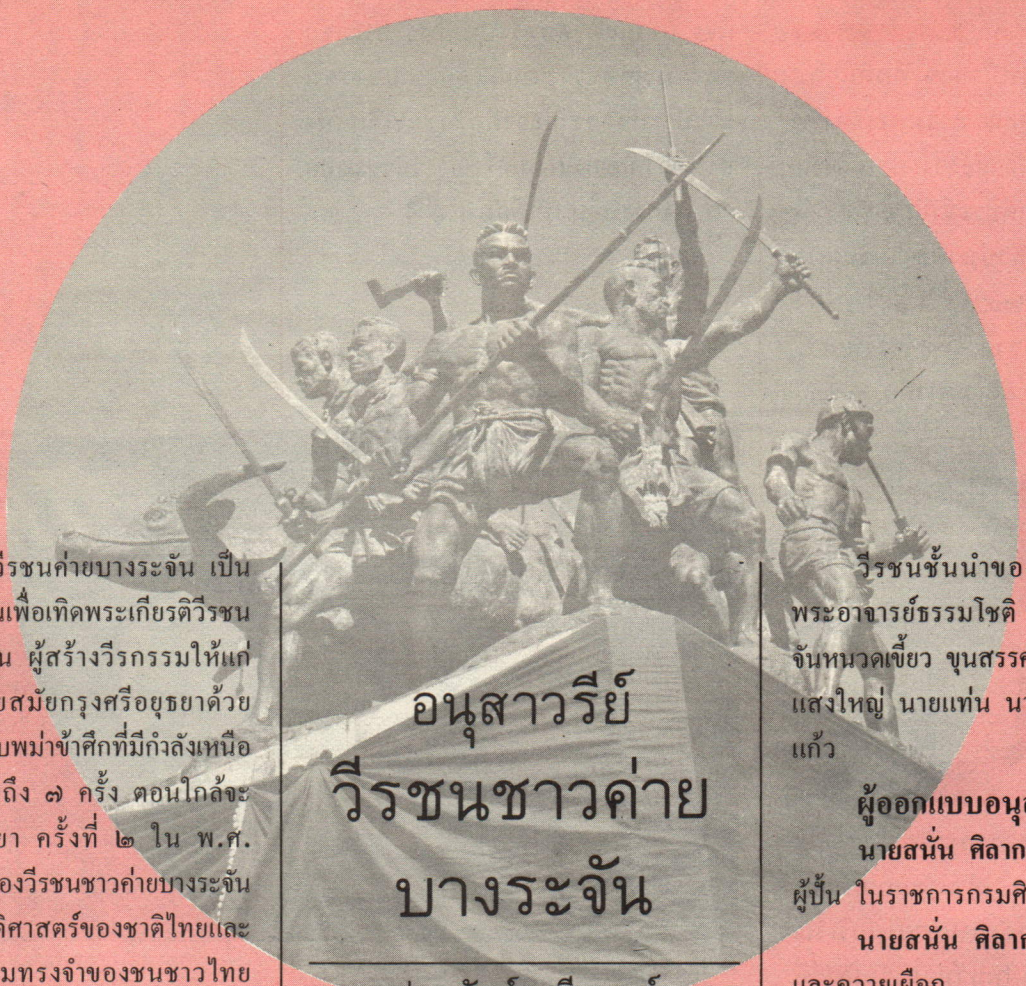

อนุสาวรีย์ วีรชนชาวค่ายบางระจัน

ประพัฒน์ ตรีณรงค์

อนุสาวรีย์วีรชนค่ายบางระจัน เป็นอนุสรณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติวีรชนชาวบ้านบางระจัน ผู้สร้างวีรกรรมให้แก่ชาติในตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาด้วยการผนึกกำลังสู้กับพม่าข้าศึกที่มีกำลังเหนือกว่าจนได้ชัยชนะถึง ๗ ครั้ง ตอนใกล้จะเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ ๒ ใน พ.ศ. ๒๓๑๐ วีรกรรมของวีรชนชาวค่ายบางระจันจารึกอยู่ในประวัติศาสตร์ของชาติไทยและปรากฏอยู่ในความทรงจำของชนชาวไทยอย่างไม่มีวันลืมเลือน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบันและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงประกอบพิธีเปิดอนุสาวรีย์แห่งนี้เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสตรัสถึงวีรชนค่ายบางระจันว่า

"วีรชนค่ายบางระจันนั้น มีความสำคัญที่จะยกย่องเพราะว่าวีรชนเหล่านั้นเป็นประชาชนในประเทศไทยและชาบซึ้งดีว่าจะต้องรักษาพื้นที่ของตน แม้จะไม่มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ครบสมบูรณ์ก็พยายามที่จะสร้างสรรค์และผนึกกำลังเพื่อต่อต้านมิให้ประเทศไทย ผืนแผ่นดินไทยถูกรุกรานเมื่อถูกรุกรานก็ต้องต่อสู้อย่างเต็มที่ อันนี้แสดงให้เห็นว่าทำหน้าที่ต่อแผ่นดินไทยอย่างสมบูรณ์ ไม่คำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อย ไม่คำนึงอันตรายและสร้างกำลังแห่งความปรองดอง เพื่อสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ แม้จะเกิดอันตรายแม้จะต้องเสียชีวิตเลือดเนื้อไป ก็ไม่ต้องหวั่นว่าการเสียเลือดชีวิตนั้น จะเป็นไปโดยเปล่าประโยชน์ เพราะเหตุว่า การที่วีรชนค่ายบางระจันซึ่งจะระลึกถึงในวันนี้ ด้วยการเปิดอนุสาวรีย์ได้ปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่รักแผ่นดินไทยและสามารถที่ทำให้แผ่นดินไทยนี้ยังคงอยู่ได้ เพราะว่าได้ต่อสู้เต็มกำลังเป็นที่เกรงขามต่อศัตรูของบ้านเมือง ฉะนั้นถึงนับว่าการเปิดอนุสาวรีย์วีรชนและการระลึกน้อมถึงวีรชนในอดีตนี้ เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง เป็นสิ่งที่จะทำให้คนไทยทุกคนรักษาจิตใจที่เข้มแข็งและความสามัคคีตลอดไปเพื่อรักษาแผ่นดินและรักษาที่อยู่อาศัย รักษาตัวเองให้อยู่รอดมีความมั่นคง"

วีรชนชั้นนำของค่ายบางระจันคือ พระอาจารย์ธรรมโชติ นายทองเหมี่น นายจันหนวดเขี้ยว ขุนสรรค์ พันเรือง นายทองแสงใหญ่ นายแท่น นายโชติหรือนายทองแก้ว

ผู้ออกแบบอนุสาวรีย์และผู้ปั้น

นายสนั่น ศิลากรณ์ เป็นผู้ออกแบบผู้ปั้น ในราชการกรมศิลปากร มีดังนี้

นายสนั่น ศิลากรณ์ ปั้น พันเรือง และควายเผือก

นายสาโรจน์ จารักษ์ ปั้น นายดอก และนายทองแก้ว

นายสุกิจ ลายเดช ปั้น นายแท่น นายทองเหมี่น

นายขวัญเมือง ยงประยูร ปั้น นายเมือง

นายแหลมเทียน คชภูมิ ปั้นนายโชติ

นายบุญส่ง นุชน้อมบุญ ปั้น ขุนสรรค์

นายสุนทร ศรีสุนทร ปั้น นายอิน

นายประเทือง ธรรมรักษ์ ปั้นนายทอง

อนุสาวรีย์ชาวค่ายบางระจัน มีขนาดเท่าคนจริงยืนอยู่บนแท่นในท่าที่พร้อมจะต่อสู้อริราชศัตรู หล่อด้วยโลหะรมดำประดิษฐานอยู่บนแท่นฐาน ณ สวนสาธารณะหน้าค่ายบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี อนุสาวรีย์นี้ไม่มีรูปพระอาจารย์ธรรมโชติ เพราะมีรูปปั้นเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก ประดิษฐานอยู่ที่พระวิหารในค่าย

ภาพ : ชมภูกา หงษ์สุวรรณ

กุหลาบ **"ควีนสิริกิติ์"**

(ภาพโปรดเกล้าพระราชทาน)

